

In deze folder bieden wij een overzicht van de belangrijkste sociaaleconomische indicatoren uit de publicatie "West-Vlaanderen Ontcijferd – Sociaaleconomisch profiel van de provincie" met een vergelijking tussen West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest.

Voor vragen over deze folder of de uitgebreide publicatie kan u steeds contact opnemen met Sabine Traen (T 050 40 33 56 of E sabine.traen@pomwvl.be).

De afdeling Data, Studie en Advies (DSA) van de POM West-Vlaanderen bouwt aan een kennis- en informatiecentrum met sociaal-, bedrijfs- en ruimtelijk economische informatie over de provincie West-Vlaanderen.

Hiermee biedt zij maatwerk en (beleids)advies aan derden zoals de Provincie, de resoc's en serr's, gemeenten, bedrijven, sectoren, middenveldorganisaties, particulieren, enz...

Wij maken periodiek ook een aantal publicaties op waarin data en statistieken op een overzichtelijke manier weergegeven en/of geanalyseerd worden. Voorbeelden zijn West-Vlaanderen Ontcijferd, de gemeentelijke steekkaarten, de datasets op regioniveau en de West-Vlaamse conjunctuurnota.

Tot slot staan wij ook in voor de coördinatie en/of uitvoering van projecten, studies en analyses, die als doel hebben de economie in West-Vlaanderen te versterken.

Surf naar www.pomwvl.be/data-studie-en-advies voor meer informatie over de afdeling Data, Studie en Advies en haar publicaties.

West-Vlaanderen Ontcijferd in een oogopslag

Sociaaleconomisch profiel van de provincie
editie 2013

INDICATOR	DATUM	WEST-VL.	VLAAMS GEWEST	AAN- DEEL
1. Demografie				
1.1. Totale bevolking				
- Totale bevolking	1/1/2012	1.169.990	6.350.765	18,4%
- Evolutie bevolking	1/1/02-'12	+3,3%	+6,3%	-
- Bevolkingsdichtheid (inwoners per km²)	1/1/2012	372	470	-
- Aandeel niet-Belgen in totale bevolking	1/1/2012	3,4%	7,1%	-
- Afhankelijkheidsratio (bev. 60+ en 20- tov bev. 20-60)	1/1/2012	93,5	86,5	-
- Ouderdomscoëfficiënt (bev. 60+ tov bev. 20-)	1/1/2012	132,3	112,3	-
- Interne vergrijzing (bev. 80+ tov bev. 60+)	1/1/2012	22,6	21,8	-
- Doorstromingscoëfficiënt (bev. 15-24 tov bev. 55-64)	1/1/2012	89,4	92,5	-
- Aantal particuliere huishoudens	1/1/2012	503.438	n.b.	-
- Evolutie particuliere huishoudens	1/1/02-'12	+8,7%	n.b.	-
- Gem. gezinsgrootte (gem. aantal personen per gezin)	1/1/2012	2,32	n.b.	-
1.2. Beroepsbevolking				
- Beroepsbevolking	2010	533.498	2.913.668	18,3%
- Evolutie beroepsbevolking	2006-2010	+2,3%	+3,5%	-
- Activiteitsgraad (beroepsbev. tov bev. 18-64)	2010	75,8%	74,7%	-
- Werkzaamheidsgraad (werkenden 18-64 tov bev. 18-64)	2010	71,3%	69,5%	-
2. Huisvesting en ruimtelijke ordening				
2.1. Woningen				
- Aandeel woongebouwen gebouwd na 1945	1/1/2012	65,5%	69,4%	-
- Aantal vergunde woningen, nieuwbouw of renovatie	2012	12.070	53.990	22,4%
- Nieuwbouwintensiteit (vergunde nieuwbouwwoningen per 1.000 inwoners)	2012	7,1	5,6	-
- Renovatie-intensiteit (vergunde renovatiewoningen per 1.000 inwoners)	2012	3,3	2,9	-
2.2. Ruimte voor bedrijven				
- Ruimteproductiviteit (werkenden tov aantal ha economisch bezette bodem)	2010	32,9	37,3	-
- Totale oppervlakte in km²	1/1/2012	3.144,3	13.522,3	23,3%
- Aandeel bebouwde opp. in totale opp.	1/1/2012	16,6%	18,5%	-
- Aandeel opp. voor bedrijvigheid in bebouwde opp.	1/1/2012	17,9%	16,1%	-
3. Welvaart				
- BBP per inwoner in euro	2011	31.797	33.381	-
- Beschikbaar inkomen per inwoner in euro	2010	19.069	19.535	-
- Belastbaar inkomen per inwoner in euro	ink. '10	15.941	16.599	-
- Gem. jaarl. groei belastbaar inkomen per inwoner	ink. '00-'10	3,9%	3,5%	-

INDICATOR	DATUM	WEST-VL.	VLAAMS GEWEST	AAN- DEEL
4. Arbeidsmarkt en opleiding				
4.1. Tewerkstelling				
- Loontrekkenden 15-64 naar woonplaats	2010	409.698	2.294.081	17,9%
- Aandeel voltijds loontrekkenden in totaal	2010	64,3%	64,2%	-
- Aandeel deeltijds loontrekkenden in totaal	2010	32,7%	32,9%	-
- Zelfstandigen en helpers (excl. zelfst. in bijberoep)	31/12/2011	105.034	467.869	22,4%
- Aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners	31/12/2011	90	74	-
- Ondernemersgraad (zelfst. en helpers tov bev. 15-64)	2010	12,8%	10,3%	-
- Jobratio (aantal jobs per 100 inwoners 15-64)	2010	71,9%	67,1%	-
- Grensarbeid van Frankrijk naar (West-)VL.	30/6/2012	6.453	6.849	94,2%
- Grensarbeid van (West-)VL. naar Frankrijk	30/6/2012	728	891	81,7%
- Grensarbeid van Nederland naar (West-)VL.	30/6/2012	741	7.631	9,7%
- Grensarbeid van (West-)VL. naar Nederland	30/6/2012	369	32.990	1,1%
4.2. Werkloosheid				
- Aantal werklozen (nwwz + oudere werklozen)	2012	37.442	246.035	15,2%
- Werkloosheidsdruk (werklozen tov bev. 18-64)	2012	5,3%	6,3%	-
- Aantal nwwz per openstaande vacature	2012	3,2	4,1	-
4.3. Opleiding				
- Aandeel hooggeschoolden in bevolking 15-64	2011	28,3%	30,7%	-
- Aantal leerlingen in het secundair onderwijs	sj '11-'12	80.169	431.036	18,6%
- Aantal hogeschoolstudenten	aj '11-'12	24.002	123.159	19,5%
- Aantal universiteitsstudenten	aj '11-'12	12.602	77.448	16,3%
5. Indicatoren van economische activiteit				
- Bruto toegevoegde waarde per inwoner (in euro)	2011	28.423	29.838	-
- Aantal actieve ondernemingen	2012	105.320	494.236	21,3%
- Oprichtingsratio (oprichtingen tov actieve ondernemingen)	2012	7,2%	8,1%	-
- Uittredingsratio (schrappingen tov actieve ondernemingen)	2012	5,7%	6,0%	-
- Faillissementen	2012	843	5.356	15,7%
- Omzet (in miljoen euro)	2011	79.308	552.899	14,3%
- Uitvoer (in miljoen euro)	2011	25.190	253.241	9,9%
- Investerings (in miljoen euro)	2011	3.362	19.282	17,4%
6. Blik op sectoren				
- Aantal land- en tuinbouwbedrijven	mei 2011	9.065	25.982	34,9%
- Aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector	mei 2011	17.822	51.530	34,6%
- Aantal detailhandelszaken per 1.000 inwoners	maart 2013	14,2	10,8	-

Bron: FOD Economie (ADSEI), bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister, RSVZ, RIZIV, VDAB, RVA, Vlaamse Arbeidsrekening, NBB, Vlaamse Overheid (Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs), Vlaamse Overheid (Departement Onderwijs en Vorming), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

WOORD VOORAF

De sociaaleconomische code van West-Vlaanderen 2013

In "West-Vlaanderen Ontcijferd" editie 2013 worden de meest recente en relevante socio-economische cijfers zowel lokaal als provinciaal gedecodeerd via tabellen, grafieken en kaarten met een beknopte duiding. Een aantal sleutelindicatoren worden op een tijdslijn gezet zodat ook hun evolutie duidelijk is.

Uit duurzaamheidsoverwegingen beperken we dit jaar de gedrukte oplage van de publicatie en stellen we deze voornamelijk digitaal ter beschikking. Wie dit wenst kan echter nog steeds op eenvoudige vraag een gedrukt exemplaar verkrijgen.

Een verder doorgedreven analyse per gemeente ligt op de studieplank en wordt later op het jaar ter beschikking gesteld.

Ik hoop vooral dat deze studie van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) West-Vlaanderen een handig instrument is om lokaal regionaal of provinciaal beleid te toetsen aan de nuchtere cijfers en zo nieuwe opportuniteiten te ontdekken.

Uiteraard staan onze diensten steeds ter beschikking om verdere toelichting te verschaffen waar dit gewenst is.

Jean de Bethune
Gedeputeerde voor Economie
Voorzitter POM West-Vlaanderen

INHOUDSTAFEL

DEEL 1

Woord vooraf	1
1. Demografie	5
1. Totale bevolking	5
2. Beroepsbevolking	15
2. Huisvesting en ruimtelijke ordening	21
1. Woningen	21
2. Ruimte voor bedrijven	24
3. Welvaart	31
4. Arbeidsmarkt en opleiding	39
1. Tewerkstelling	39
A. Bezoldigde tewerkstelling	39
B. Grensarbeid	47
C. Zelfstandigen	49
2. Werkloosheid	58
A. Algemeen	58
B. Kansengroepen	67
3. Opleiding	71
A. Algemeen	71
B. Secundair onderwijs	73
C. Hoger onderwijs	78
5. Indicatoren van economische activiteit	89
1. Conjunctuur	89
2. Bruto toegevoegde waarde	92
3. Omzet, uitvoer en investeringen	98
A. Omzet en uitvoer	98
B. Investerings	100
4. Verloop van de ondernemingen	101
A. Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen	101
B. Faillissementen	105
C. Collectieve ontslagen	108
5. Onderzoek en ontwikkeling	109
6. Blik op sectoren	119
1. Land- en tuinbouw	119
2. Zeevisserij	126
3. Metaalsector	128
4. Textielsector	131

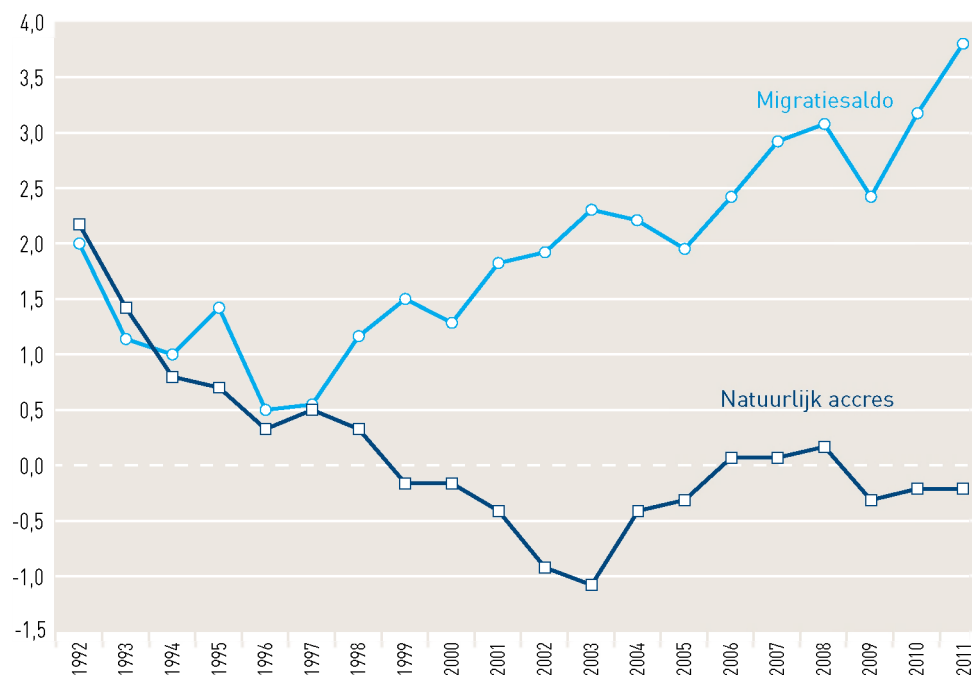
5. Voedingssector	134
6. Bouwsector	137
7. Groothandel	140
8. Kleinhandel	143
9. Horeca	148
10. Transport, logistiek en post	151
11. Zakelijke dienstverlening	154
12. Openbaar bestuur	157
13. Onderwijs	160
14. Gezondheidszorg	163
 Afkortingen	 167
 Andere publicaties	 168
 DEEL 2 (apart deel)	

1 DEMOGRAFIE

1. TOTALE BEVOLKING

De afgelopen 20 jaar groeide de bevolking in West-Vlaanderen met 5,3%. Het migratiesaldo is de belangrijkste component van deze bevolkingsgroei. De bevolkingspiramide in West-Vlaanderen kent een steeds smaller wordende basis en een steeds breder wordende top: in tien jaar tijd daalde het aandeel min 20-jarigen tot 20,8% terwijl het aandeel 50-plussers steeg tot 41,5% begin 2012. Op 1 januari 2012 telde West-Vlaanderen 39.307 inwoners - 3,4% van de totale bevolking - met een niet-Belgische nationaliteit. Begin 2012 telde West-Vlaanderen 503.438 private huishoudens. In vergelijking met 1 januari 2002 is dit een toename met 8,7%.

Figuur 1.1.1: Evolutie van het natuurlijk accres en het migratiesaldo per 1.000 inwoners (in ‰) in West-Vlaanderen, 1992-2011.

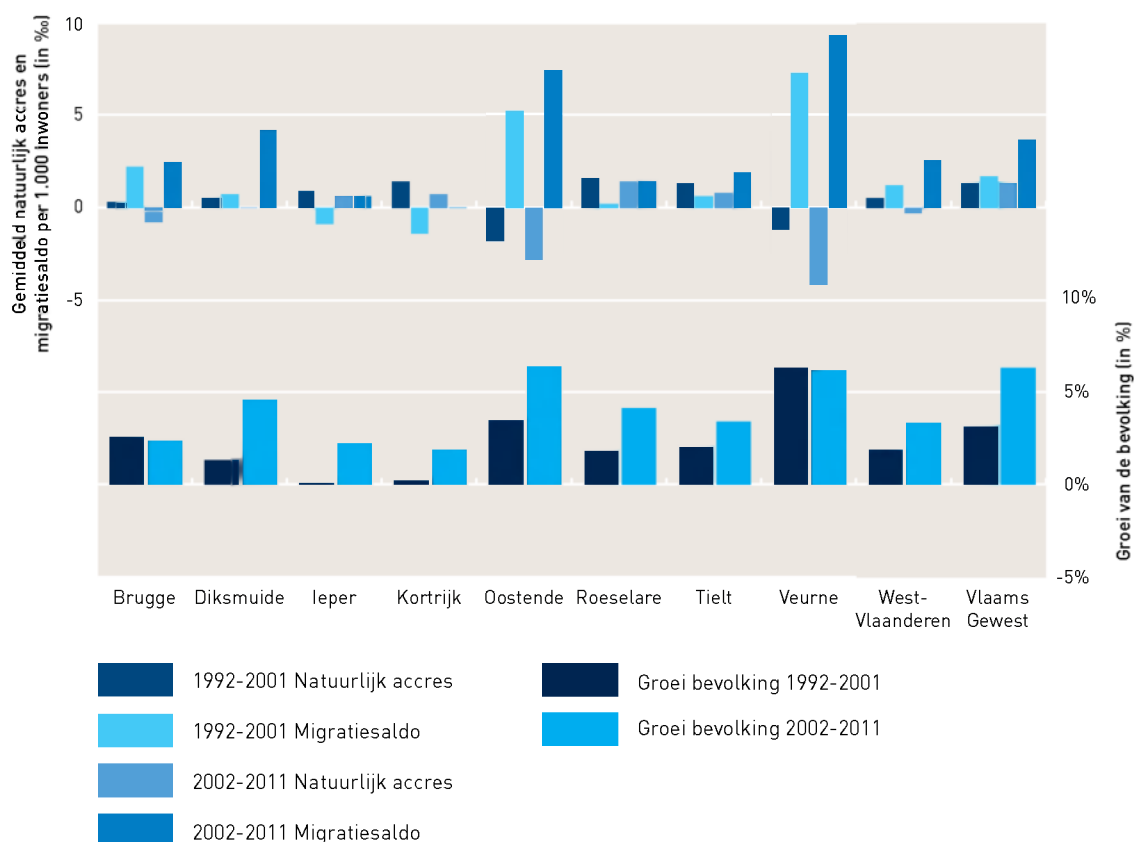

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Vanaf 1994 is het migratiesaldo de belangrijkste component van de bevolkingsgroei in West-Vlaanderen; voordien was het natuurlijk accres belangrijker.
- Sinds 1997 verloopt het migratiesaldo bijna continu in stijgende lijn. In 1997 bedroeg het migratiesaldo in West-Vlaanderen 0,6‰, in 2011 bereikte het migratiesaldo na twee toenames op rij een nieuw hoogtepunt van 3,8‰.
- Het natuurlijk accres verliep van 1992 tot en met 2003 in dalende lijn. Na een lichte stijging blijft het natuurlijk accres sinds 2004 eerder stabiel. De divergentie tussen het migratiesaldo en het natuurlijk accres werd ook steeds groter, vooral als gevolg van de toename van het migratiesaldo. In de periode 1999-2005 kende West-Vlaanderen zelfs een negatief natuurlijk accres, met een dieptepunt in 2003 van -1,1‰. In de drie daaropvolgende jaren was het natuurlijk accres licht positief, maar sinds 2009 kent West-Vlaanderen opnieuw een licht sterfteoverschot.

Figuur 1.1.2: Evolutie van de bevolking en de bevolkingscomponenten, arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, periodes 1992-2001 en 2002-2011.

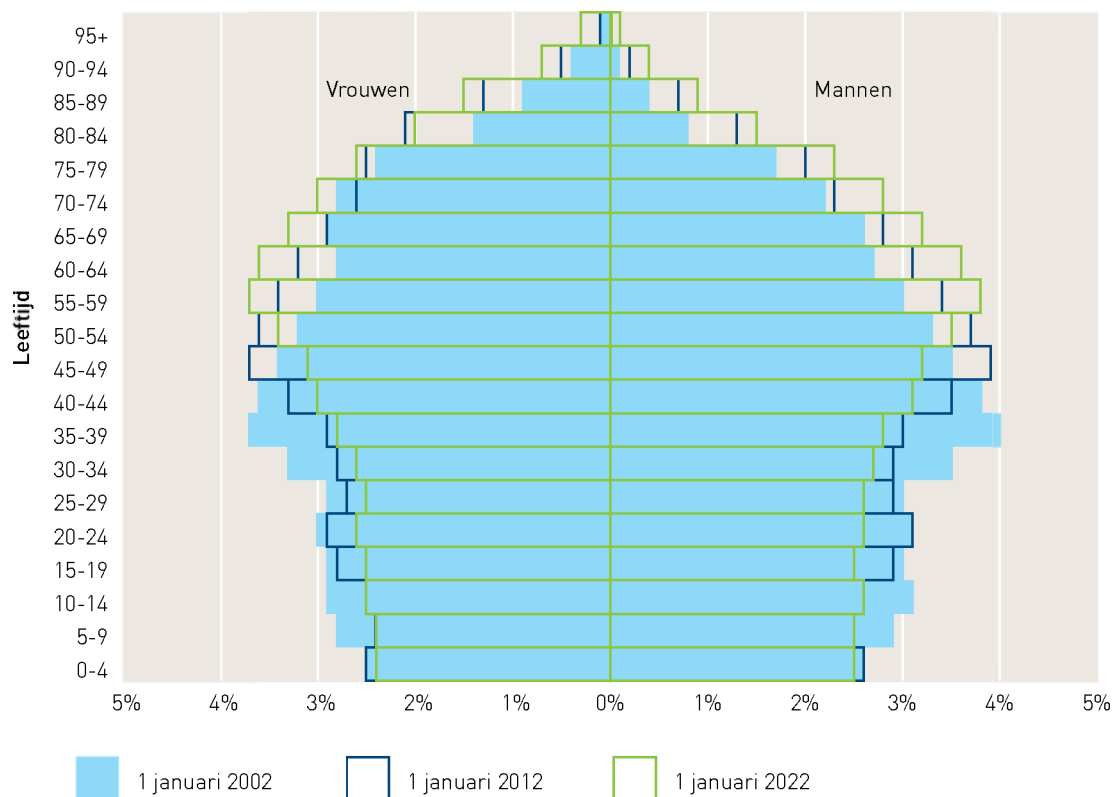
Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De afgelopen 20 jaar groeide de bevolking in West-Vlaanderen met 5,3%. In Vlaanderen en België groeide de bevolking de voorbije 20 jaar een stuk sterker met respectievelijk 9,6% en 10,1%.
- In West-Vlaanderen groeide de bevolking in de laatste tien jaar (+3,3%) sterker dan in de periode 1992-2001 (+1,9%). Met uitzondering van Brugge en Veurne was dit ook het geval voor de West-Vlaamse arrondissementen.
- In alle West-Vlaamse arrondissementen is het natuurlijk accres in de periode 2002-2011 kleiner of zelfs negatief (Brugge) geworden in vergelijking met de periode 1992-2001. Het migratiesaldo is daarentegen in elk West-Vlaams arrondissement ofwel positief en groter geworden ofwel niet langer negatief (Ieper en Kortrijk) gebleven.
- De arrondissementen Veurne en Oostende kenden de afgelopen 20 jaar met respectievelijk +12,9% en +10,2% een sterke bevolkingsgroei die zelfs boven het Belgische gemiddelde uitstak. Dit kan volledig worden toegeschreven aan een opvallend groot inwijkingsoverschot, in zowel de periode 1992-2001 als 2002-2011, dat zelfs het aanzienlijke sterfteoverschot in beide perioden in deze regio's ruimschoots kon compenseren.
- Ook de bevolkingsgroei in de arrondissementen Roeselare (+6%), Diksmuide (+5,9%) en Tielt (+5,4%) was de voorbije 20 jaar groter dan gemiddeld in West-Vlaanderen. In Diksmuide was een aanzienlijk inwijkingsoverschot de belangrijkste component in de bevolkingsgroei. In Roeselare daarentegen was een geboorteoverschot de voornaamste component. In Tielt waren een inwijkingsoverschot en een geboorteoverschot nagenoeg even belangrijk voor de bevolkingsgroei.

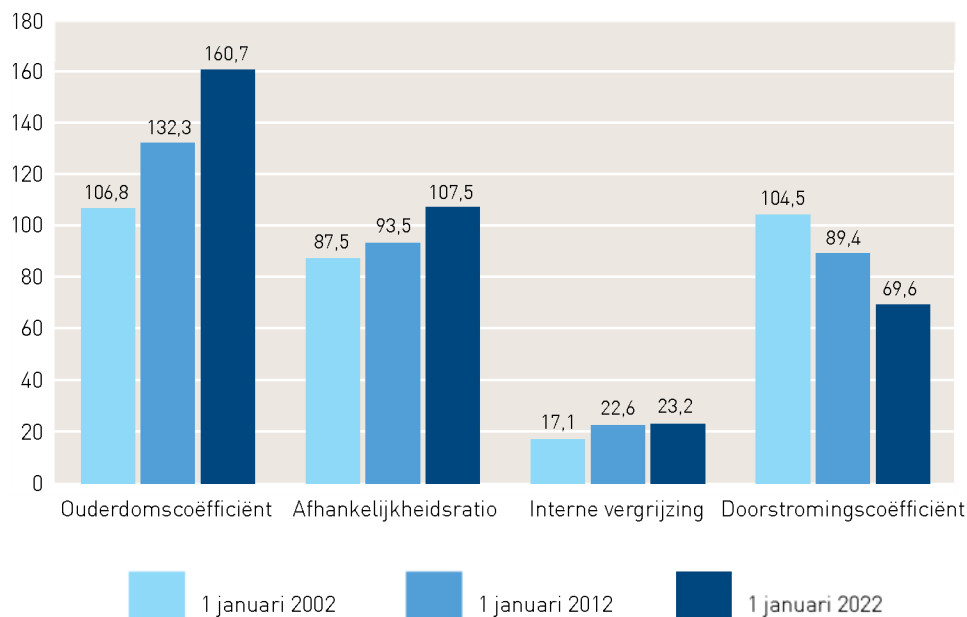
- Met een bevolkingsgroei van 5% in de periode 1992-2011 bleef het arrondissement Brugge net onder het West-Vlaamse gemiddelde. De bevolkingsgroei in Brugge kan volledig worden toegeschreven aan een positief migratiesaldo.
- In de arrondissementen Ieper (+2,3%) en Kortrijk (+2,1%) bleef de bevolkingsgroei de afgelopen 20 jaar een eind onder het West-Vlaamse groeicijfer. In beide arrondissementen was de beperkte bevolkingsgroei voornamelijk het gevolg van een geboorteoverschot.

Figuur 1.1.3: Bevolking naar leeftijd en geslacht in West-Vlaanderen, 1 januari 2002, 1 januari 2012 en 1 januari 2022.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister (1 januari 2002 en 1 januari 2012), Bevolkingsprognoses Provincie West-Vlaanderen i.k.v. DC NOISE (1 januari 2022), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De West-Vlaamse bevolkingspiramide wordt gekenmerkt door een steeds smaller wordende basis. Het aandeel min 20-jarigen in de West-Vlaamse bevolking nam in tien jaar tijd af van 22,6% op 1 januari 2002 tot 20,8% op 1 januari 2012. Verwacht wordt dat het aandeel jongeren verder zal dalen tot 19,9% op 1 januari 2022.
- De top van de West-Vlaamse bevolkingspiramide wordt daarentegen steeds breder. Op 1 januari 2002 was 36,6% van de inwoners in West-Vlaanderen 50 jaar of ouder; tien jaar later was dit aandeel gestegen tot 41,5%. Volgens prognoses zal het aandeel West-Vlamingen van 50 jaar of ouder verder stijgen tot 46,3% op 1 januari 2022. Ook het aandeel 80-plussers steeg de afgelopen tien jaar van 4,1% begin 2002 tot 6,2% begin 2012. Volgens prognoses zal het aandeel 80-plussers in de West-Vlaamse bevolking verder stijgen tot 7,4% begin 2022.
- De West-Vlaamse bevolking telt iets meer vrouwen (50,7%) dan mannen (49,3%). Tot de leeftijd van 60 jaar zijn de mannen sterker vertegenwoordigd; vanaf 60 jaar - en zeker bij de leeftijdscategorieën vanaf 70 jaar - zijn de vrouwen duidelijk sterker vertegenwoordigd.

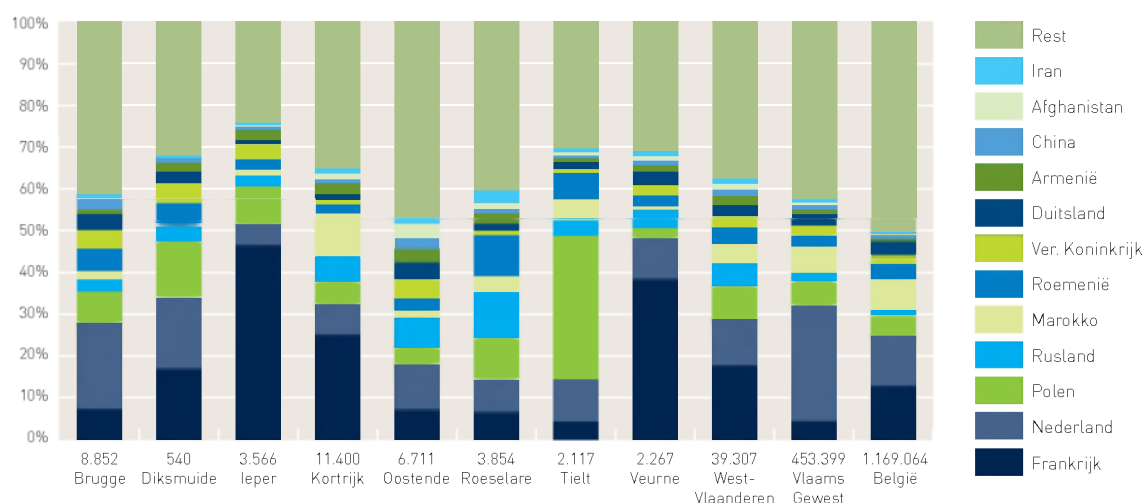
Figuur 1.1.4: Bevolkingsmaatstaven (in %) voor West-Vlaanderen, 1 januari 2002, 1 januari 2012 en 1 januari 2022.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister (1 januari 2002 en 1 januari 2012), Bevolkingsprognoses Provincie West-Vlaanderen i.k.v. DC NOISE (1 januari 2022), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 januari 2002 telde de West-Vlaamse bevolking iets meer ouderen dan jongeren; de verhouding tussen beiden bedroeg 106,8%. Tien jaar later is de ouderdomscoëfficiënt sterk toegenomen tot 132,3%. Verwacht wordt dat het onevenwicht tussen ouderen en jongeren nog sterker zal oplopen tot 160,7% op 1 januari 2022. Deze evolutie zal ongetwijfeld een belangrijke impact hebben op het sociaaleconomisch beleid (wonen, werken...).
- Begin 2002 telde West-Vlaanderen 87,5 niet-actieven per 100 actieven. Begin 2012 is deze afhankelijkheidsratio gestegen tot 93,5% en volgens prognoses zal het aantal niet-actieven begin 2022 groter zijn dan het aantal actieven; verwacht wordt dat de verhouding tussen beiden zal toenemen tot 107,5%.
- Het aandeel 80-plussers in de West-Vlaamse bevolking van 60 jaar of ouder is sterk gestegen van 17,1% op 1 januari 2002 tot 22,6% op 1 januari 2012. Verwacht wordt dat de interne vergrijzing verder zal toenemen, zij het minder sterk, tot 23,2% op 1 januari 2022.
- Begin 2002 telde West-Vlaanderen meer potentiële instromers op de arbeidsmarkt dan potentiële uitstromers; de verhouding tussen beiden bedroeg 104,5%. Tien jaar later is de doorstromingscoëfficiënt sterk gedaald tot 89,4% waardoor vanuit demografisch oogpunt de vervanging van uittreeders op de arbeidsmarkt niet meer gegarandeerd is in West-Vlaanderen. Volgens prognoses zal het onevenwicht tussen in- en uitstromers verder sterk stijgen.

Figuur 1.1.5: Niet-Belgen naar voornaamste nationaliteiten, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 1 januari 2012.

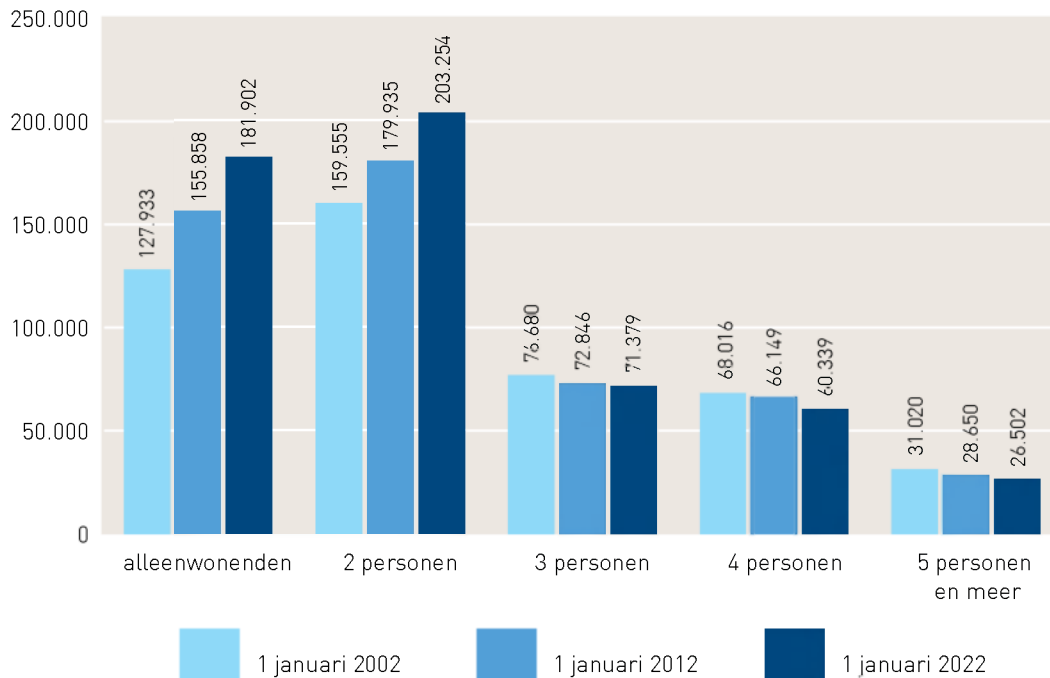

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 januari 2012 hadden 39.307 inwoners in West-Vlaanderen een niet-Belgische nationaliteit. Hiermee telde West-Vlaanderen 8,7% van het totale aantal niet-Belgen in het Vlaamse Gewest. In West-Vlaanderen maken de niet-Belgen 3,4% uit van de totale bevolking; in het Vlaamse Gewest ligt het aandeel niet-Belgen in de totale bevolking hoger (7,1%). In België loopt het aandeel inwoners met een niet-Belgische nationaliteit op tot 10,6%.
- In de arrondissementen Kortrijk (29%) en Brugge (22,5%) vinden we ruim de helft van alle niet-Belgen in West-Vlaanderen. Oostende vervolledigt de top drie met 17,1% van alle niet-Belgen in West-Vlaanderen. Onderaan de rangschikking vinden we Diksmuide met slechts 1,4% van alle West-Vlamingen met een niet-Belgische nationaliteit.
- Van alle niet-Belgen in West-Vlaanderen heeft 17,7% de Franse nationaliteit. Ter vergelijking: in Vlaanderen en België ligt het aandeel Fransen een stuk lager (respectievelijk 4,4% en 12,8%). Binnen West-Vlaanderen vinden we – zoals kon worden vermoed – uitschieters in de grensarrondissementen Ieper (46,6%) en Veurne (38,5%) en in mindere mate Kortrijk (25,2%).
- In West-Vlaanderen heeft 11,1% van de niet-Belgen de Nederlandse nationaliteit. In Vlaanderen is ruim een vierde (27,6%) van alle niet-Belgen een Nederlander. Binnen West-Vlaanderen tellen het grensarrondissement Brugge (20,6%) en Diksmuide (16,9%) een groter aandeel Nederlandse niet-Belgen dan gemiddeld in West-Vlaanderen.
- In vergelijking met het Vlaamse Gewest telt West-Vlaanderen een relatief hoger aandeel Polen (7,9%), Russen (5,5%) en Roemenen (4,0%) onder haar niet-Belgen. Marokkaanse niet-Belgen zijn dan weer sterker vertegenwoordigd in Vlaanderen dan in West-Vlaanderen (4,6%). In vergelijking met het West-Vlaamse gemiddelde telt Tielt een opvallend hoog aandeel Poolse niet-Belgen (34,4%). Roeselare telt dan weer opvallend meer Russische (11%) en Roemeense (9,9%) niet-Belgen. In Kortrijk zijn de Marokkaanse niet-Belgen (10,4%) een stuk sterker vertegenwoordigd dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

Figuur 1.1.6: Evolutie van het aantal private huishoudens naar grootte in West-Vlaanderen, 1 januari 2002, 1 januari 2012 en 1 januari 2022.

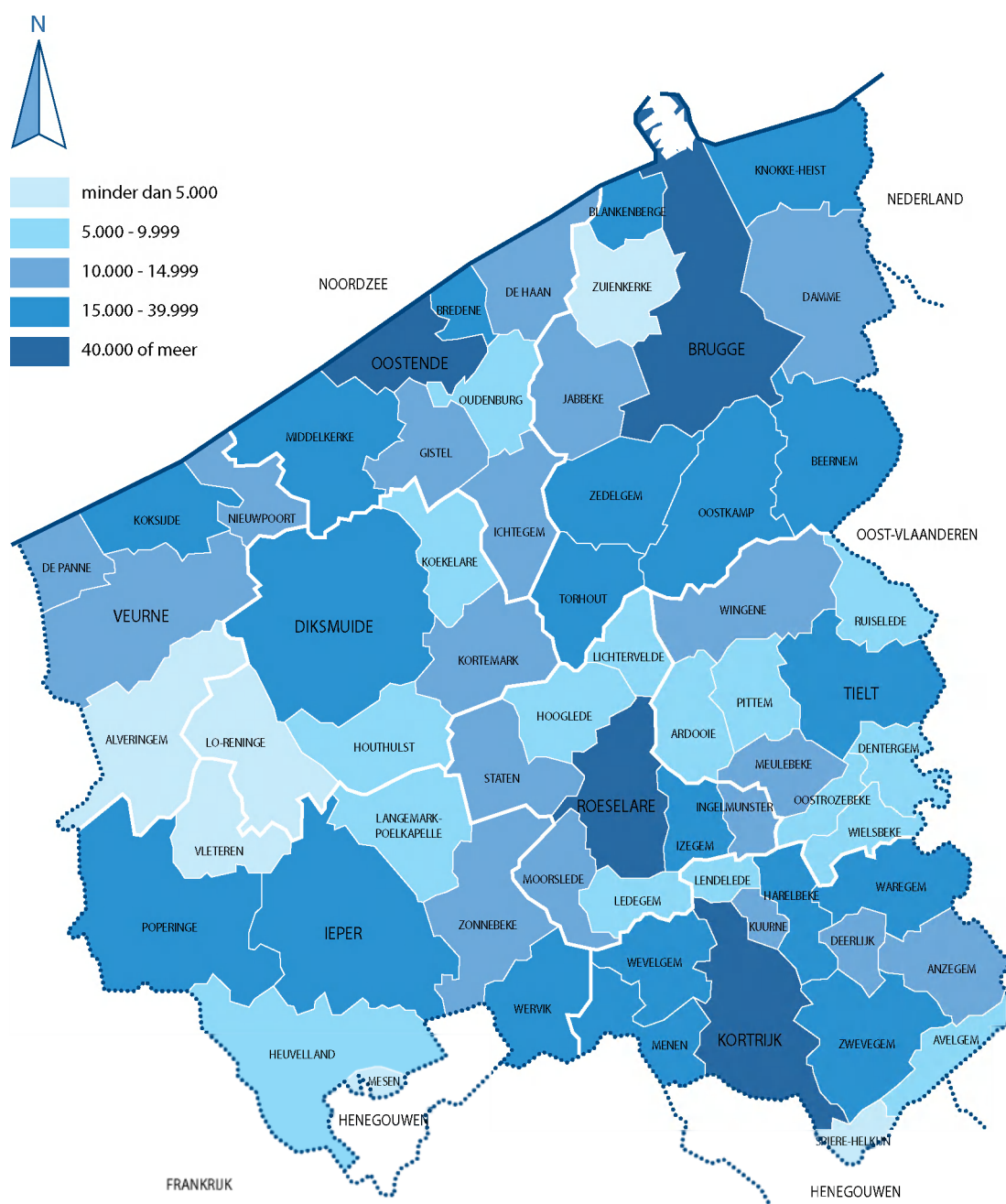

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister (1 januari 2002), Bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister (1 januari 2012), Bevolkingsprognoses Provincie West-Vlaanderen i.k.v. DC NOISE (1 januari 2022), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Begin 2012 telde West-Vlaanderen 503.438 private huishoudens. In vergelijking met 1 januari 2002 is dit een toename met 8,7%. Verwacht wordt dat het aantal private huishoudens de komende tien jaar nog verder zal stijgen met 7,9%.
- De afgelopen tien jaar steeg het aantal alleenwonenden in West-Vlaanderen met 21,8%. Volgens prognoses zal het aantal alleenwonenden in de periode 2012-2022 verder toenemen met 16,7%. Ook het aantal tweepersoonshuishoudens kende de voorbije tien jaar een toename (+12,8%), zij het iets minder sterk dan bij de alleenwonenden. Verwacht wordt dat het aantal tweepersoonshuishoudens 13% hoger zal liggen op 1 januari 2022 in vergelijking met begin 2012. Bij de huishoudens met drie of meer personen was er in de periode 2002-2012 een afname met 4,6% en verwacht wordt dat deze dalende trend zich verder zal zetten in de periode 2012-2022.
- Doordat het aantal alleenwonenden de afgelopen tien jaar sneller steeg dan het aantal tweepersoonshuishoudens, steeg het aandeel alleenwonenden sterker (van 27,6% in 2002 naar 31% in 2012) dan het aandeel tweepersoonshuishoudens (van 34,4% in 2002 naar 35,7% in 2012). Ook de verwachte stijging van het aantal alleenwonenden in de periode 2012-2022 is groter dan bij het aantal tweepersoonshuishoudens. Hierdoor zal ook het aandeel alleenwonenden sterker stijgen (van 31% in 2012 naar 33,5% in 2022) dan het aandeel tweepersoonshuishoudens (van 35,7% in 2012 naar 37,4% in 2022). De huishoudens met drie of meer personen zullen daarentegen een steeds kleiner deel van de West-Vlaamse huishoudens vertegenwoordigen.

Kaart 1.1.1: Totale bevolking, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

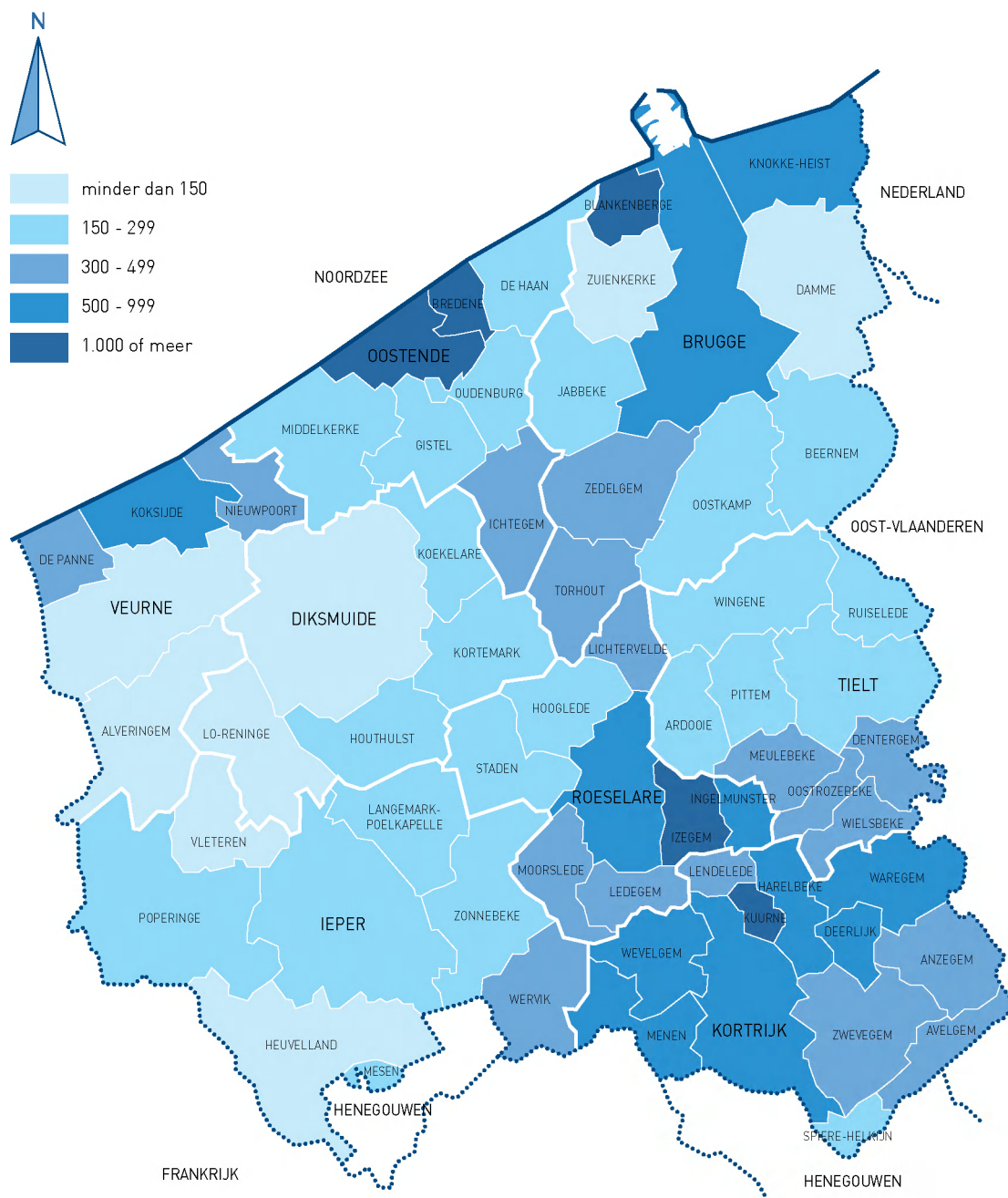

Minimum: Mesen 952
Maximum: Brugge 117.170

West-Vlaanderen: 1.169.990
Vlaams Gewest: 6.350.765
België: 11.035.948

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister.
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 1.1.2: Bevolkingsdichtheid, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

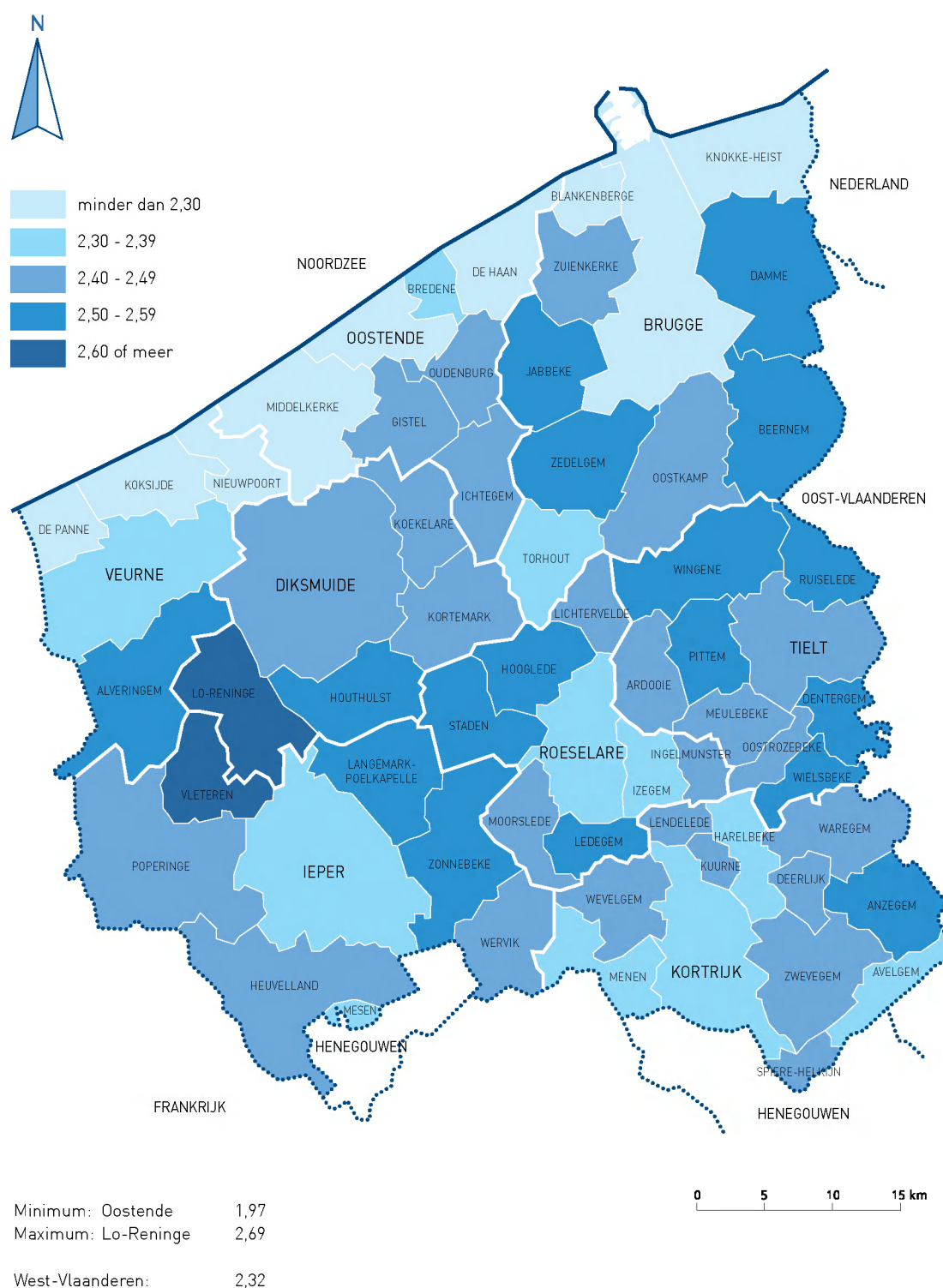
Minimum: Veurne 42
Maximum: Oostende 1.863

West-Vlaanderen: 372
Vlaams Gewest: 470
België: 362

0 5 10 15 km

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister.
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 1.1.3: Gemiddelde grootte van een privaat huishouden, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Rijksregister, Bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister.
 Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. BEROEPSBEVOLKING

In de periode 2006-2010 steeg de beroepsbevolking in West-Vlaanderen met 2,3% tot 533.498 personen. In West-Vlaanderen liggen zowel de werkzaamheidsgraad als de activiteitsgraad boven het Vlaamse en Belgische gemiddelde.

Tabel 1.2.1: Evolutie van de bevolking (a) naar socio-economische positie, werkzaamheidsgraad en activiteitsgraad, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2006-2010.

		Werkenden (1)	Niet- werkende werk- zoekenden (2)	Beroeps- bevolking (1) + (2)	Totale bevolking (b)	Werkzaam- heidsgraad	Activiteits- graad
West- Vlaanderen	2006	488.390	33.103	521.493	696.535	70,1%	74,9%
	2010	502.309	31.189	533.498	704.019	71,3%	75,8%
	evolutie	+2,8%	-5,8%	+2,3%	+1,1%	+1,2%punt	+0,9%punt
Vlaams Gewest	2006	2.601.376	214.512	2.815.887	3.801.337	68,4%	74,1%
	2010	2.708.519	205.149	2.913.668	3.898.212	69,5%	74,7%
	evolutie	+4,1%	-4,4%	+3,5%	+2,5%	+1,1%punt	+0,6%punt
België	2006	4.179.593	585.663	4.765.256	6.557.753	63,7%	72,7%
	2010	4.372.792	563.629	4.936.421	6.788.555	64,4%	72,7%
	evolutie	+4,6%	-3,8%	+3,6%	+3,5%	+0,7%punt	+0,0%punt

(a) Bevolking 18-64 jaar.

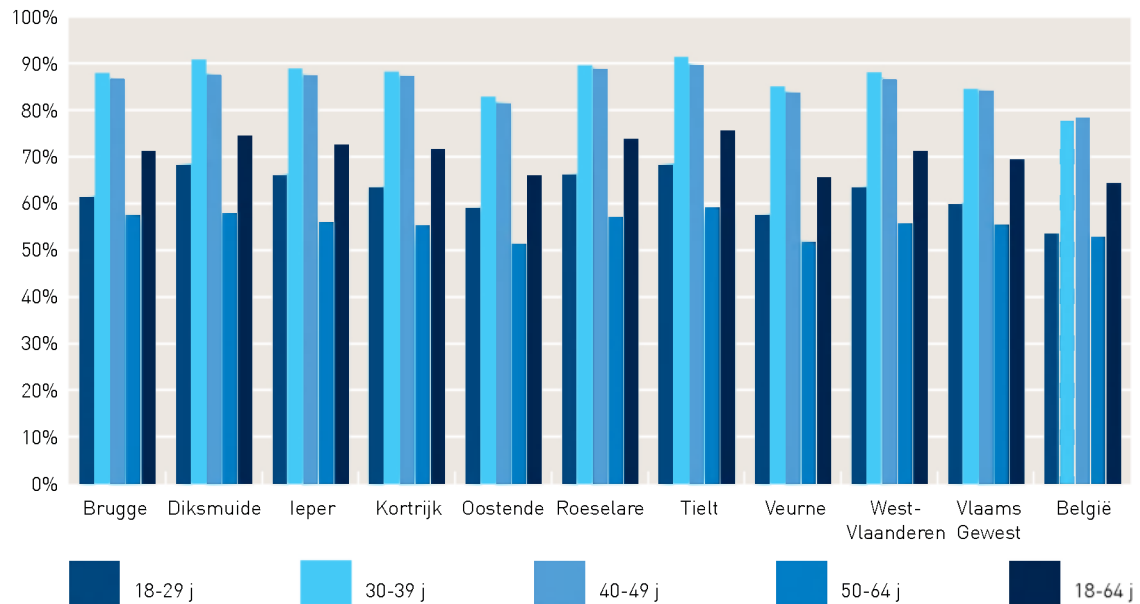
(b) Beroepsbevolking + inactieven.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In de periode 2006-2010 groeide de beroepsbevolking in West-Vlaanderen met 2,3% tot 533.498 personen. In het Vlaamse Gewest en België was de relatieve toename van de beroepsbevolking in dezelfde periode groter (respectievelijk +3,5% en +3,6%). In 2010 had West-Vlaanderen een aandeel van 18,3% in de Vlaamse beroepsbevolking.
- De stijging van de beroepsbevolking tussen 2006 en 2010 was in zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België het gevolg van een afname van het aantal niet-werkende werkzoekenden (nwwz) en een toename van het aantal werkenden. In West-Vlaanderen was de relatieve afname van het aantal nwwz (-5,8%) groter dan in Vlaanderen (-4,4%) en België (-3,8%) terwijl de relatieve toename van het aantal werkenden in West-Vlaanderen (+2,8%) dan weer een stuk onder het Vlaamse (+4,1%) en Belgische (+4,6%) cijfer lag.
- Tussen 2006 en 2010 groeide de totale bevolking tussen 18 en 64 jaar met 1,1% in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest (+2,5%) en België (+3,5%) was de relatieve toename van de totale bevolking in dezelfde periode groter. In 2010 telde West-Vlaanderen 18,1% van de inwoners tussen 18 en 64 jaar in het Vlaamse Gewest.
- Aangezien het aantal werkenden in de periode 2006-2010 in zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België sneller steeg dan de totale bevolking, steeg ook de werkzaamheidsgraad. In West-Vlaanderen bleef de werkzaamheidsgraad (71,3%) beduidend groter dan in België (64,4%) en Vlaanderen (69,5%).
- In West-Vlaanderen en Vlaanderen steeg de beroepsbevolking sneller dan de totale bevolking waardoor de verhouding tussen beide, de activiteitsgraad, steeg in de periode 2006-2010. In België was de relatieve toename van de beroepsbevolking even groot als bij de totale bevolking, waardoor de activiteitsgraad status-quo bleef. In West-Vlaanderen was in 2010 ruim drie vierde (75,8%) van de totale bevolking beroepsactief, wat iets meer is dan in Vlaanderen (74,7%) en België (72,7%).

Figuur 1.2.1: Werkzaamheidsgraad naar leeftijdsklasse, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2010.

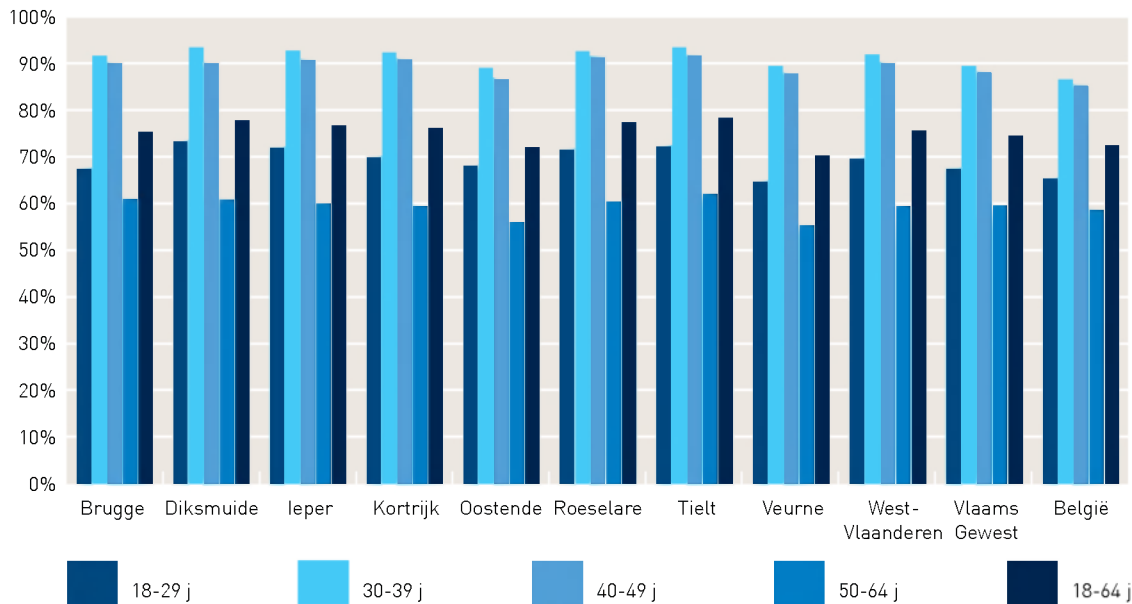
Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In alle leeftijdscategorieën was de werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen hoger dan in Vlaanderen en België.
- De werkzaamheidsgraad bij de 30 tot 39-jarigen en de 40 tot 49-jarigen was in elke regio hoger dan de totale werkzaamheidsgraad. Het omgekeerde was het geval voor de 18 tot 29-jarigen en de 50-plussers. In West-Vlaanderen was de werkzaamheidsgraad bij de 30 tot 39-jarigen (88,1%) duidelijk groter dan bij de 40 tot 49-jarigen (86,6%); in het Vlaamse Gewest was het verschil tussen de werkzaamheidsgraad in deze leeftijdscategorieën minder groot (respectievelijk 84,5% en 84,1%). In België daarentegen was de werkzaamheidsgraad bij de 40 tot 49-jarigen (78,4%) iets groter dan bij de 30 tot 39-jarigen (77,9%). In zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België was de werkzaamheidsgraad bij de 18 tot 29-jarigen groter dan bij de 50-plussers.
- Binnen West-Vlaanderen kende het arrondissement Tielt de hoogste werkzaamheidsgraad (75,6%). Diksmuide en Roeselare vervulden de top drie met respectievelijk 74,5% en 73,9%. Onderaan de rangschikking vinden we de arrondissementen Veurne (65,7%) en Oostende (66%).
- Het arrondissement Tielt kende in elke leeftijdscategorie de hoogste werkzaamheidsgraad. Bij de 18 tot 29-jarigen deelde Tielt wel de eerste plaats met het arrondissement Diksmuide. In Oostende was de werkzaamheidsgraad in alle leeftijdscategorieën het laagst. De categorie van de 18 tot 29-jarigen vormde hierop de uitzondering; in deze categorie kende enkel het arrondissement Veurne een nog lagere werkzaamheidsgraad dan Oostende.

Figuur 1.2.2: Activiteitsgraad naar leeftijdsklasse, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2010.

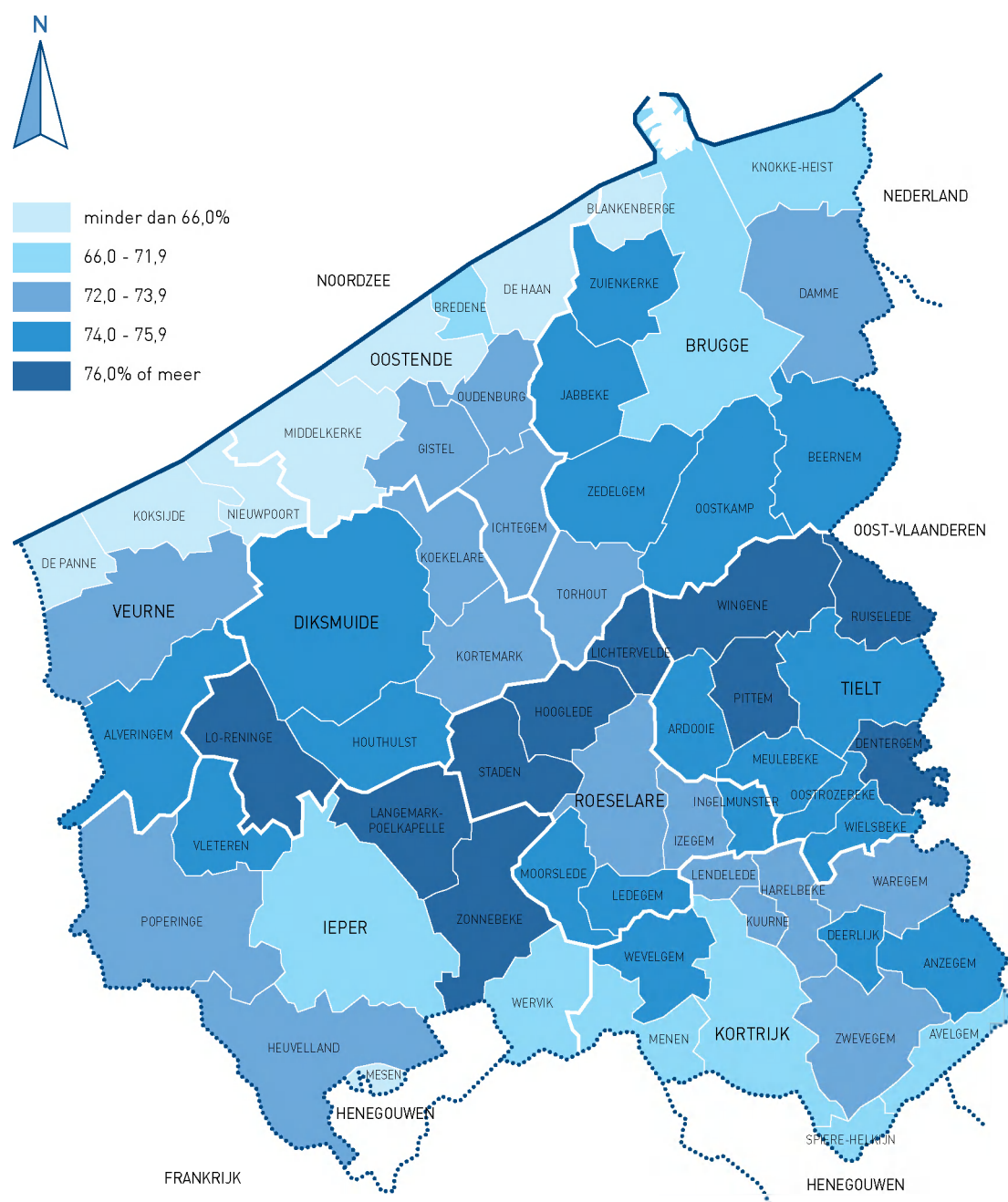

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Behalve bij de 50-plussers lag de activiteitsgraad in West-Vlaanderen in elke leeftijdscategorie duidelijk hoger dan in Vlaanderen of België. Bij de 50-plussers lag de activiteitsgraad in West-Vlaanderen (59,6%) net onder het Vlaamse cijfer (59,7%), maar wel boven het Belgische gemiddelde (58,8%).
- De activiteitsgraad bij de 30 tot 39-jarigen was zowel in West-Vlaanderen, Vlaanderen als België het grootst. Ook de activiteitsgraad bij de 40 tot 49-jarigen lag overal een eind boven de totale activiteitsgraad voor alle leeftijdsgroepen. De leeftijdscategorieën van de 18 tot 29-jarigen en de 50-plussers kenden een activiteitsgraad die een eind onder de totale activiteitsgraad lag.
- Binnen West-Vlaanderen kende het arrondissement Tielt de hoogste activiteitsgraad (78,6%), op de voet gevolgd door Diksmuide (78%) en Roeselare (77,6%). In de arrondissementen Oostende en Veurne was het aandeel van de beroepsbevolking in de totale bevolking het laagst (respectievelijk 72,2% en 70,4%).
- Met uitzondering van de 18 tot 29-jarigen was de activiteitsgraad in Tielt in alle leeftijdscategorieën het grootst. Bij de 18 à 29-jarigen moest Tielt enkel het arrondissement Diksmuide laten voorgaan. Veurne kende de laagste activiteitsgraad bij de 18 tot 29-jarigen en de 50 tot 54-jarigen. Bij de overige leeftijdscategorieën ging Veurne enkel het arrondissement Oostende vooraf.

Kaart 1.2.1: Werkzaamheidsgraad (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Minimum: Mesen 61,6%
Maximum: Lo-Reninge 77,8%

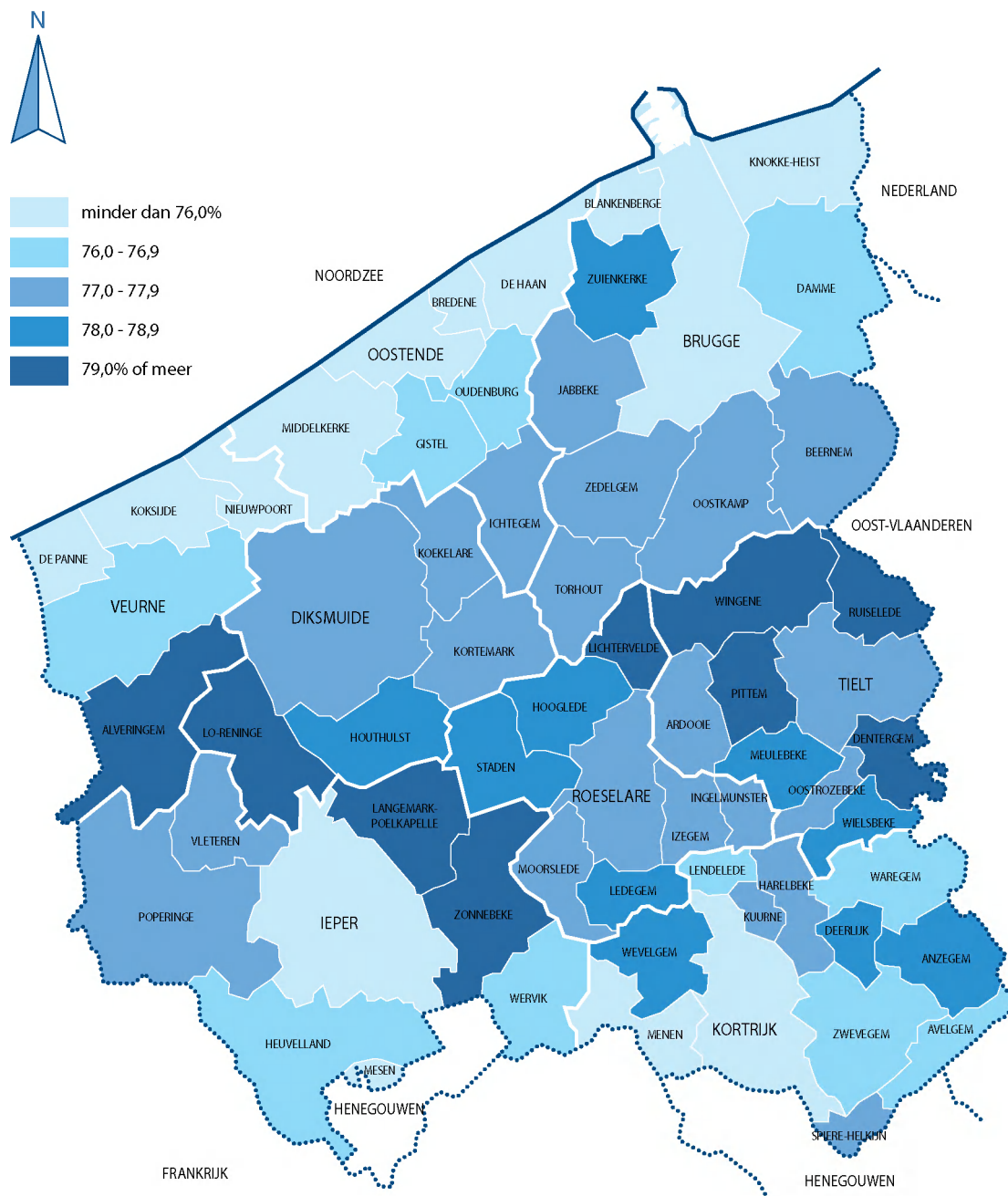
West-Vlaanderen: 71,3%
Vlaams Gewest: 69,5%
België: 64,4%

(a) Bevolking 18-64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 1.2.2: Activiteitsgraad (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Minimum: Koksijde	66,4%
Maximum: Lo-Reninge	80,8%
West-Vlaanderen:	75,8%
Vlaams Gewest:	74,7%
België:	72,7%

(a) Bevolking 18-64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Activiteitsgraad

Verhouding van de beroepsbevolking in een bepaalde leeftijdsklasse ten opzichte van de totale bevolking (werkenden, niet-werkende werkzoekenden en niet-beroepsactieven) in die leeftijdsklasse.

Afhankelijkheidsratio

Bevolking van 60 jaar en ouder en bevolking jonger dan 20 jaar ten opzichte van de bevolking van 20 tot 60 jaar. Deze ratio is een benadering voor het percentage niet-actieven ten opzichte van het aantal actieven.

Beroepsbevolking

Werkenden en niet-werkende werkzoekenden.

Bevolkingsdichtheid

Aantal inwoners per km².

Bevolkingskubus

Bij de opmaak van deze publicatie waren de huishoudensstatistieken van de FOD Economie (ADSEI) op 1 januari 2012 nog niet beschikbaar. Om toch het recentste verloop van de huishoudens in West-Vlaanderen te kunnen analyseren, maken we gebruik van de bevolkingskubussen (dit zijn multidimensioneel bevraagbare databanken) waarover de Provincie West-Vlaanderen beschikt.

Deze bevolkingskubussen worden samengesteld op basis van een extractie uit het Rijksregister in het begin van het jaar. In analyses uit vorige jaren blijkt dat deze cijfers licht afwijken van de officiële cijfers van de FOD Economie (ADSEI) die in het Belgisch Staatsblad verschijnen, wellicht door laattijdige in- en/of uitschrijvingen en statistische aanpassingen. Deze minimale afwijkingen doen echter geen afbreuk aan de algemene trends die uit de cijfers afgeleid kunnen worden.

DC NOISE (Demographic Change – New Opportunities in Shrinking Europe)

In het kader van het Interreg IVB-project DC NOISE - waarbinnen de provincie West-Vlaanderen partner was - werden door de VUB bevolkings- en huishoudensprognoses gemaakt voor de West-Vlaamse regio's voor de periode 2007-2025. Bedoeling was om bij het ontwikkelen van de prognoses zo goed mogelijk rekening te houden met de specificiteit van de regio's en hierbij - meer dan bij nationale of Vlaamse prognoses - rekening te houden met lokale evoluties. Op die manier werd geprobeerd om tot meer gefundeerde uitspraken te komen over de demografische evolutie op subregionaal niveau.

Doorstromingscoëfficiënt

Bevolking van 15 tot 24 jaar ten opzichte van de bevolking van 55 tot 64 jaar. Deze ratio is een indicatie voor de mate waarin - vanuit demografisch oogpunt - de potentiële uitstroom uit de arbeidsmarkt kan worden opgevangen door de potentiële instroom.

Interne vergrijzing

Bevolking van 80 jaar en ouder ten opzichte van de bevolking van 60 jaar en ouder. Dit is een maat voor het aandeel hoogbejaarden in de oudere bevolking.

Ouderdomscoëfficiënt

Bevolking van 60 jaar en ouder ten opzichte van de bevolking jonger dan 20 jaar.

Werkzaamheidsgraad

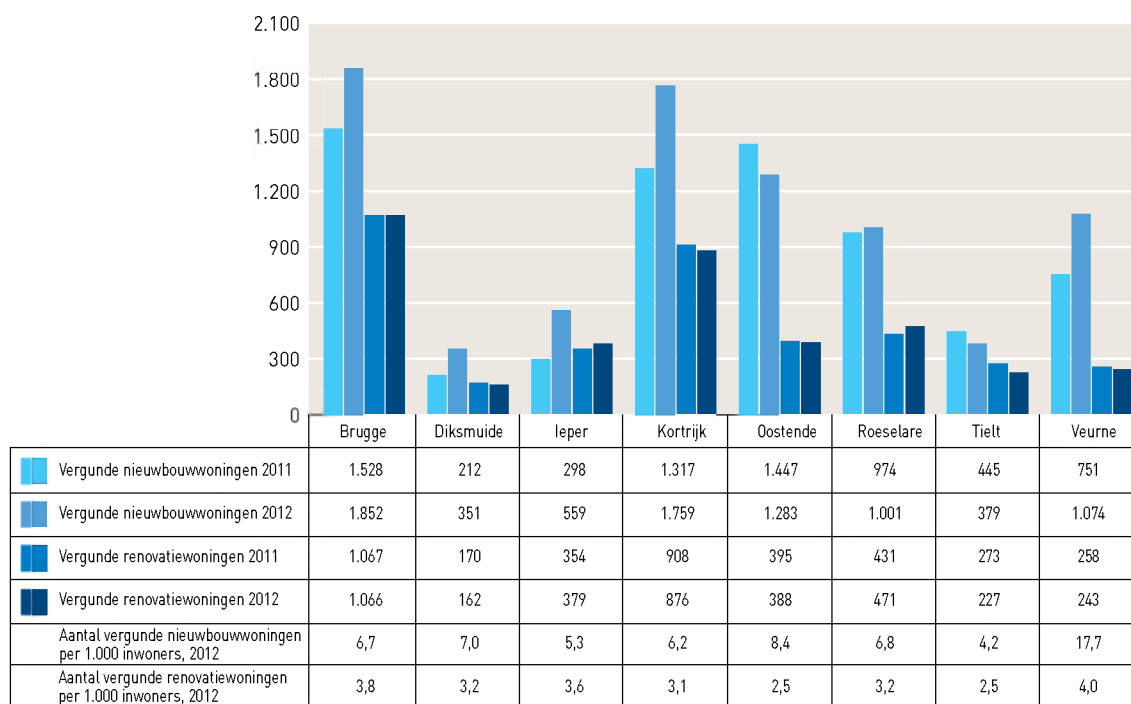
Aantal werkenden in een bepaalde leeftijdsklasse naar woonplaats in verhouding tot de bevolking (werkenden, niet-werkende werkzoekenden en niet-beroepsactieven) in die leeftijdsklasse.

2 HUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

1. WONINGEN

In 2012 werden in West-Vlaanderen 8.258 nieuwbouwwoningen en 3.812 te renoveren woningen vergund. In 2012 lag de nieuwbouwintensiteit in West-Vlaanderen op 7,1, wat een stuk hoger is dan gemiddeld in Vlaanderen (5,6) en België (4,4). Inzake de renovatie-intensiteit is het verschil tussen West-Vlaanderen aan de ene kant en Vlaanderen en België aan de andere kant veel minder groot.

Figuur 2.1.1: Evolutie van het aantal vergunde woningen, nieuwbouw of renovatie, in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012.

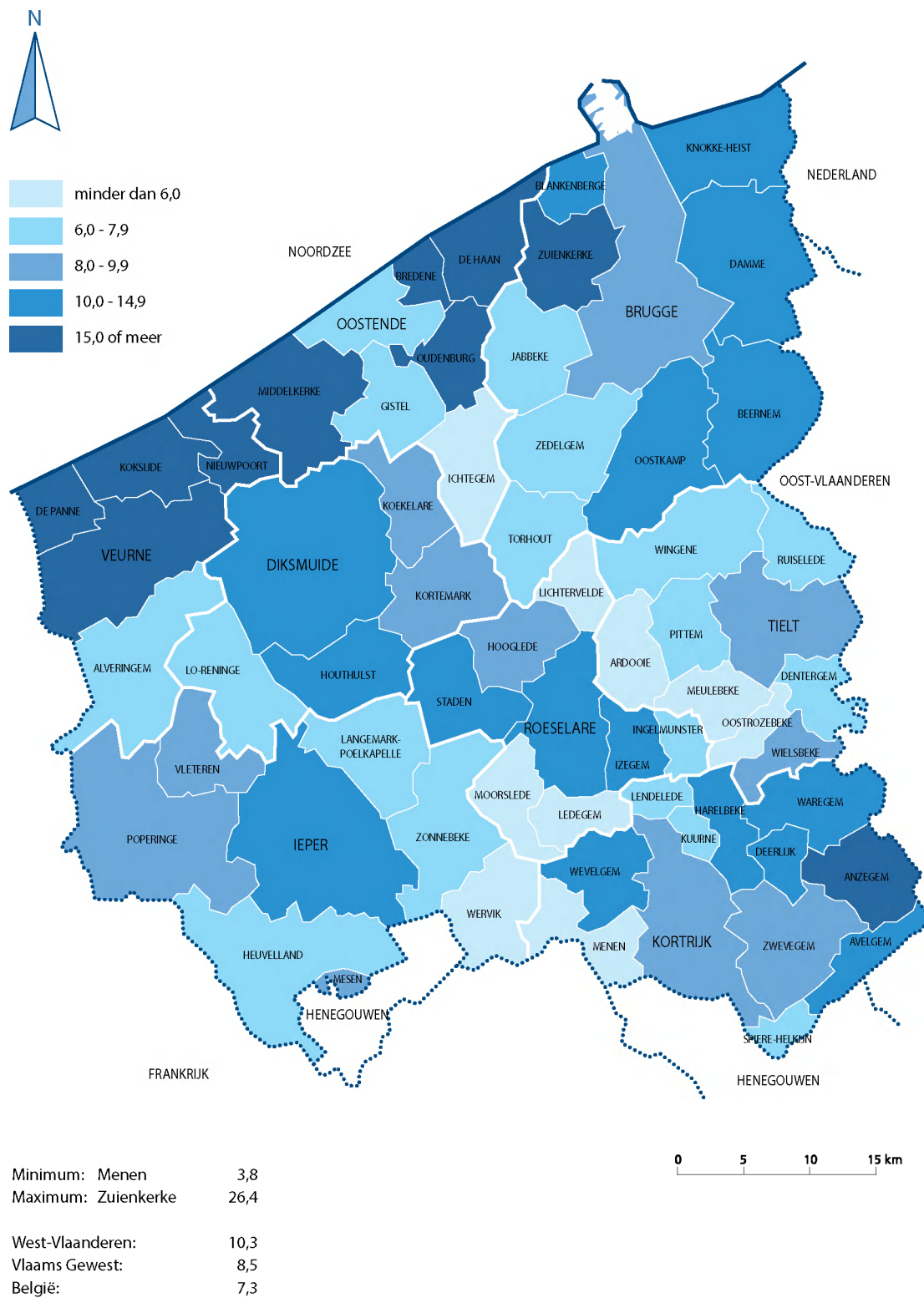
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 werden in West-Vlaanderen 8.258 nieuwbouwwoningen en 3.812 te renoveren woningen vergund. Van alle vergunde nieuwbouwwoningen in Vlaanderen kan 23,3% in West-Vlaanderen worden gesitueerd. Voor de vergunde te renoveren woningen ligt het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse totaal op 20,6%.
- Van alle woningen die in 2012 in West-Vlaanderen werden vergund was 68,4% een nieuwbouwwoning en 31,6% een te renoveren woning. In Vlaanderen en België ligt het aandeel vergunde te renoveren woningen hoger (respectievelijk 34,2% en 39,8%). In alle West-Vlaamse arrondissementen werden in 2012 meer nieuwbouwwoningen vergund dan te renoveren woningen. In Veurne (81,5%) en Oostende (76,8%) lag het percentage vergunde nieuwbouwwoningen een stuk hoger dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

- In de periode 2011-2012 steeg het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen met 18,4%; in het Vlaamse Gewest was er een toename met 11,7%. In België bleef de toename van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen tussen 2011 en 2012 beperkt tot 5%. Enkel in de arrondissementen Oostende en Tielt werden minder nieuwbouwwoningen vergund in 2012 dan in 2011. Ter vergelijking: in de periode 2010-2011 was er in alle West-Vlaamse arrondissementen nog een sterke afname van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen van -10% tot zelfs -50%.
- Het aantal vergunde te renoveren woningen daalde tussen 2011 en 2012 in zowel West-Vlaanderen (-1,1%), Vlaanderen (-1,9%) als België (-0,8%). Enkel in de arrondissementen Ieper (+7,1%) en Roeselare (+9,3%) was er een stijging van het aantal te renoveren woningen dat werd vergund.
- In 2012 lag de nieuwbouwintensiteit (het aantal vergunde nieuwbouwwoningen per 1.000 inwoners) in West-Vlaanderen op 7,1, wat een stuk hoger is dan gemiddeld in Vlaanderen (5,6) en België (4,4). Binnen West-Vlaanderen springt het arrondissement Veurne in het oog met een nieuwbouwintensiteit van maar liefst 17,7. In de kustarrondissementen ligt de nieuwbouwintensiteit (8,5) opvallend hoger dan het Vlaamse en Belgische cijfer.
- Voor de renovatie-intensiteit is het verschil tussen West-Vlaanderen (3,3) aan de ene kant en Vlaanderen en België (beide 2,9) aan de andere kant veel minder groot. Binnen West-Vlaanderen staat Veurne opnieuw op kop (4,0), maar het verschil met de andere arrondissementen is niet zo opvallend als bij de nieuwbouwintensiteit. Ook de renovatie-intensiteit in de kustarrondissementen (3,4) ligt boven het Vlaamse en Belgische gemiddelde, maar het verschil is veel minder groot dan bij de nieuwbouwintensiteit.

Kaart 2.1.1: Vergunde nieuwbouw- en renovatiewoningen per 1.000 inwoners, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

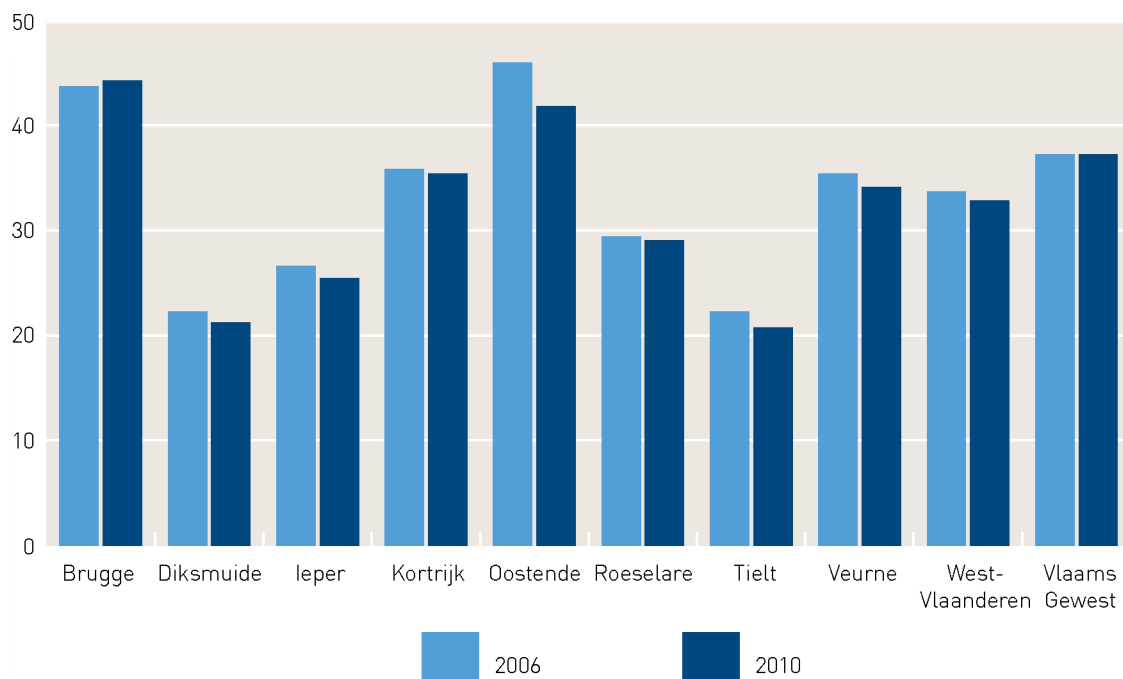
Bron: FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. RUIMTE VOOR BEDRIJVEN

In 2010 bedroeg de ruimteproductiviteit in West-Vlaanderen 32,9. Dit is een afname met 2,6% in vergelijking met 2006. Op 1 januari 2012 was er 832 ha beschikbaar aanbod aan bedrijventerreinen in West-Vlaanderen. Hiervan is meer dan de helft gelegen in de arrondissementen Kortrijk (33,7%) en Roeselare (26,2%).

Figuur 2.2.1: Evolutie van de ruimteproductiviteit, arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2006-2010.

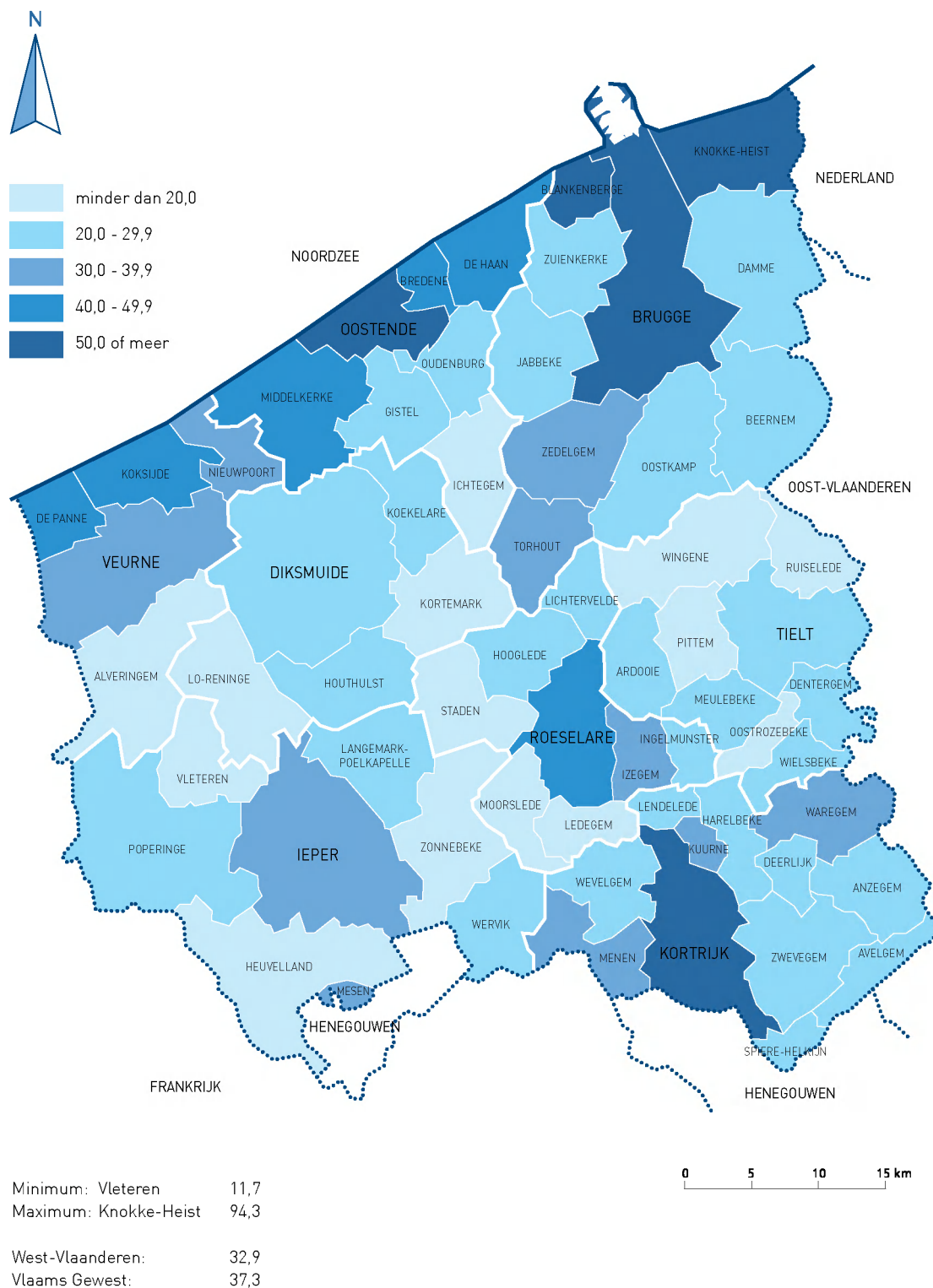

Bron: FOD Economie (ADSEI), Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2010 bedroeg de ruimteproductiviteit – het aantal werkenden in verhouding tot het aantal hectare economisch bezette bodem – in West-Vlaanderen 32,9. Hiermee blijft West-Vlaanderen een eind onder het Vlaamse cijfer (37,3). De ruimteproductiviteit in de arrondissementen Brugge (44,4) en Oostende (41,9) lag in 2010 een eind boven het West-Vlaamse gemiddelde. Kortrijk vervulde de top drie met een ruimteproductiviteit van 35,5. Onderaan de rangschikking vinden we Tielt (20,8) en Diksmuide (21,3).
- In de periode 2006-2010 is de ruimteproductiviteit in West-Vlaanderen met 2,6% gedaald van 33,8 in 2006 naar 32,9 in 2010. In het Vlaamse Gewest bleef de ruimteproductiviteit in deze periode op hetzelfde niveau. Binnen West-Vlaanderen was Brugge het enige arrondissement waar de ruimteproductiviteit in 2010 hoger lag dan in 2006. In Oostende daalde de ruimteproductiviteit het sterkst (-9,0%).
- De afname van de ruimteproductiviteit in alle regio's behalve het arrondissement Brugge en het Vlaamse Gewest is een gevolg van het feit dat het aantal hectare economisch bezette bodem in de periode 2006-2010 relatief sterker steeg dan het aantal werkenden. Een groeiende ruimtelijke spreiding van wonen en werken en een extensiever ruimtegebruik liggen hiervan aan de basis. Zo nam bijvoorbeeld de commerciële suburbanisatie of migratie vanuit de stad naar het omringende platteland de laatste vijf jaar sterk toe.

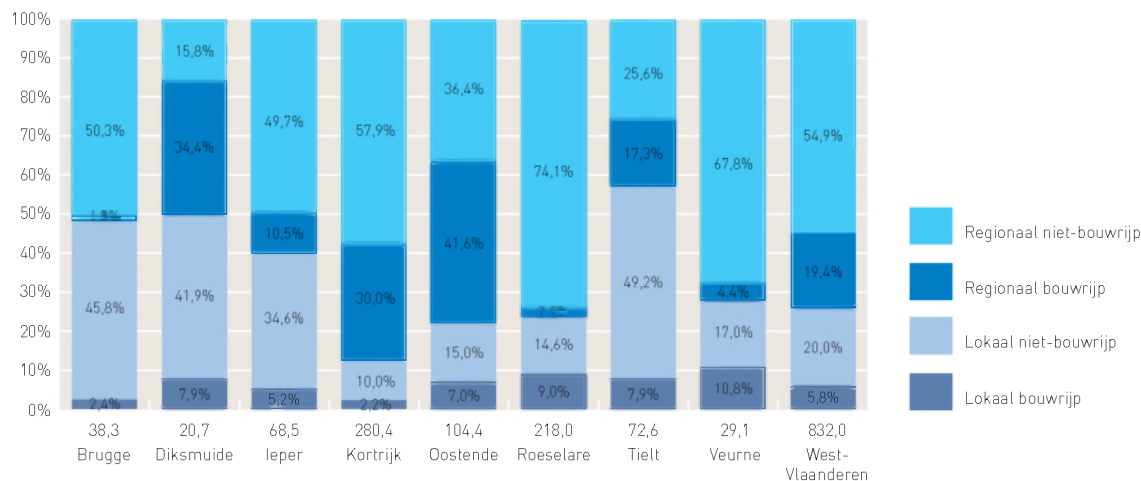
Kaart 2.2.1: Ruimteproductiviteit, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Vlaamse Arbeidsrekening.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 2.2.2: Beschikbaar aanbod bedrijventerreinen (in ha) naar type en bebouwbaarheid, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

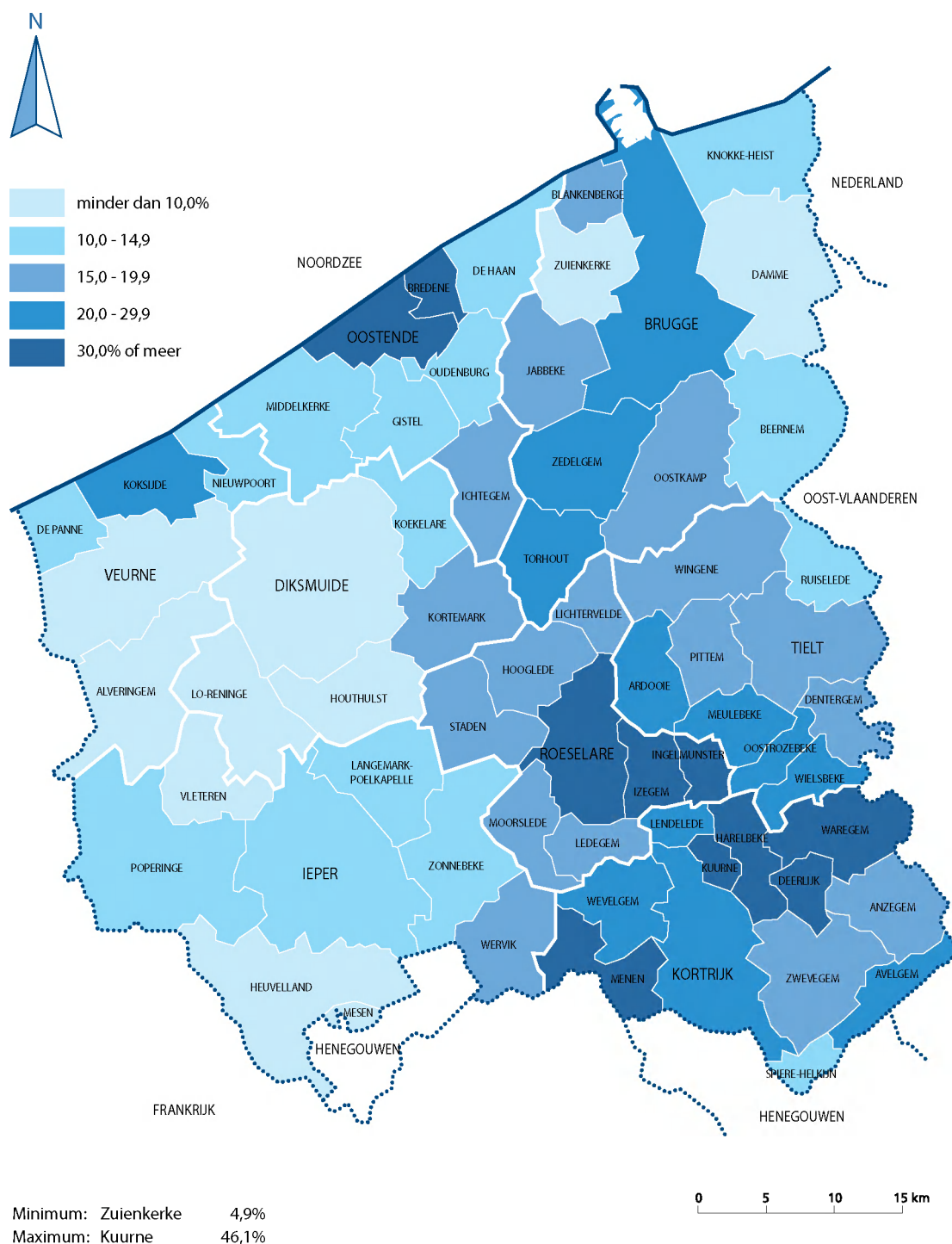

Bron: Ruimtemonitor POM West-Vlaanderen, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 januari 2012 was er 832 ha beschikbaar aanbod aan bedrijventerreinen in West-Vlaanderen. Het betreft hier zowel lokale (214,2 ha) als regionale (617,8 ha) terreinen die volgens het gewestplan, BPA's of RUP's bestemd zijn voor de ontwikkeling als bedrijventerrein. Meer dan de helft van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen is gelegen in de arrondissementen Kortrijk en Roeselare (respectievelijk 33,7% en 26,2%). De arrondissementen Diksmuide (2,5%), Veurne (3,5%) en Brugge (4,6%) kennen het laagste aanbod aan beschikbare bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.
- In alle arrondissementen vertegenwoordigen regionale bedrijventerreinen meer dan de helft van het beschikbare aanbod; het arrondissement Tielt (42,9%) vormt hierop de enige uitzondering. Binnen West-Vlaanderen vinden we het grootste aanbod aan regionale bedrijventerreinen in Kortrijk (246,3 ha), op afstand gevolgd door Roeselare (166,4 ha) en Oostende (81,4 ha). De arrondissementen Diksmuide (10,4 ha) en Brugge (19,8 ha) tellen het laagste aanbod aan regionale bedrijventerreinen. Het aanbod aan lokale bedrijventerreinen binnen West-Vlaanderen is het grootst in het arrondissement Roeselare (51,6 ha) en het laagst in Veurne (8,1 ha).
- In West-Vlaanderen is slechts 25,1% van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen bouwrijp. In alle arrondissementen is minder dan de helft van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen bouwrijp. In Brugge is amper 3,9% van de beschikbare bedrijventerreinen bouwrijp. De arrondissementen Kortrijk en Oostende nemen met respectievelijk 84 ha en 43,5 ha in totaal 79,1% van het beschikbaar aanbod aan bouwrijpe regionale bedrijventerreinen in West-Vlaanderen voor hun rekening. In het arrondissement Brugge is slechts 0,6 ha regionaal bouwrijp aanbod gelegen. Het lokaal bouwrijp aanbod bevindt zich voornamelijk in het arrondissement Roeselare met 19,7 ha of 41% van het totale beschikbare bouwrijpe aanbod aan lokale bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.
- Op arrondissementeel niveau zien we dat Oostende met 41,6% over een opvallend hoog aandeel regionale bouwrijpe bedrijventerreinen beschikt in vergelijking met het West-Vlaamse gemiddelde (19,4%). Voor het bouwrijpe aanbod lokale bedrijventerreinen zitten vooral de arrondissementen Veurne (10,8%) en Roeselare (9%) boven het West-Vlaamse gemiddelde (5,8%).

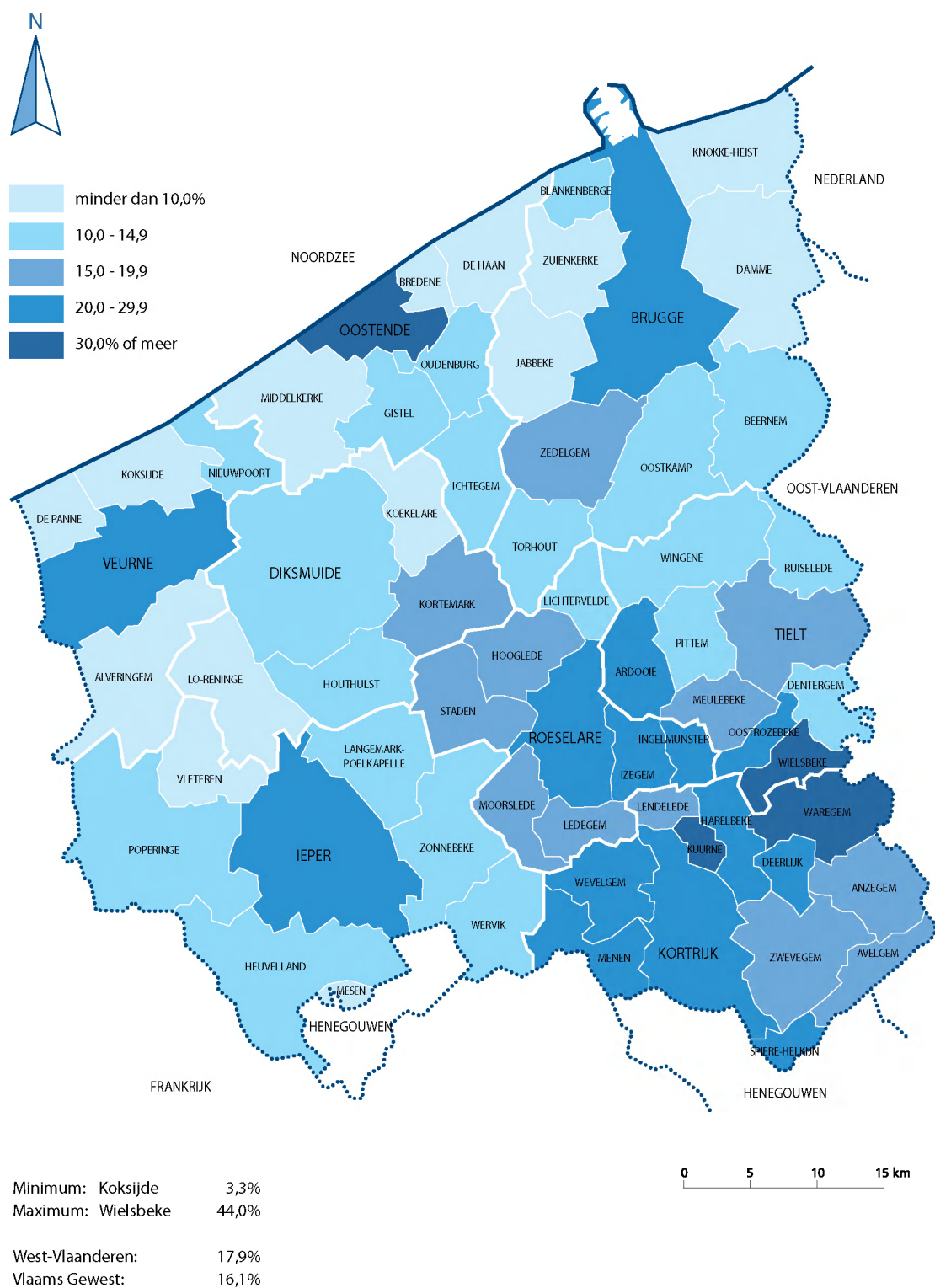
Kaart 2.2.2: Aandeel bebouwde oppervlakte in totale oppervlakte, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Bron: FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 2.2.3: Aandeel oppervlakte voor bedrijvigheid in bebouwde oppervlakte, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Bron: FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Bebouwde oppervlakte

Oppervlakte van percelen met gebouwen.

Economisch bezette bodem

Oppervlakte van percelen met bijgebouwen (incl. serres), ambachts- en industriegebouwen, opslagruimten, kantoorgebouwen, gebouwen met handelsbestemming, openbare gebouwen, gebouwen voor nutsvoorzieningen, gebouwen voor sociale zorg en ziekenzorg en gebouwen voor onderwijs, onderzoek en cultuur.

Oppervlakte voor bedrijvigheid

Oppervlakte van percelen met ambachts- en industriegebouwen, opslagruimten, kantoorgebouwen en gebouwen met handelsbestemming.

Ruimtemonitor

De ruimtemonitor bestaat uit een kwantitatieve inventaris van het beschikbare aanbod aan bedrijventerreinen in de provincie West-Vlaanderen en werd ontwikkeld om de evolutie in de ontwikkeling en het gebruik van bedrijventerreinen correct te kunnen inschatten. Overheden krijgen op die manier een duidelijk beeld van de nog beschikbare bouwrijpe bedrijventerreinen en de niet ontwikkelde bestemde terreinen. Daarnaast wordt ook duidelijk waar er knelpunten zitten en kunnen de cijfers gebruikt worden als onderbouwing voor nieuwe planinitiatieven.

De inventarisatie baseert zich op een grondige screening van de beschikbare ruimtelijke gegevens van de POM West-Vlaanderen en de diensten Economie en Ruimtelijke Planning van de Provincie West-Vlaanderen. De gegevens werden daarnaast afgetoetst aan de realiteit via terreinwaarneming en overleg met de betrokken gemeenten.

Om de kwaliteit van de ruimtemonitor te verzekeren, actualiseert de POM West-Vlaanderen halfjaarlijks de gegevens.

Ruimteproductiviteit

De verhouding van het aantal werkenden ten opzichte van het aantal hectare economisch bezette bodem. Algemeen beschouwd kan een hoge ruimteproductiviteit of een toename daarvan beschouwd worden als een duurzame ontwikkeling, met name het zuiniger of intensiever omgaan met de economische ruimte, zeker als die al bebouwd is.

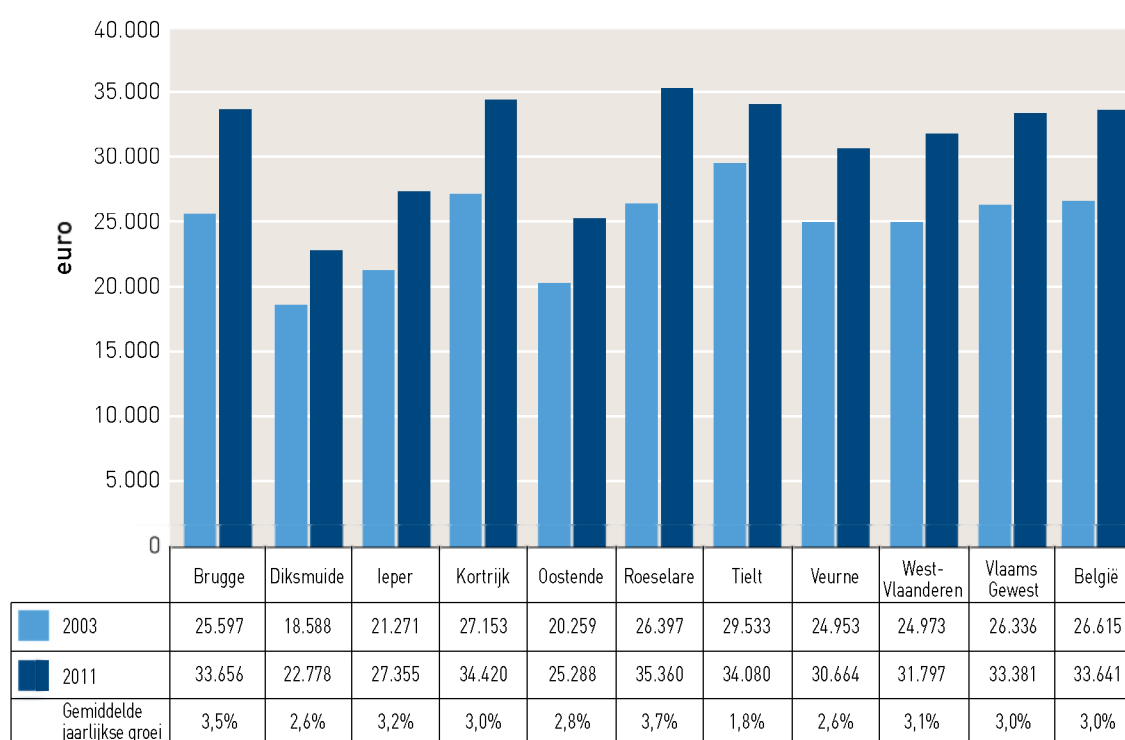
Werkenden

Alle personen tussen 15 en 64 jaar met een hoofdjob als loontrekkende, zelfstandige of helper in een bepaalde regio.

3 WELVAART

Tussen 2003 en 2011 maakte West-Vlaanderen ten opzichte van Vlaanderen en België een kleine inhaalbeweging inzake het BBP per inwoner. Wat betreft het beschikbaar inkomen per inwoner kon West-Vlaanderen in de periode 2003-2010 een groot deel van de achterstand ten opzichte van Vlaanderen inhalen. In West-Vlaanderen werd de discrepantie tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart iets kleiner tussen 2003 en 2010.

Figuur 3.1: Evolutie van het BBP per inwoner, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2011.

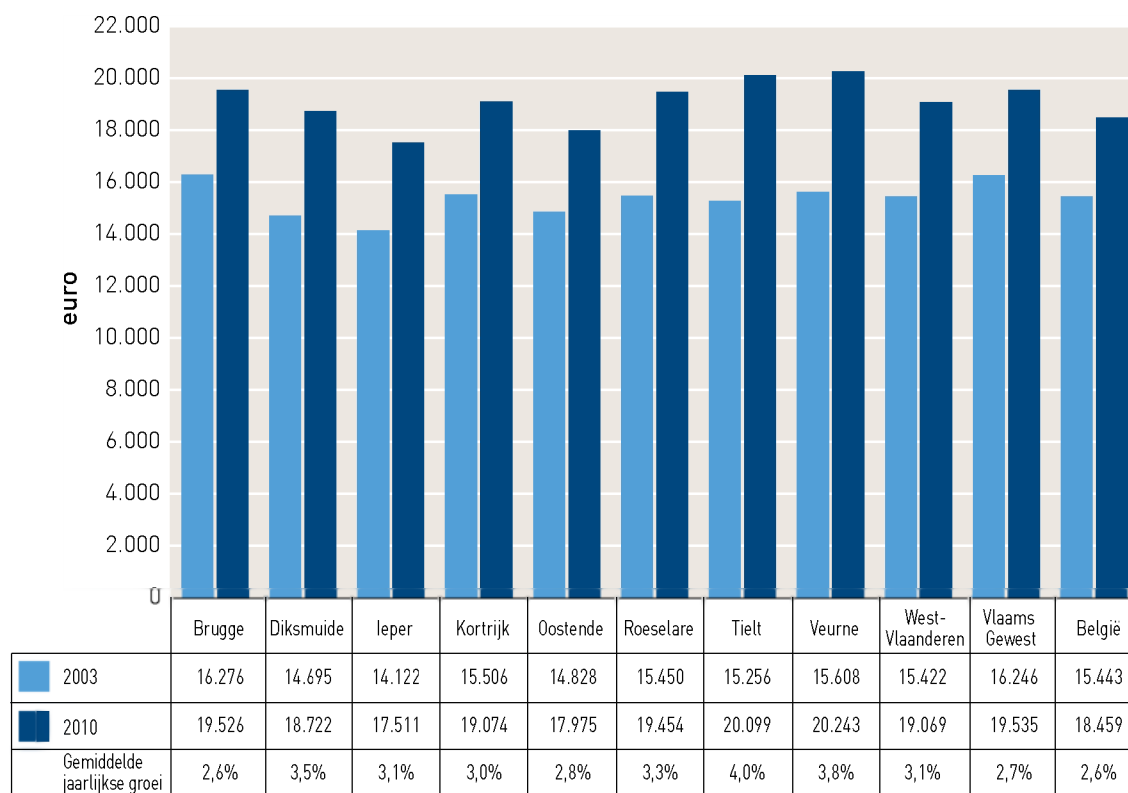

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen is het BBP per inwoner lager dan in Vlaanderen en België. De indicator groeide in West-Vlaanderen wel iets sterker tussen 2003 en 2011 (+3,1% ten opzichte van +3% in zowel Vlaanderen als België) waardoor er sprake is van een kleine inhaalbeweging.
- Binnen West-Vlaanderen groeide het BBP per inwoner tussen 2003 en 2011 heel uiteenlopend. Het hoogste BBP per inwoner vinden we in 2011 in Roeselare, Kortrijk, Tielt en Brugge. Roeselare en Tielt wisselden tussen 2003 en 2011 van plaats in de rangschikking van West-Vlaamse arrondissementen door een sterk uiteenliggende groei van de indicator in beide arrondissementen. Roeselare kende de grootste groei binnen West-Vlaanderen, Tielt de laagste. Net als in 2003 waren Diksmuide, Oostende en Ieper ook in 2011 de arrondissementen met het laagste BBP per inwoner.

Figuur 3.2: Evolutie van het beschikbaar inkomen per inwoner, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2010.

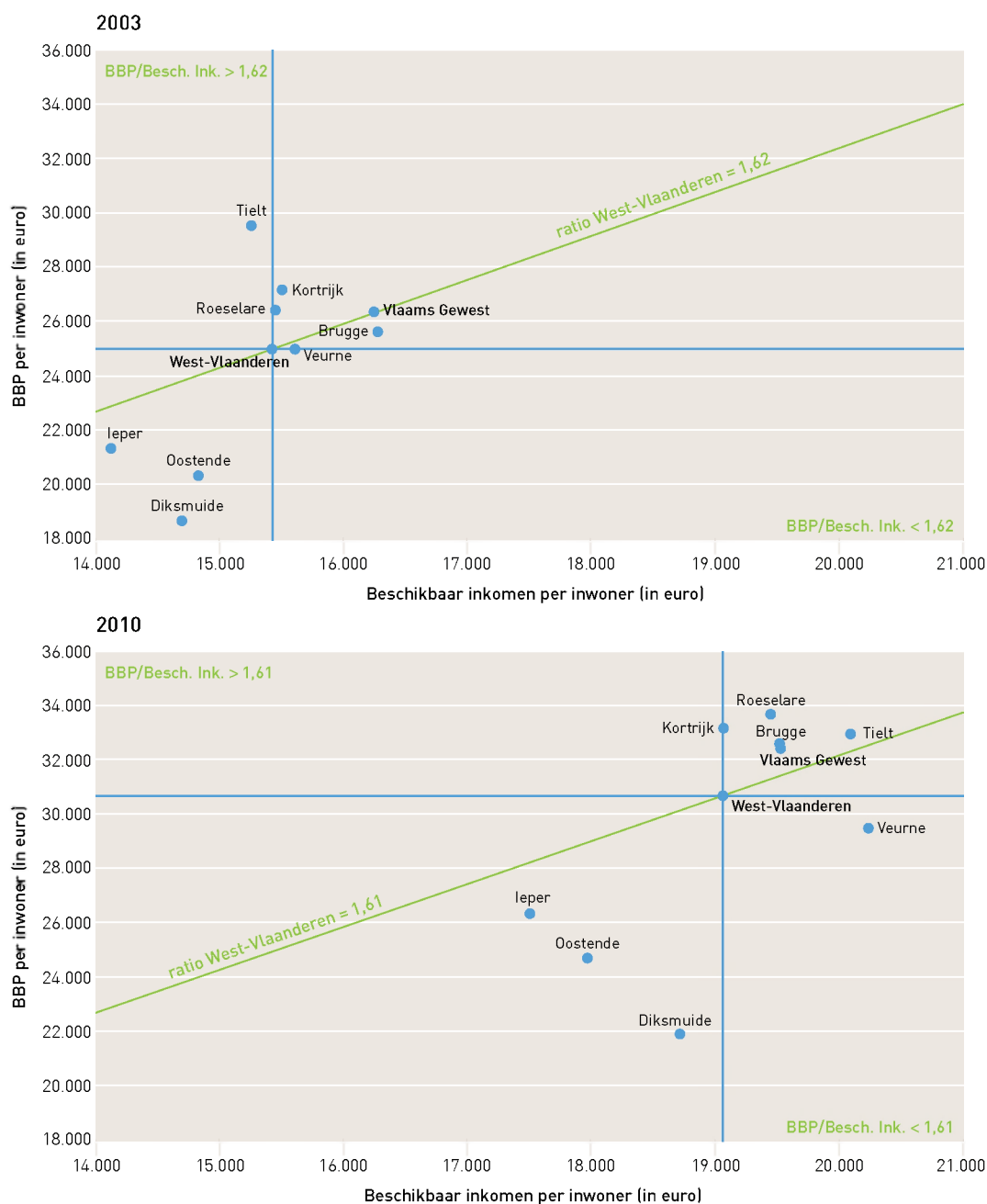
Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Net als het BBP per inwoner ligt ook het beschikbaar inkomen per inwoner in West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen, doch hoger dan in België. Tussen 2003 en 2010 werd de kloof tussen West-Vlaanderen en Vlaanderen in niet onbelangrijke mate gedicht door een duidelijk grotere groei in West-Vlaanderen. Om eenzelfde reden werd het verschil tussen West-Vlaanderen en België groter.
- De verschillen tussen de arrondissementen van West-Vlaanderen zijn minder groot bij het beschikbaar inkomen per inwoner dan bij het BBP per inwoner, dit omwille van pendelbewegingen en herverdelingseffecten van de sociale zekerheid¹. Het grootste beschikbaar inkomen per inwoner vinden we in Veurne, Tielt, Brugge en Roeselare. De cijfers van de eerste twee arrondissementen liggen ook hoger dan in Vlaanderen. De laagste cijfers vinden we in Ieper en Oostende.
- De grootste groei van het beschikbaar inkomen per inwoner vinden we in de arrondissementen Tielt, Veurne, Diksmuide en Roeselare. De arrondissementen Brugge en Oostende kenden tussen 2003 en 2010 de kleinste groei.

¹ Vergeynst, T., "Profiel van de regionale sociaal-economische overlegcomités (RESOC's)", APS-nota's, nr. 12, Brussel, Februari 2006, p. 26.

Figuur 3.3: Relatie tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart, arrondissementen van West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2003 en 2010.

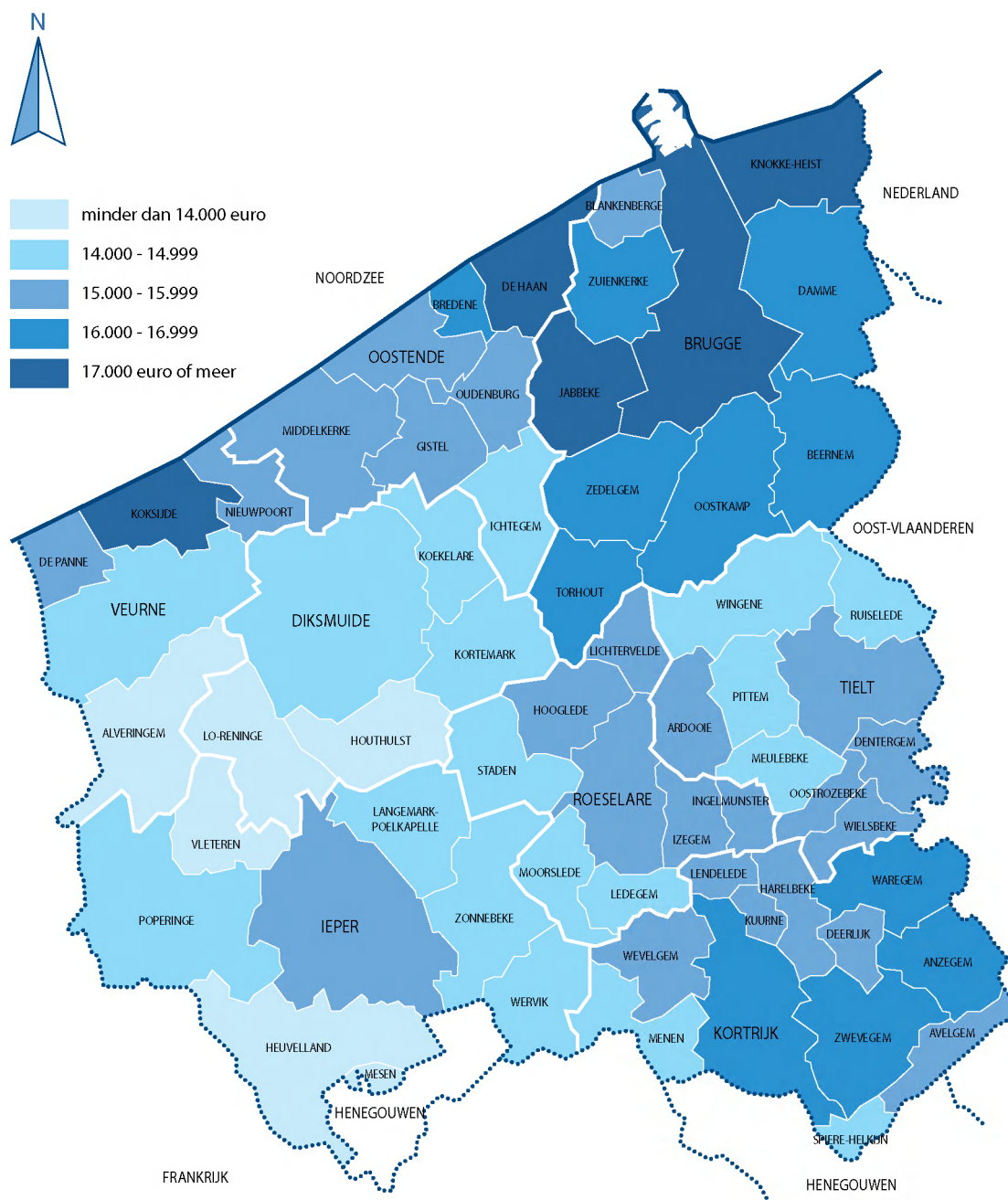
Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De verhouding tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart bedroeg in 2003 zowel in West-Vlaanderen als in het Vlaamse Gewest 1,62. Aangezien de groei van het BBP per inwoner in de periode 2003-2010 iets kleiner was dan de groei van het beschikbaar inkomen per inwoner, is de verhouding tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart in West-Vlaanderen licht gedaald tot 1,61. In het Vlaamse Gewest daarentegen groeide het BBP per inwoner in deze periode sterker dan het beschikbaar inkomen per inwoner waardoor de verhouding tussen beide indicatoren steeg tot 1,66 in 2010.

- De verhouding tussen de geproduceerde en de verdiende welvaart was in 2003 het hoogst in Tielt (1,94) en Kortrijk (1,75). In 2010 was de discrepantie tussen beide indicatoren het grootst in Kortrijk en Roeselare (respectievelijk 1,74 en 1,73). Doordat het beschikbaar inkomen per inwoner in Tielt in de periode 2003-2010 veel sterker steeg dan het BBP per inwoner, is de verhouding tussen beide indicatoren er gedaald tot 1,64 in 2010.
- In 2003 kenden drie West-Vlaamse arrondissementen – Tielt, Kortrijk en Roeselare – een BBP per inwoner dat hoger lag dan het Vlaamse gemiddelde. In 2010 kwam daar ook Brugge bij. Slechts één arrondissement – Brugge – had in 2003 een beschikbaar inkomen per inwoner dat net boven het Vlaamse cijfer uitstak. In 2010 is het beschikbaar inkomen per inwoner in Veurne en Tielt duidelijk groter dan het Vlaamse gemiddelde; het beschikbaar inkomen per inwoner in Brugge ligt nu net onder het Vlaamse cijfer.
- Net als in 2003 hebben de arrondissementen Diksmuide, Oostende en Ieper ook in 2010 een BBP en beschikbaar inkomen per inwoner dat onder het West-Vlaamse en Vlaamse gemiddelde blijft. Diksmuide maakte in de periode 2003-2010 wel een duidelijke inhaalbeweging inzake het beschikbaar inkomen per inwoner. Hierdoor werd de discrepantie tussen het BBP per inwoner en het beschikbaar inkomen per inwoner nog kleiner (van 1,26 in 2003 naar 1,17 in 2010).

Kaart 3.1: Belastbaar inkomen per inwoner, gemeenten van West-Vlaanderen, inkomen 2010, aanslagjaar 2011.

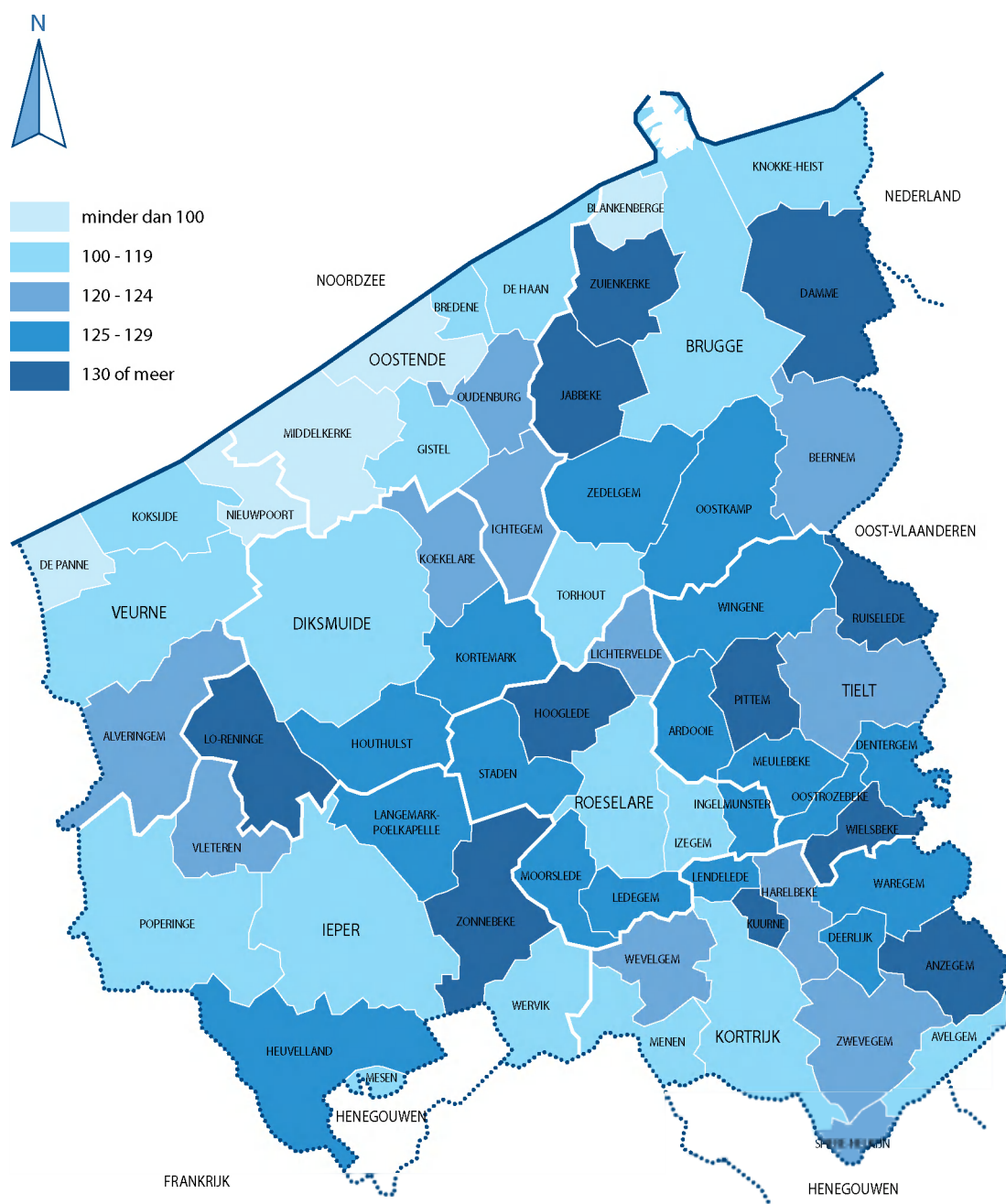

Minimum: Mesen 11.959 euro
Maximum: Knokke-Heist 21.320 euro

West-Vlaanderen: 15.941 euro
Vlaams Gewest: 16.599 euro
België: 15.598 euro

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale Statistiek.
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 3.2: Aantal personenwagens per 100 gezinnen, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 augustus 2012.

Minimum: Oostende en Blankenberge 76
 Maximum: Kuurne 190
 West-Vlaanderen: 115

0 5 10 15 km

Bron: FOD Economie (ADSEI), Bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister.
 Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Beschikbaar inkomen per inwoner

Een maatstaf voor het meten van de verdiende welvaart van een regio of de welvaart van de inwoners van een regio. Het beschikbaar inkomen is de som van lonen, sociale premies ten laste van de werkgevers en netto-vermogensinkomens plus de ontvangen sociale uitkeringen en overdrachten, verminderd met de belastingen op inkomen en vermogen en de betaalde sociale premies en overdrachten.

Bruto Binnenlands Product (BBP) per inwoner

Een maatstaf voor het meten van de geproduceerde of voortgebrachte economische welvaart in een land of een regio die gebruikt wordt als indicator om het welvaartsniveau van een land of een regio te meten. Het BBP wordt samengesteld door bij de bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen de productgebonden belastingen op productie en invoer op te tellen en de productgebonden subsidies op productie en invoer af te trekken.

4 ARBEIDSMARKT EN OPLEIDING

1. TEWERKSTELLING

A. Bezoldigde tewerkstelling

In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België kan de toename van het aantal loontrekkenden in de periode 2006-2010 volledig worden toegeschreven aan een sterke stijging van het aantal werknemers in een deeltijds regime. In 2010 gingen 72.876 West-Vlaamse loontrekkenden werken buiten West-Vlaanderen. Hiervan was 38,3% tewerkgesteld in Oost-Vlaanderen en 21,6% in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Omgekeerd kwamen 59.741 werknemers die buiten West-Vlaanderen woonden in onze provincie werken. Hiervan was 40,6% afkomstig uit Oost-Vlaanderen en maar liefst 23,2% uit het buitenland.

Bij de opmaak van deze publicatie was er nog geen update van de RSZ-statistieken (31 december 2011) beschikbaar. Als alternatief belichten we daarom in deze publicatie nieuwe aspecten van de RSZ-statistieken tot en met 31 december 2010.

Tabel 4.1.1: Evolutie van de bezoldigde tewerkstelling (a) naar arbeidsregime in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, jaargemiddelde 2006 en 2010.

		2006		2010		Evolutie
		In a.c.	In %	In a.c.	In %	2006 - 2010
West-Vlaanderen	Voltijds	265.323	67,0%	263.470	64,3%	-0,7%
	Deeltijds	117.113	29,6%	134.169	32,7%	+14,6%
	Speciaal	13.275	3,4%	12.059	2,9%	-9,2%
	Totaal	395.711	100,0%	409.698	100,0%	+3,5%
Vlaams Gewest	Voltijds	1.478.583	67,1%	1.472.497	64,2%	-0,4%
	Deeltijds	651.859	29,6%	753.709	32,9%	+15,6%
	Speciaal	73.310	3,3%	67.875	3,0%	-7,4%
	Totaal	2.203.752	100,0%	2.294.081	100,0%	+4,1%
België	Voltijds	2.416.251	68,1%	2.424.046	65,3%	+0,3%
	Deeltijds	1.022.340	28,8%	1.184.355	31,9%	+15,8%
	Speciaal	108.939	3,1%	100.980	2,7%	-7,3%
	Totaal	3.547.530	100,0%	3.709.382	100,0%	+4,6%

[a] Bezoldigden tussen 15 en 64 jaar, geteld naar woonplaats.

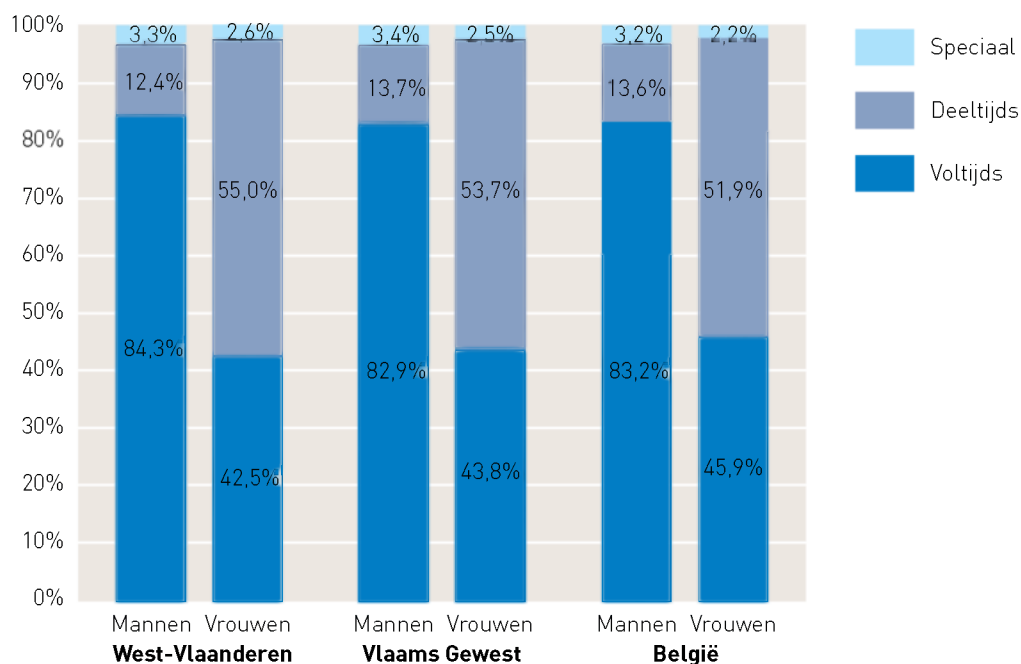
Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2010 werkte 64,3% van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen volgens een voltijds regime; 32,7% werkte volgens een deeltijds regime en 2,9% van alle werknemers was actief in een speciaal regime. In het Vlaamse Gewest is de verdeling van de loontrekkenden volgens arbeidsregime nagenoeg identiek als in West-Vlaanderen. In vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen telt België relatief iets meer werknemers in een voltijds regime (65,3%) en iets minder werknemers in een deeltijds (31,9%) of speciaal (2,7%) regime.
- In de periode 2006-2010 steeg het aantal loontrekkenden in West-Vlaanderen met 3,5%. In het Vlaamse Gewest en België was de toename groter (respectievelijk +4,1% en +4,6%). In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België kan deze toename volledig worden toegeschreven aan een sterke stijging van het aantal werknemers in een deeltijds regime. In het Vlaamse Gewest en België (respectievelijk +15,6% en +15,8%) was de relatieve toename van het aantal loontrekkenden dat in een deeltijds regime werkt nog groter dan in West-Vlaanderen (+14,6%). Tussen 2006 en 2010 kenden zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België een afname van het aantal werknemers in een speciaal regime. In tegenstelling tot Vlaanderen en West-Vlaanderen, kende België een lichte stijging (+0,3%) van het aantal loontrekkenden dat in een voltijds regime werkt. Als gevolg van deze evoluties steeg het aandeel werknemers in een deeltijds regime sterk tussen 2006 en 2010 (+3,1%punt in West-Vlaanderen en België; +3,3%punt in het Vlaamse Gewest). Het aandeel werknemers in een voltijds of speciaal regime lag in 2010 op alle niveaus lager dan in 2006.

Figuur 4.1.1: Bezoldigde tewerkstelling (a) naar arbeidsregime en geslacht in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2010.

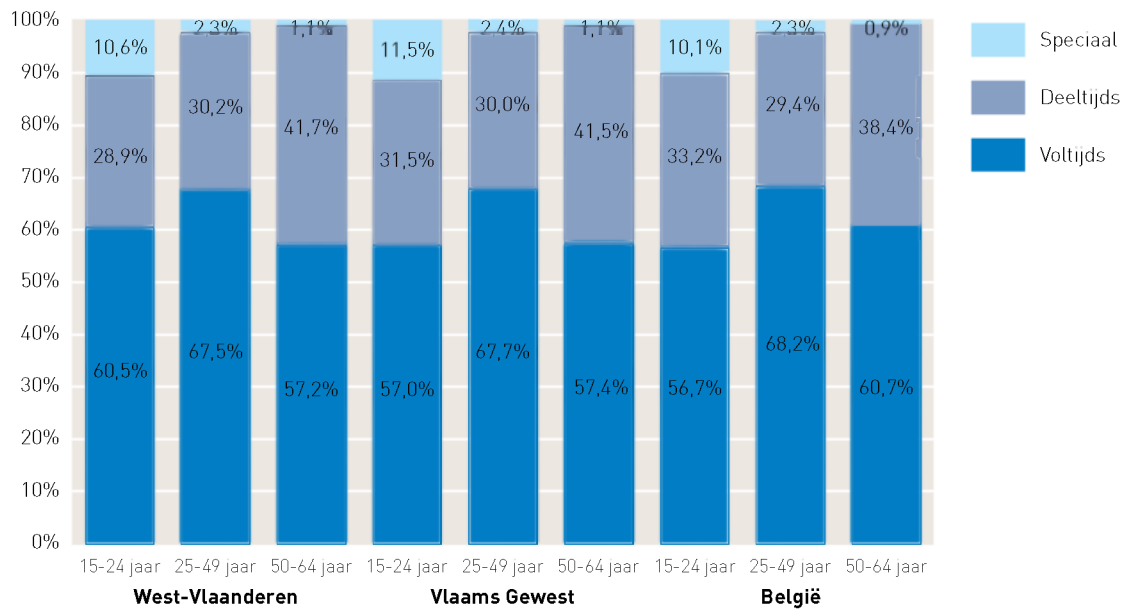
(a) Bezoldigden tussen 15 en 64 jaar, geteld naar woonplaats.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België werken mannen beduidend vaker voltijds dan vrouwen.
- In West-Vlaanderen ligt het percentage mannen dat voltijds werkt (84,3%) hoger dan in Vlaanderen en België (respectievelijk 82,9% en 83,2%).
- Bij de vrouwen is het dan weer zo dat er in West-Vlaanderen procentueel meer vrouwen in een deeltijds regime (55%) werken dan in Vlaanderen (53,7%) en in België (51,9%).

Figuur 4.1.2: Bezoldigde tewerkstelling (a) naar arbeidsregime en leeftijd in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2010.

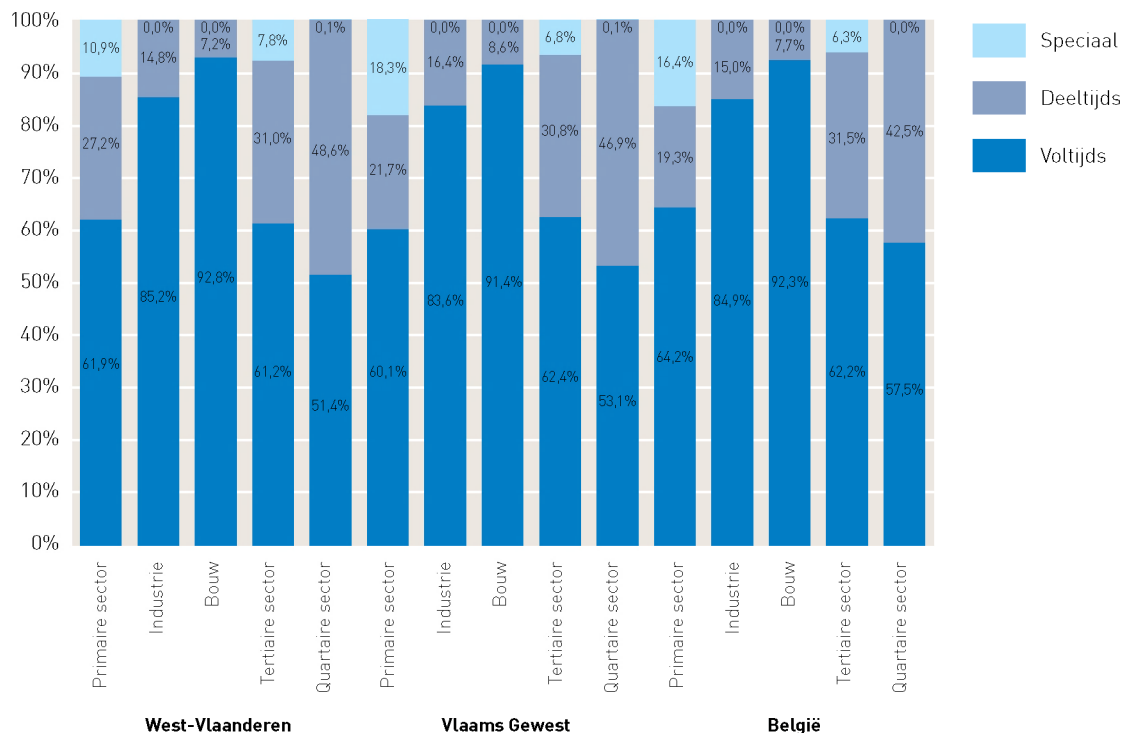
(a) Bezoldigden tussen 15 en 64 jaar, geteld naar woonplaats.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen wordt er het vaakst voltijds gewerkt bij de 25 tot 49-jarigen (67,5%). Dit is ook het geval in het Vlaamse Gewest en België. Bij de 15 tot 24-jarigen in West-Vlaanderen werkt 60,5% voltijds, bij de 50-plussers is dat 57,2%.
- Het percentage deeltijds werkenden is bij de 50 tot 64-jarigen het grootst en dit in zowel West-Vlaanderen (41,7%), het Vlaamse Gewest (41,5%) als België (38,4%).
- De 15 tot 24-jarigen zijn relatief vaker tewerkgesteld volgens een speciaal regime dan de andere leeftijdsgroepen, en dit in zowel West-Vlaanderen (10,6%), Vlaanderen (11,5%) als België (10,1%).

Figuur 4.1.3: Bezoldigde tewerkstelling (a) naar arbeidsregime en sector in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2010.

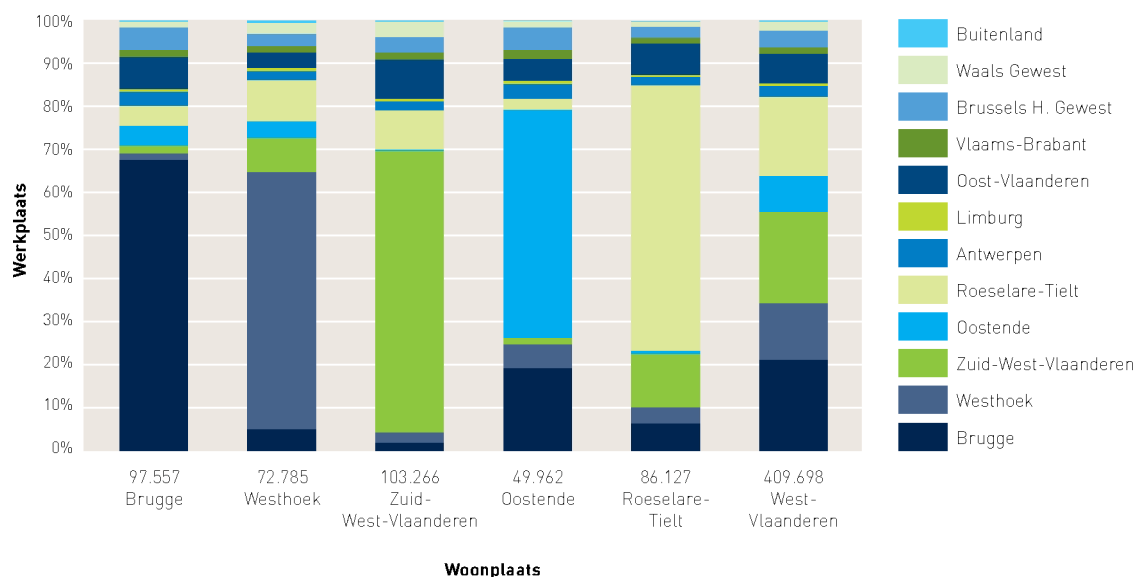
[a] Bezoldigden tussen 15 en 64 jaar, geteld naar woonplaats.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In de bouwsector werkt in zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België ruim 91% van de werknemers volgens een voltijds regime.
- Ook in de industrie is het grootste deel van de werknemers voltijds tewerkgesteld. In West-Vlaanderen geldt dit voor 85,2% van de werknemers; in België en Vlaanderen ligt dit percentage iets lager op respectievelijk 84,9% en 83,6%.
- In de primaire sector is het percentage voltijds werkenden nagenoeg even groot als in de tertiaire sector en dit in zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België. Deze sectoren kennen het grootste aandeel werknemers dat volgens een speciaal regime werkt. In West-Vlaanderen werkt 10,9% van de loontrekkenden in de primaire sector volgens een speciaal regime; in België en Vlaanderen ligt dit percentage beduidend hoger (respectievelijk 16,4% en 18,3%)¹. In de tertiaire sector is in West-Vlaanderen 7,8% van de loontrekkenden actief volgens een speciaal regime. Het verschil met Vlaanderen (6,8%) en België (6,3%) is een stuk kleiner dan bij de primaire sector.
- In vergelijking met de andere sectoren telt de quartaire sector in zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België relatief het meest deeltijds werkenden. In West-Vlaanderen telt de quartaire sector bijna evenveel voltijds (51,4%) als deeltijds (48,6%) werkenden. In Vlaanderen en België is de verhouding van werknemers in een voltijds/deeltijds regime iets minder gelijk: 53,1%/46,9% in Vlaanderen en 57,5%/42,5% in België.

¹ In het Vlaamse Gewest kan het hoge percentage loontrekkenden in een speciaal regime in de primaire sector voornamelijk toegeschreven worden aan de provincie Limburg (31%). Ook de provincie Vlaams-Brabant kent een hoog percentage loontrekkenden in een speciaal regime in deze sector (27,3%), maar in absolute cijfers ligt het aantal loontrekkenden in een speciaal regime in de primaire sector een stuk lager (271 in Vlaams-Brabant ten opzichte van 710 in Limburg). In beide provincies is de fruitteelt sterk aanwezig.

Figuur 4.1.4: Uitgaande pendel bij loontrekkenden, regio's van West-Vlaanderen, 2010.

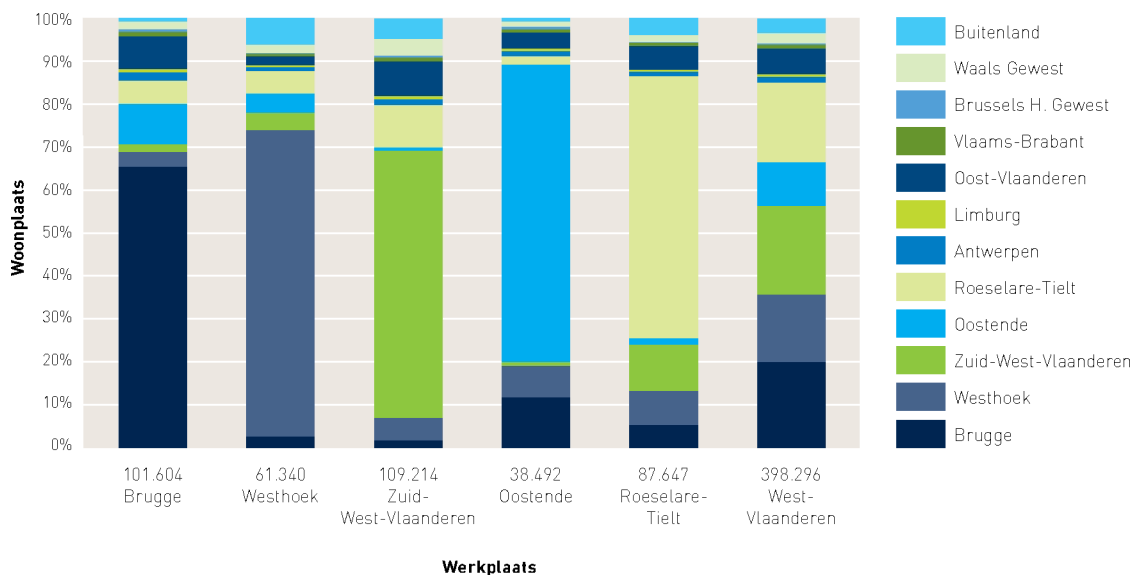
Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van de 409.698 loontrekkenden die in 2010 in West-Vlaanderen woonden, ging 21,2% werken in de regio Zuid-West-Vlaanderen en 21,1% in de regio Brugge. In 2010 gingen 72.876 West-Vlaamse loontrekkenden of 18,4% werken buiten West-Vlaanderen. Hiervan was ruim de helft tewerkgesteld in Oost-Vlaanderen (38,3%) en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (21,6%).
- Voor alle West-Vlaamse regio's geldt dat de meerderheid van alle loontrekkenden in dezelfde regio als de woonregio is tewerkgesteld. In vergelijking met de andere regio's is het percentage loontrekkenden dat in de eigen regio werkt het hoogst in Brugge (67,6%) en het laagst in Oostende (53,1%).
- Van alle loontrekkenden die in de regio Brugge wonen gaat 7,4% werken in Oost-Vlaanderen. Ook in de andere West-Vlaamse regio's die grenzen aan Oost-Vlaanderen is een aanzienlijk percentage van de loontrekkenden tewerkgesteld in Oost-Vlaanderen, met name 9,1% van de werknemers die wonen in Zuid-West-Vlaanderen en 7,3% van de werknemers die wonen in de regio Roeselare-Tielt.
- Van de loontrekkenden die in de Westhoek wonen, gaat 9,6% werken in de regio Roeselare-Tielt en 7,9% in Zuid-West-Vlaanderen. Slechts 13,9% van de loontrekkenden die in de Westhoek wonen, is actief buiten West-Vlaanderen. Dit is het laagste percentage van alle West-Vlaamse regio's.
- Vanuit Zuid-West-Vlaanderen pendelt 9,1% van de loontrekkenden naar de regio Roeselare-Tielt, een even groot percentage werkt in Oost-Vlaanderen. Niet geheel onverwacht is het percentage werknemers dat in het Waalse Gewest is tewerkgesteld groter in Zuid-West-Vlaanderen (3,6%) dan in de andere West-Vlaamse regio's.
- Van alle werknemers die in de regio Oostende wonen, gaat 19,1% werken in de regio Brugge. Opvallend is het hoge percentage werknemers dat vanuit de regio Oostende naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest pendelt (5,3%). In de regio Brugge is het percentage werknemers dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is tewerkgesteld bijna even groot (5,2%).
- In de regio Roeselare-Tielt springt vooral het percentage werknemers dat naar Zuid-West-Vlaanderen pendelt in het oog (12,4%).

Figuur 4.1.5: Inkomende pendel bij loontrekkenden, regio's van West-Vlaanderen, 2010.

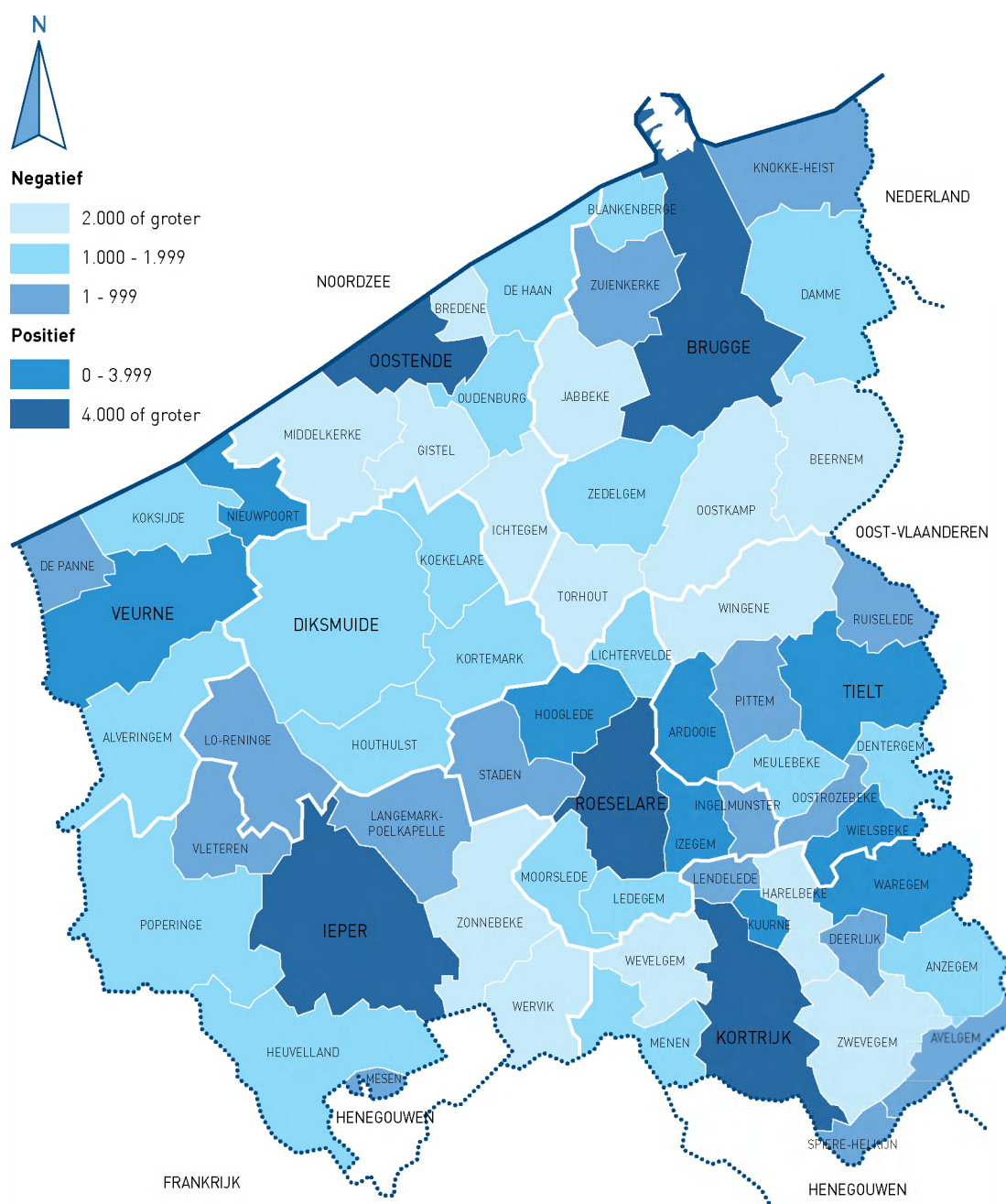

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van de 398.296 loontrekkenden die in West-Vlaanderen actief zijn, woont 20,6% in Zuid-West-Vlaanderen. De regio's Brugge en Roeselare-Tielt vervolledigen de top drie met respectievelijk 19,8% en 18,5%. Van alle loontrekkenden in West-Vlaanderen is 15% (of 59.741 personen) woonachtig buiten West-Vlaanderen. Hiervan is 40,6% woonachtig in Oost-Vlaanderen. Opvallend is het hoge percentage werknemers in West-Vlaanderen dat in het buitenland woont (23,2% van alle werknemers die in West-Vlaanderen werken, maar er niet wonen).
- Voor de overgrote meerderheid van alle werknemers in West-Vlaanderen is de werkregio dezelfde als de woonregio. Het aandeel is het hoogst voor de Westhoek: daar is 71,4% van de werknemers ook woonachtig in deze regio. In de regio Roeselare-Tielt is het percentage werknemers dat in deze regio woont het laagst (61,1%).
- Van alle personen die in de regio Brugge zijn tewerkgesteld is 9,4% woonachtig in de regio Oostende en 7,7% in Oost-Vlaanderen.
- Na de eigen regio komen de werknemers in de Westhoek vooral uit het buitenland (6,2%) en vervolgens uit de regio Roeselare-Tielt (5,3%).
- In Zuid-West-Vlaanderen is 9,8% van de werknemers woonachtig in de regio Roeselare-Tielt en 8,2% in Oost-Vlaanderen. In vergelijking met de andere West-Vlaamse regio's is het aandeel werknemers dat in het Waalse Gewest woont beduidend groter in Zuid-West-Vlaanderen (3,9%).
- In de regio Oostende is 91,1% van alle werknemers afkomstig uit West-Vlaanderen; dit is veruit het hoogste percentage van alle West-Vlaamse regio's. Naast de eigen regio zijn de werknemers in Oostende voornamelijk woonachtig in Brugge (11,7%) en de Westhoek (7,2%).
- Van alle werknemers in de regio Roeselare-Tielt is 10,7% afkomstig uit Zuid-West-Vlaanderen en 8% uit de Westhoek. Hoewel de regio grenst aan Oost-Vlaanderen woont slechts 5,6% van de werknemers in Oost-Vlaanderen. Dit is beduidend minder dan in de andere West-Vlaamse regio's die aan Oost-Vlaanderen grenzen.
- In alle West-Vlaamse regio's is hooguit 1% van de werknemers afkomstig uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Kaart 4.1.1: Pendelsaldo bij loontrekkenden, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Minimum: Bredene -4.256
 Maximum: Brugge 18.613
 West-Vlaanderen: -12.407

0 5 10 15 km

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

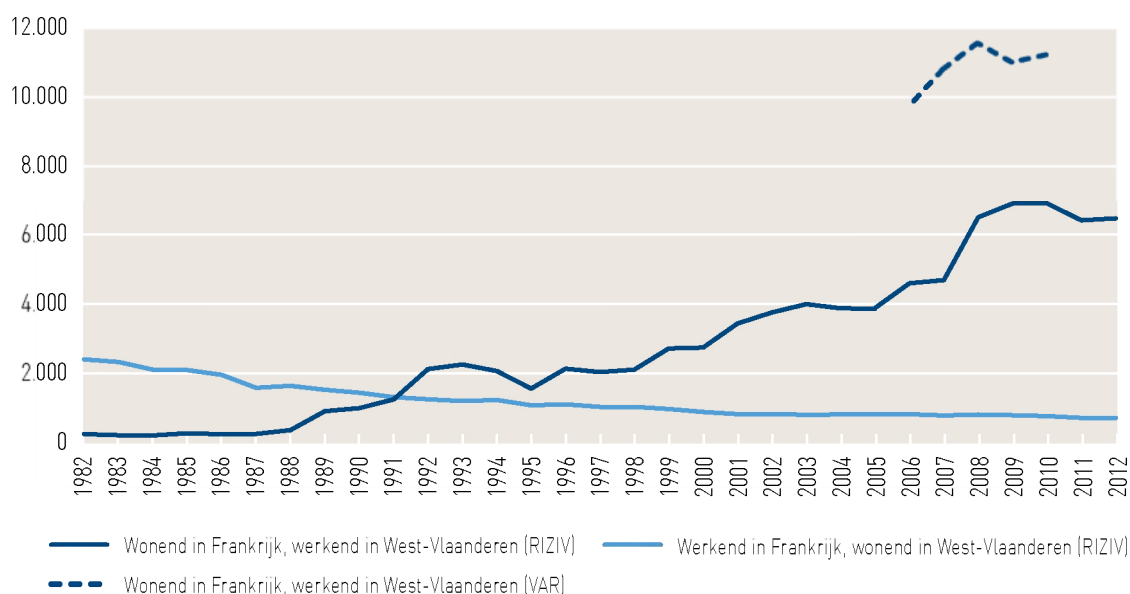

B. Grensarbeid

Op 30 juni 2012 werkten er 6.453 Franse grensarbeiders in West-Vlaanderen. In vergelijking met 2011 is dit een lichte toename van 0,9%. Het aantal Nederlandse grensarbeiders dat in West-Vlaanderen komt werken was eind juni 2012 gestegen tot 741 personen; dit is een sterke toename met 14% in vergelijking met 2011.

GRENSARBEID TUSSEN FRANKRIJK EN WEST-VLAANDEREN

Figuur 4.1.6: Evolutie van de grensarbeid tussen Frankrijk en West-Vlaanderen, 1982-2012 (a).

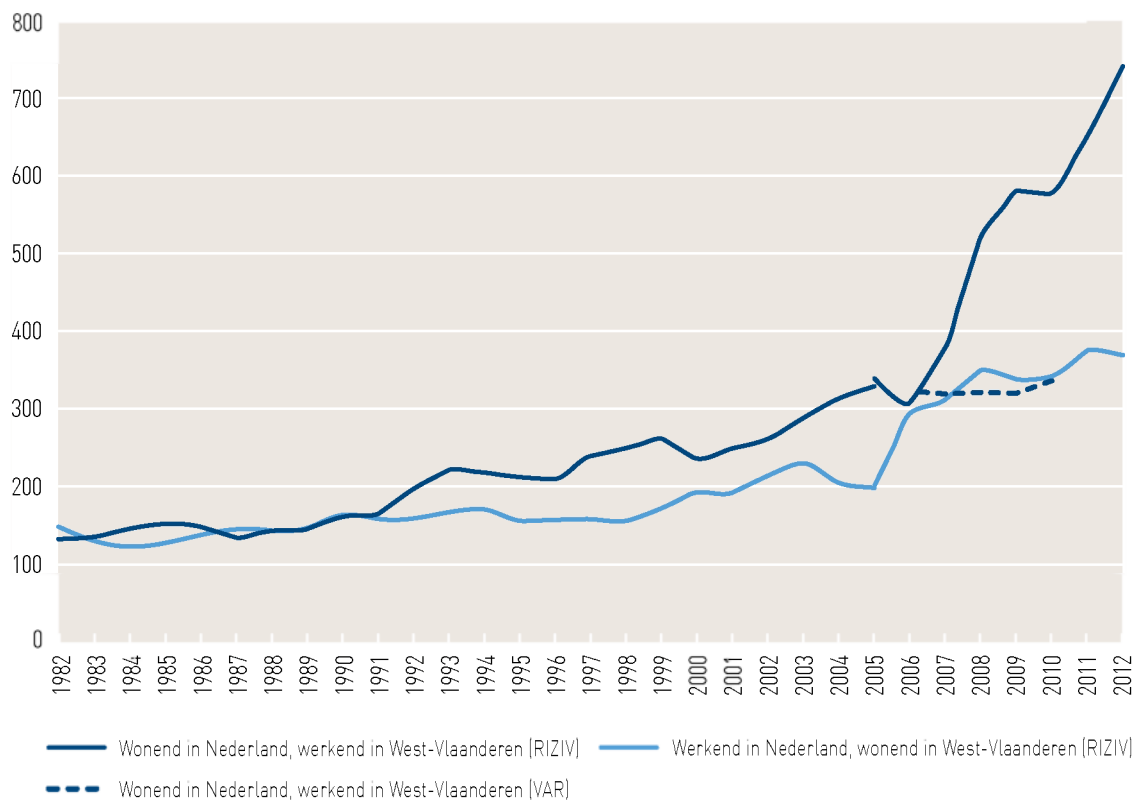
[a] Vanaf 2005: inclusief zelfstandigen.

Bron: RIZIV, Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 30 juni 2012 werkten er 6.453 Franse grensarbeiders in West-Vlaanderen. In vergelijking met 2011 is dit een lichte toename van 0,9%, ondanks het feit dat er vanaf 1 januari 2012 geen nieuwe werknemers meer in de grensarbeidersregeling kunnen stappen. Vanaf 2009 stagneert het aantal Franse grensarbeiders dat in West-Vlaanderen werkt. De impact van de nieuwe grensarbeidersregeling lijkt tot nu toe evenwel beperkt. Dit is onder meer omdat Franse werknemers die vóór 1 januari 2012 het grensarbeidersstatuut verworven hebben hiervan kunnen blijven genieten tot eind 2033. Ook blijft de West-Vlaamse arbeidsmarkt aantrekkelijk voor Franse grensarbeiders als gevolg van de hoge werkloosheidsgraad in de Franse grensregio en zijn de lonen in West-Vlaanderen vaak hoger dan in Frankrijk.
- Eind juni 2012 waren er 728 West-Vlaamse grensarbeiders die in Frankrijk werkten; in vergelijking met 2011 is dit een status-quo. Ook hier heeft de nieuwe grensarbeidersregeling geen duidelijke impact.
- Volgens statistieken van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) lag het aantal loontrekkenden dat vanuit Frankrijk naar West-Vlaanderen kwam werken een stuk hoger dan volgens de RIZIV-cijfers. Volgens de VAR ging het in 2010 om 11.196 personen; het RIZIV telde 6.882 Franse grensarbeiders op 30 juni 2010. Daarnaast werkten er volgens de VAR in 2010 in de provincie Henegouwen 17.807 loontrekkenden uit Frankrijk; volgens de RIZIV-cijfers op 30 juni 2010 waren dat er ruim 3.000 meer, namelijk 20.821. We kunnen aannemen dat een deel van deze mensen is tewerkgesteld in Vlaanderen, in casu West-Vlaanderen. Voor een verklaring voor de verschillen tussen RIZIV- en VAR-cijfers verwijzen we naar de methodologie. Voor een gedetailleerde beschrijving van pendel bij loontrekkenden verwijzen we naar 4.1.A. Bezoldigde tewerkstelling.

GRENSARBEID TUSSEN NEDERLAND EN WEST-VLAANDEREN

Figuur 4.1.7: Evolutie van de grensarbeid tussen Nederland en West-Vlaanderen, 1982-2012 (a).

(a) Vanaf 2005: inclusief zelfstandigen.

Bron: RIZIV, Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De grensarbeid tussen Nederland en West-Vlaanderen is veel beperkter in omvang dan deze tussen Frankrijk en West-Vlaanderen.
- Het aantal Nederlandse grensarbeiders dat in West-Vlaanderen komt werken was eind juni 2012 gestegen tot 741 personen; dit is een sterke toename met 14% in vergelijking met 2011.
- Ook in de omgekeerde richting is er een stijgende trend, al was er in 2012 wel een lichte daling van het aantal West-Vlamingen dat in Nederland gaat werken (-1,6% in vergelijking met 2011).
- Volgens statistieken van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) werkten er in 2010 in West-Vlaanderen 336 loontrekkenden die in Nederland woonachtig zijn (cfr. supra).

C. Zelfstandigen

Eind 2011 telde West-Vlaanderen 105.034 zelfstandigen en helpers. De arrondissementen Kortrijk en Brugge tel- den samen 46,2% van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen. De meerderheid van alle zelfstandigen en helpers (62,4%) was actief in de tertiaire sector. Van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen is 42,8% een 50-plusser; 10,2% is zelfs 65 jaar of ouder. In 2011 startten 9.320 West-Vlamingen een activiteit als zelfstandige of helper terwijl 4.216 West-Vlamingen hun activiteiten als zelfstandige of helper stopzetten.

Tabel 4.1.2: Aantal zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 31 december 2010 en 31 december 2011 (a).

	31/12/10	31/12/11	Evolutie 31/12/10 - 31/12/11
West-Vlaanderen	104.654	105.034	+0,4%
Vlaams Gewest	462.335	467.869	+1,2%
België	747.501	758.375	+1,5%

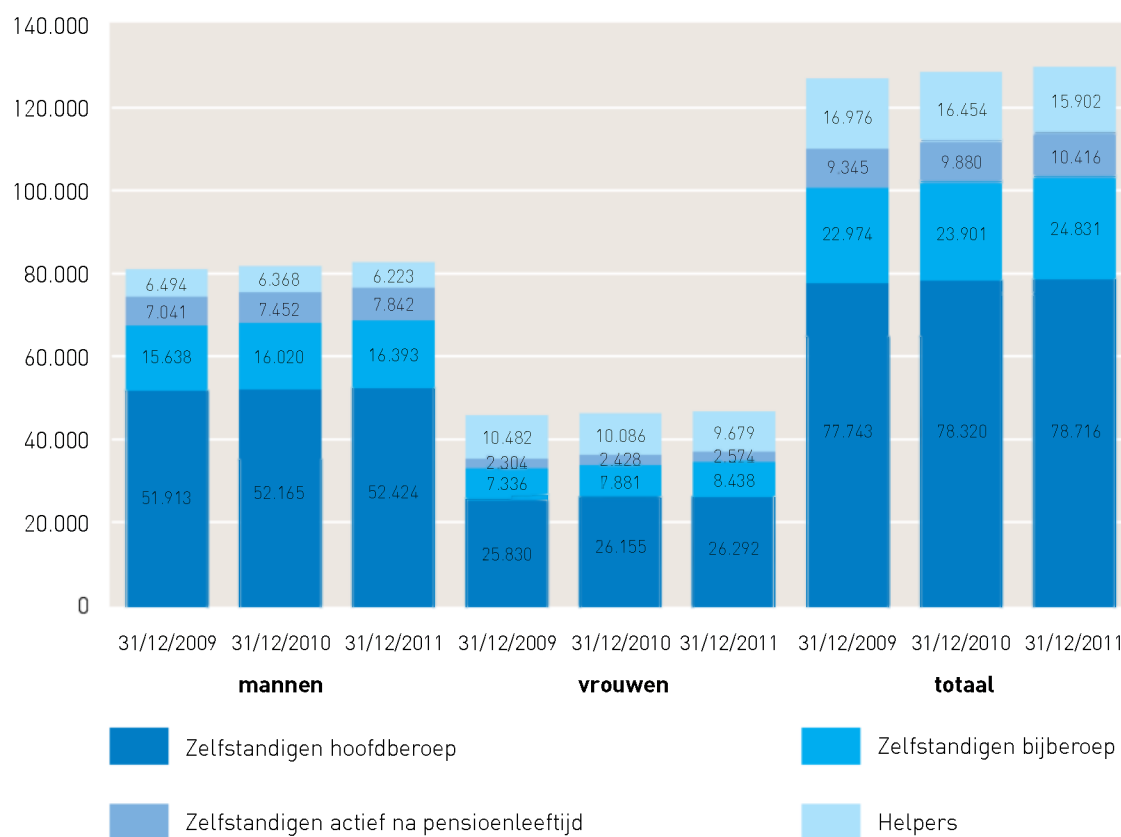
(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 31 december 2011 telde West-Vlaanderen 105.034 zelfstandigen en helpers (exclusief zelfstandigen in bijberoep). Dit is 22,4% van alle zelfstandigen en helpers in het Vlaamse Gewest.
- In West-Vlaanderen lag het aantal zelfstandigen en helpers eind 2011 iets hoger dan een jaar eerder (+0,4%). In het Vlaamse Gewest en België was de toename van het aantal zelfstandigen en helpers groter (respectievelijk +1,2% en +1,5%).

Figuur 4.1.8: Evolutie van het totale aantal zelfstandigen en helpers naar aard van de activiteit en naar geslacht in West-Vlaanderen, 31 december 2009 – 31 december 2011.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2011 telde West-Vlaanderen in totaal 129.865 zelfstandigen en helpers (inclusief zelfstandigen in bijberoep). In de periode 2009-2011 groeide hun aantal met 2,2% (of 2.827 personen). Bijna twee derde van de zelfstandigen en helpers (63,8%) was een man; 36,2% was een vrouw. In de periode 2009-2011 was de relatieve toename van het aantal mannelijke en het aantal vrouwelijke zelfstandigen en helpers even groot (+2,2%).
- Tussen 2009 en 2011 was de toename van het aantal zelfstandigen en helpers in absolute cijfers het grootst bij de zelfstandigen in bijberoep (+1.857 personen of +8,1%). Bij de zelfstandigen actief na pensioenleeftijd en de zelfstandigen in hoofdberoep kwamen er respectievelijk 1.071 personen (+11,5%) en 973 personen (+1,3%) bij. De toenames bij de zelfstandigen werden gedeeltelijk teniet gedaan door een afname van het aantal helpers met 1.074 personen (-6,3%). Als gevolg van deze evoluties steeg het aandeel zelfstandigen in bijberoep en het aandeel zelfstandigen actief na pensioenleeftijd en daalde het aandeel zelfstandigen in hoofdberoep en het aandeel helpers.
- Zowel bij de mannen als bij de vrouwen vertegenwoordigen de zelfstandigen in hoofdberoep de grootste groep (respectievelijk 63,3% en 56%). Bij de mannen staan de zelfstandigen in bijberoep op de tweede plaats met 19,8% van alle zelfstandigen en helpers; bij de vrouwen zijn de helpsters de op één na grootste groep (20,6%); de zelfstandigen in bijberoep vertegenwoordigen 18% van alle vrouwelijke zelfstandigen en helpers. Van alle mannelijke zelfstandigen en helpers is slechts 7,5% actief als helper. Het aandeel zelfstandigen en helpers dat nog actief is na pensioenleeftijd is groter bij mannen (9,5%) dan bij vrouwen (5,5%).

Tabel 4.1.3: Verdeling van het aantal zelfstandigen en helpers en het aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2011 (a).

Arrondissement	Zelfstandigen en helpers 31/12/11	Aandeel in W-Vl. 31/12/11	Bevolking 01/01/12	Aantal zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners 31/12/11
Brugge	25.587	24,4%	278.486	92
Diksmuide	5.556	5,3%	50.262	111
Ieper	10.121	9,6%	106.415	95
Kortrijk	22.929	21,8%	283.176	81
Oostende	11.147	10,6%	153.105	73
Roeselare	13.050	12,4%	146.706	89
Tielt	10.272	9,8%	91.065	113
Veurne	6.372	6,1%	60.775	105
West-Vlaanderen	105.034	100%	1.169.990	90
Vlaams Gewest	467.869		6.350.765	74
België	758.375		11.035.948	69

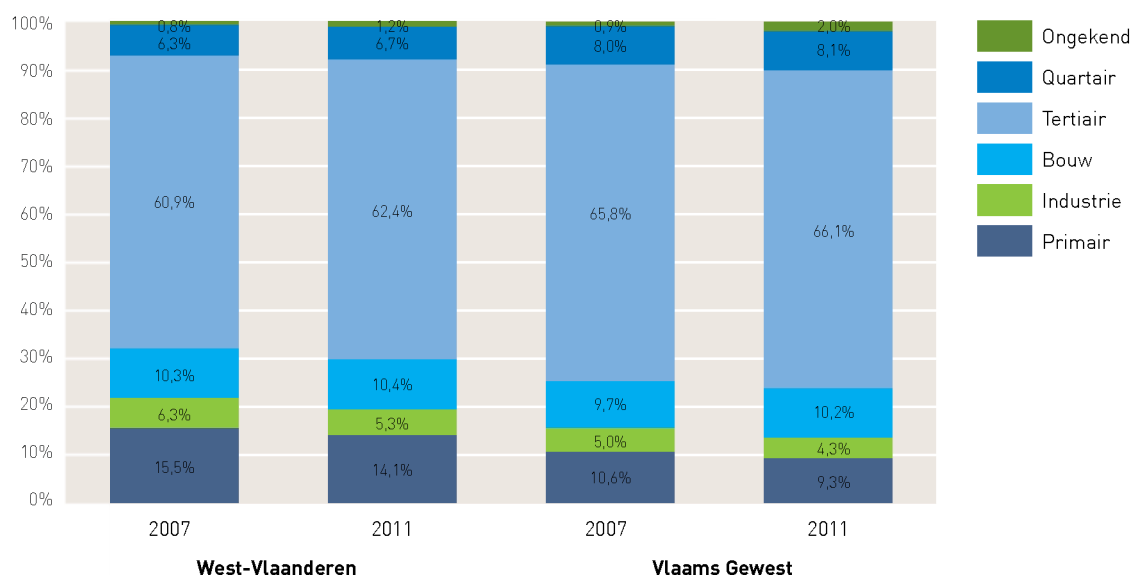
(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Eind 2011 was bijna een kwart (24,4%) van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen actief in het arrondissement Brugge. Het arrondissement Kortrijk telde 21,8% van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen en het arrondissement Roeselare vervulde de top drie met een aandeel van 12,4%. In de Westhoekarrondissementen Diksmuide (5,3%), Veurne (6,1%) en Ieper (9,6%) zijn de aandelen in het totale aantal zelfstandigen en helpers het kleinst.
- Met 90 zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners ligt West-Vlaanderen een eind boven het Vlaamse (74) en Belgische (69) gemiddelde. Binnen West-Vlaanderen tellen drie arrondissementen meer dan 100 zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners, namelijk Tielt (113), Diksmuide (111) en Veurne (105). Onderaan de rangschikking vinden we het arrondissement Oostende met slechts 73 zelfstandigen en helpers per 1.000 inwoners.

Figuur 4.1.9: Evolutie van de zelfstandigen en helpers naar sector, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 31 december 2007 – 31 december 2011 (a).

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

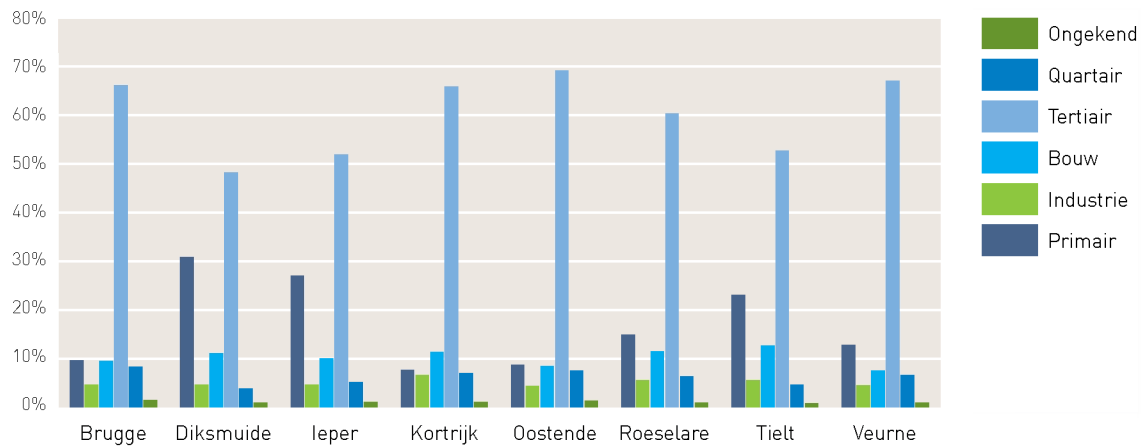
Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen eind 2011 was 62,4% actief in de tertiaire sector. In het Vlaamse Gewest was dit aandeel zelfs nog hoger (66,1%).
- In West-Vlaanderen staat de primaire sector op de tweede plaats met 14,1% van alle zelfstandigen en helpers, wat opvallend meer is dan het aandeel van deze sector in Vlaanderen (9,3%).
- In Vlaanderen vertegenwoordigen de zelfstandigen en helpers in de bouwsector (10,2%) de op één na grootste groep. De bouwsector volgt in West-Vlaanderen op de derde plaats met een nagenoeg even groot aandeel zelfstandigen en helpers (10,4%) als in Vlaanderen.
- De quartaire sector en de industrie vertegenwoordigen in West-Vlaanderen respectievelijk 6,7% en 5,3% van alle zelfstandigen en helpers. In Vlaanderen ligt het aandeel van de quartaire sector iets hoger (8,1%) en het aandeel van de industrie iets lager (4,3%).
- In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest steeg het aandeel zelfstandigen in de tertiaire sector. De primaire sector en de industrie vertegenwoordigden daarentegen in 2011 een kleiner aandeel zelfstandigen en helpers in vergelijking met 2007. In de bouwsector en de quartaire sector wijzigde het aandeel zelfstandigen en helpers in de periode 2007-2011 in zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest nauwelijks.

Figuur 4.1.10: Aandeel van zelfstandigen en helpers naar sector in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2011 (a).

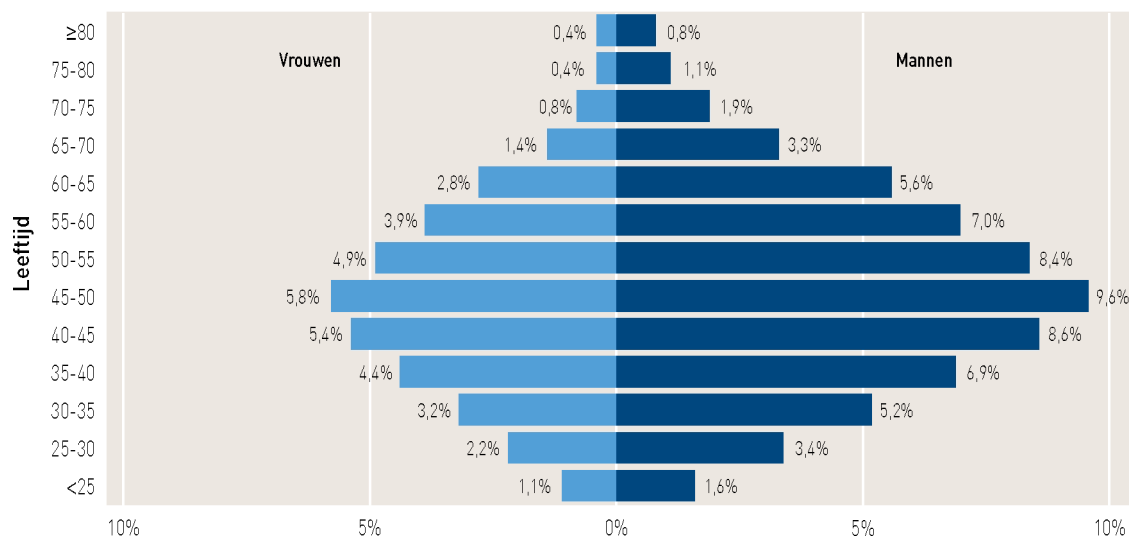

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Binnen West-Vlaanderen situeren de verschillen in het aandeel van zelfstandigen en helpers zich voornamelijk in de primaire en de tertiaire sector. Het aandeel zelfstandigen en helpers in de primaire sector ligt een eind boven het West-Vlaamse gemiddelde (14,1%) in de arrondissementen Diksmuide (30,9%), Ieper (27,1%) en Tielt (23,2%). Deze arrondissementen hebben relatief weinig zelfstandigen en helpers in de tertiaire sector (circa 50%). Van alle West-Vlaamse arrondissementen werkt in Oostende (69,4%) en Veurne (67,4%) het grootste aandeel zelfstandigen en helpers in de tertiaire sector.
- In de andere sectoren zijn de verschillen tussen de West-Vlaamse arrondissementen niet zo groot.

Figuur 4.1.11: Leeftijdsopbouw van de West-Vlaamse zelfstandigen en helpers naar geslacht, 31 december 2011 (a).

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers exclusief de zelfstandigen in bijberoep.

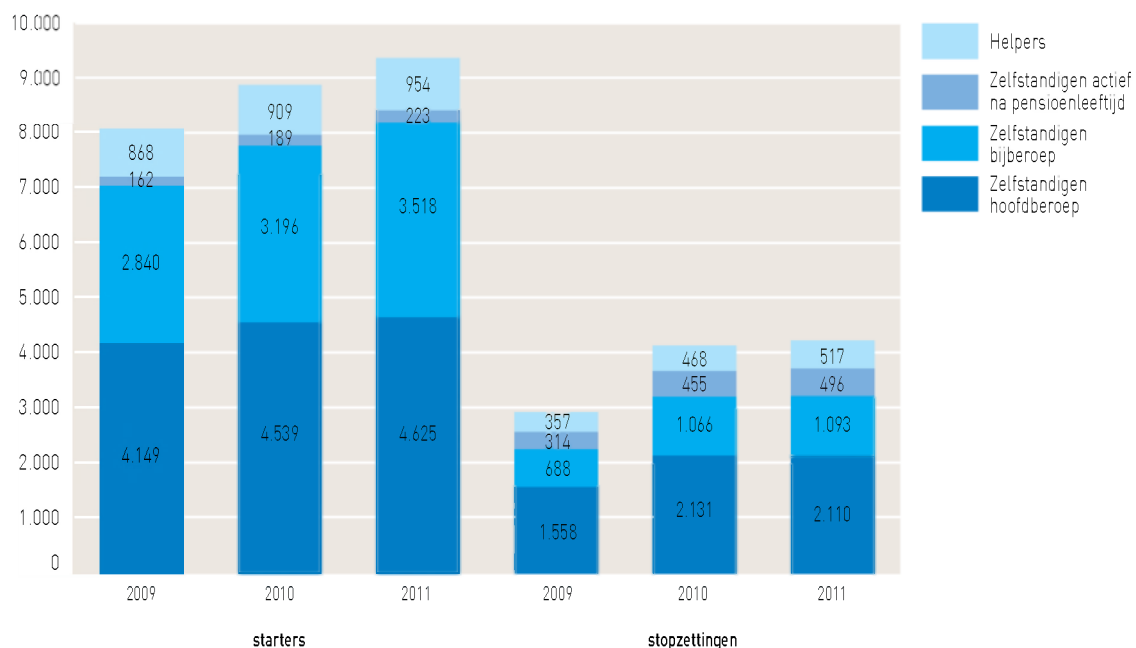
Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In alle leeftijdscategorieën zijn de mannelijke zelfstandigen en helpers sterker vertegenwoordigd dan de vrouwelijke zelfstandigen en helpers.
- De 45 tot 50-jarigen vormen zowel bij de mannen als bij de vrouwen de grootste groep van zelfstandigen en helpers.
- Van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen is 42,8% een 50-plusser; 10,2% is zelfs 65 jaar of ouder. Ter vergelijking: tien jaar geleden was 35,3% van alle zelfstandigen en helpers een 50-plusser en was 8,3% ouder dan 65 jaar.

Figuur 4.1.12: Evolutie van het aantal starters en het aantal stopzettingen naar aard van de activiteit in West-Vlaanderen, 2009-2011.

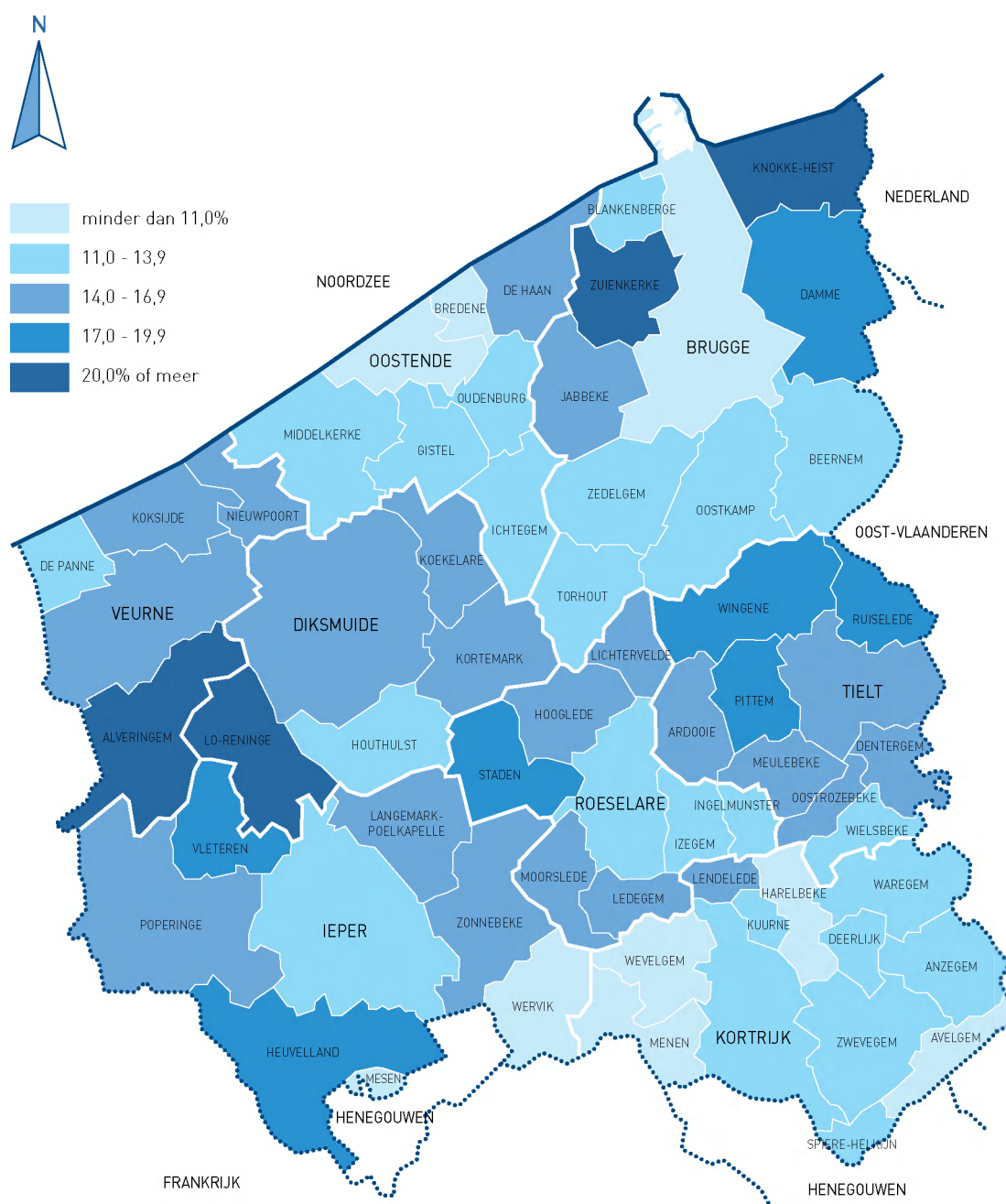

Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2011 startten 9.320 West-Vlamingen een activiteit als zelfstandige of helper. In vergelijking met 2010 is dit een toename met 487 personen (+5,5%). Ten opzichte van 2009 was de toename een stuk groter: +1.301 personen of +16,2%. De startersratio lag op 7,2 in 2011, wat hoger is dan in 2010 (6,9) en 2009 (6,3).
- Van alle West-Vlamingen die in 2011 een zelfstandige activiteit startten, deed 49,6% dat als zelfstandige in hoofdberoep en 37,7% als zelfstandige in bijberoep. Slechts 10,2% van de starters begon een activiteit als help(st)er. In vergelijking met 2009 is het aandeel West-Vlamingen dat een activiteit startte als zelfstandige in hoofdberoep in 2011 gedaald (van 51,7% in 2009 tot 49,6% in 2011) en is het aandeel zelfstandigen dat een activiteit startte in bijberoep gestegen (van 35,4% in 2009 tot 37,7% in 2011).
- In 2011 waren er 4.216 West-Vlamingen die hun activiteiten als zelfstandige of helper stopzetten. In vergelijking met 2010 is dit een beperkte toename met 96 personen of 2,3%. Ten opzichte van 2009 is de toename van het aantal stopzettingen meer uitgesproken: +1.299 of +44,5%. De stopzettingsratio in 2011 en 2010, beiden 3,2, lag bijgevolg een stuk hoger dan in 2009 (2,3).
- Van alle zelfstandigen en helpers in West-Vlaanderen die in 2011 de activiteiten stopzetten, was exact de helft actief als zelfstandige in hoofdberoep; 25,9% was actief als zelfstandige in bijberoep. Het aandeel helpers (12,3%) dat de activiteiten stopzette was net iets groter dan het aandeel gestopte zelfstandigen actief na pensioenleeftijd (11,8%). In vergelijking met 2009 kende West-Vlaanderen een groter aandeel zelfstandigen in bijberoep dat de activiteiten stopzette (23,6% in 2009 ten opzichte van 25,9% in 2011) en een kleiner aandeel zelfstandigen in hoofdberoep dat stopte als zelfstandige (53,4% in 2009 ten opzichte van 50% in 2011).
- De startersratio bij vrouwen (8,5) is hoger dan bij mannen (6,4). Er starten echter in globaal minder vrouwen dan mannen als zelfstandige of helper. In 2011 bedroeg het aandeel vrouwelijke starters 42,8%.

Kaart 4.1.2: Ondernemersgraad, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

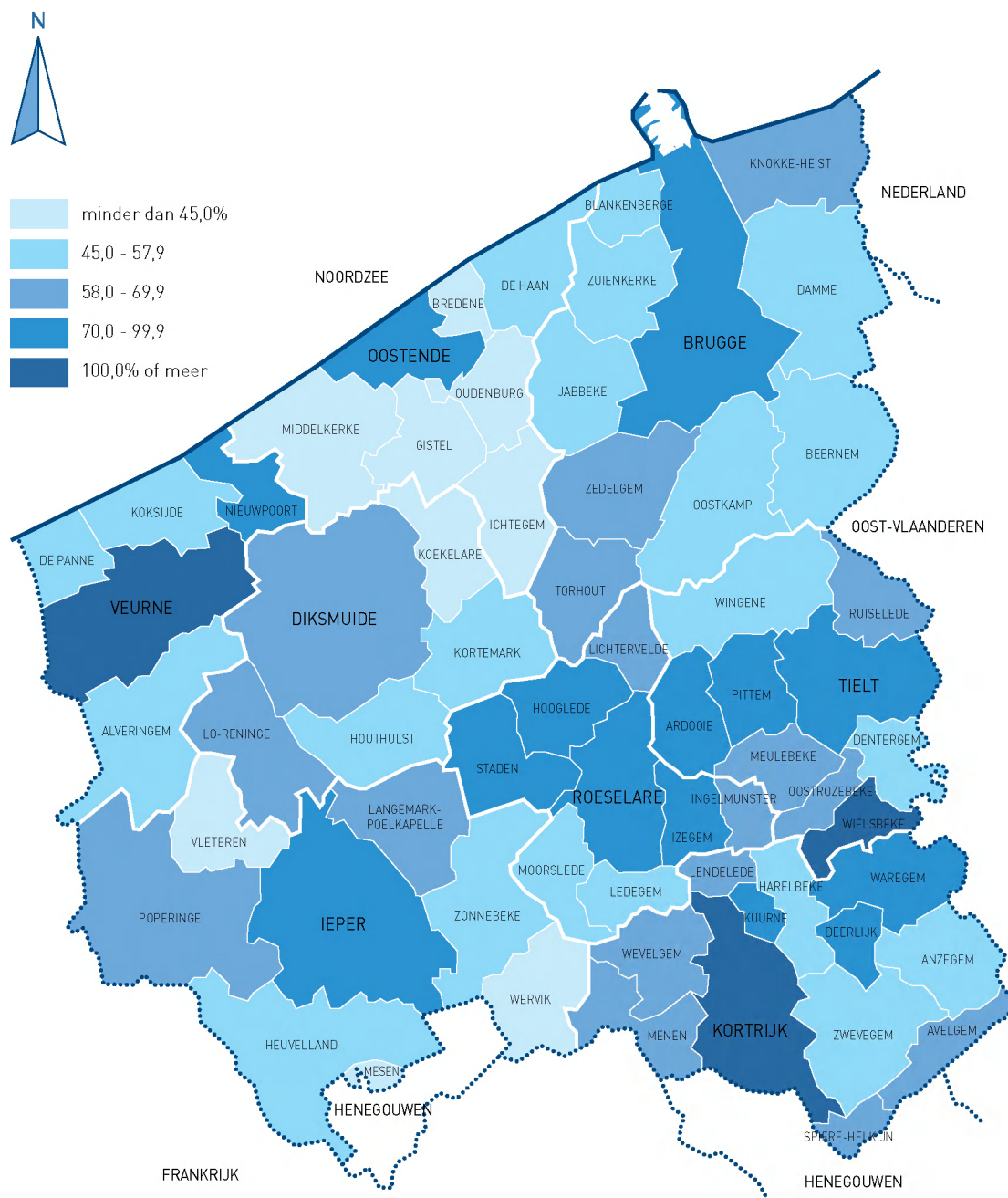
Minimum: Bredene 7,9%
Maximum: Lo-Reninge 24,4%

West-Vlaanderen: 12,8%
Vlaams Gewest: 10,3%
België: 9,5%

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 4.1.3: Jobratio, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Minimum: Mesen 25,2%
Maximum: Wijsbeke 113,9%

West-Vlaanderen: 71,9%
Vlaams Gewest: 67,1%
België: 66,2%

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. WERKLOOSHEID

A. Algemeen

In de periode 2011-2012 steeg het aantal werklozen in West-Vlaanderen met 1,7% tot 37.442 personen. Deze stijging kan volledig worden toegeschreven aan de mannelijke werklozen. In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest is de werkloosheidsdruk het grootst bij de min 25-jarigen en de 25 tot 34-jarigen. Met 3,2 niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in 2012 was de arbeidsmarktkrapte in West-Vlaanderen groter dan in het Vlaamse Gewest.

Vanaf januari 2012 worden werkzoekenden minder snel uitgeschreven wanneer ze als uitzendkracht aan de slag gaan. Dit vertekent de vergelijking tussen 2011 en 2012. Het effect van deze administratieve wijziging manifesteert zich voornamelijk bij jongeren en mannen omdat zij oververtegenwoordigd zijn bij de uitzendkrachten.

Tabel 4.2.1: Evolutie van het aantal werklozen in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2011-2012 (a).

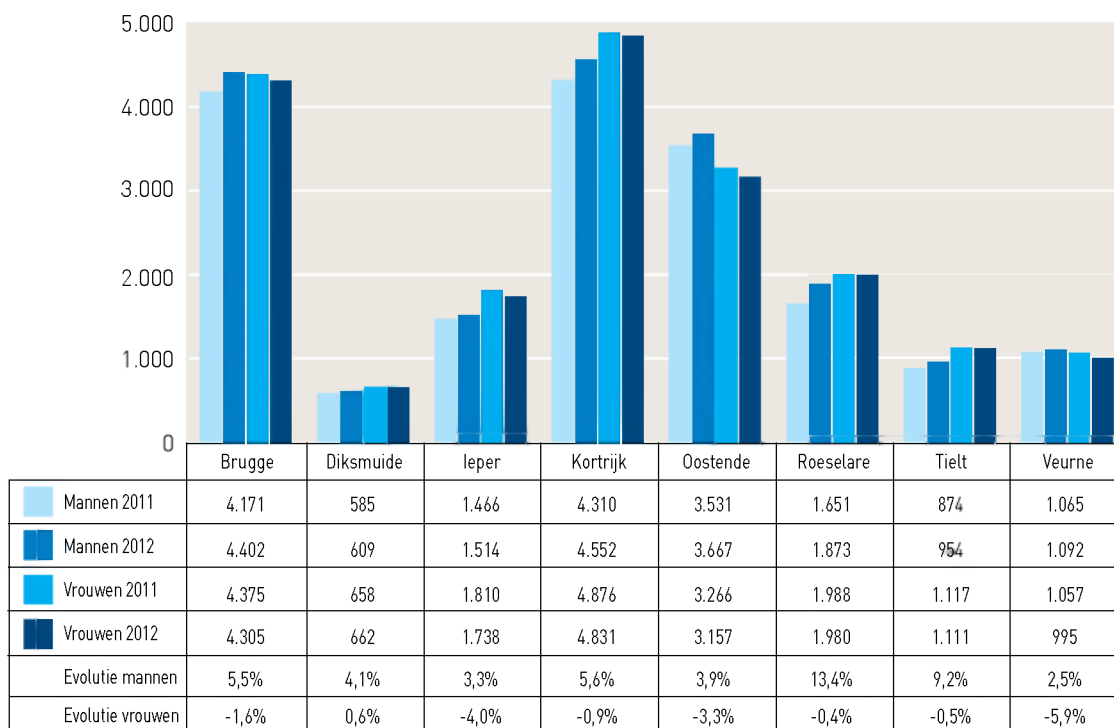
	2011	2012	Evolutie in a.c.	Evolutie in %
West-Vlaanderen	36.800	37.442	+642	+1,7%
Vlaams Gewest	240.172	246.035	+5.863	+2,4%
België	629.550	637.432	+7.882	+1,3%

(a) Niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen.

Bron: VDAB, RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde West-Vlaanderen 37.442 werklozen. In vergelijking met 2011 betekent dit een toename met 1,7%, die voor een deel te wijten is aan de vertraagde uitschrijving van werkzoekenden die aan de slag gaan als uitzendkracht. Aangezien het aantal werklozen relatief sterker steeg in het Vlaamse Gewest (+2,4%), daalde het aandeel van West-Vlaanderen in Vlaanderen inzake het totale aantal werklozen lichtjes van 15,3% in 2011 naar 15,2% in 2012.
- In België lag het aantal werklozen in 2012 slechts 1,3% hoger dan in 2011. De relatief sterkere toename van het aantal werklozen in het Vlaamse Gewest werd gecompenseerd door beperkte toenames in zowel het Waalse (+0,5%) als het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+0,7%).
- Na een forse toename van het aantal werklozen in de periode 2008-2009, was er in de periode 2009-2010 opnieuw een afname voor West-Vlaanderen, gevolgd door forse afnames voor alle regio's in de periode 2010-2011. Van een blijvende conjuncturele verbetering is echter nog geen sprake aangezien het aantal werklozen in de periode 2011-2012 opnieuw steeg in alle regio's.

Figuur 4.2.1: Evolutie van het aantal werklozen naar geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012 (a).

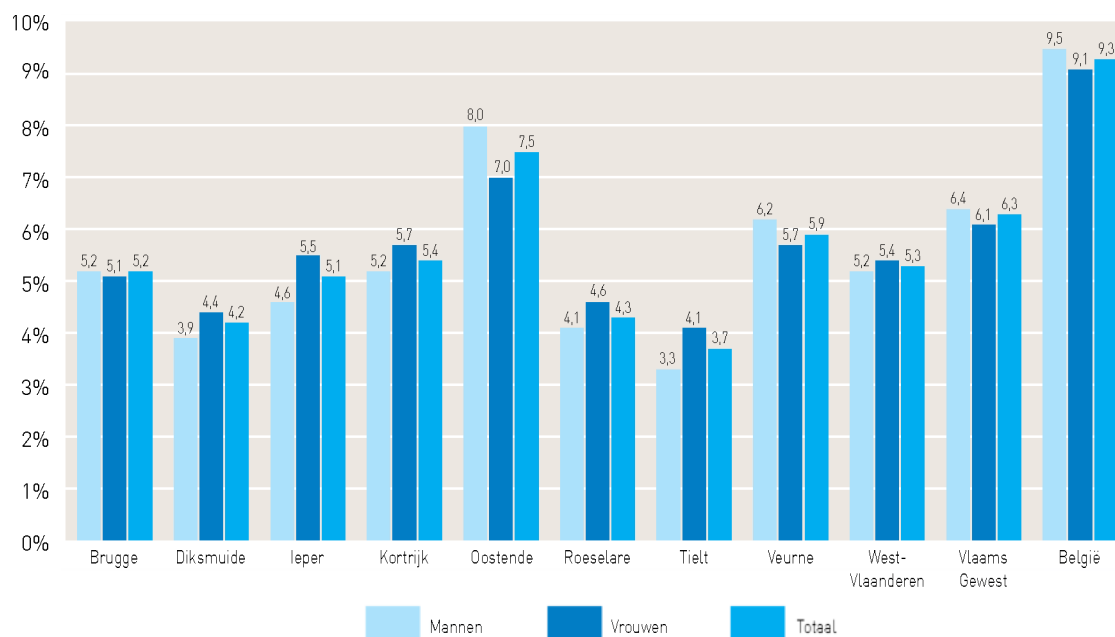
(a) Niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen.

Bron: VDAB, RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Met uitzondering van Veurne en Ieper lag het totale aantal werklozen in alle West-Vlaamse arrondissementen in 2012 hoger dan in 2011. De grootste toenames in absolute cijfers situeerden zich in de arrondissementen Roeselare (+214 werklozen of +5,9%), Kortrijk (+197 werklozen of +2,1%) en Brugge (+161 werklozen of +1,9%).
- Het aantal mannelijke werklozen steeg in 2012 in West-Vlaanderen met 5,7% in vergelijking met 2011; bij de vrouwen was er in deze periode een afname met 1,9%. Hierdoor steeg het aandeel mannelijke werklozen van 48% in 2011 tot 49,8% in 2012 waardoor er in 2012 dus nagenoeg evenveel mannelijke als vrouwelijke werklozen waren. Zonder administratieve wijziging was de toename van het aantal mannelijke werklozen wellicht minder groot geweest.
- Drie West-Vlaamse arrondissementen - Oostende, Veurne en Brugge - telden in 2012 meer mannelijke dan vrouwelijke werklozen.
- In alle West-Vlaamse arrondissementen was er in de periode 2011-2012 een toename van het aantal mannelijke werklozen. In Roeselare (+13,4%) en Tielt (+9,2%) was de relatieve toename van het aantal mannelijke werklozen het grootst. Met uitzondering van Diksmuide daalde het aantal vrouwelijke werklozen in alle West-Vlaamse arrondissementen. In Veurne was de relatieve afname het sterkst (-5,9%).

Figuur 4.2.2: Werkloosheidsdruk naar geslacht in de arrondissementen van West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2012 (a).

(a) Niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen.

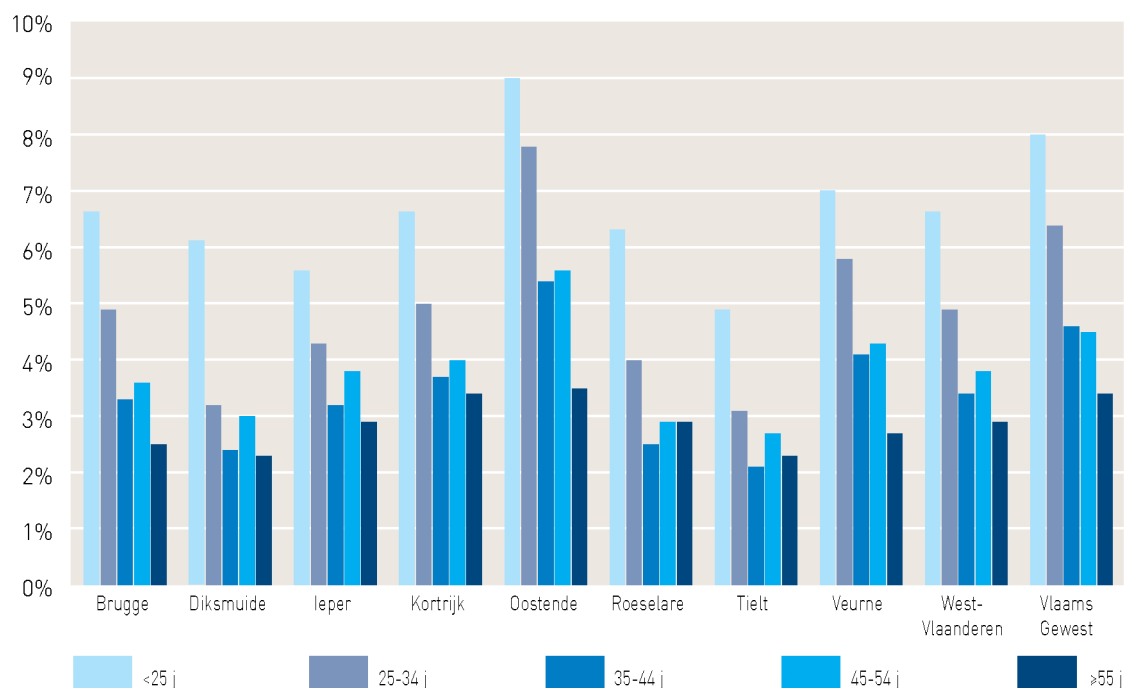
Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 lag de werkloosheidsdruk in West-Vlaanderen (5,3%) onder het Vlaamse cijfer (6,3%) en ver onder het Belgische gemiddelde (9,3%). Binnen West-Vlaanderen kende het arrondissement Oostende de hoogste werkloosheidsdruk (7,5%). In Tielt bleef de werkloosheidsdruk (3,7%) het verst onder het West-Vlaamse gemiddelde.
- In West-Vlaanderen is de werkloosheidsdruk bij vrouwen hoger dan bij mannen. In drie West-Vlaamse arrondissementen - Brugge, Oostende en Veurne - was net zoals in Vlaanderen en België het omgekeerde het geval.
- Net als in het Vlaamse Gewest en België lag de werkloosheidsdruk in West-Vlaanderen in 2012 hoger dan in 2011. Veurne was het enige West-Vlaamse arrondissement waar de werkloosheidsdruk in 2012 kleiner was dan in 2011; in de overige arrondissementen was er een status-quo (Ieper en Oostende) of een toename van de werkloosheidsdruk.

Figuur 4.2.3: Werkloosheidsdruk naar leeftijdsklasse in de arrondissementen van West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2012 (a).

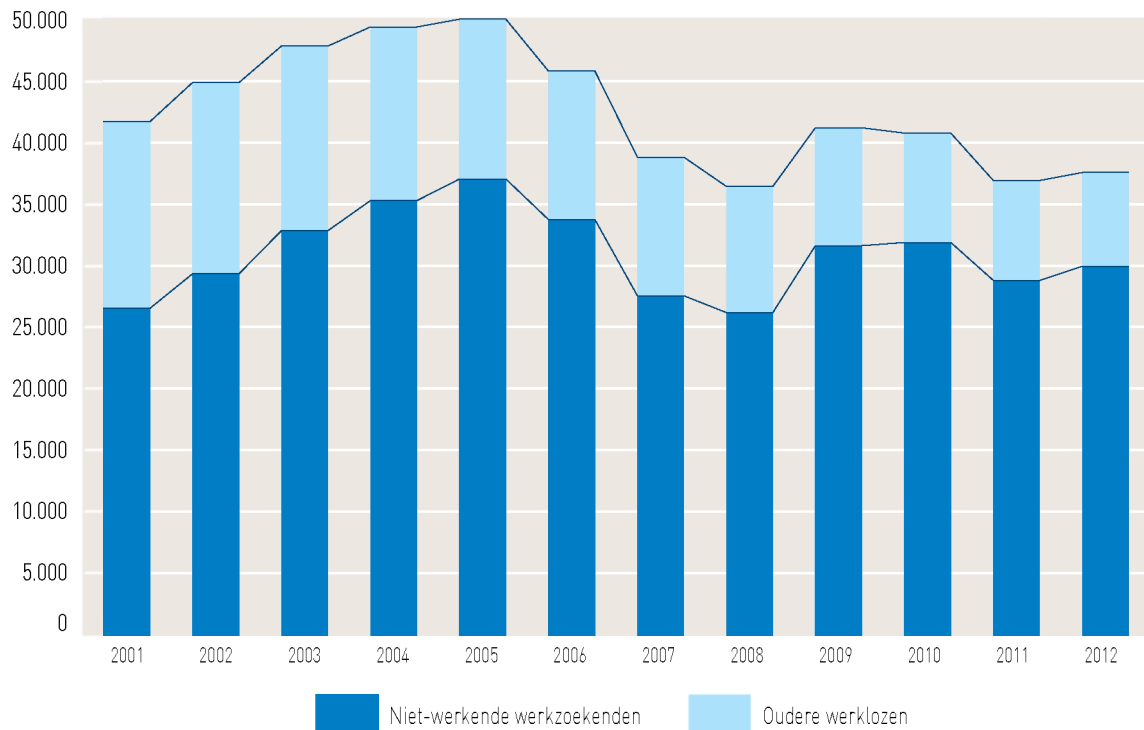
(a) Niet-werkende werkzoekenden.

Bron: VDAB, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 was de werkloosheidsdruk in alle leeftijdsklassen kleiner in West-Vlaanderen dan in het Vlaamse Gewest.
- In zowel West-Vlaanderen als het Vlaamse Gewest is de werkloosheidsdruk het grootst bij de min 25-jarigen en de 25 tot 34-jarigen. In West-Vlaanderen staan de 45 tot 54-jarigen op de derde plaats in de rangschikking; in het Vlaamse Gewest zijn dit de 35 tot 44-jarigen.
- Binnen West-Vlaanderen is de werkloosheidsdruk in Oostende duidelijk het hoogst in alle leeftijdscategorieën. De enige uitzondering hierop is de werkloosheidsdruk bij de 55-plussers; die is in Kortrijk nagenoeg even hoog als in Oostende.
- Roeselare is het enige West-Vlaamse arrondissement waar de werkloosheidsdruk bij 45 tot 54-jarigen even groot is als bij de 55-plussers. In de andere regio's is de werkloosheidsdruk bij 45 tot 54-jarigen stevast groter dan bij de 55-plussers.

Figuur 4.2.4: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden en het aantal oudere werklozen in West-Vlaanderen, 2001-2012 (a).

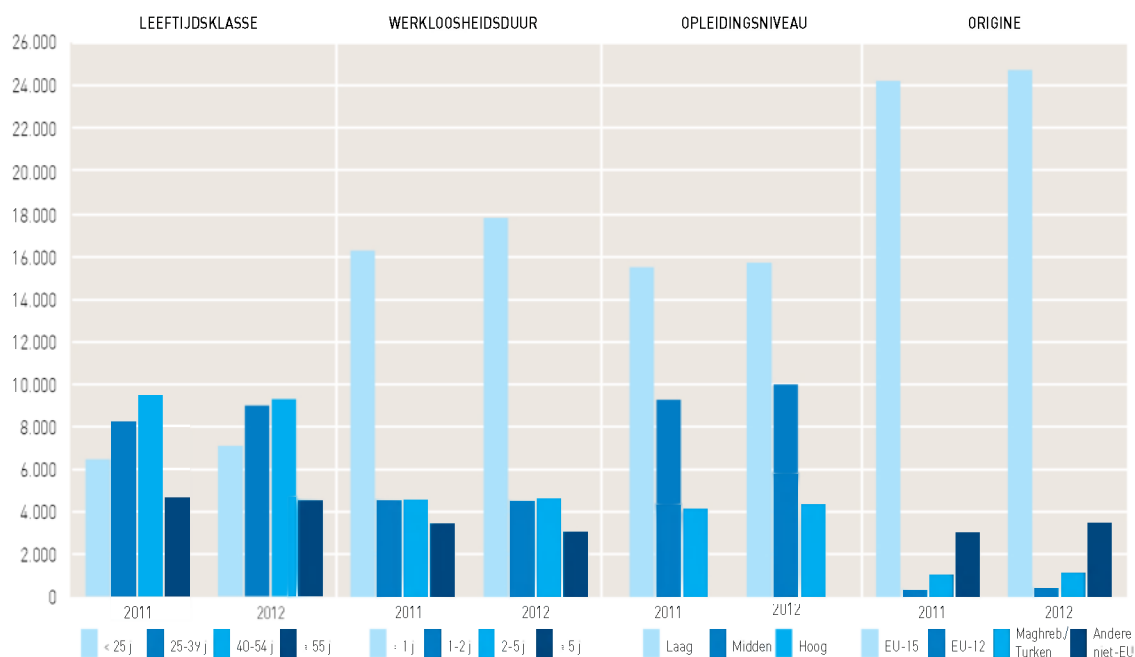
[a] De evolutie van de werkloosheid wordt beïnvloed door administratieve wijzigingen.

Bron: VDAB, RVA, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Tussen 2001 en 2012 deden er zich bij de niet-werkende werkzoekenden (nwwz) en oudere werklozen verschillende evoluties voor:
- Doordat de voorwaarden voor oudere werklozen om zich uit te laten schrijven als werkzoekende in 2002 werden verstrengd, werd het aantal oudere werklozen in de periode 2002-2012 meer dan gehalveerd tot 7.577 personen. In 2001 lag de verhouding nwwz/oudere werklozen op 63,7%/36,3%; in 2012 bedroeg de verhouding 79,8%/20,2%.
- Als gevolg van de overschakeling naar DIMONA in 2006 daalde het aantal niet-werkende werkzoekenden sterk, maar de evolutie van het aantal oudere werklozen werd hierdoor niet beïnvloed.
- De verslechterende conjunctuur deed het aantal nwwz in 2009 sterk stijgen tot 31.529 personen. Ook in 2010 was er nog een beperkte toename van het aantal nwwz. Na een afname in 2011 was er in 2012 opnieuw een stijging van het aantal nwwz tot 29.865 personen.

Figuur 4.2.5: Aantal niet-werkende werkzoekenden naar leeftijdsklasse, werkloosheidsduur, opleidingsniveau en origine in West-Vlaanderen, 2011-2012.

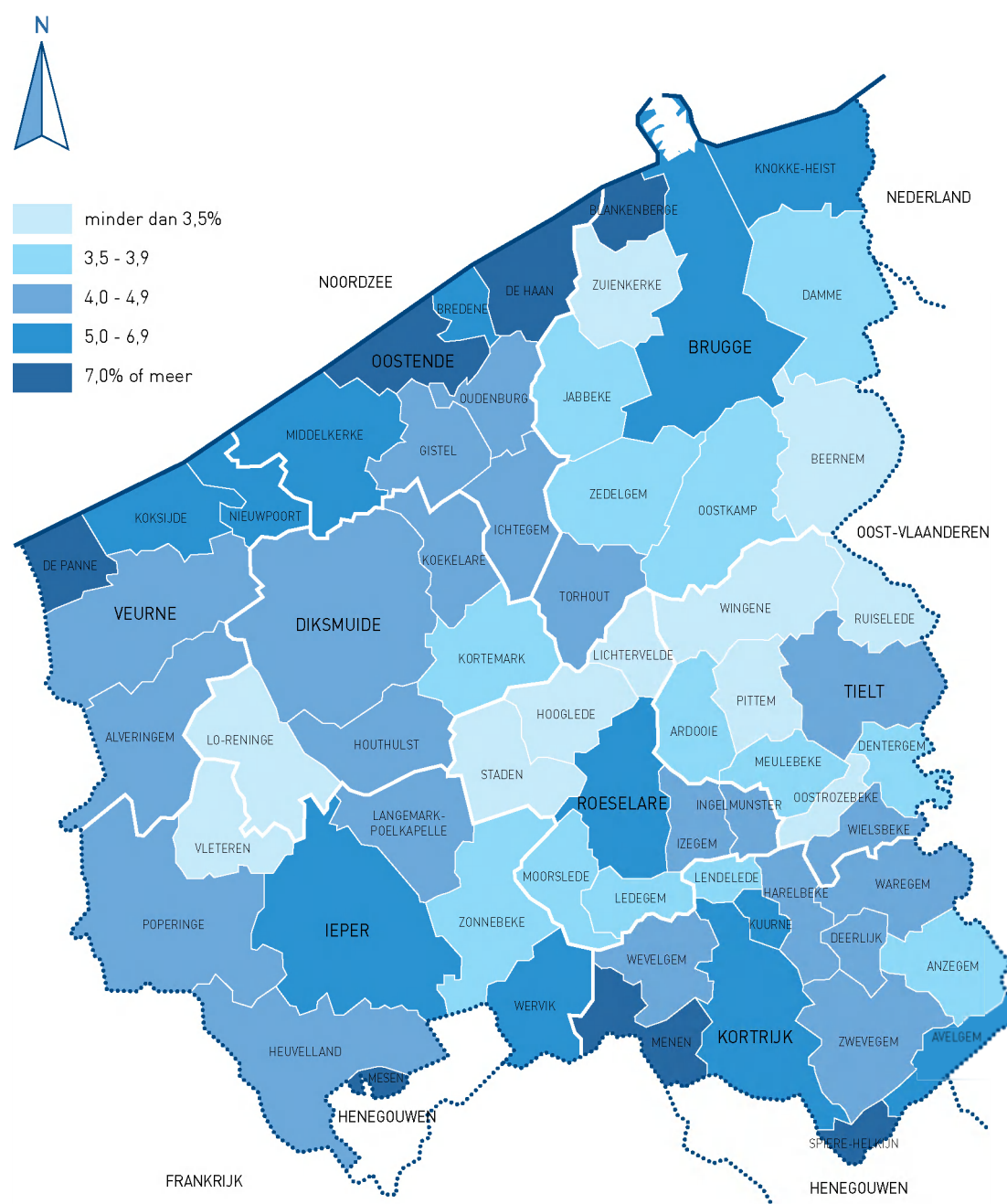

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In de periode 2011-2012 steeg het aantal niet-werkende werkzoekenden (nwwz) bij de min 25-jarigen (+643 nwwz of +10,0%) en de 25 tot 39-jarigen (+779 nwwz of +9,5%). In de overige leeftijdsklassen daalde het aantal nwwz. Hierdoor steeg het aandeel min 25-jarige nwwz in 2012 tot 23,7% en nam het aandeel nwwz tussen 25 en 39 jaar toe tot 30,1%. Ondanks een dalend aantal vertegenwoordigden de 40 tot 54-jarige nwwz in 2012 nog steeds de grootste groep (31,1%).
- De stijging van het aantal nwwz in de periode 2011-2012 kan nagenoeg volledig worden toegeschreven aan de nwwz die minder dan één jaar werkloos zijn (+1.532 nwwz of +9,4%). Net zoals bij de jongste leeftijdsklassen van nwwz speelt ook hier de administratieve wijziging. Bij de nwwz die 2 tot 5 jaar werkloos zijn bleef de stijging beperkt tot 58 nwwz (+1,3%); in de andere categorieën daalde het aantal nwwz. Hierdoor steeg het aandeel nwwz die minder dan één jaar werkloos zijn van 56,5% in 2011 tot 59,4% in 2012.
- In alle opleidingscategorieën was er in de periode 2011-2012 een stijging van het aantal nwwz. De grootste toename in absolute en relatieve cijfers was er bij de middengeschoolde nwwz (+710 nwwz of +7,7%). Hierdoor steeg hun aandeel van 32,1% in 2011 tot 33,2% in 2012. De laaggeschoolde nwwz vertegenwoordigden in 2012 nog steeds ruim de helft (52,4%) van de nwwz.
- In West-Vlaanderen lag het aantal nwwz in 2012 in elke originecategorie hoger dan in 2011. De stijging was in absolute cijfers het grootst bij de nwwz met een EU-15-origine (+513 nwwz of +2,1%) en de nwwz met een origine uit een ander niet-EU-land (+436 nwwz of +14,4%). Bij de nwwz met een EU-12-origine was er een toename met 102 personen (of +34,6%). Het aandeel nwwz met een EU-15-origine daalde weliswaar in de periode 2011-2012, maar met een aandeel van 83,3% van alle nwwz vertegenwoordigen ze nog steeds ruim de grootste groep.

Kaart 4.2.1: Werkloosheidsdruk, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

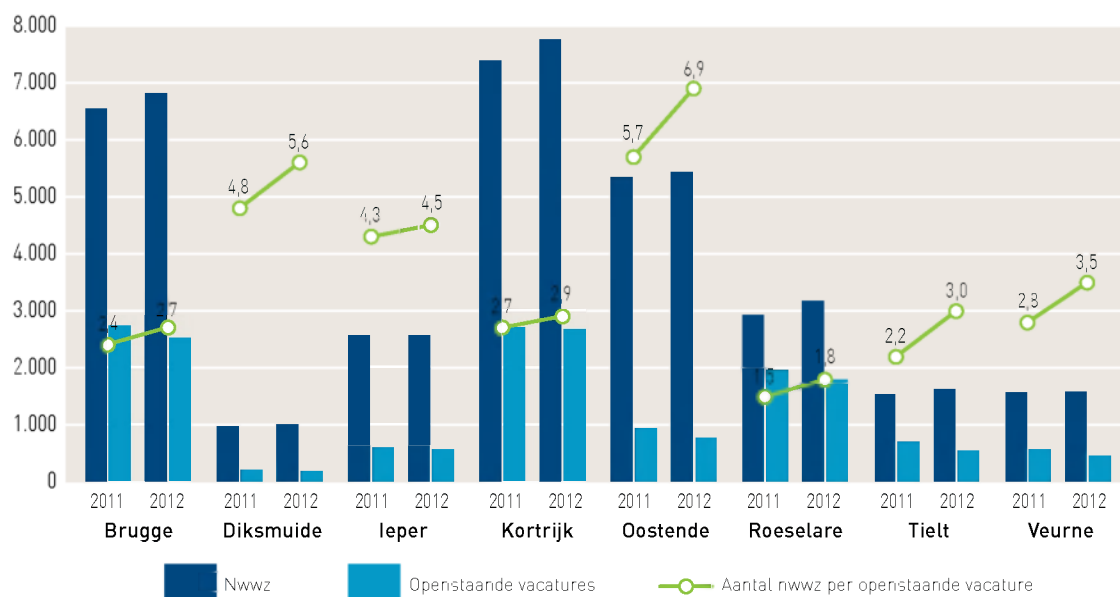
Minimum: Staden 2,6%
Maximum: Mesen 10,0%

West-Vlaanderen: 5,3%
Vlaams Gewest: 6,3%
België: 9,3%

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 4.2.6: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in de arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012.

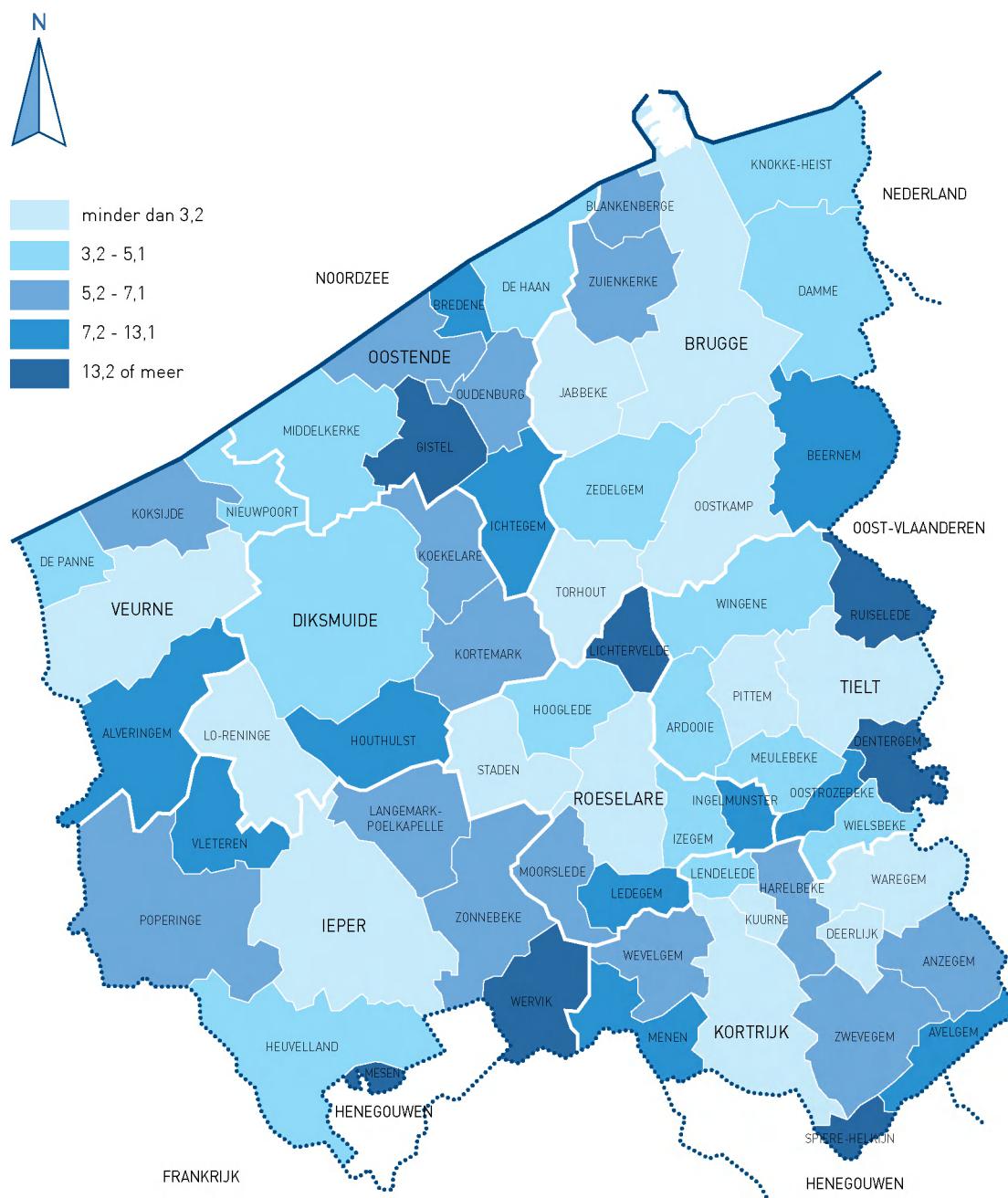

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde West-Vlaanderen 3,2 niet-werkende werkzoekenden (nwwz) per openstaande vacature. De arbeidsmarktkrapte was hiermee groter dan in het Vlaamse Gewest, waar 4,1 nwwz werden geteld per openstaande vacature.
- Binnen West-Vlaanderen zien we het grootste aantal nwwz per openstaande vacature, en dus de laagste arbeidsmarktkrapte, in de arrondissementen Oostende (6,9) en Diksmuide (5,6). In Roeselare is de arbeidsmarktkrapte het grootst met slechts 1,8 nwwz per openstaande vacature.
- De combinatie van een stijgend aantal nwwz en een dalend aantal openstaande vacatures zorgde zowel in West-Vlaanderen als in het Vlaamse Gewest voor een groter aantal nwwz per openstaande vacature in 2012 in vergelijking met 2011. De arbeidsmarktkrapte werd in deze periode dus iets minder groot. Dit is goed nieuws voor de werkgevers, die voor één vacature kunnen kiezen uit meer kandidaten, wat dan weer slecht nieuws is voor de nwwz.
- Ook in alle West-Vlaamse arrondissementen, met uitzondering van Ieper, zorgde een stijgend aantal nwwz en een dalend aantal openstaande vacatures ervoor dat de arbeidsmarktkrapte iets minder groot werd, al bleef de toename van het aantal nwwz per openstaande vacature zeer beperkt in Ieper, Kortrijk, Brugge en Roeselare. In Ieper was de daling van de arbeidsmarktkrapte het gevolg van een beperkte afname van het aantal nwwz en een sterkere afname van het aantal openstaande vacatures.

Kaart 4.2.2: Aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Minimum: Staden 1,0
Maximum: Mesen 27,0

West-Vlaanderen: 3,2
Vlaams Gewest: 4,1

Bron: VDAB.

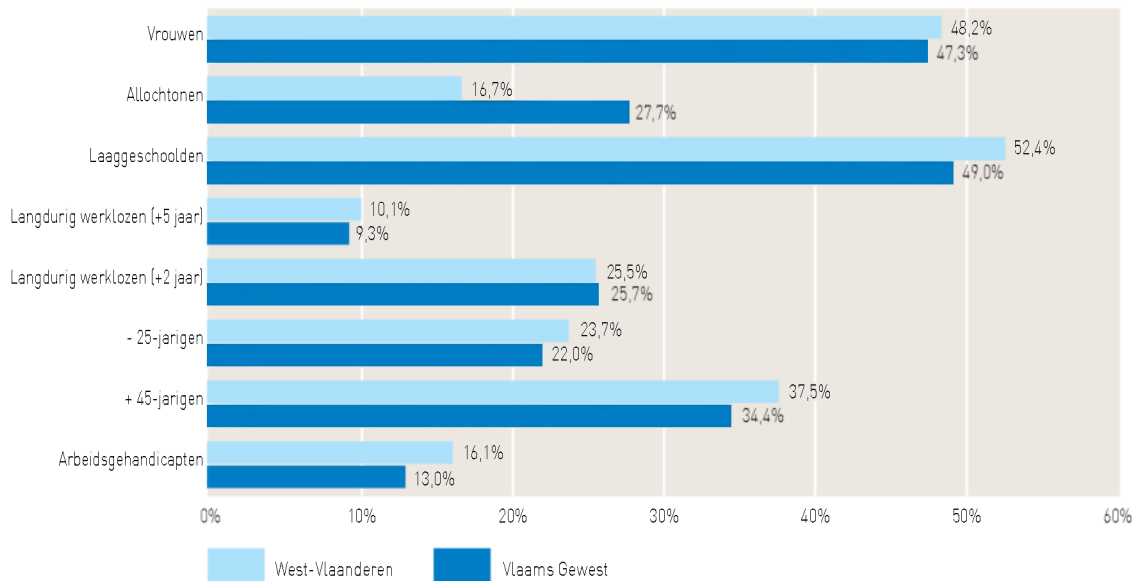
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

B. Kansengroepen

West-Vlaanderen telde in 2012 zes groepen werklozen die in vergelijking met het Vlaamse Gewest oververtegenwoordigd waren in de West-Vlaamse werkloosheidscijfers.

Figuur 4.2.7: Aandeel van de kansengroepen in het totale aantal niet-werkende werkzoekenden, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2012.

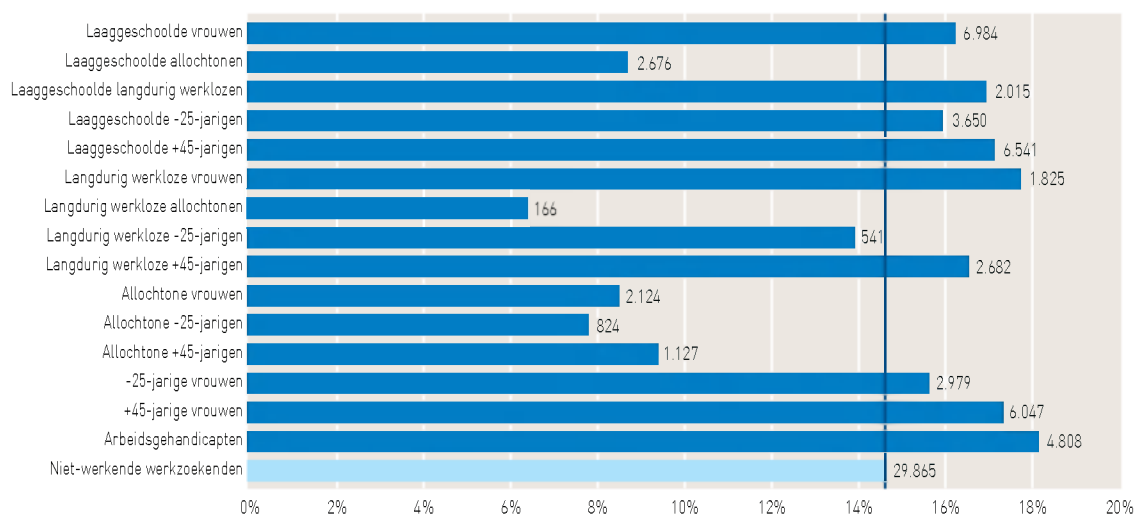

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde West-Vlaanderen zes groepen werklozen die een groter aandeel uitmaakten van het totale aantal nwwz in West-Vlaanderen dan in het Vlaamse Gewest: laaggeschoolden, +45-jarigen, arbeidsgehandicapten, -25-jarigen, vrouwen en langdurig werklozen (+5 jaar).
- Het verschil tussen West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest is het grootst bij het aandeel allochtonen: 16,7% van de nwwz in West-Vlaanderen is allochtoon, in het Vlaamse Gewest is dit 27,7%. West-Vlaanderen telt dan ook minder allochtonen in haar bevolking in vergelijking met andere Vlaamse provincies. Het aandeel van allochtonen in alle West-Vlaamse nwwz nam in 2012 wel toe; in 2011 bedroeg hun aandeel 15,2%.

Figuur 4.2.8: Aantal niet-werkende werkzoekenden volgens combinatie van kansengroepen (a), aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest, 2012.

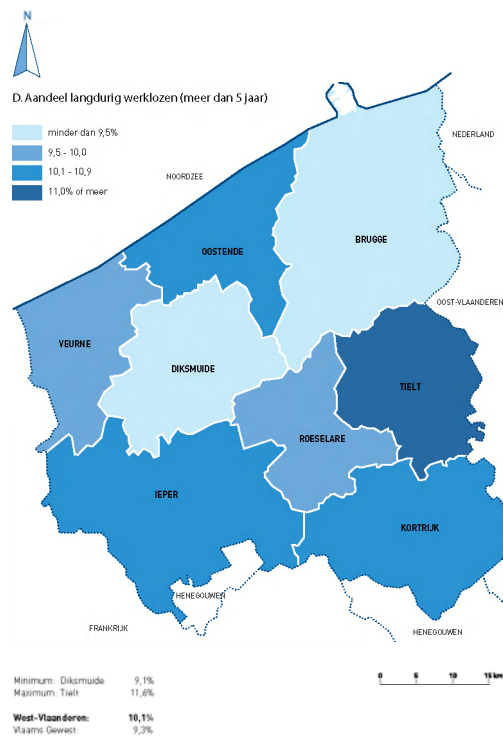
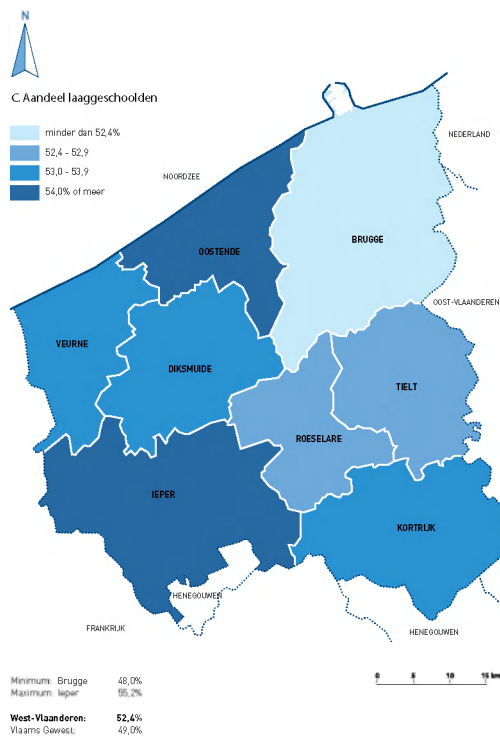
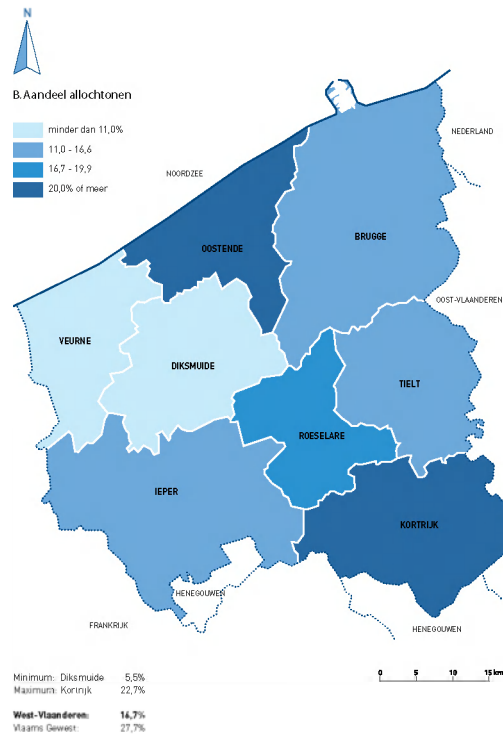
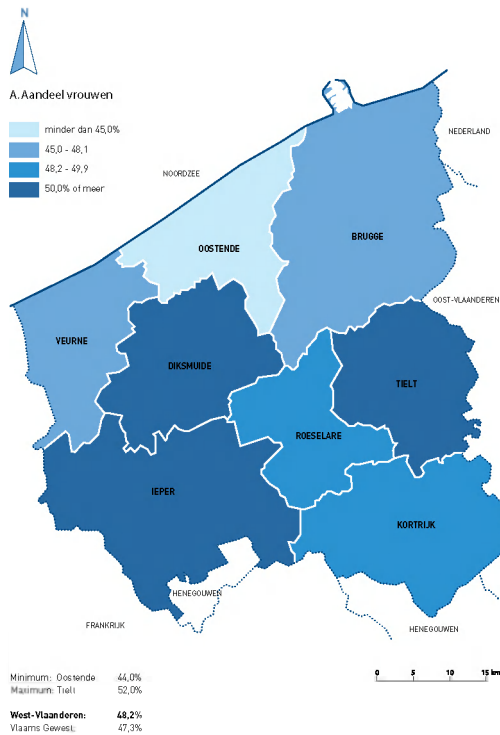
(a) Langdurig werklozen: ten minste vijf jaar werkloos, behalve bij de jongeren: ten minste twee jaar werkloos.

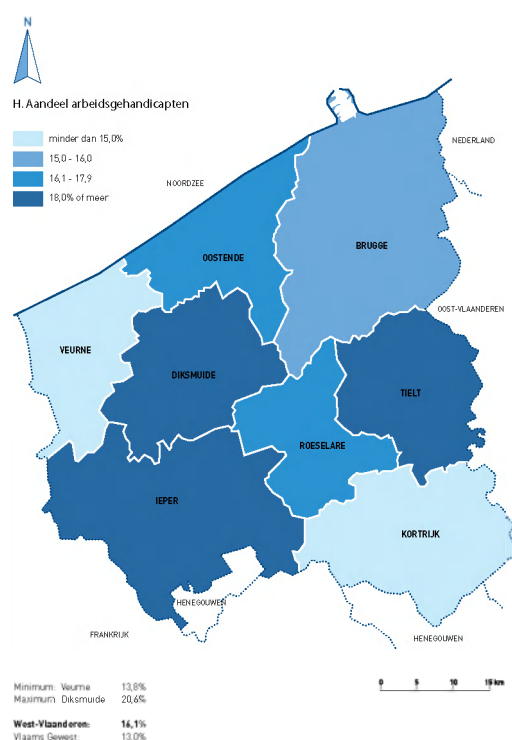
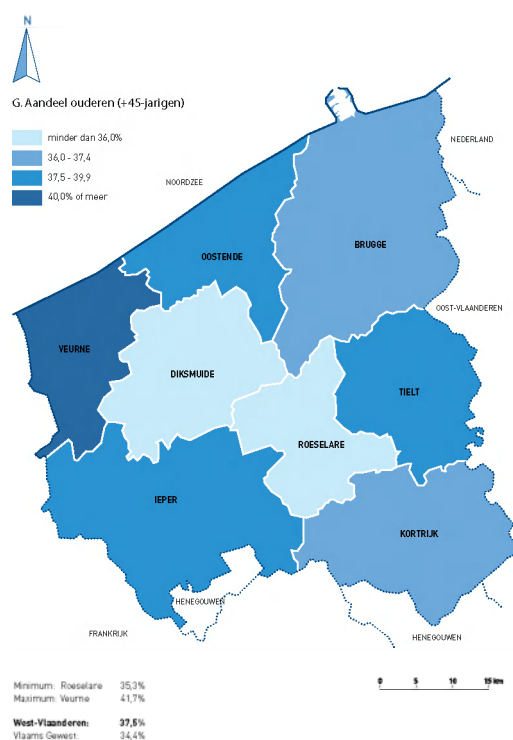
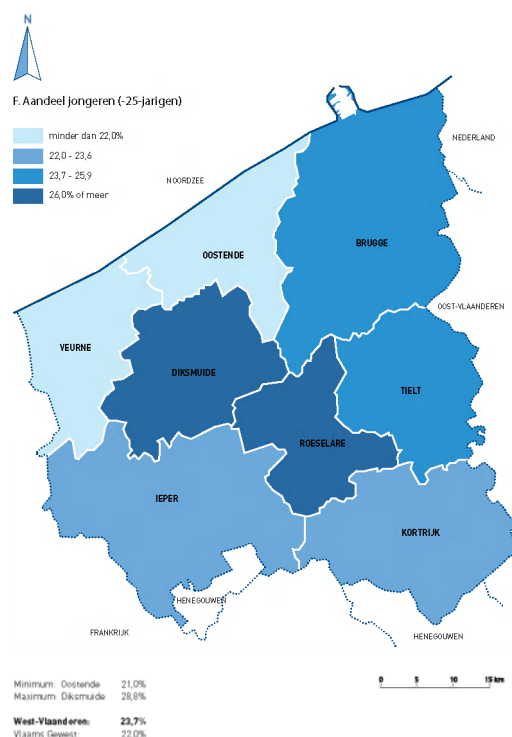
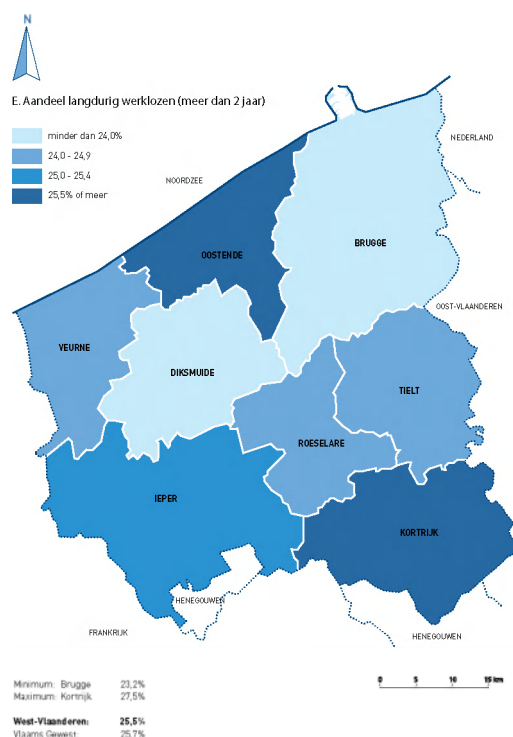
Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde West-Vlaanderen 14,6% van alle nwwz in het Vlaamse Gewest (weergegeven door de verticale lijn in de figuur).
- Voor negen van de vijftien combinaties van kansengroepen is het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest opvallend groter dan het aandeel van West-Vlaanderen in alle Vlaamse nwwz.
- De combinaties van kansengroepen die in 2011 oververtegenwoordigd waren, zijn dat in 2012 nog steeds: arbeidsgehandicapten (18,1%), langdurig werkloze vrouwen (17,7%), +45-jarige vrouwen (17,3%), laaggeschoolde ouderen (17,1%), laaggeschoolde langdurig werklozen (16,9%), langdurig werkloze +45-jarigen (16,5%), laaggeschoolde vrouwen (+16,2%), laaggeschoolde jongeren (15,9%) en -25-jarige vrouwen (15,6%).
- Voor alle combinaties van alloctone nwwz ligt het aandeel van West-Vlaanderen in het Vlaamse Gewest opvallend lager dan het aandeel van West-Vlaanderen in alle Vlaamse nwwz (cfr. supra).
- Ook de langdurig werkloze jongeren in West-Vlaanderen zijn ondervertegenwoordigd in de groep van -25-jarigen in Vlaanderen die minstens twee jaar werkloos zijn.

Kaart 4.2.3: Aandeel van de kansengroepen in het totale aantal niet-werkende werkzoekenden, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2012.

Bron: VDAB.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

3. OPLEIDING

Bijna 30% van de West-Vlamingen op beroepsactieve leeftijd heeft een diploma hoger of universitair onderwijs. In het schooljaar 2011-2012 liepen in West-Vlaanderen 80.169 leerlingen school in het secundair onderwijs. Dat is 2,3% minder dan in het schooljaar ervoor. De richtingen personeezorg, handel en mechanica-elektriciteit zijn de populairste richtingen bij laatstejaarsleerlingen in het TSO en het BSO. In het academiejaar 2011-2012 waren 36.604 West-Vlaamse studenten ingeschreven aan een hogeschool of universiteit.

A. Algemeen

Tabel 4.3.1: Evolutie van de scholingsgraad van de bevolking (a) in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2007-2011.

		West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Laaggeschoold	2007	35,8%	33,1%	34,8%
	2011	29,8%	29,0%	31,9%
Middengeschoold	2007	38,6%	38,8%	37,1%
	2011	41,9%	40,4%	37,7%
Hooggeschoold	2007	25,6%	28,1%	28,1%
	2011	28,3%	30,7%	30,4%
Totaal	2007	741.539	4.049.974	7.007.813
	2011	745.738	4.136.499	7.219.603

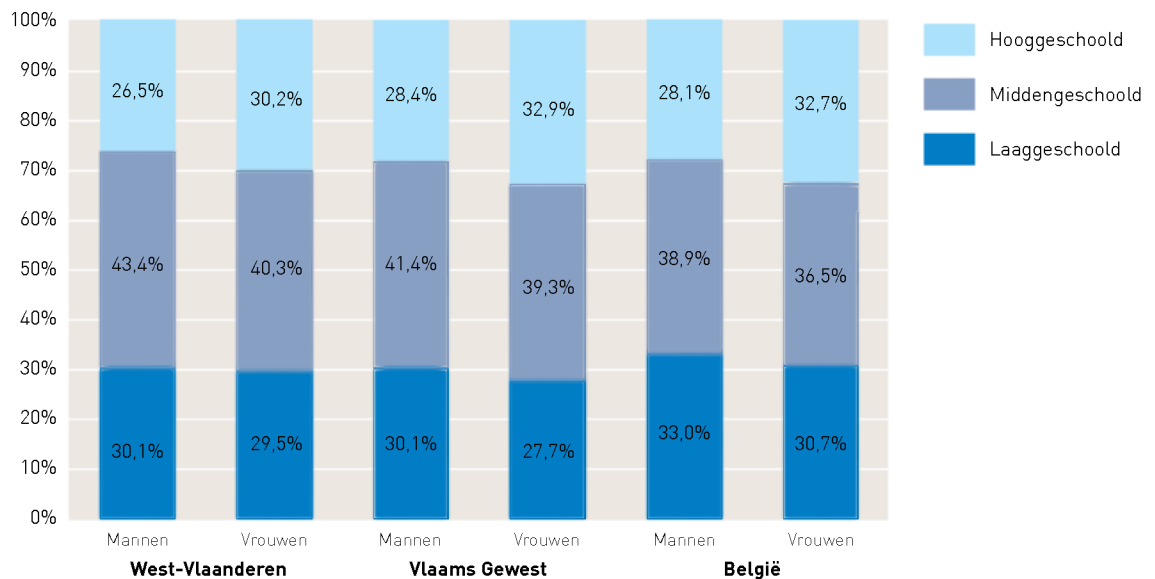
(a) Bevolking 15-64 jaar.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Enquête naar Arbeidskrachten, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op tien West-Vlamingen (tussen 15 en 64 jaar) waren er in 2011 gemiddeld drie laaggeschoold, vier middengeschoold en drie hooggeschoold.
- In 2011 vertegenwoordigde West-Vlaanderen 18,6% van alle laaggeschoolden, 18,7% van alle middengeschoolden en 16,6% van alle hooggeschoolden in Vlaanderen.
- West-Vlaanderen telde in 2011 relatief iets minder hooggeschoolden (28,3%) dan Vlaanderen (30,7%) en België (30,4%). Het aandeel laaggeschoolden lag in West-Vlaanderen (29,8%) iets hoger dan in Vlaanderen (29%) maar een stuk lager dan in België (31,9%).
- Ten opzichte van 2007 is het aandeel laaggeschoolden in West-Vlaanderen in 2011 afgenomen en is de relatieve omvang van zowel de middengeschoolden als de hooggeschoolden in de totale West-Vlaamse bevolking toegenomen. De groep van middengeschoolden loopt daarmee verder uit op de groep van laaggeschoolden en het aandeel hooggeschoolden is nagenoeg even groot geworden als het aandeel laaggeschoolden. Ook in Vlaanderen en België stelden we gelijkaardige verschuivingen vast.

Figuur 4.3.1: Scholingsgraad van de bevolking (a) naar geslacht in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België, 2011.

(a) Bevolking 15-64 jaar.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Enquête naar Arbeidskrachten, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

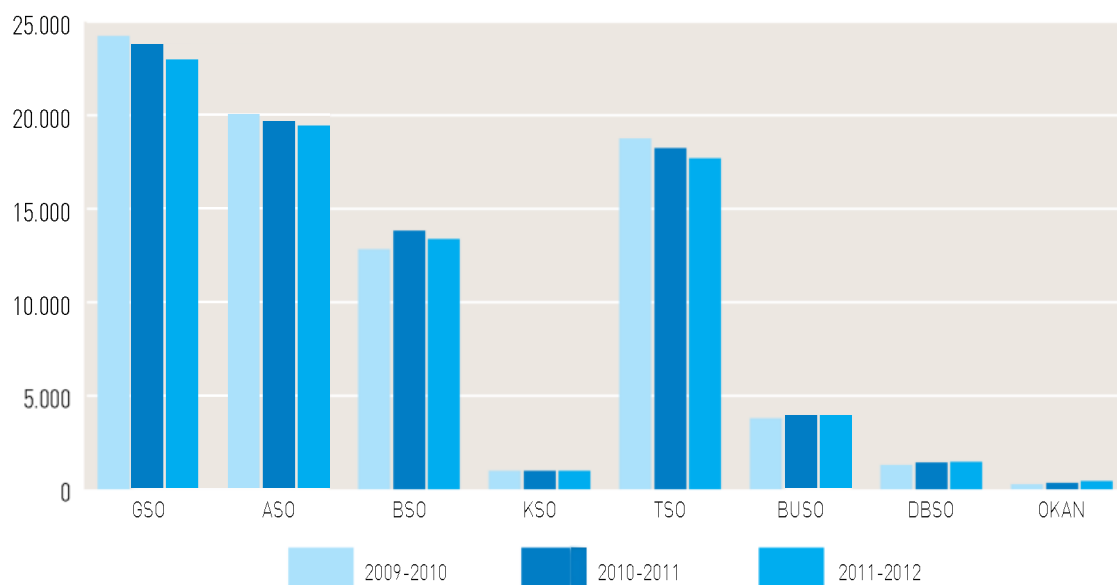
VASTSTELLINGEN

- Bij zowel mannen als vrouwen vormden de middengespoolden in 2011 de grootste groep en dit in zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België. In West-Vlaanderen is het percentage middengespoolden zowel bij vrouwen als bij mannen groter dan in Vlaanderen en België.
- Het aandeel hooggeschoolden is zowel bij mannen als bij vrouwen beduidend kleiner in West-Vlaanderen in vergelijking met Vlaanderen en België.
- In zowel West-Vlaanderen, Vlaanderen als België waren relatief meer vrouwen dan mannen hooggeschoold. Bij de laag- en middengespoolden was het omgekeerde het geval.

B. Secundair onderwijs

Figuur 4.3.2: Evolutie van het totale aantal West-Vlaamse leerlingen in het secundair onderwijs naar onderwijsvorm, 1 februari 2010-2011-2012.

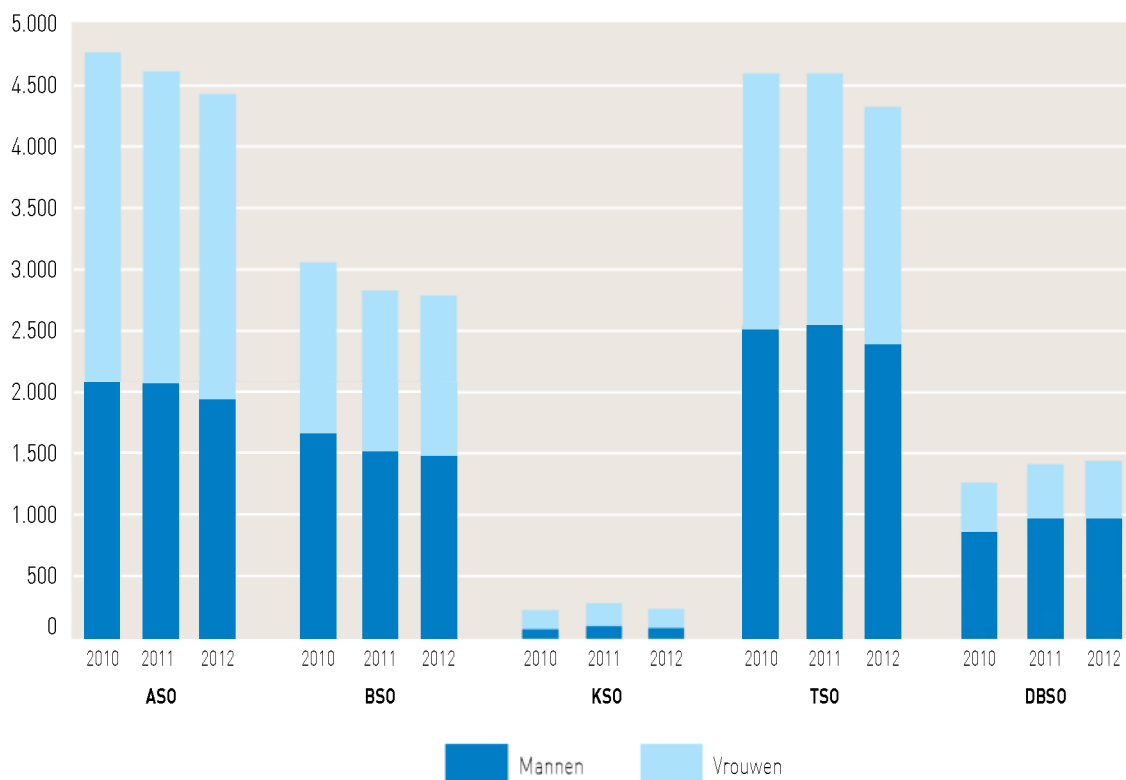

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In het schooljaar 2011-2012 (telling 1 februari 2012) volgden er in West-Vlaanderen 80.169 leerlingen secundair onderwijs. Dat is 2,3% minder dan in het schooljaar 2010-2011 en 2,4% minder dan in het schooljaar 2009-2010.
- In het schooljaar 2011-2012 zat 28,6% van de leerlingen in de eerste graad gemeenschappelijk secundair onderwijs. Na de eerste graad komen de meeste leerlingen terecht in het ASO (24,2%) gevolgd door het TSO (22,1%) en het BSO (16,7%).
- Ten opzichte van het schooljaar 2010-2011 nam het aantal leerlingen af in de eerste graad van het secundair onderwijs (-3,6%) en in drie van de vier onderwijsvormen van de tweede en derde graad: BSO (-3,2%), TSO (-3%) en ASO (-1,1%). In het KSO bleef het aantal leerlingen status-quo.

Figuur 4.3.3: Evolutie van het aantal West-Vlaamse laatstejaarsleerlingen in het secundair onderwijs naar onderwijsvorm en geslacht, 1 februari 2010-2011-2012.

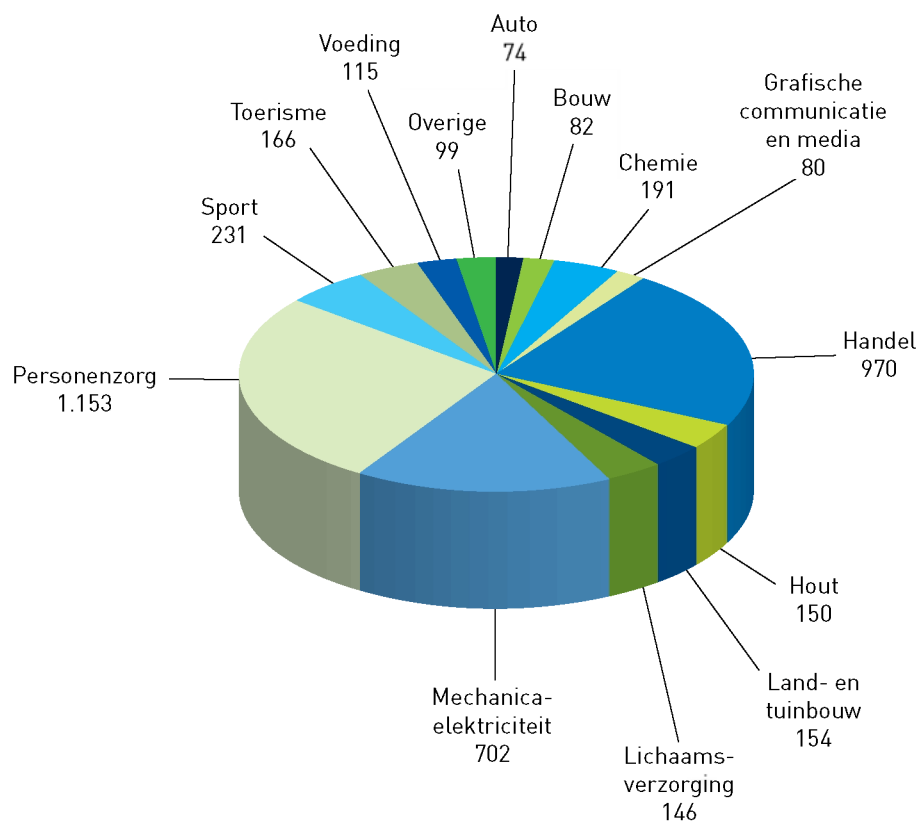

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Op 1 februari 2012 zaten er in West-Vlaanderen 13.188 leerlingen in het laatste jaar van het secundair onderwijs. Het ASO en het TSO telden het grootste aandeel van deze leerlingen met respectievelijk 33,5% en 32,7%. Daarna volgt het BSO met 21,1% van de laatstejaarsleerlingen.
- In de afgelopen schooljaren nam het aandeel laatstejaarsleerlingen in het ASO en het BSO wat af en werd het belang van het DBSO iets groter. De aandelen van de andere onderwijsvormen bleven nagenoeg status-quo.
- Over alle onderwijsvormen heen zitten er in het laatste jaar van het secundair onderwijs net iets meer jongens (51,9%) dan meisjes (48,1%). In het KSO en het ASO zijn de meisjes in de meerderheid (respectievelijk 64,2% en 56,3%). In het DBSO, het TSO en het BSO vormen de jongens de grootste groep van laatstejaarsleerlingen (respectievelijk 67,5%, 55% en 53%).

Figuur 4.3.4: Verdeling van het aantal West-Vlaamse laatstejaarsleerlingen in het voltijds TSO volgens studierichting, 1 februari 2012.

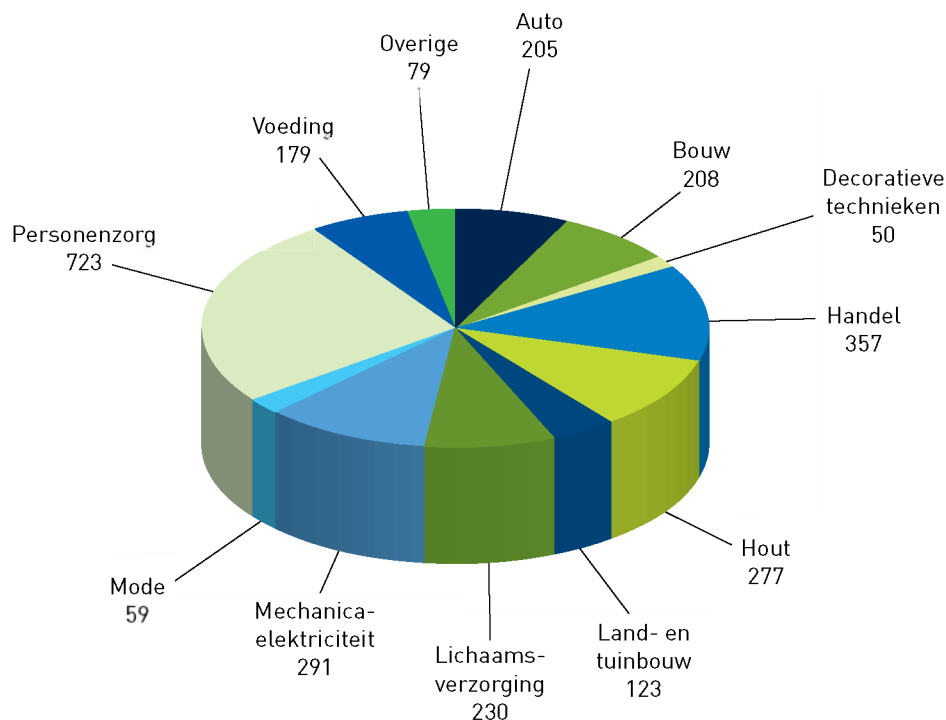

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Bijna twee op de drie leerlingen in het laatste jaar van het TSO volgde les in de richtingen personenzorg (26,7%), handel (22,5%) of mechanica-elektriciteit (16,3%).
- Met uitzondering van de richtingen voeding (+16,2%), hout (+4,9%) en land- en tuinbouw (+0,7%) is het aantal laatstejaarsleerlingen in alle studierichtingen van het TSO gedaald in vergelijking met het schooljaar 2010-2011. De grootste relatieve afnames waren voor de studierichtingen bouw (-26,8%), sport (-20,6%), auto (-15,9%), chemie (-14,7%), mechanica-elektriciteit (-9,4%) en toerisme (-9,3%).

Figuur 4.3.5: Verdeling van het aantal West-Vlaamse laatstejaarsleerlingen in het voltijds BSO volgens studierichting, 1 februari 2012.

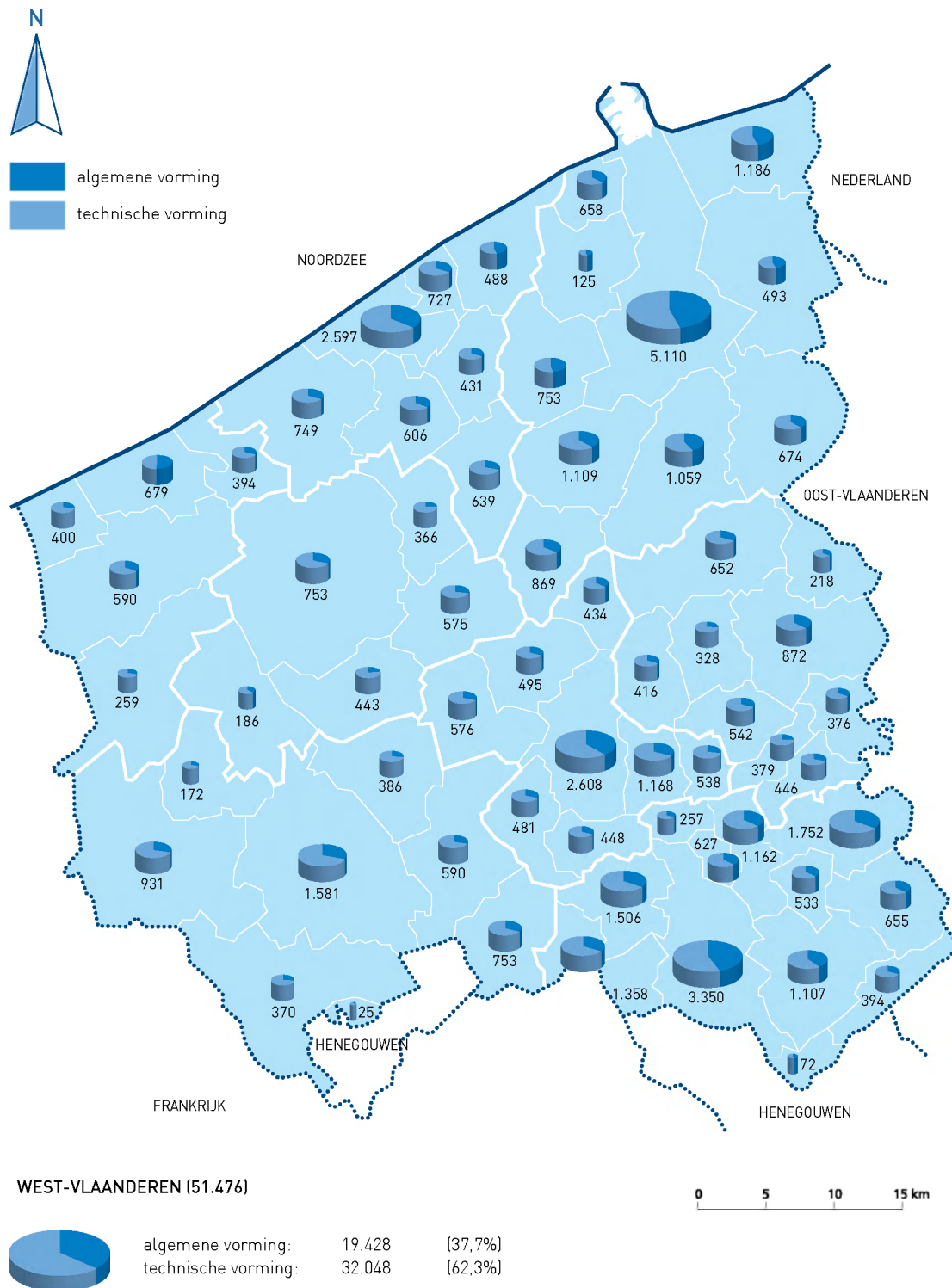

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Binnen het BSO zijn personenzorg, handel en mechanica-elektriciteit de richtingen met het grootste aandeel laatstejaarsleerlingen (respectievelijk 26%, 12,8% en 10,5%). Deze drie richtingen zijn samen goed voor bijna de helft van het aantal laatstejaarsleerlingen in het BSO.
- In vergelijking met vorig schooljaar zaten er in het schooljaar 2011-2012 meer laatstejaarsleerlingen in de richtingen lichaamsverzorging (+32,2%), decoratieve technieken (+22%), land- en tuinbouw (+20,6%), auto (+3,5%) en mechanica-elektriciteit (+1,4%). In de overige richtingen van het BSO nam het aantal laatstejaarsleerlingen af.

Kaart 4.3.1: Leerlingen in de tweede en derde graad secundair onderwijs naar woonplaats en onderwijsvorm (a), gemeenten van West-Vlaanderen, 1 februari 2012 (schooljaar 2011-2012).

[a] Algemeene vorming: Algemeen Secundair Onderwijs (ASO).

Technische vorming: Beroepssecundair Onderwijs (BSO), Technisch Secundair Onderwijs (TSO) en Kunstsecundair Onderwijs (KSO).

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

C. Hoger onderwijs

Tabel 4.3.2: West-Vlaamse en Vlaamse studenten hoger onderwijs, academiejaar 2011-2012.

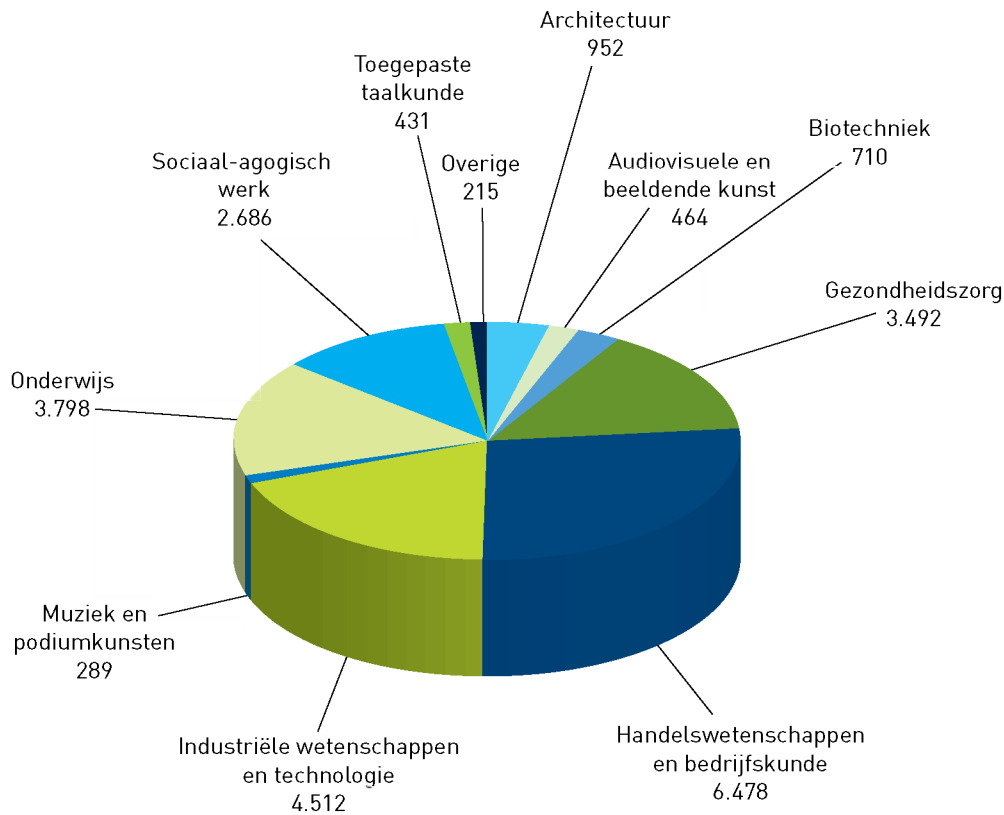
	Hogescholen			Universiteiten		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
West-Vlaamse studenten	11.162 46,5%	12.840 53,5%	24.002 100%	5.715 45,3%	6.887 54,7%	12.602 100%
Vlaamse studenten	56.196 45,6%	66.963 54,4%	123.159 100%	34.643 44,7%	42.805 55,3%	77.448 100%

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In het academiejaar 2011-2012 volgden 36.604 West-Vlaamse studenten hoger onderwijs. Dat is een stijging met 3,9% in vergelijking met het vorige academiejaar.
- De West-Vlaamse studenten vertegenwoordigen 18,2% van het totale aantal Vlaamse studenten. In het academiejaar 2010-2011 lag de verhouding iets hoger (18,4%).
- Het aandeel West-Vlaamse studenten hoger onderwijs dat is ingeschreven aan een hogeschool steeg van 64,9% in het academiejaar 2010-2011 tot 65,6% in het academiejaar 2011-2012. Het aandeel universiteitsstudenten in West-Vlaanderen daalde in dezelfde periode van 35,1% naar 34,4%.
- Vlaamse studenten studeren naar verhouding meer aan een universiteit (38,6%) dan West-Vlaamse studenten (34,4%).
- Zowel in West-Vlaanderen als Vlaanderen studeren meer vrouwen dan mannen aan een hogeschool. Bij de universiteiten is het aandeel vrouwelijke studenten zelfs nog hoger.

Figuur 4.3.6: West-Vlaamse studenten naar studiegebied in de hogescholen, academiejaar 2011-2012.

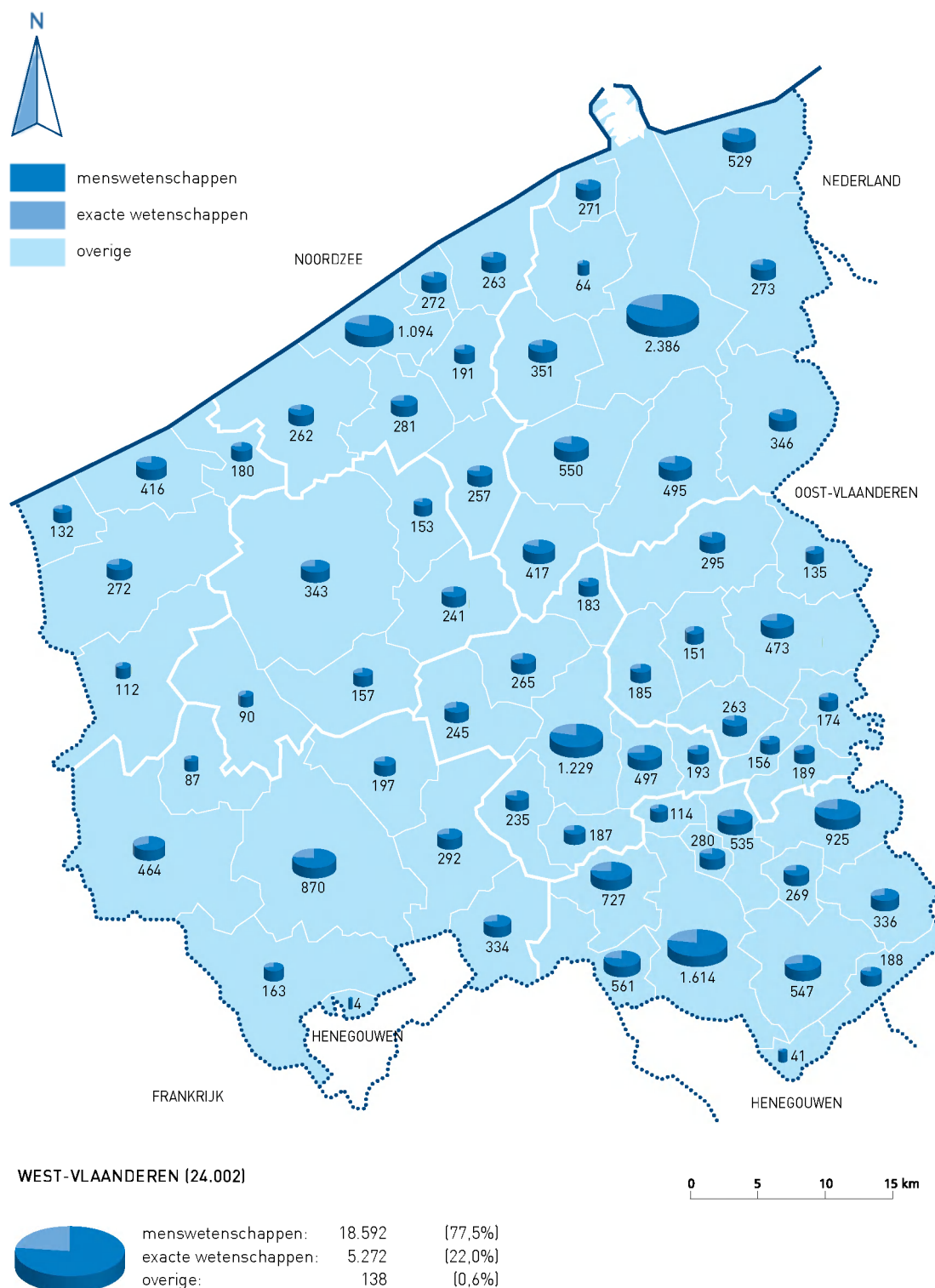

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Vijf studierichtingen staan in voor 87,4% van het aantal West-Vlaamse hogeschoolstudenten: handelswetenschappen en bedrijfskunde (27%), industriële wetenschappen en technologie (18,8%), onderwijs (15,8%), gezondheidszorg (14,5%) en sociaal-agogisch werk (11,2%).
- 77,5% van de West-Vlaamse hogeschoolstudenten volgt een richting in de menswetenschappen; 22% in de exacte wetenschappen en de overige 0,6% in een gecombineerd studiegebied.
- Volgende studiegebieden telden meer studenten in vergelijking met het academiejaar 2010-2011: gezondheidszorg (+13%), architectuur (+10,7%), sociaal-agogisch werk (+5,1%), biotechniek (+5%), handelswetenschappen en bedrijfskunde (+4%), onderwijs (+2,7%) en industriële wetenschappen en technologie (+1,8%).

Kaart 4.3.2: Hogeschoolstudenten naar woonplaats en studiedomein (a), gemeenten van West-Vlaanderen, academiejaar 2011-2012.

(a) *Menswetenschappen: architectuur, audiovisuele en beeldende kunst, gezondheidszorg, handelswetenschappen en bedrijfskunde, muziek en podiumkunsten, onderwijs, productontwikkeling, sociaal-agogisch werk en toegepaste taalkunde.*

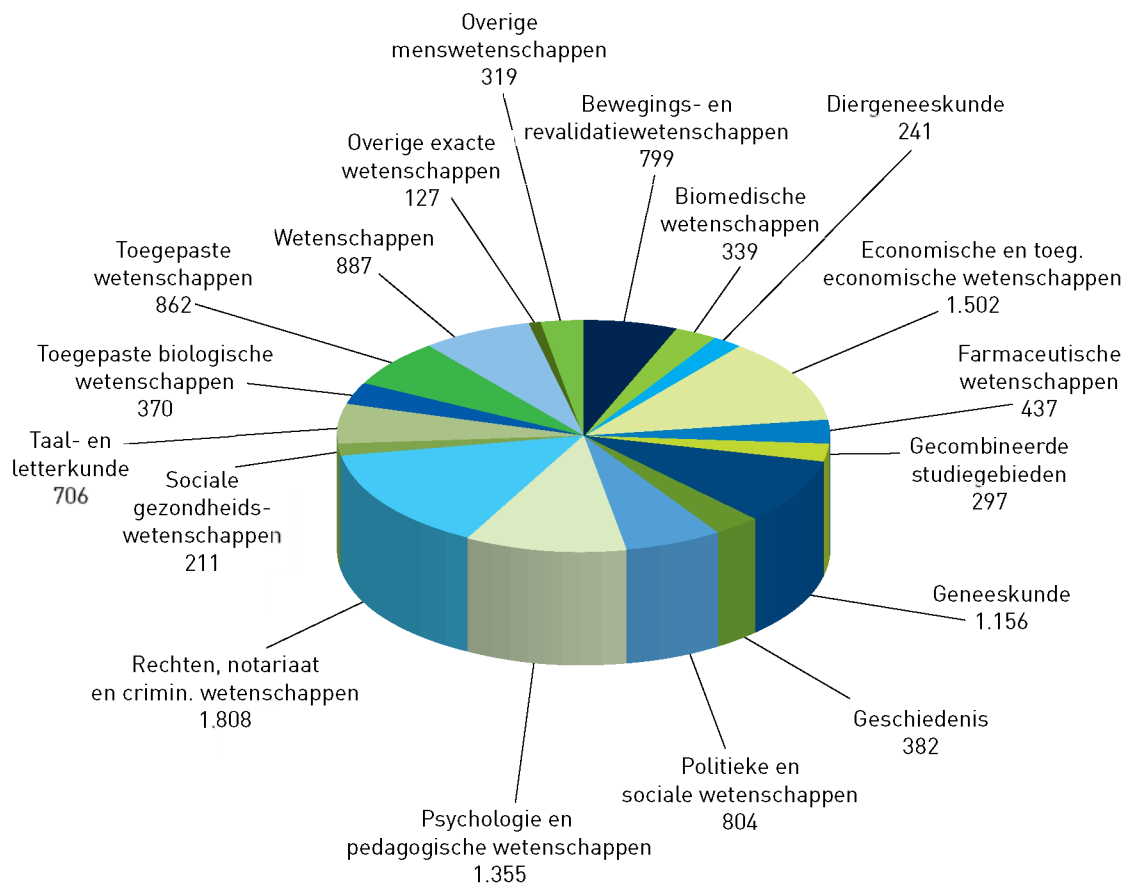
Exacte wetenschappen: biotechniek, industriële wetenschappen en technologie en nautische wetenschappen.

Overige: gecombineerde studiegebieden.

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 4.3.7: West-Vlaamse studenten naar studiegebied in de universiteiten, academiejaar 2011-2012.

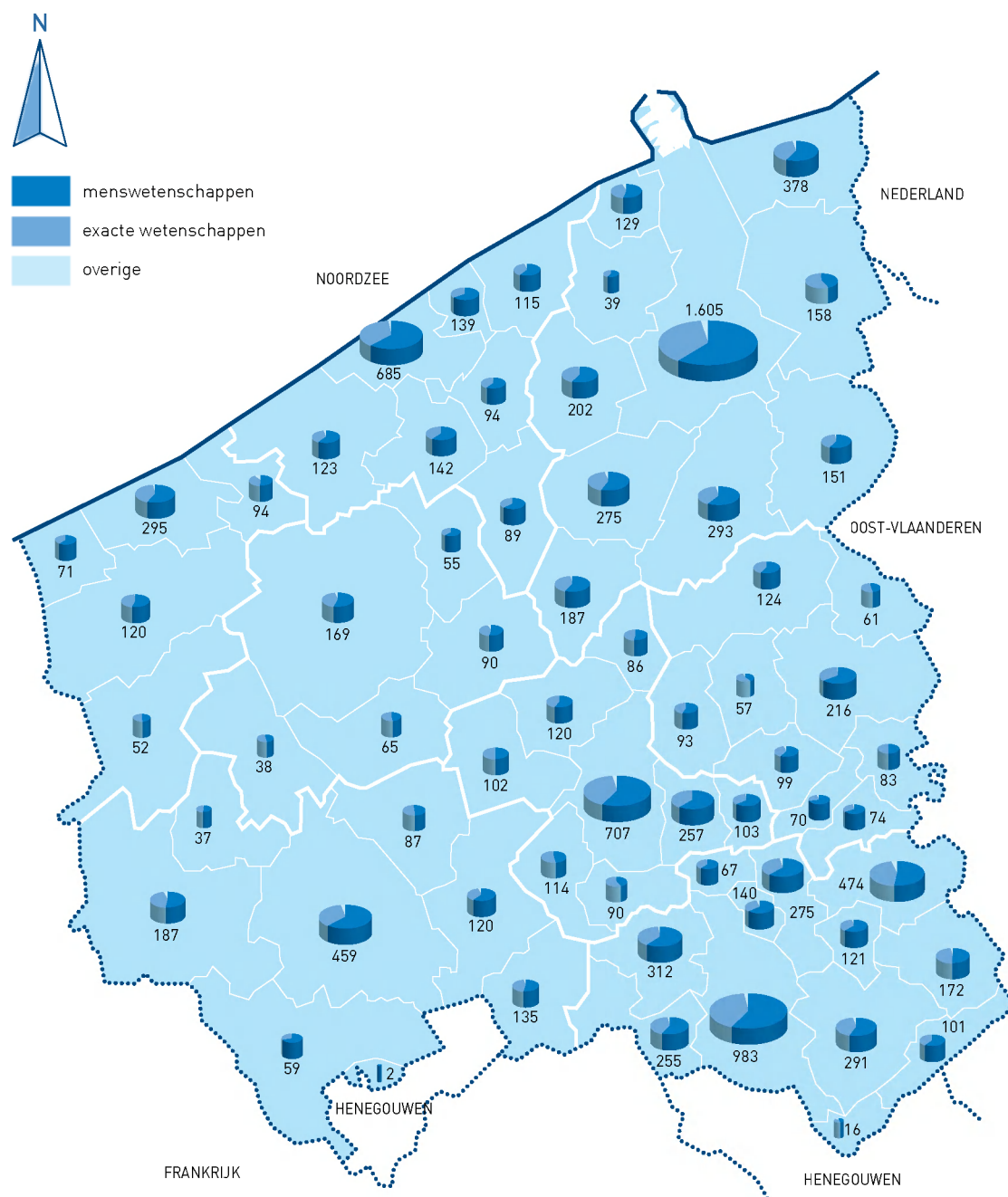

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Meer dan de helft van de West-Vlaamse universiteitsstudenten (53,2%) is in het academiejaar 2011-2012 ingeschreven in één van de volgende vijf studierichtingen: rechten, notariaat en criminologische wetenschappen (14,3%), economische en toegepaste economische wetenschappen (11,9%), psychologie en pedagogische wetenschappen (10,8%), geneeskunde (9,2%) en wetenschappen (7%). In vergelijking met het vorige academiejaar staat de richting politieke en sociale wetenschappen (6,4%) niet langer in de top vijf, maar pas op de zevende plaats na de toegepaste wetenschappen. Het studiegebied wetenschappen is nieuw in de top vijf.
- In vergelijking met het academiejaar 2010-2011 steeg het aantal studenten relatief het sterkst in de richtingen biomedische wetenschappen (+21,5%), diergeneeskunde (+9,5%), sociale gezondheidswetenschappen (+9,3%), bewegings- en revalidatiewetenschappen (+9,3%) en de gecombineerde studiegebieden (+8%). In de richting politieke en sociale wetenschappen daalde het aantal studenten relatief het sterkst (-9,6%).
- Van alle West-Vlaamse universiteitsstudenten kiest 56,2% een richting in de menswetenschappen en volgt 41,4% een richting in de exacte wetenschappen. De gecombineerde studiegebieden vertegenwoordigen 2,4% van de West-Vlaamse universiteitsstudenten.

Kaart 4.3.3: Universiteitsstudenten naar woonplaats en studiedomein (a), gemeenten van West-Vlaanderen, academiejaar 2011-2012.

WEST-VLAANDEREN (12.602)

menswetenschappen:	7.087	[56,2%]
exacte wetenschappen:	5.218	[41,4%]
overige:	297	[2,4%]

(a) *Menswetenschappen:* archeologie en kunstwetenschappen, (toegepaste) economische wetenschappen, geschiedenis, godgeleerdheid, politieke en sociale wetenschappen, psychologie, rechten, sociale gezondheidswetenschappen, taal- en letterkunde en wijsbegeerte.

Exacte wetenschappen: biomedische wetenschappen, farmaceutische wetenschappen, (dier)geneeskunde, (toegepaste) wetenschappen en verkeerskunde.

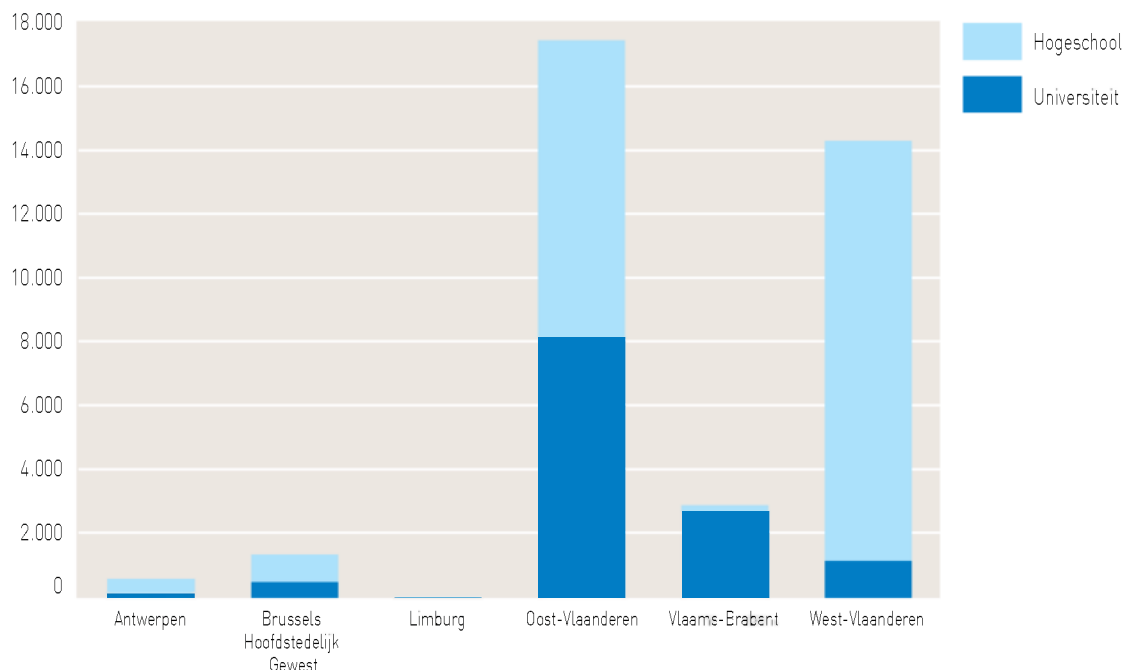
Overige: gecombineerde studiegebieden.

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 4.3.8: Aantal West-Vlaamse studenten naar provincie en opleidingsvorm, academiejaar 2011-2012.

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Bijna de helft (47,6%) van alle West-Vlaamse universiteits- en hogeschoolstudenten volgt hoger onderwijs in de provincie Oost-Vlaanderen, gevolgd door de eigen provincie (39,1%) en de provincie Vlaams-Brabant (7,9%). In vergelijking met het vorige academiejaar is het aandeel West-Vlaamse jongeren dat in de provincie Oost-Vlaanderen studeert lichtjes afgenomen (48,5% in academiejaar 2010-2011) ten voordele van het aandeel West-Vlaamse jongeren dat in de eigen provincie studeert (38,2% in academiejaar 2010-2011).
- Negen op de tien West-Vlaamse studenten (of 92%) die in de eigen provincie hoger onderwijs volgen, doen dit aan een hogeschool. De overige 8% is ingeschreven aan de KULAK.
- 54,8% van de West-Vlaamse studenten die les volgen aan een hogeschool doen dat in de eigen provincie en 38,7% in de provincie Oost-Vlaanderen.
- 64,6% van de West-Vlaamse studenten die les volgen aan een universiteit, studeren aan de Universiteit Gent en 21,4% aan de universiteit van Leuven. Op de derde plaats pas staat de KULAK (9,1%). Het beperktere aanbod aan universitair onderwijs in West-Vlaanderen is hier niet vreemd aan.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Allochtoon

Origine buiten EU-15.

Arbeidsgehandicapte

Elke persoon met een diploma buitengewoon secundair onderwijs (BuSO) of buitengewoon lager onderwijs (BLO), elke persoon met een beperkte tot zeer beperkte arbeidsgeschiktheid of een persoon die door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (het Vlaams Fonds) erkend is als persoon met een handicap inzake tewerkstelling.

Arbeidsregime

Het arbeidsregime kan opgedeeld worden in drie categorieën, namelijk het voltijdse, het deeltijdse en het speciale regime. Onder het speciale regime vallen alle werknemers die actief zijn als seizoenarbeider, interim-werknemer of werknemer met gelimiteerde prestaties (met contract van korte duur en voor een tewerkstelling die per dag niet de gewoonlijke dagduur bereikt, of gelegenheidsarbeid in de land- en tuinbouw of horeca).

DIMONA

Op 1 januari 2006 werden de stempelcontroles voor werklozen afgeschaft. Sindsdien actualiseert de VDAB haar databank op basis van elektronische gegevens afkomstig van DIMONA (RSZ) en de RVA-betalingsgegevens. Door het werken met DIMONA (waar werkgevers aangifte doen van in- en uitdiensttredingen van werknemers) wordt een juist beeld van de werkloosheid verkregen. Het werken met DIMONA heeft een snellere afschrijving van de werkzoekenden tot gevolg en dus een daling van de werkloosheidscijfers.

EU-15

België, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Griekenland, Ierland, Portugal, Zweden, Italië en Nederland.

EU-12

Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië.

Grensarbeid

De oude grensarbeidersregeling tussen Frankrijk en België bepaalde dat directe belastingen moesten betaald worden in het land van verblijf en dat sociale zekerheidsbijdragen dienden betaald te worden in het land van tewerkstelling. Dit leverde een dubbel fiscaal voordeel op voor de Franse grensarbeiders. De directe belastingen waren in Frankrijk immers lager dan in België terwijl de sociale zekerheidsbijdragen in België lager waren dan in Frankrijk. De nieuwe grensarbeidersregeling bepaalt echter dat de directe belastingen net zoals de sociale zekerheidsbijdragen betaald moeten worden in het land van tewerkstelling. Voor Belgische grensarbeiders ging deze regeling in voege vanaf 2008, voor de Franse grensarbeiders was dit vanaf 1 januari 2012. Tot en met 31 december 2011 konden nieuwe werknemers die aan alle voorwaarden voldeden het statuut van grensarbeider verwerven. Alle werknemers die het grensarbeidersstatuut hebben verworven vóór 1 januari 2012 kunnen onder bepaalde voorwaarden blijven genieten van de oude regeling tot en met 31 december 2033.

De regionale verdeling van de grensarbeiders gebeurt bij het RIZIV op basis van de plaats waar ze ingeschreven zijn in het ziekenfonds. In de praktijk blijkt dat heel wat Franse grensarbeiders die in West-Vlaanderen werken, in Wallonië ingeschreven zijn in een ziekenfonds, wellicht omwille van de taal. Dit fenomeen leidt

tot een onderschatting van het aantal Franse grensarbeiders in West-Vlaanderen volgens de RIZIV-cijfers. Omdat bezoldigden en zelfstandigen al enkele jaren hetzelfde fiscale regime volgen, wordt er vanaf 2010 in de statistieken geen onderscheid meer gemaakt tussen bezoldigde en zelfstandige grensarbeid.

Wat betreft inkomende pendel zijn er een aantal verschillen tussen de statistieken van de Vlaamse Arbeidsrekening (VAR) en de RIZIV-statistieken. Zo vertrekken de VAR-statistieken rechtstreeks van de aangiftes bij RSZ en RSZPPO. Deze aangiftes bij RSZ en RSZPPO hebben betrekking op jaargemiddelden, terwijl de RIZIV-statistieken de toestand op 30 juni weergeven. Daarnaast kunnen werknemers wel nog ingeschreven bij het RIZIV, terwijl ze bij de RSZ en RSZPPO niet meegeteld worden omwille van bijvoorbeeld loopbaanonderbreking of uitdiensttreding.

Help(st)er

Elke persoon die in België een zelfstandige in de uitoefening van zijn beroep bijstaat of vervangt, zonder dat zij door een arbeidsovereenkomst met elkaar verbonden zijn. Hij/zij valt onder de toepassing van het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Hoger onderwijs

Om het aantal studenten te verkrijgen wordt per student slechts één inschrijving in aanmerking genomen, namelijk de eerste inschrijving van de studenten met een diplomacontract in een instelling van het hoger onderwijs (hogeschool of universiteit) in het desbetreffende academiejaar.

Hooggeschoold

Diploma hoger of universitair onderwijs.

Jobratio

Deze indicator geeft het totale jobaanbod weer in verhouding tot de bevolking op beroepsactieve leeftijd en wordt uitgedrukt als het aantal jobs voor loontrekkenden, zelfstandigen en helpers in regio X per 100 inwoners tussen 15 en 64 jaar in regio X.

Kansengroepen

Groepen die op de arbeidsmarkt ofwel ondervertegenwoordigd zijn in de werkzaamheid ofwel oververtegenwoordigd in de werkloosheid (ofwel beide). VESOC definieert kansengroepen als "groepen waarbij de werkzaamheidsgraad (het aandeel van de personen uit de betrokken categorie op beroepsactieve leeftijd (15-64 jaar) die effectief werken, uitgedrukt in percentages) lager ligt dan gemiddeld bij de Vlaamse beroepsbevolking". Aangezien we in onze analyse tot op het niveau van arrondissementen werken, is de berekening van dergelijke graden niet mogelijk. Daarom worden kansengroepen in deze publicatie bepaald door te kijken welke groepen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidscijfers ten opzichte van het Vlaamse Gewest.

Laaggeschoold

Geen diploma hoger secundair onderwijs (inclusief middenstandsonderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs).

Laatstejaarsleerlingen

Leerlingen in het tweede jaar van de derde graad secundair onderwijs. Hoewel er in het BSO en het TSO een mogelijkheid bestaat om in deze laatste graad nog een derde jaar (of zelfs vierde jaar) te volgen, worden in deze publicatie enkel de leerlingen uit het tweede jaar beschouwd. Voor het DBSO worden alle leerlingen meegeteld aangezien het voor deze heterogene groep moeilijk is om de laatstejaarsleerlingen te definiëren.

Maghrebijnen

Origine in Algerije, Marokko of Tunesië.

Middengeschoold

Diploma derde graad secundair of vierde graad beroepssecundair onderwijs.

Niet-Belg

Beschikt niet over de Belgische nationaliteit. Ter verduidelijking: het begrip niet-Belg (nationaliteit) mag niet verward worden met het begrip allochtoon (origine).

Niet-werkende werkzoekenden (nwwz)

De werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA), de jongeren in wachtlijn, de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden en de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

Ondernemersgraad

Het aantal zelfstandigen en helpers naar woonplaats ten opzichte van de bevolking van 15 tot 64 jaar.

Oudere werklozen

Tot juli 2002 konden alle werklozen van 50 jaar en ouder die minstens 1 jaar werkloos waren zich laten uitschrijven als werkzoekende zonder hun recht op een uitkering te verliezen. Vanaf 1 juli 2002 geldt deze vrijstelling pas onvoorwaardelijk (dus voor iedereen) vanaf de leeftijd van 58 jaar of indien men minstens 50 jaar is én een beroepsverleden heeft van minstens 38 jaar als loontrekkende én minstens 1 jaar werkloos is. Dit leidt tot een geleidelijke uitstroom van gepensioneerde 50-plussers en een grote instroom van werkloze 50-plussers in de niet-werkende werkzoekenden-cijfers.

Pendelsaldo

Saldo van in- en uitgaande pendel.

Scholingsgraad

Bevolking volgens niveau van het hoogst behaalde diploma ten opzichte van de totale bevolking, al dan niet ingedeeld naar geslacht. Er wordt onderscheid gemaakt tussen laaggeschoolden (hoogstens diploma lager secundair onderwijs), middengeschoolden (secundair onderwijs afgerond) en hogeschoolden (diploma hoger onderwijs).

Secundair onderwijs

Het gewoon secundair onderwijs (SO) bestaat meestal uit zes leerjaren ingedeeld in drie graden van twee leerjaren. De eerste graad krijgt de term gemeenschappelijk secundair onderwijs (GSO). Vanaf de tweede graad worden vier onderwijsvormen onderscheiden: Algemeen, Beroeps, Kunst en Technisch secundair onderwijs (respectievelijk ASO, BSO, KSO en TSO). In het BSO en TSO is het mogelijk om binnen de derde graad nog een derde jaar te volgen om zich voor te bereiden op het hoger onderwijs of om zich te specialiseren. Voor bepaalde specialisaties in het beroepsonderwijs bestaat er zelfs een vierde graad.

Voor jongeren vanaf de leeftijd van 15 of 16 jaar bestaat de mogelijkheid om over te stappen naar een deeltijds systeem. De belangrijkste groep hierin zijn de opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO). In het DBSO volgen de leerlingen 15 lessen per week, die aangevuld worden met een tewerkstelling die bij voorkeur aansluit bij de gevolgd opleiding.

Jongeren van 13 tot 21 jaar met een handicap of met leer- of opvoedingsmoeilijkheden kunnen daarnaast terecht in het buitengewoon secundair onderwijs (BuSO). De structuur van het BuSO bestaat niet uit graden maar opleidingsvormen, afhankelijk van de doelstellingen die men nastreeft.

De laatste categorie bevat de leerlingen uit de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). Deze onthaalklassen werden opgericht om anderstalige leerlingen te helpen zich in te passen in het Vlaams secundair onderwijs.

Startersratio

Aantal startende zelfstandigen en helpers in verhouding tot het aantal actieve zelfstandigen en helpers.

Stopzettingsratio

Aantal zelfstandigen en helpers dat de activiteiten stopzet in verhouding tot het aantal actieve zelfstandigen en helpers.

Werkloosheidsdruk

Aantal niet-werkende werkzoekenden inclusief oudere werklozen in verhouding tot de bevolking op beroeps-actieve leeftijd (18-64 jaar).

Zelfstandige

Iedere natuurlijke persoon die een beroepsbezigheid uitoefent zonder hiervoor door een arbeidsovereenkomst of een statuut gebonden te zijn.

Zelfstandige in bijberoep

Een zelfstandige waarvan de beroepsactiviteit als zelfstandige gelijktijdig wordt uitgeoefend met een andere, gewoonlijke en hoofdzakelijke beroepsbezigheid onder gezag.

Zelfstandige in hoofdberoep

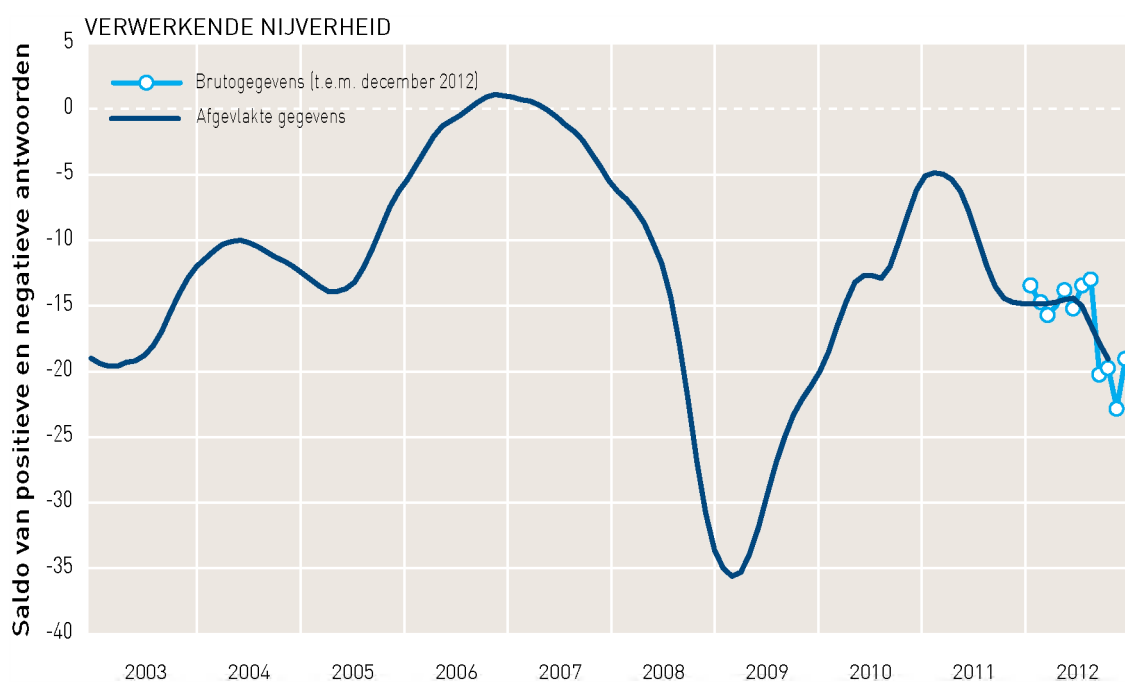
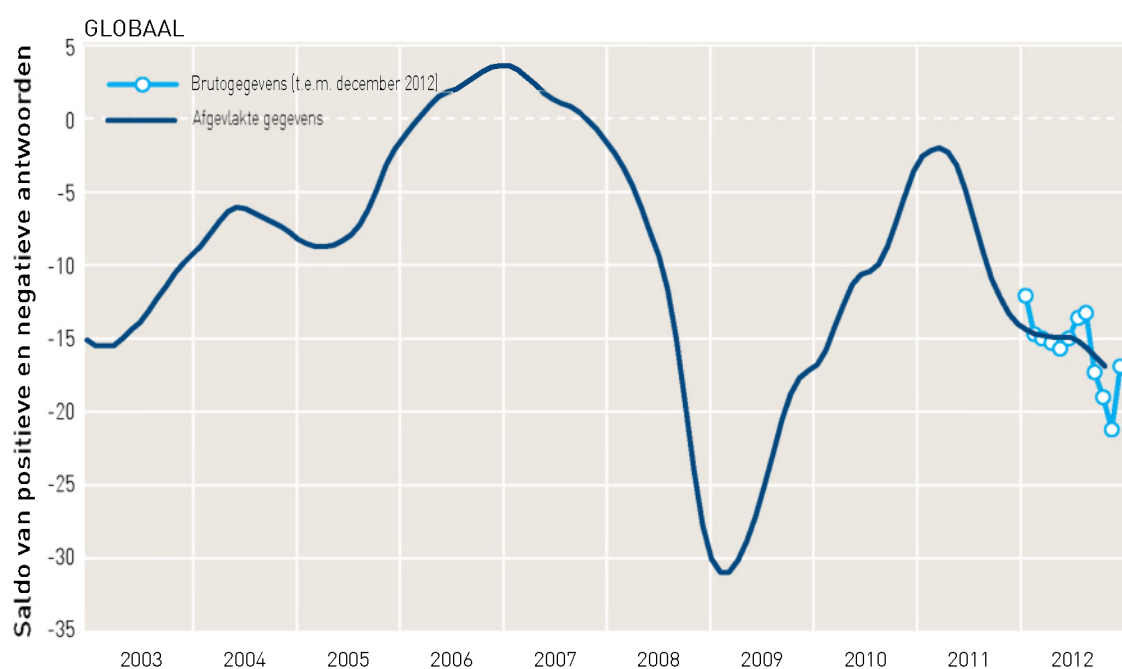
Een zelfstandige waarvan de beroepsactiviteit als zelfstandige de voornaamste of enige beroepsbezigheid is.

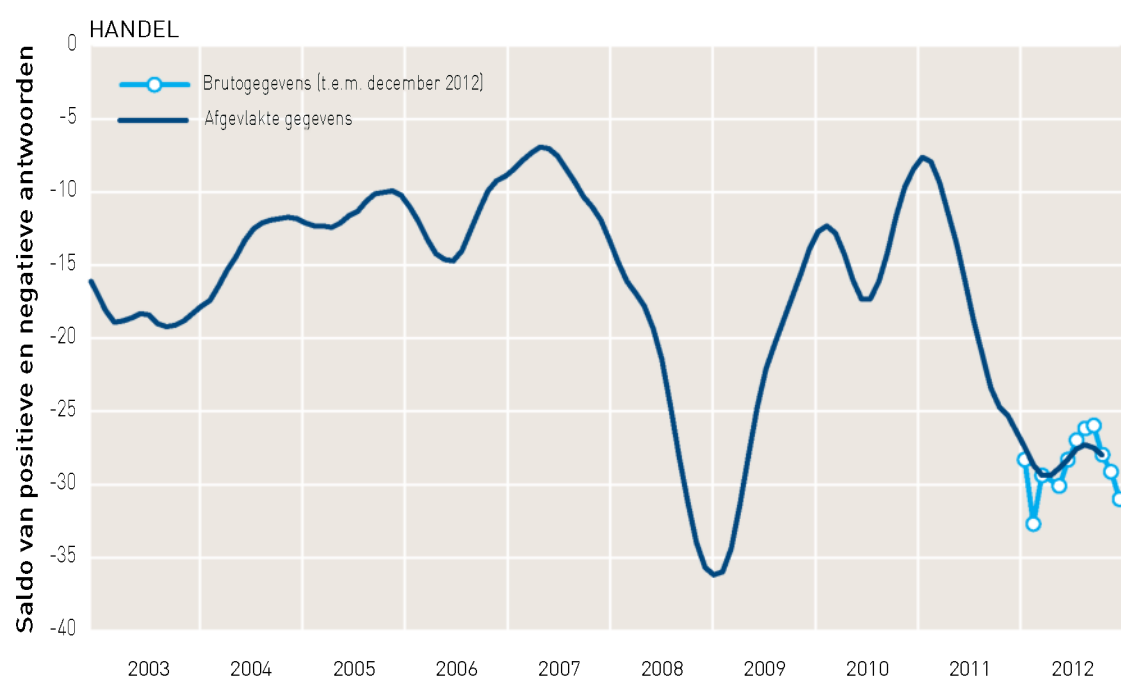
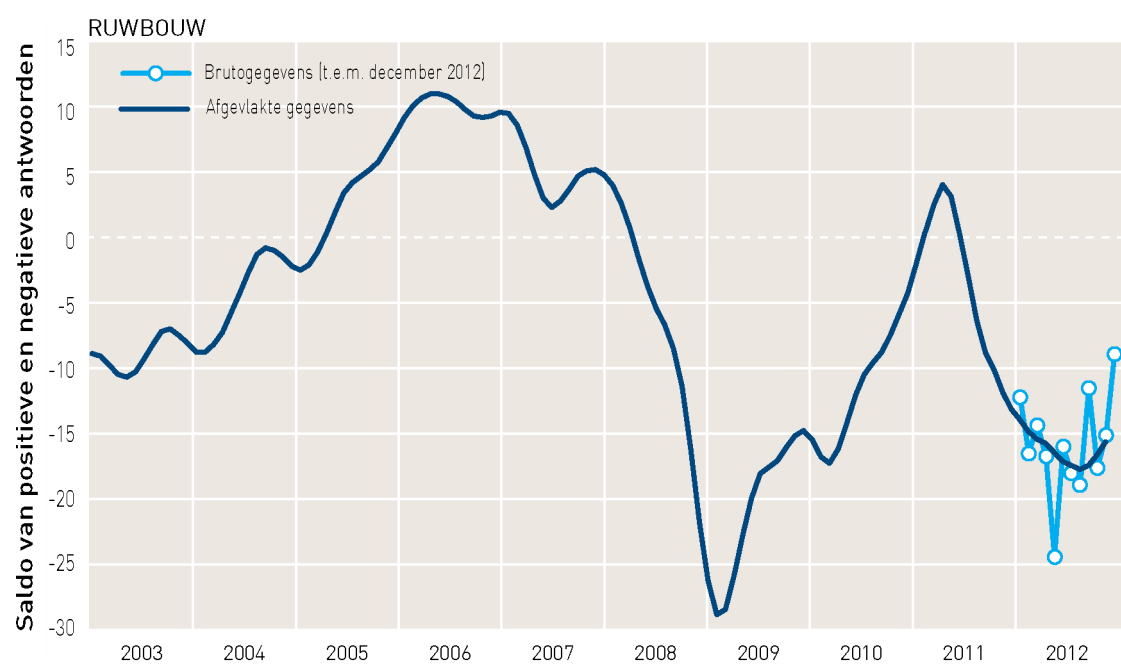
5 INDICATOREN VAN ECONOMISCHE ACTIVITEIT

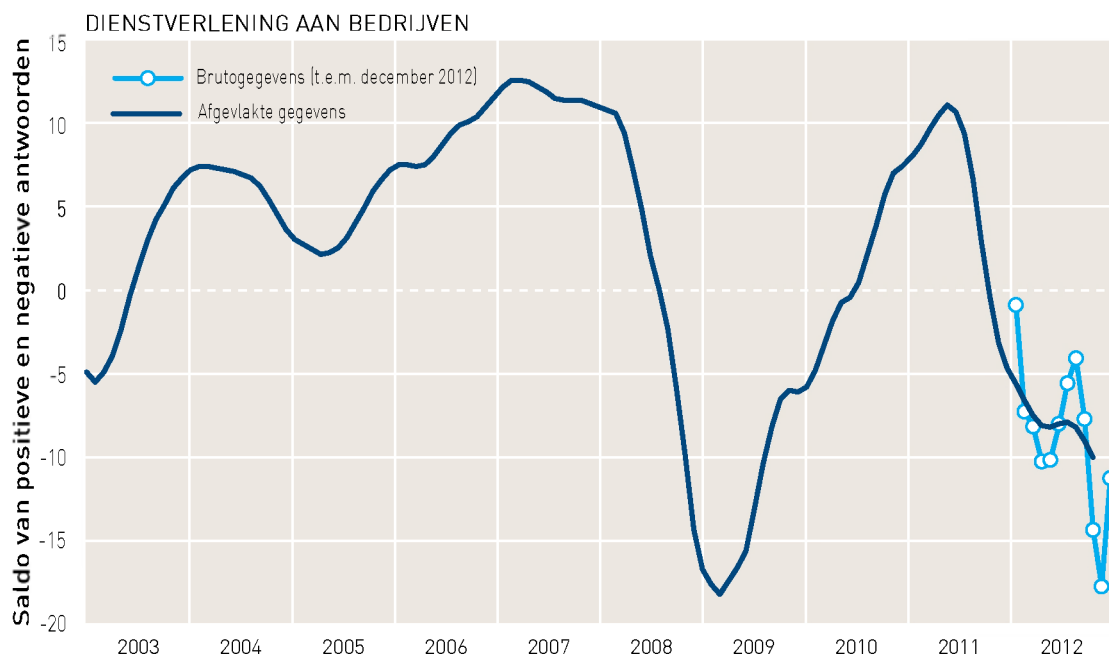
1. CONJUNCTUUR

In de eerste helft van 2012 stabiliseerde de West-Vlaamse conjunctuurcurve zich om daarna opnieuw te dalen. Ondanks een verbetering van de brutowaarden in december 2012 en begin 2013 kunnen we vooralsnog niet spreken van een robuuste verbetering van het producentenvertrouwen.

Figuur 5.1.1: Conjunctuurcurven voor West-Vlaanderen, 2003-2012.

Bron: NBB, Conjunctuurenquêtes bij de bedrijven, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Na een afvlakking van de dalende trend naar het einde van 2011, stabiliseerde de conjunctuurcurve zich in de eerste helft van 2012 om daarna opnieuw te dalen. Een korte opflakking van de brutowaarden midden 2012 had niet onmiddellijk een gunstig effect op de afgevlakte curve. De verbetering die we in december 2012 vaststelden en die zich ook begin 2013 voortzette, dient daarom aan te houden vooraleer we van een robuuste verbetering van het producentenvertrouwen kunnen spreken.
- De diverse deelcurves toonden een wisselend verloop in 2012. De curves van de verwerkende nijverheid en de dienstverlening aan bedrijven kenden een gelijkaardig verloop als de globale curve. De brutowaarden van de curve van de ruwbouw toonden een geleidelijke verbetering sinds het najaar van 2012 waardoor de negatieve trend vanaf dan omgebogen werd en er duidelijk sprake is van een verbetering. Het vertrouwen in de handelssector leek dezelfde weg op te gaan, maar de brutowaarden verslechterden weer in het laatste kwartaal, waardoor de trend opnieuw negatief werd.

2. BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE

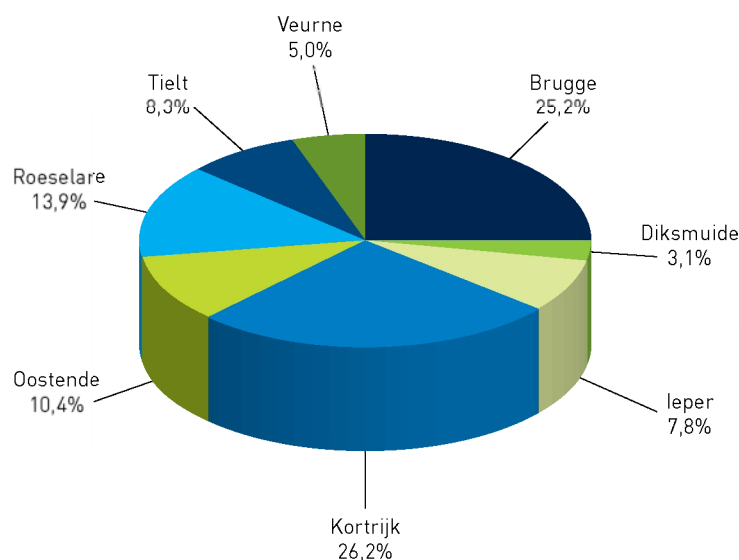
Tussen 2003 en 2011 groeide de West-Vlaamse economie met 13% of met 1,5% per jaar, wat iets trager is dan in Vlaanderen en België. In zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België genereert de sector handel en diensten het grootste aandeel in de totale bruto toegevoegde waarde. De loonkost, de arbeidsproductiviteit en het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde zijn in West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen.

Tabel 5.2.1: Bruto toegevoegde waarde, totaal en per inwoner, in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2003 en 2011.

		West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	Aandeel West-Vlaanderen in Vlaams Gewest
Totaal (mln euro)	2003	29.037	162.902	17,8%
	2011	32.811	185.823	17,7%
	Evolutie (in %)	+13,0%	+14,1%	
Per inwoner (euro)	2003	22.368	23.589	
	2011	28.423	29.838	
	Evolutie (in %)	+27,1%	+26,5%	

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 5.2.1: Aandeel per arrondissement in de bruto toegevoegde waarde van West-Vlaanderen tegen lopende prijzen, 2011.

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

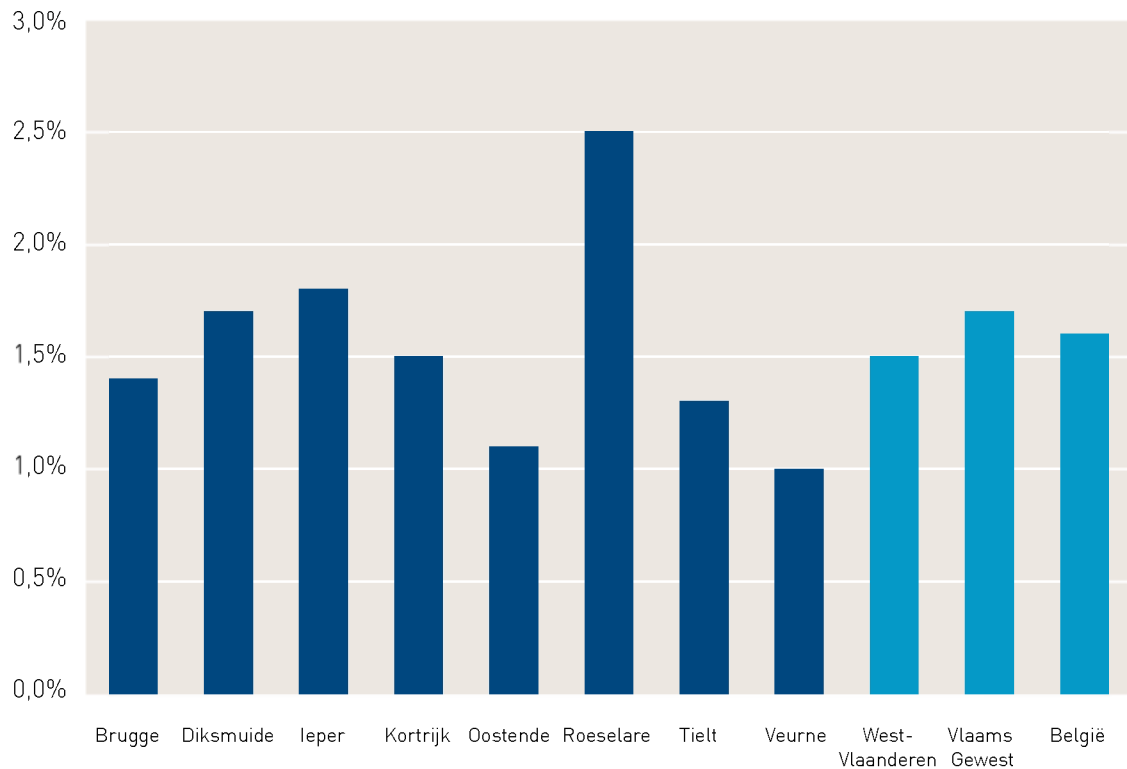
VASTSTELLINGEN

- Tussen 2003 en 2011 groeide de bruto toegevoegde waarde in West-Vlaanderen met 13%, wat minder is dan in Vlaanderen (+14,1%). Hierdoor was er een minieme daling van het aandeel van West-Vlaanderen binnen Vlaanderen.
- De bruto toegevoegde waarde per inwoner is in West-Vlaanderen kleiner dan in Vlaanderen. Tussen 2003 en 2011 was er evenwel een kleine inhaalbeweging van West-Vlaanderen (+27,1%) ten opzichte van Vlaanderen (+26,5%).

- In 2011 realiseerden Kortrijk en Brugge samen, met aandelen van respectievelijk 26,2% en 25,2%, meer dan de helft van de West-Vlaamse bruto toegevoegde waarde. Daarna volgden Roeselare (13,9%) en Oostende (10,4%). De vier overige arrondissementen zorgden samen nog voor bijna een kwart van de West-Vlaamse toegevoegde waarde (24,2%).

Figuur 5.2.2: Gemiddelde jaarlijkse economische groei aan de hand van de bruto toegevoegde waarde tegen vaste prijzen, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2011 (a).

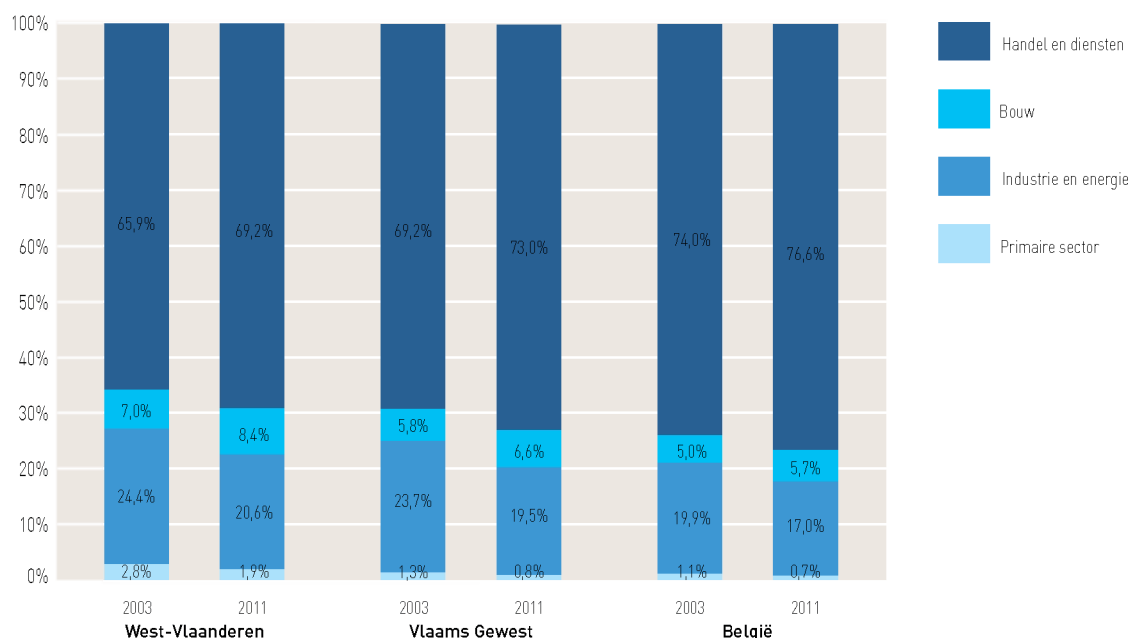
(a) De reeks in vaste prijzen wordt uitgedrukt in kettingeuro's (referentiejaar 2010).

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Tussen 2003 en 2011 groeide de West-Vlaamse economie met 13% of met 1,5% per jaar. In vergelijking met Vlaanderen en België is dit een iets tragere groei.
- Binnen West-Vlaanderen zijn de verschillen in economische groei aanzienlijk. Het arrondissement Roeselare realiseerde de grootste gemiddelde jaarlijkse economische groei, op een afstand gevolgd door Ieper en Diksmuide. Brugge en Kortrijk situeerden zich vlak onder het West-Vlaamse cijfer. Hekensluiters binnen West-Vlaanderen waren Veurne, Oostende en Tielt.

Figuur 5.2.3: Evolutie bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen naar sector in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2011.

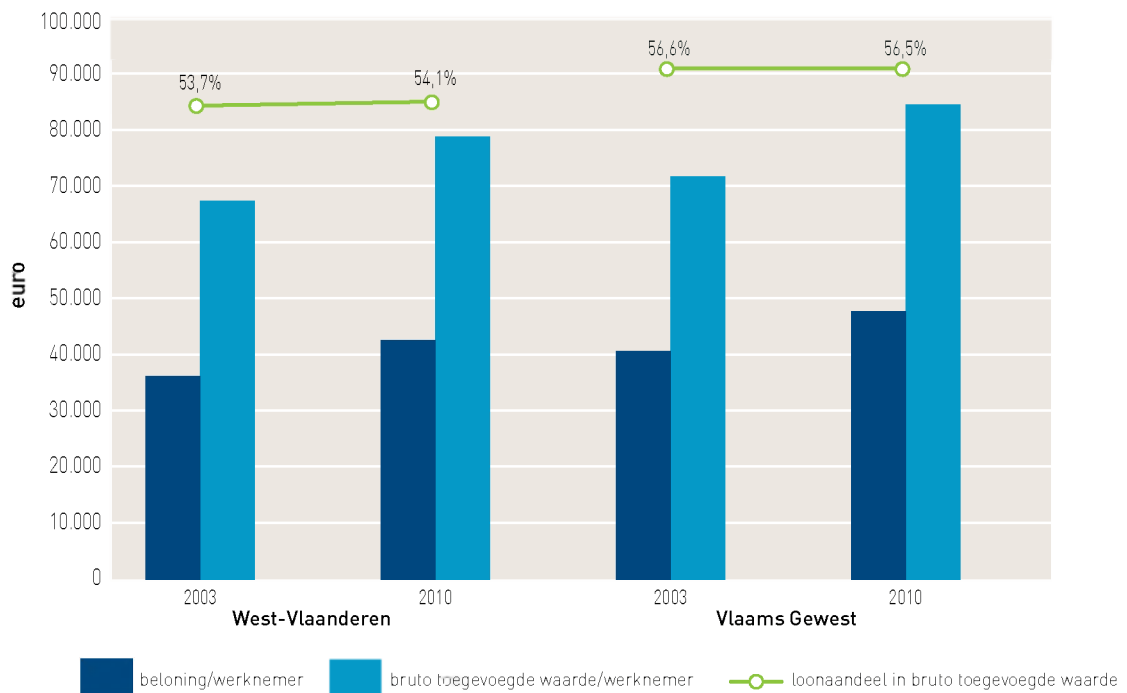

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België genereert de sector handel en diensten het grootste aandeel in de totale bruto toegevoegde waarde. Tussen 2003 en 2011 nam het aandeel van deze sector zelfs nog toe in alle regio's.
- Wanneer we West-Vlaanderen vergelijken met Vlaanderen en België wordt duidelijk dat in West-Vlaanderen de sectoren industrie en bouw voor een groter aandeel van de totale toegevoegde waarde verantwoordelijk zijn dan in Vlaanderen of België het geval is. In de periode 2003-2011 daalde het aandeel van de industrie in de totale bruto toegevoegde waarde met 3,8%punten in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest daalde het aandeel van de industrie zelfs nog sterker (-4,2%punten) terwijl in België de daling beperkt bleef tot 2,9%punten. Het aandeel van de bouwsector in de totale toegevoegde waarde steeg in alle regio's. In West-Vlaanderen (+1,4%punten) was de toename groter dan in Vlaanderen (+0,8%punten) en België (+0,7%punten).
- Inzake het aandeel van de toegevoegde waarde dat in 2011 werd gegenereerd door de primaire sector staat West-Vlaanderen op kop met 1,9%, in Vlaanderen en België lag het aandeel van de primaire sector onder 1%. Tussen 2003 en 2011 daalde het aandeel van de primaire sector in de totale toegevoegde waarde in zowel West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest als België.

Figuur 5.2.4: Evolutie van de loonkost en de arbeidsproductiviteit in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2003-2010.

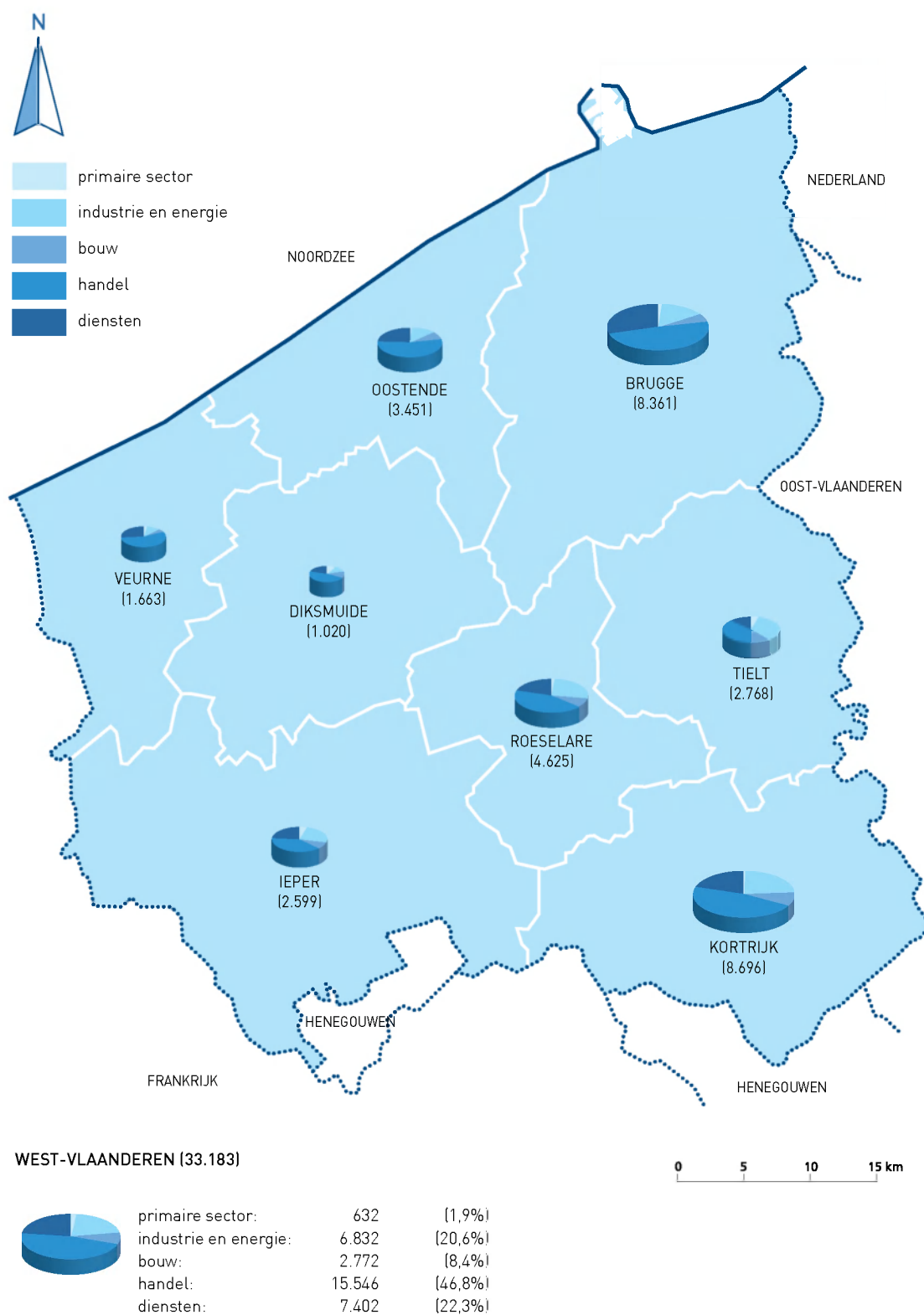

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Zowel de loonkost als de arbeidsproductiviteit liggen in West-Vlaanderen lager dan in Vlaanderen.
- Tussen 2003 en 2010 namen de loonkost en de arbeidsproductiviteit in beide regio's toe maar in verschillende mate. De loonkost steeg in West-Vlaanderen iets sneller dan in Vlaanderen, de arbeidsproductiviteit iets trager.
- In West-Vlaanderen steeg de loonkost iets sneller dan de arbeidsproductiviteit waardoor het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde toenam. In Vlaanderen was het omgekeerde het geval. Het loonaandeel in de bruto toegevoegde waarde bleef in West-Vlaanderen wel 2,4%punten lager dan in Vlaanderen.

Kaart 5.2.1: Bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (miljoen euro) naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011 (a).

[a] Indeling o.b.v. de nieuwe Nace-Bel nomenclatuur 2008.

* Handel: Nace-Bel nomenclatuur A21 - codes G t/m N.

* Diensten: Nace-Bel nomenclatuur A21 - codes O t/m T.

Bron: NBB.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

3. OMZET, UITVOER EN INVESTERINGEN

In 2011 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 79,3 miljard euro omzet of 14,3% van het Vlaamse totaal. De waarde van de export bedroeg in 2011 in totaal 25,2 miljard euro in West-Vlaanderen; dit is 9,9% van de totale geëxporteerde waarde in het Vlaamse Gewest. In 2011 investeerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 3,4 miljard euro of 17,4% van het Vlaamse totaal.

A. Omzet en uitvoer

Tabel 5.3.1: Evolutie (2010-2011) en gemiddelde jaarlijkse groei (2007-2011) van de omzet in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België.

	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Omzet (in miljard euro)			
- 2010	72,9	504,0	1.039,6
- 2011	79,3	552,9	1.147,6
Evolutie 2010-2011 (in %)	+8,7%	+9,7%	+10,4%
Gem. jaarl. groei 2007-2011 (in %)	+2,5%	+3,2%	+3,1%

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2011 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 79,3 miljard euro omzet of 14,3% van de totale omzet gerealiseerd in Vlaanderen. In vergelijking met de andere indicatoren van economische activiteit zoals toegevoegde waarde, actieve en startende ondernemingen, werkgelegenheid, enz. is het aandeel van West-Vlaanderen inzake omzet eerder laag. De verklaring hiervoor kan worden gezocht in het feit dat de BTW-registratie gebeurt naar maatschappelijke zetel en het feit dat West-Vlaanderen relatief meer KMO's telt dan gemiddeld in het Vlaamse Gewest.
- In 2011 lag de gerealiseerde omzet in West-Vlaanderen 8,7% hoger dan in 2010. In Vlaanderen en België steeg de omzet tussen 2010 en 2011 nog iets sterker (respectievelijk +9,7% en +10,4%).
- In de periode 2007-2011 groeide de omzet jaarlijks met gemiddeld 2,5% in West-Vlaanderen. In België (+3,1%) en Vlaanderen (+3,2%) was de gemiddelde jaarlijkse omzetgroei in deze periode iets groter. In de drie regio's was de omzetgroei in de periode 2010-2011 een stuk groter dan de gemiddelde jaarlijkse omzetgroei in de periode 2007-2011. Als gevolg van de conjuncturele achteruitgang was er tussen 2008 en 2009 in alle regio's immers een omzetsdaling van ruim 10%.

Tabel 5.3.2: Evolutie (2010-2011) en gemiddelde jaarlijkse groei (2007-2011) van de uitvoer in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België.

	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Uitvoer (in miljard euro)			
- 2010	23,3	223,0	515,7
- 2011	25,2	253,2	590,4
Evolutie 2010-2011 (in %)	+8,3%	+13,6%	+14,5%
Gem. jaarl. groei 2007-2011 (in %)	-0,8%	+1,4%	+1,7%

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- De waarde van de export van ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen bedroeg in 2011 in totaal 25,2 miljard euro; dit is 9,9% van de totale geëxporteerde waarde in het Vlaamse Gewest. Ook hier is het aandeel van West-Vlaanderen dus eerder laag in vergelijking met enkele andere indicatoren van economische activiteit (cfr. supra).
- Tussen 2010 en 2011 groeide de waarde van de export in West-Vlaanderen met 8,3%. West-Vlaanderen blijft hiermee een eind verwijderd van het gemiddelde groeicijfer in Vlaanderen (+13,6%) en België (+14,5%) in deze periode.
- In de periode 2007-2011 daalde de totale waarde van de export van ondernemingen in West-Vlaanderen jaarlijks met gemiddeld 0,8%. In Vlaanderen en België daarentegen was de gemiddelde jaarlijkse evolutie van de waarde van de export licht positief (respectievelijk +1,4% en +1,7%). Net als bij de omzet was er tussen 2008 en 2009 ook een sterke afname van de waarde van de uitvoer in zowel West-Vlaanderen (-17%), Vlaanderen (-20,5%) als België (-17%). In West-Vlaanderen en België was er bovendien ook tussen 2007 en 2008 een lichte afname van de waarde van de export.
- Aangezien de geëxporteerde waarde in de periode 2010-2011 minder sterk groeide dan de omzet, daalde de exportquote in West-Vlaanderen licht van 31,9 in 2010 tot 31,8 in 2011. In het Vlaamse Gewest en België steeg de waarde van de uitvoer in dezelfde periode een stuk sterker dan de omzet, waardoor de exportquotes in beide regio's toenamen. In 2011 bedroeg de exportquote 45,8 in Vlaanderen en 51,4 in België, wat een stuk hoger is dan het West-Vlaamse gemiddelde.

B. Investerings

Tabel 5.3.3: Evolutie (2010-2011) en gemiddelde jaarlijkse groei (2007-2011) van de investeringen in West-Vlaanderen, het Vlaamse Gewest en België.

	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	België
Investerings (in miljard euro)			
- 2010	3,4	17,9	30,4
- 2011	3,4	19,3	33,1
Evolutie 2010-2011 (in %)	-1,5%	+8,0%	+8,9%
Gem. jaarl. groei 2007-2011 (in %)	+0,8%	-0,4%	-0,1%

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2011 investeerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 3,4 miljard euro. Dit correspondeert met 17,4% van het Vlaamse totaal. Dit is een aanzienlijk hoger aandeel in vergelijking met het West-Vlaamse aandeel in de omzet en de uitvoer van het Vlaamse Gewest (cfr. supra). Inzake investeringen benadert West-Vlaanderen zelfs het aandeel van de andere indicatoren van economische activiteit.
- Tussen 2010 en 2011 liepen de investeringen in West-Vlaanderen licht terug (-1,5%). In Vlaanderen en België daarentegen werden in dezelfde periode respectievelijk 8% en 8,9% meer investeringen opgetekend.
- In de periode 2007-2011 was de gemiddelde jaarlijkse groei van de investeringen licht positief in West-Vlaanderen (+0,8%) en licht negatief in Vlaanderen (-0,4%) en België (-0,1%). In tegenstelling tot West-Vlaanderen (-13,7%) kon de sterke afname van de investeringen tussen 2008 en 2009 in Vlaanderen (-12,5%) en België (-11,8%) niet helemaal tenietgedaan worden in de andere jaren.

4. VERLOOP VAN DE ONDERNEMINGEN

A. Actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen

In 2012 telde West-Vlaanderen 105.320 actieve ondernemingen of 21,3% van het Vlaamse totaal. In vergelijking met 2011 werden zowel in West-Vlaanderen, Vlaanderen als België minder ondernemingen opgericht in 2012, maar ook het aantal verdwenen ondernemingen lag in 2012 in alle regio's lager dan in 2011. Met een nettogroeiratio van 1,4% bleef West-Vlaanderen in 2012 onder het Vlaamse en Belgische gemiddelde.

Tabel 5.4.1: Evolutie van het aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2011-2012.

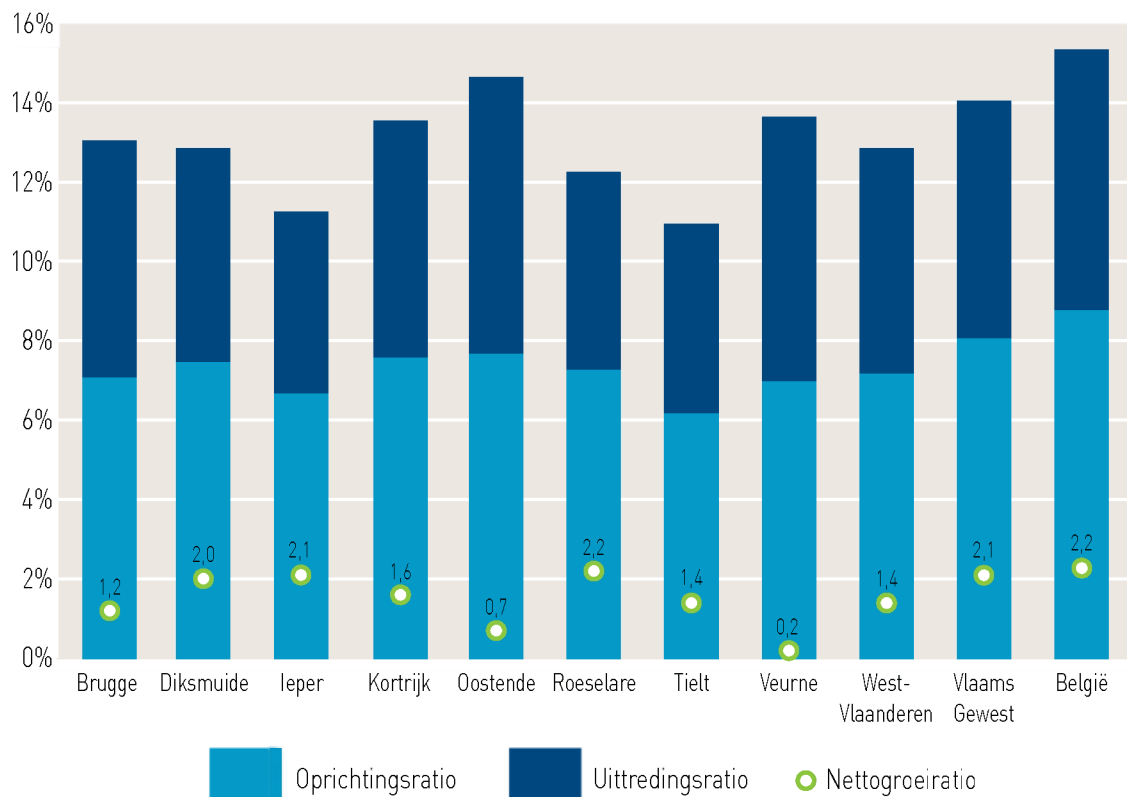
		Actieve ondernemingen	Opgerichte ondernemingen	Verdwenen ondernemingen
West-Vlaanderen	2011	103.871	7.778	6.065
	2012	105.320	7.564	6.055
	Evolutie (in %)	+1,4%	-2,8%	-0,2%
Vlaams Gewest	2011	485.681	41.043	30.129
	2012	494.236	39.986	29.825
	Evolutie (in %)	+1,8%	-2,6%	-1,0%
België	2011	797.822	71.936	53.994
	2012	815.367	71.345	53.753
	Evolutie (in %)	+2,2%	-0,8%	-0,4%

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde West-Vlaanderen 105.320 **actieve** ondernemingen. In vergelijking met 2011 is dit een toename met 1,4%. In het Vlaamse Gewest en België steeg het aantal actieve ondernemingen in de periode 2011-2012 iets sterker (respectievelijk +1,8% en +2,2%). Hierdoor daalde het aandeel van West-Vlaanderen in het totale aantal actieve ondernemingen in Vlaanderen lichtjes van 21,4% in 2011 tot 21,3% in 2012.
- In West-Vlaanderen werden 7.564 ondernemingen **opgericht** in 2012; dit is 18,9% van het totale aantal ondernemingen dat in Vlaanderen werd opgericht. In vergelijking met 2011 lag het aantal opgerichte ondernemingen in 2012 in West-Vlaanderen 2,8% lager. Ook in Vlaanderen werden in 2012 minder ondernemingen opgericht dan in 2011 (-2,6%). In België bleef de daling van het aantal opgerichte ondernemingen in de periode 2011-2012 beperkt tot 0,8%.
- In 2012 **verdwenen** in West-Vlaanderen 6.055 ondernemingen; dit is zo goed als een status-quo in vergelijking met 2011 (-10 ondernemingen of -0,2%). In België en Vlaanderen was er een lichte afname van het aantal verdwenen ondernemingen in de periode 2011-2012 (respectievelijk -0,4% en -1%). Van alle ondernemingen die in 2012 verdwenen in het Vlaamse Gewest kan 20,3% in West-Vlaanderen worden gesitueerd.

Figuur 5.4.1: Verloop van de ondernemingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012.

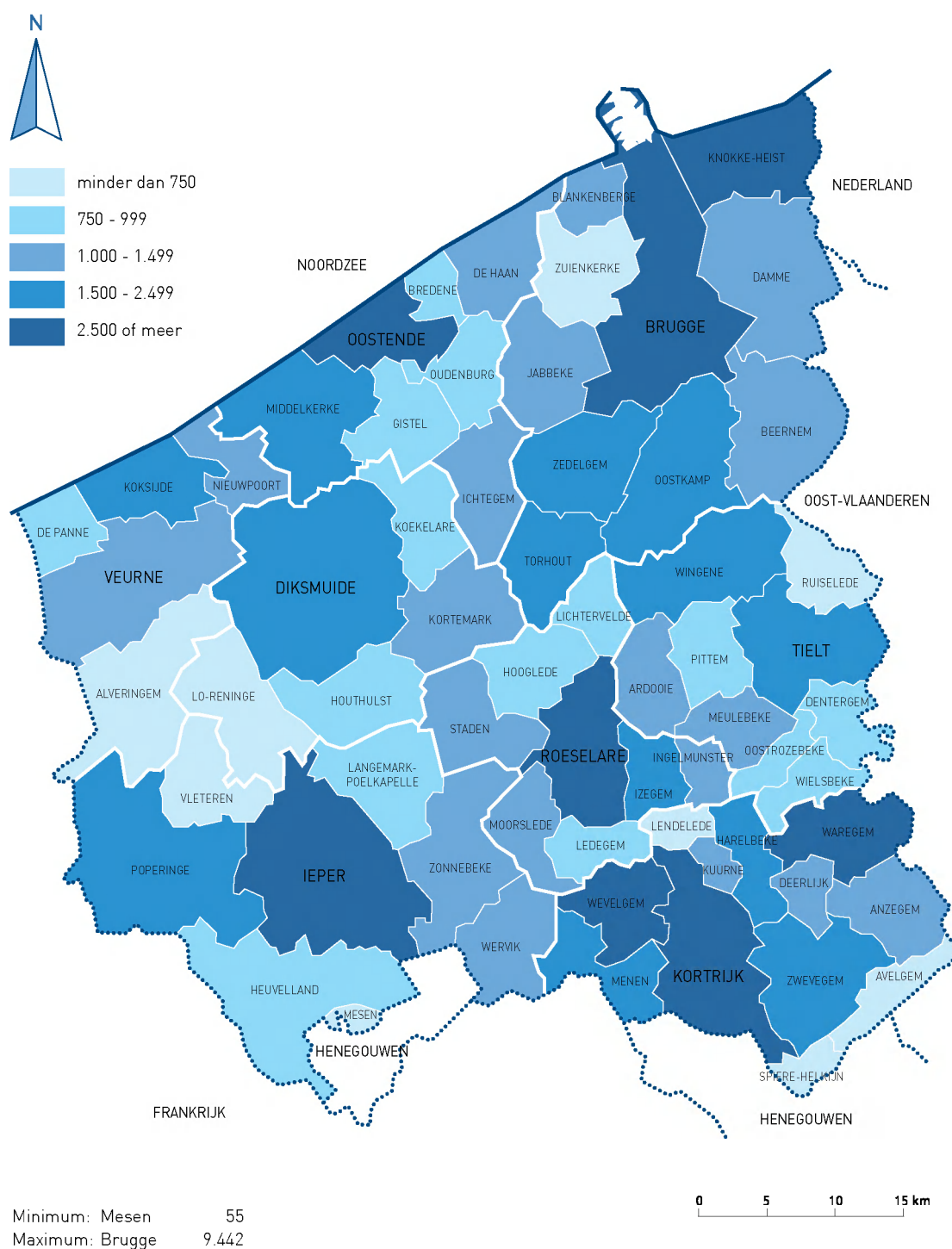

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen lag de oprichtingsratio (7,2%) in 2012 een eind onder het Vlaamse (8,1%) en Belgische (8,8%) gemiddelde. Ook de uittredingsratio was in West-Vlaanderen (5,7%) lager dan in Vlaanderen (6%) en België (6,6%), waardoor ook de turbulentieratio in West-Vlaanderen lager was dan in de andere regio's (12,9% in West-Vlaanderen ten opzichte van 14,1% in Vlaanderen en 15,3% in België). Het verschil tussen de oprichtings- en de uittredingsratio was het kleinst in West-Vlaanderen (1,4%). In het Vlaamse Gewest en België lag de nettogroeiratio een stuk hoger (respectievelijk 2,1% en 2,2%).
- Binnen West-Vlaanderen kende het arrondissement Oostende de hoogste oprichtings- en uittredingsratio (respectievelijk 7,7% en 7%), waardoor ook de turbulentieratio (14,7%) het grootst was. Oostende was overigens het enige arrondissement met een turbulentieratio die groter was dan het Vlaamse cijfer. Veurne had in 2012 een lage oprichtingsratio (7%) in vergelijking met de andere arrondissementen - enkel Ieper (6,7%) en Tielt (6,2%) kenden een nog lagere oprichtingsratio - maar doordat Veurne de op één na hoogste uittredingsratio (6,7%) had, kende het ook de op één na hoogste turbulentieratio (13,7%). Een hoge oprichtingsratio (7,6%) en een vrij hoge uittredingsratio (6%) zorgden ervoor dat de turbulentieratio in Kortrijk (13,6%) net iets lager was dan in Veurne.
- In de arrondissementen Oostende (0,7%) en Veurne (0,2%) lag de nettogroeiratio in 2012 een eind onder het West-Vlaamse cijfer. In drie arrondissementen - Roeselare (2,2%), Ieper (2,1%) en Diksmuide (2%) - lag de nettogroeiratio op of net onder het Belgische gemiddelde.

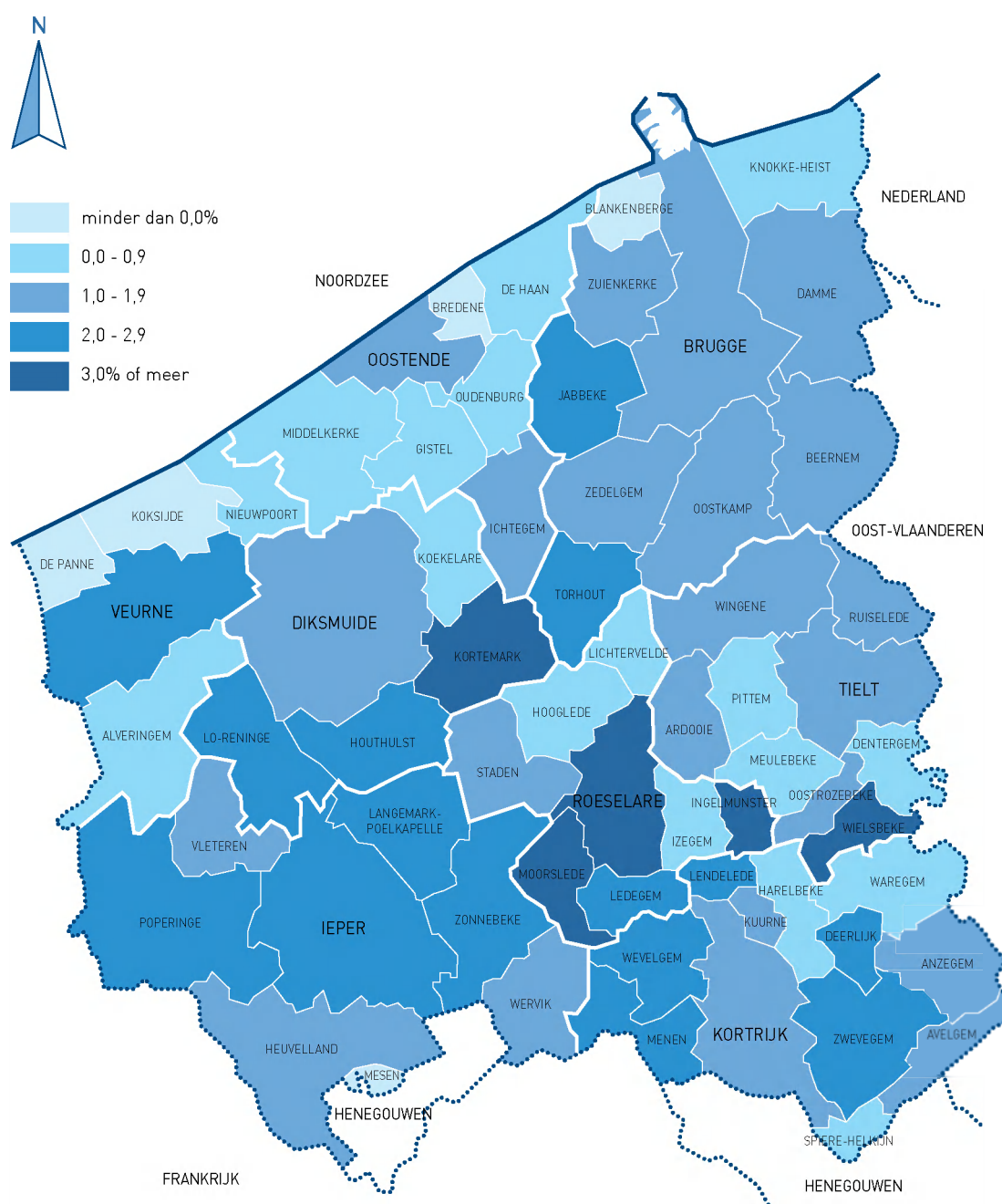
Kaart 5.4.1: Aantal actieve ondernemingen, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Bron: FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 5.4.2: Nettogroeiratio, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Minimum: Mesen -5,5%
Maximum: Wielsbeke 4,5%

West-Vlaanderen: 1,4%
Vlaams Gewest: 2,1%
België: 2,2%

Bron: FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

B. Faillissementen

In 2012 gingen in West-Vlaanderen 843 ondernemingen failliet, dit waren er 61 meer dan in 2011. De overgrote meerderheid van de faillissementen situeert zich bij de ondernemingen met minder dan vijf werknemers. Ruim de helft van de faillissementen in West-Vlaanderen kon in de arrondissementen Kortrijk en Brugge worden gesitueerd.

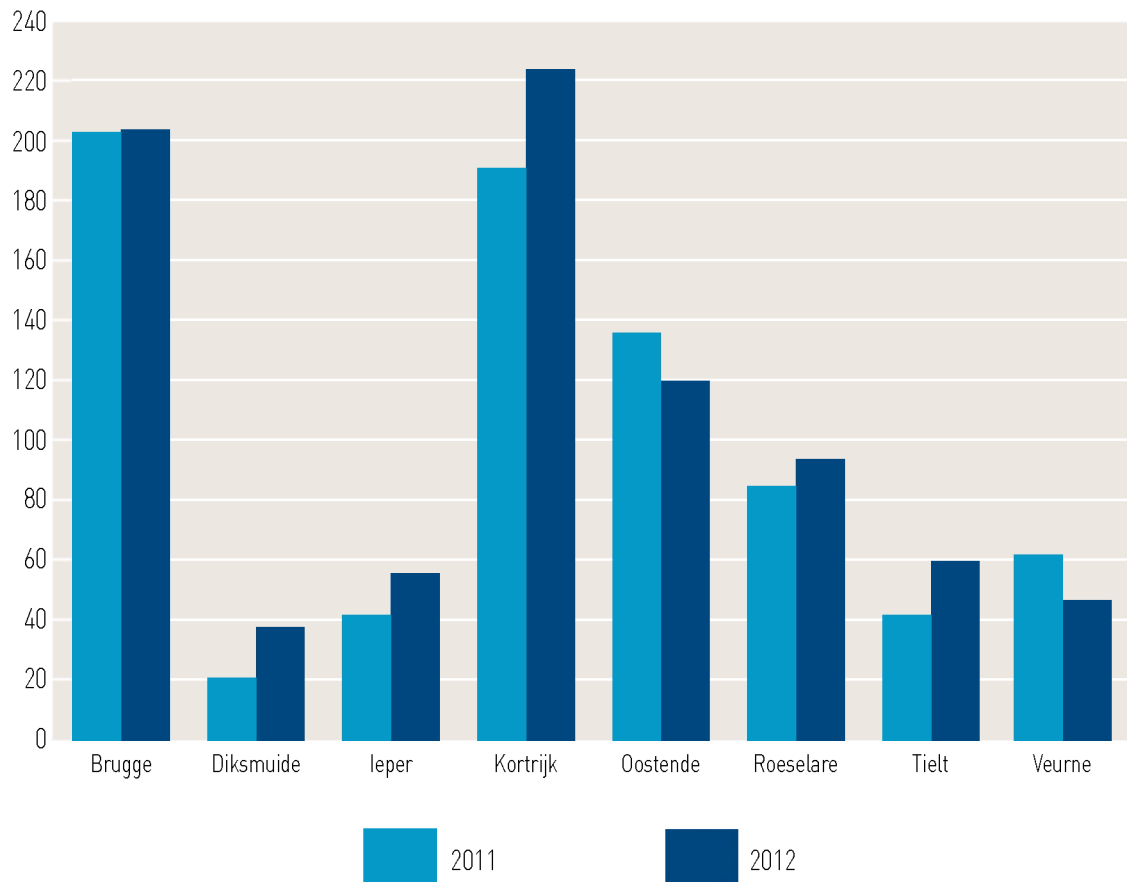
Tabel 5.4.2: Evolutie van het aantal faillissementen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2011-2012.

	2011	2012	Evolutie in a.c.	Evolutie in %
West-Vlaanderen	782	843	+61	+7,8%
Vlaams Gewest	4.908	5.356	+448	+9,1%
België	10.224	10.587	+363	+3,6%

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 gingen in West-Vlaanderen 843 ondernemingen failliet; dit is 15,7% van het totale aantal faillissementen in het Vlaamse Gewest.
- In 2012 waren er in West-Vlaanderen 61 faillissementen meer (+7,8%) dan in 2011. In Vlaanderen was de relatieve toename nog groter (+9,1%). In heel België daarentegen steeg het aantal faillissementen in de periode 2011-2012 met slechts 3,6%. De afname in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (-3,6%) en de status-quo in het Waalse Gewest compenseerden grotendeels de stijging van het aantal faillissementen in Vlaanderen.
- De meerderheid van de faillissementen in West-Vlaanderen situeerde zich bij de ondernemingen met minder dan vijf werknemers. Van alle faillissementen in 2012 was 92,3% een onderneming met minder dan vijf werknemers; in Vlaanderen en België was dit respectievelijk 90,6% en 89,8%. Ondernemingen met minder dan vijf werknemers zijn natuurlijk ook het sterkst vertegenwoordigd in de economie.

Figuur 5.4.2: Evolutie van het aantal faillissementen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012.

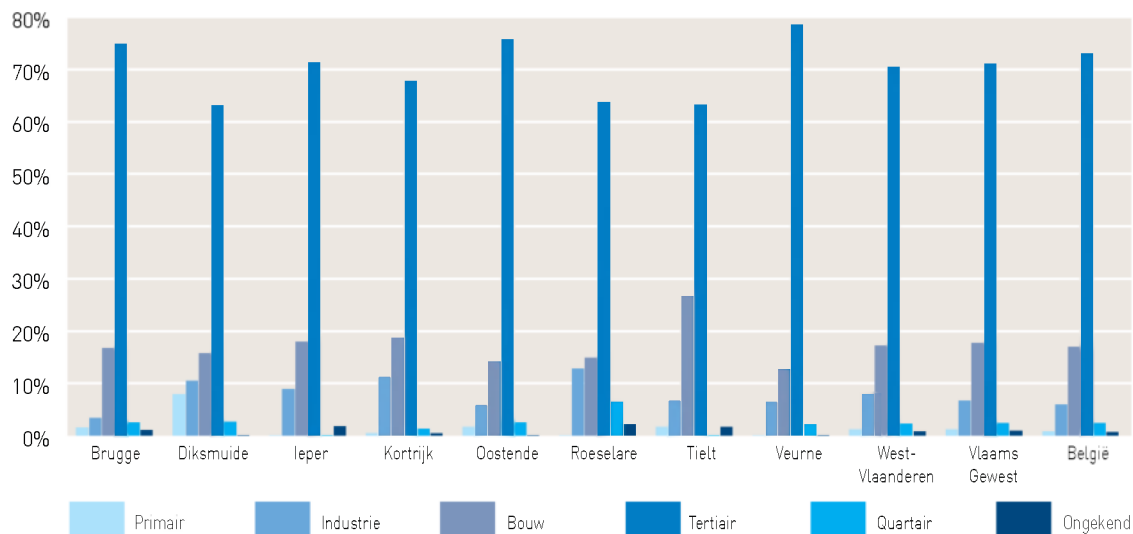
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 kon ruim de helft van de faillissementen in West-Vlaanderen in de arrondissementen Kortrijk (26,6%) en Brugge (24,2%) worden gesitueerd. Oostende vervolledigde de top drie met 14,2% van alle faillissementen in West-Vlaanderen. In de Westhoekarrondissementen Diksmuide (4,5%), Veurne (5,6%) en Ieper (6,6%) was het aandeel faillissementen het kleinst. De arrondissementen Kortrijk, Oostende en Veurne hebben in West-Vlaanderen een hoger aandeel wat betreft faillissementen dan wat betreft actieve ondernemingen.
- Tussen 2011 en 2012 was er in slechts twee West-Vlaamse arrondissementen, namelijk Oostende en Veurne, een afname van het aantal faillissementen (respectievelijk -16 en -15 faillissementen). In deze periode steeg het aantal faillissementen in absolute cijfers het sterkst in het arrondissement Kortrijk (+33 faillissementen of +17,3%). Procentueel was de toename echter het grootst in Diksmuide; het aantal faillissementen was er in 2012 bijna dubbel zo groot als in 2011 (+81% of +17 faillissementen). In Brugge was het aantal faillissementen in 2012 nagenoeg even groot als in 2011.

Figuur 5.4.3: Aandeel van faillissementen naar sector, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2012.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen situeerde 70,6% van alle faillissementen in 2012 zich bij ondernemingen uit de tertiaire sector. In het Vlaamse Gewest en België is dit zelfs respectievelijk 71,2% en 73,1%. Binnen de tertiaire sector zijn de meeste faillissementen te situeren in de horeca (37%) en de kleinhandel (17,5%). In Vlaanderen en België is dit respectievelijk 28% en 26,6% voor de horeca en 17% en 19,2% voor de kleinhandel.
- In vergelijking met het Vlaamse Gewest (6,7%) en België (6%) telde West-Vlaanderen (7,9%) in 2012 een relatief hoog aandeel faillissementen in de industrie.
- Binnen West-Vlaanderen zijn er enkele opmerkelijke verschillen tussen de arrondissementen. Zo ligt het aandeel faillissementen in de tertiaire sector in Veurne (78,7%) een eind boven het West-Vlaamse gemiddelde (70,6%). Ook Oostende en Brugge steken uit boven het West-Vlaamse cijfer met aandelen van respectievelijk 75,8% en 75%. In Tielt kan 26,7% van de faillissementen worden gesitueerd in de bouwsector, wat opvallend hoger is dan gemiddeld in West-Vlaanderen (17,2%). Bijna 13% van de faillissementen in Roeselare kan worden toegeschreven aan ondernemingen uit de industrie; Roeselare ligt hiermee een eind boven het West-Vlaamse cijfer (7,9%). Ook inzake het aandeel faillissementen in de quartaire sector ligt Roeselare een stuk boven het West-Vlaamse gemiddelde (6,4% ten opzichte van 2,3%). In Diksmuide springt de primaire sector in het oog met 7,9% van de faillissementen; in West-Vlaanderen is dit slechts 1,2%.

C. Collectieve ontslagen

In 2012 verloren in West-Vlaanderen 442 mensen hun job als gevolg van een collectief ontslag. Daarnaast werd ook nog één collectief ontslag van 76 werknemers gemeld maar nog niet uitgevoerd.

Tabel 5.4.3: Evolutie van het aantal collectieve ontslagen, bedrijven en werknemers, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2011-2012.

	2011		2012	
	Bedrijven	Werknemers	Bedrijven	Werknemers
West-Vlaanderen				
Volledig uitgevoerd	14	839	10	442
Intentie gemeld	0	0	1	76
Vlaams Gewest				
Volledig uitgevoerd	61	3.749	58	5.369
Intentie gemeld	2	132	20	6.927

Bron: VDAB (februari 2013), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 verloren in West-Vlaanderen 442 mensen hun job als gevolg van een collectief ontslag. In vergelijking met 2011 verloren bijna de helft (-47,3%) minder werknemers hun job ten gevolge van een collectief ontslag. In het Vlaamse Gewest daarentegen was er in de periode 2011-2012 een sterke toename van het aantal werknemers dat hun job verloor als gevolg van een collectief ontslag (+43,2%).
- Van de 58 bedrijven die in Vlaanderen in 2012 een collectief ontslag doorvoerden, waren er tien (of 17,2%) West-Vlaamse. Het aandeel van West-Vlaanderen in Vlaanderen wat betreft het aantal mensen dat in 2012 getroffen werd door een collectief ontslag ligt een stuk lager (8,2%). In West-Vlaanderen was het gemiddeld aantal werknemers per collectief ontslag (44,2) kleiner dan in Vlaanderen (92,6).
- In 2012 werd in West-Vlaanderen ook nog één collectief ontslag van 76 werknemers gemeld. In het Vlaamse Gewest werden 20 collectieve ontslagen gemeld waarbij in totaal maar liefst 6.927 werknemers hun job dreigen te verliezen. De overgrote meerderheid van deze jobs (80,6%) dreigt verloren te gaan als gevolg van de sluiting van Ford Genk.

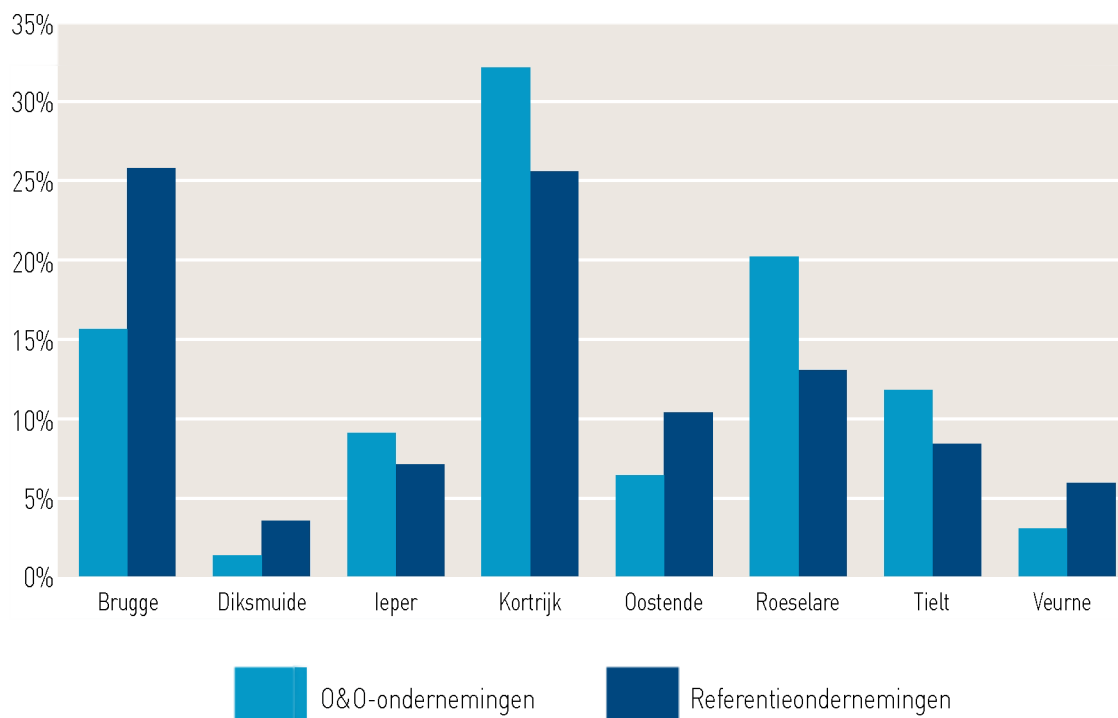

5. ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

De arrondissementen Kortrijk en Roeselare tellen samen ruim de helft van de West-Vlaamse ondernemingen met O&O-activiteiten. Ruim de helft van de West-Vlaamse bedrijven met O&O-activiteiten is 21 tot 50 jaar oud. Van alle O&O-ondernemingen in West-Vlaanderen kan 96,3% worden gesitueerd in twee sectoren, namelijk de industrie (68,5%) en de tertiaire sector (27,8%).

In het onderzoek werd een steekproef afgebakend van 625 ondernemingen die aan onderzoek en ontwikkeling (O&O) doen. Deze O&O-ondernemingen worden vergeleken met een referentiegroep van 53.172 ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen die een jaarrekening neerlegden. Voor een gedetailleerde beschrijving van de gehanteerde methodologie om de O&O-ondernemingen in West-Vlaanderen te analyseren, verwijzen we naar de volledige O&O-studie op onze website www.pomwvl.be/onderzoek-ontwikkeling-west-vlaanderen.

Figuur 5.5.1: Spreiding van O&O-ondernemingen en referentieondernemingen, arrondissementen van West-Vlaanderen, analyse 2012.

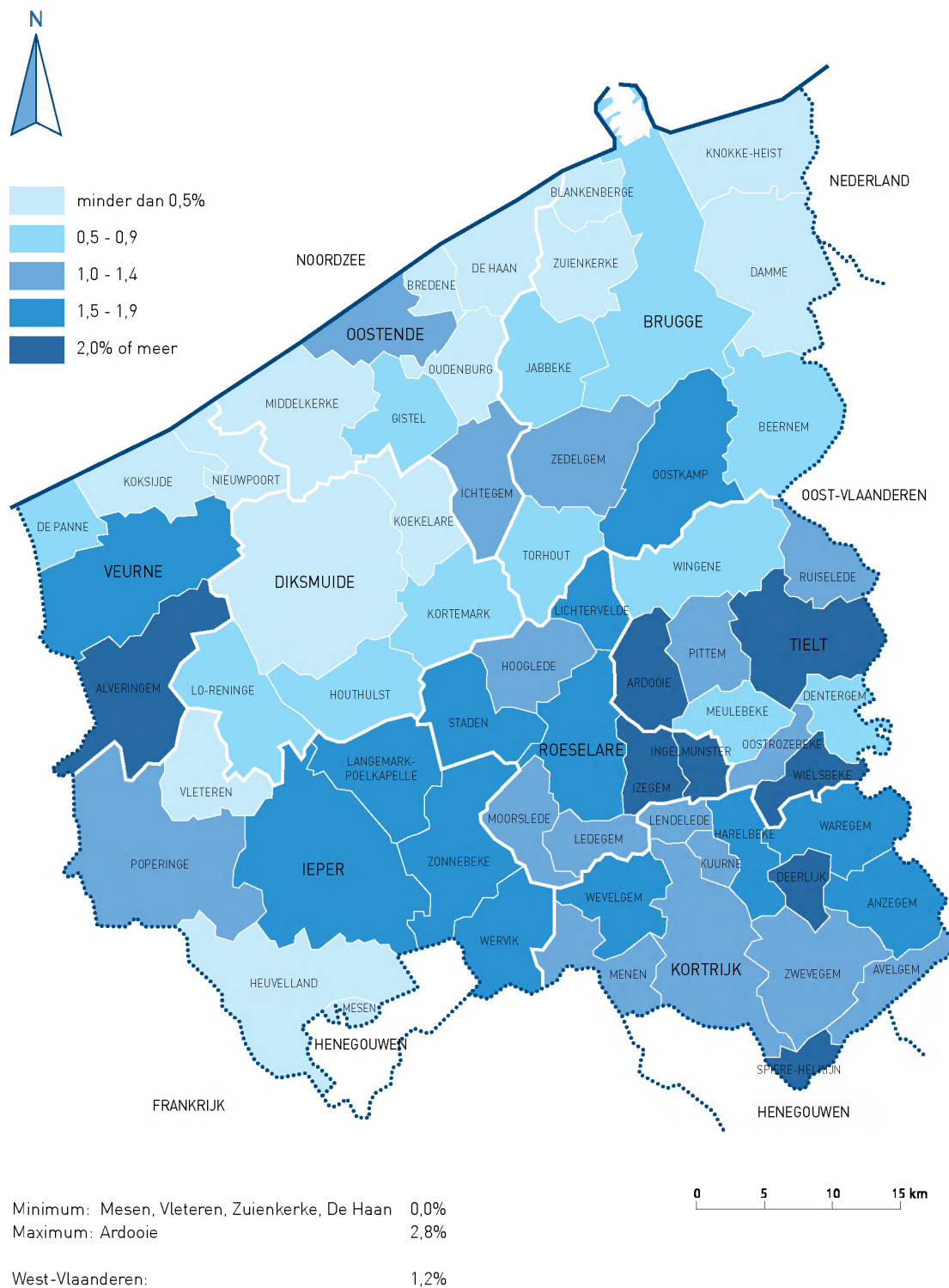
Bron: ECOOM, IWT, Departement EWI, Vlaamse overheid, Belfirst, Bureau van Dijk Electronic Publishing, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Het arrondissement Kortrijk telt 32,3% van de West-Vlaamse ondernemingen met O&O-activiteiten. De arrondissementen Roeselare en Brugge vervolledigen de top drie met respectievelijk 20,3% en 15,7% van de O&O-ondernemingen in West-Vlaanderen.
- De arrondissementen Kortrijk, Roeselare en Brugge staan ook in de top drie wat betreft hun aandeel referentieondernemingen in West-Vlaanderen, zij het in een gewijzigde volgorde. Het arrondissement Brugge staat hier op kop met 25,9% van de referentieondernemingen, op de voet gevolgd door Kortrijk (25,7%). Het arrondissement Roeselare sluit de top drie af met 13,1% van de referentieondernemingen.

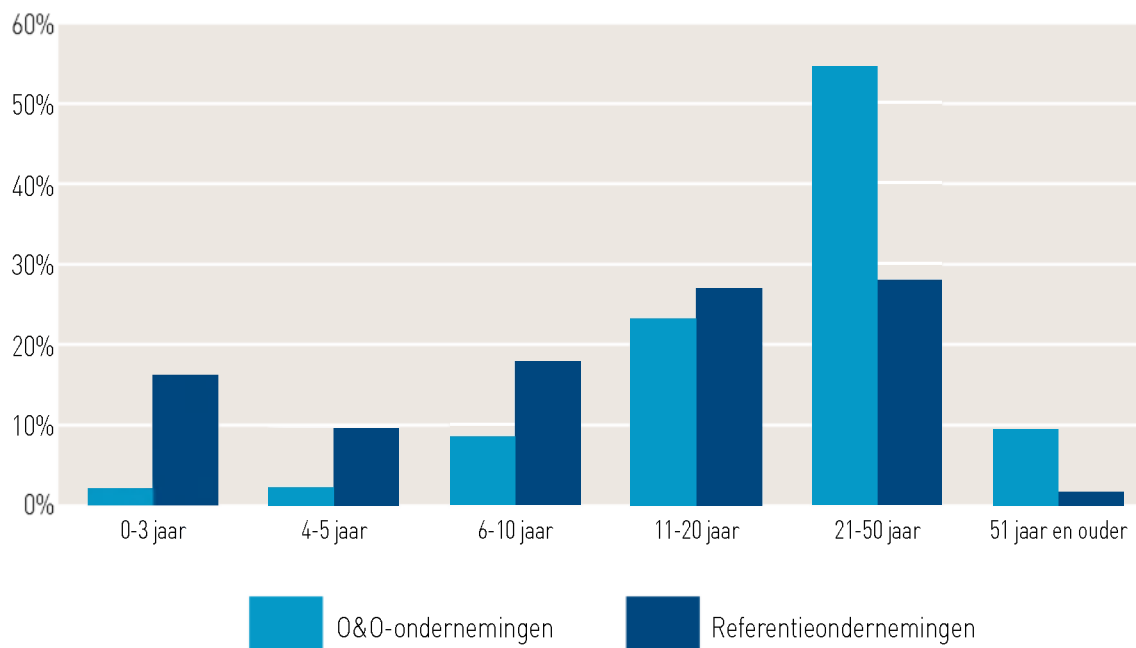
- In vier arrondissementen – Roeselare, Kortrijk, Tielt en Ieper – is het aandeel O&O-ondernemingen groter dan het aandeel ondernemingen uit de referentiegroep. Deze arrondissementen hebben een specialisatie inzake O&O-ondernemingen.

Kaart 5.5.1: Aandeel O&O-ondernemingen in het aantal referentieondernemingen, gemeenten van West-Vlaanderen, analyse 2012.

Bron: ECOOM, IWT, Departement EWI, Vlaamse overheid, Belfirst, Bureau van Dijk Electronic Publishing.
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Figuur 5.5.2: Verdeling van O&O-ondernemingen en referentieondernemingen naar leeftijd in West-Vlaanderen, analyse 2012.

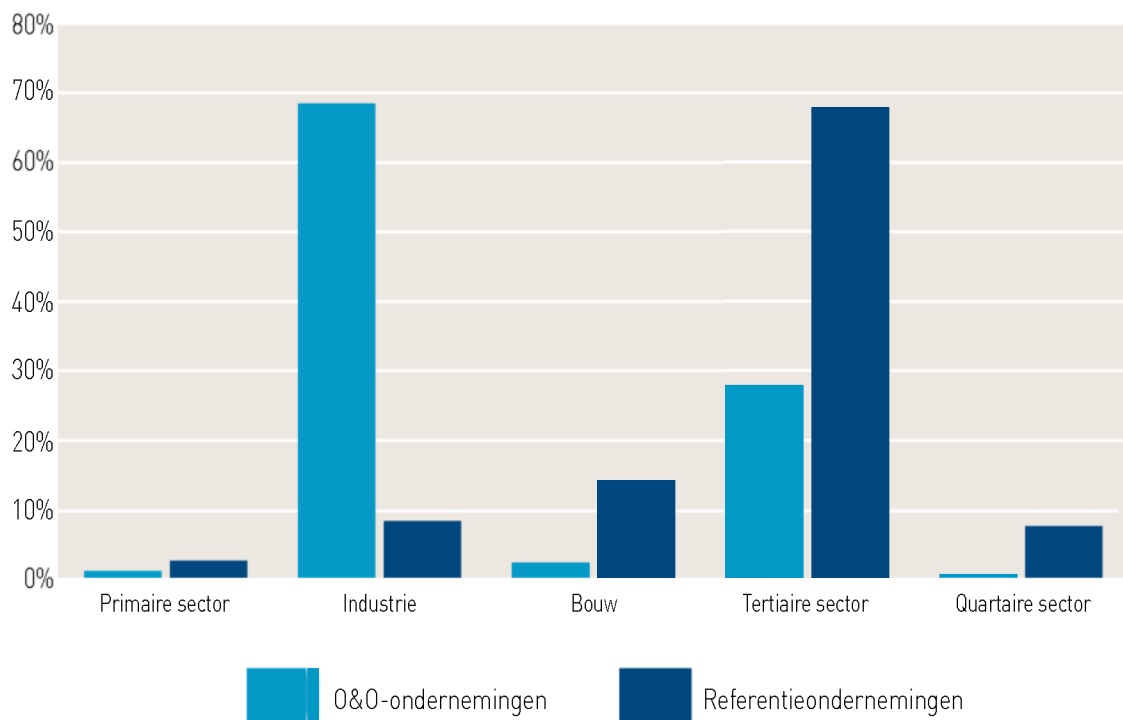
Bron: ECOOM, IWT, Departement EWI, Vlaamse overheid, Belfirst, Bureau van Dijk Electronic Publishing, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Ruim de helft (54,6%) van de West-Vlaamse bedrijven met O&O-activiteiten is 21 tot 50 jaar oud. Bijna een kwart (23,2%) van de O&O-ondernemingen werd 11 tot 20 jaar geleden opgericht. De O&O-ondernemingen van 51 jaar en ouder (9,4%) vervolledigen de top drie, op de voet gevolgd door de O&O-ondernemingen die 6 tot 10 jaar geleden werden opgericht (8,5%).
- Ook bij de referentieondernemingen vormen de ondernemingen die 21 tot 50 jaar geleden werden opgericht (28%) de grootste groep. Hun aandeel is echter bijna half zo groot als bij de O&O-ondernemingen. De ondernemingen die 11 tot 20 jaar oud zijn (26,9%) vertegenwoordigen de tweede grootste groep van referentieondernemingen. De bedrijven die 6 tot 10 jaar geleden werden opgericht vervolledigen de top drie (17,8%), op de voet gevolgd door de referentieondernemingen die maximum drie jaar geleden werden opgericht (16,2%).
- Ondernemingen met O&O-activiteiten zijn dus opvallend ouder dan de gemiddelde onderneming in West-Vlaanderen: 64% van de O&O-ondernemingen is 21 jaar of ouder, terwijl dit bij de referentiegroep slechts voor 29,7% van de ondernemingen het geval is.

Figuur 5.5.3: Verdeling van O&O-ondernemingen en referentieondernemingen naar sector in West-Vlaanderen, analyse 2012.

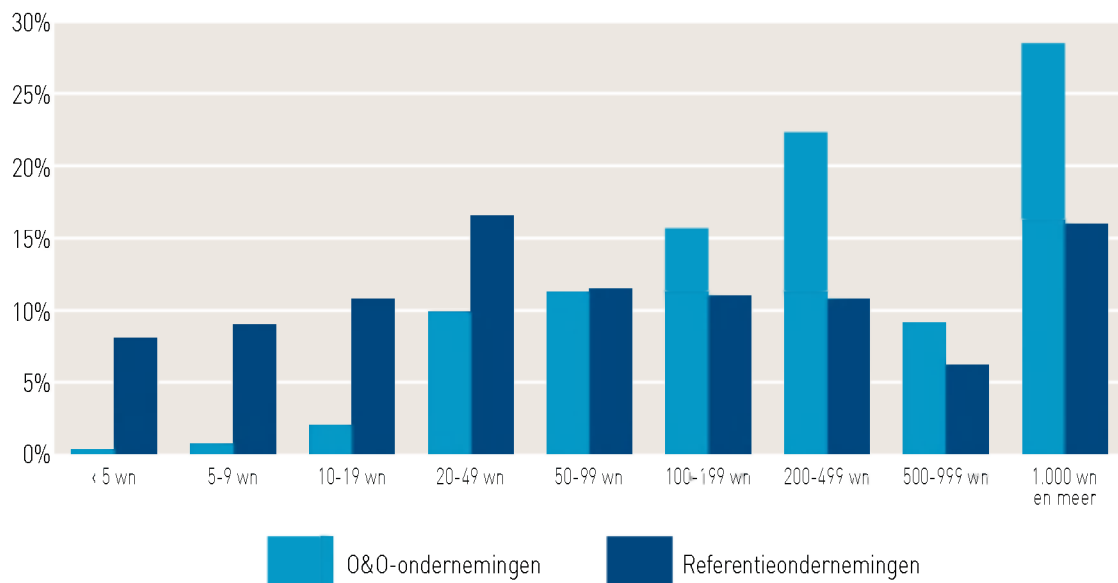

Bron: ECOOM, IWT, Departement EWI, Vlaamse overheid, Belfirst, Bureau van Dijk Electronic Publishing, KBO, RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Ruim 96% van de O&O-ondernemingen in West-Vlaanderen kan worden gesitueerd in twee sectoren, namelijk de industrie (68,5%) en de tertiaire sector (27,8%). Bij de referentieondernemingen vertegenwoordigt de tertiaire sector in West-Vlaanderen 67,9% van alle ondernemingen, wat twee keer meer is dan bij de O&O-ondernemingen.
- Van de referentieondernemingen is 14,1% gesitueerd in de bouwsector, wat beduidend meer is dan bij de O&O-ondernemingen (2,2%).
- De industrie is opvallend sterk vertegenwoordigd bij de O&O-ondernemingen in vergelijking met de referentieondernemingen (68,5% ten opzichte van 8,2%).
- De quaire en de primaire sector vertegenwoordigen respectievelijk 7,4% en 2,4% van de referentieondernemingen. Bij de O&O-ondernemingen is het aandeel van ondernemingen in de quaire en primaire sector nog kleiner (respectievelijk 0,5% en 1%).

Figuur 5.5.4: Verdeling van de tewerkstelling in O&O-ondernemingen en referentieondernemingen naar grootte-klasse in West-Vlaanderen, boekjaar 2010.

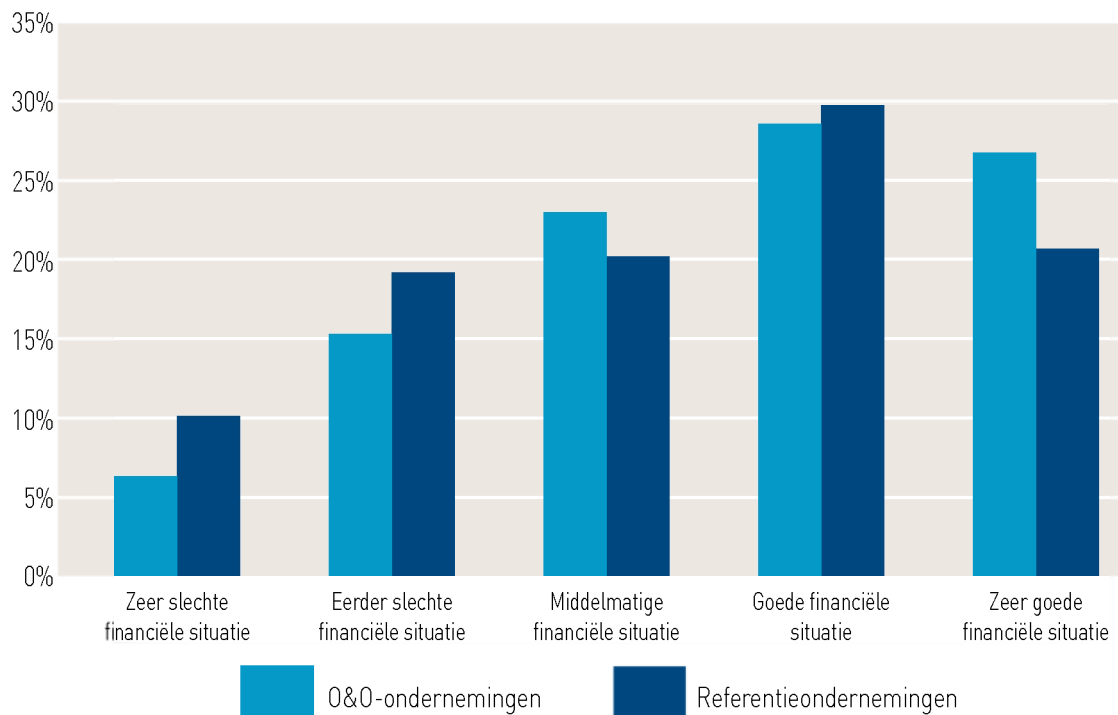
Bron: ECOOM, IWT, Departement EWI, Vlaamse overheid, Belfirst, Bureau van Dijk Electronic Publishing, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Van alle werknemers in O&O-ondernemingen was 12,8% actief in een kleine O&O-onderneming (minder dan 50 werknemers). Van alle werknemers uit de referentieondernemingen is 44,5% actief in een onderneming met minder dan 50 werknemers.
- In middelgrote O&O-ondernemingen (50 tot 199 werknemers) is 27% van alle werknemers in West-Vlaamse O&O-ondernemingen aan het werk. De middelgrote ondernemingen van de referentiegroep zijn goed voor 22,6% van alle werknemers.
- Het aandeel van de tewerkstelling in grote O&O-ondernemingen met meer dan 200 werknemers (60,2%) is een stuk groter dan bij de referentieondernemingen (33% van de totale tewerkstelling). Ruim 28% van alle werknemers in O&O-ondernemingen is bovendien actief in een onderneming met meer dan 1.000 werknemers; bij de referentieondernemingen is dit het geval voor 16% van de werknemers.

Figuur 5.5.5: Globale financiële situatie van O&O-ondernemingen en referentieondernemingen in West-Vlaanderen, boekjaar 2010.

Bron: ECOOM, IWT, Departement EWI, Vlaamse overheid, Belfirst, Bureau van Dijk Electronic Publishing, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Door de rentabiliteits-, solvabiliteits- en liquiditeitsratio's met elkaar in verband te brengen, kan de globale financiële situatie van de West-Vlaamse O&O-ondernemingen en referentieondernemingen worden bekeken.
- Van alle West-Vlaamse O&O-ondernemingen kende 6,3% een zeer slechte financiële situatie door onder andere een negatieve rentabiliteitsratio en een te hoge schuldgraad. Daarnaast zat 15,3% van de West-Vlaamse O&O-ondernemingen in een eerder slechte financiële situatie: de rentabiliteitsratio was wel negatief en de schuldgraad te hoog maar de liquiditeitsratio was gunstig of de rentabiliteitsratio was wel positief maar te laag en de schuldgraad te hoog. Aan de andere kant zien we dat 55,4% van de O&O-ondernemingen in 2010 een goede tot zeer goede financiële situatie kende.
- Bij de West-Vlaamse ondernemingen uit de referentiegroep kende de helft van de ondernemingen een goede tot zeer goede financiële situatie, terwijl 19,2% in een eerder slechte financiële situatie zat en 10,1% in een zeer slechte financiële situatie.

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Belfirst (Bureau van Dijk Electronic Publishing)

Belfirst bevat financiële informatie uit de jaarrekeningen van Belgische en Luxemburgse ondernemingen. Niet alle ondernemingen zijn echter verplicht om een jaarrekening neer te leggen bij de NBB. Voorbeelden hiervan zijn éénmanszaken, landbouwvennootschappen, ziekenfondsen en ziekenhuizen voor zover ze geen handelsvennootschap of een grote vzw zijn,...

Bruto Regionaal Product (BRP)

Som van de bruto toegevoegde waarden gerealiseerd door alle economische sectoren die gevestigd zijn binnen de regio.

Statistische reeksen over het bruto nationaal of regionaal product zijn terug te vinden in de nationale en regionale rekeningen die door de Nationale Bank van België worden opgemaakt. Deze bevatten cijfers over de bruto toegevoegde waarde van België in het geheel of van een specifieke regio (gewest, provincie, arrondissement).

Bruto toegevoegde waarde

Dit is het bedrag dat de productiefactoren aan de waarde van de verbruikte goederen en diensten toevoegen en is gelijk aan het verschil tussen de waarde van de geproduceerde goederen en diensten en de waarde van de in het productieproces verbruikte goederen en diensten. De bruto toegevoegde waarde kan ook beschouwd worden als de som van de vergoedingen voor de primaire productiefactoren die ingeschakeld zijn in het productieproces (lonen, wedden, kapitaalinkomen, winst, enz.).

De waardering van de bruto toegevoegde waarde gebeurt tegen basisprijzen. Dat wil zeggen dat de productie niet de door de producent in rekening gebrachte belasting over de toegevoegde waarde omvat en ook niet mogelijke andere productgebonden belastingen zoals accijnzen. Wel zijn productgebonden subsidies inbegrepen.

Voor de geografische subindelingen in bedrijfstakken worden de gegevens in lopende prijzen opgemaakt. Enkel voor de totale bruto toegevoegde waarde is er een berekening in vaste prijzen. De reeks in vaste prijzen - die gebruikt wordt om de economische groei te berekenen - wordt uitgedrukt in kettingeuro's met als referentiejaar 2010. Via deze nieuwe berekeningsmethode wordt de recente economische groei correcter berekend. Voor meer informatie verwijzen we naar: http://www.nbb.be/DOC/DQ/N/METHOD/B_OVERHN05.pdf.

BTW-registratie

Om een beeld te krijgen van omzet, uitvoer en investeringen in West-Vlaanderen gebruiken we gegevens op basis van de BTW-aangiften. Deze gegevens betreffen de aangevers die effectief BTW verschuldigd zijn aan het Ministerie van Financiën. Deze BTW-registratie gebeurt naar vestiging van de maatschappelijke zetel. Op die manier ontbreken in de West-Vlaamse cijfers de prestaties van ondernemingen met activiteit in West-Vlaanderen, maar met hoofdzetel buiten de provincie.

Vanaf 2011 schakelde de FOD Economie voor de opmaak van de BTW-statistiek over op de nieuwe Nace-Bel nomenclatuur (2008). Er werd met terugwerkende kracht een nieuwe tijdreeks gemaakt vanaf 2005. De nieuwe reeksen zijn niet vergelijkbaar met de reeksen die eerder geanalyseerd werden. Dit komt omdat de FOD Economie geen cijfers meer berekent voor sectoren waarvan de betrouwbaarheid van de gegevens onvoldoende bleek, bijvoorbeeld omwille van veelvuldig gebruik van forfaitaire regimes of vrijstellingen in deze sectoren.

Collectieve ontslagen

De statistiek van de collectieve ontslagen bevat twee onderdelen, met name de intenties tot collectief ontslag (deel 1) en de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen (deel 2). De intenties tot collectief ontslag werden gemeld aan de sociale interventieadviseur maar de sociale onderhandelingen moeten nog starten of zijn nog bezig. Bij de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen is het collectief ontslag volledig beschreven en werden alle te doorlopen procedures voltooid. Het aantal collectieve ontslagen in de oorspronkelijke intentie kan dus nog afwijken van het uiteindelijke aantal collectieve ontslagen. Alle collectieve ontslagen komen slechts één keer voor in de statistiek: ofwel bij de intenties ofwel later bij de effectieve collectieve ontslagen.

Conjunctuurcurven

De conjunctuurcurven van de Nationale Bank van België (NBB) worden samengesteld op basis van een enquête bij de bedrijfsleiders, met vragen over de facetten van de vraag, de activiteiten en de vooruitzichten. Men kan antwoorden met 'stijgend' (positief), 'dalend' (negatief) of 'gelijkblijvend'. De bruto-indicator is het saldo van de antwoorden op die vragen. Met enkele maanden vertraging wordt op basis van de brutogegevens een afgevlakte curve berekend.

Midden 2009 wijzigde de NBB de methodologie voor het samenstellen van de synthetische curven. Enerzijds omvat de globale curve naast de curven van de verwerkende nijverheid (industrie), ruwbouw en handel nu ook de dienstverlening aan bedrijven. Anderzijds baseren de synthetische curven van iedere activiteitstak en bijgevolg dus ook de globale curve zich nu op een selectie van vragen, dit in tegenstelling tot de vorige curven die alle vragen van de enquête omvatten.

De provinciale curven worden volgens eenzelfde methode berekend als de nationale synthetische curven. De basis wordt gevormd door de individuele antwoorden van de ondernemingen die in de provincie gevestigd zijn, maar ze worden ongewogen in de berekeningen opgenomen.

Exportquote

Waarde van de uitvoer in verhouding tot de waarde van de omzet.

Liquiditeitsratio

Liquiditeitsratio's geven een indicatie van de mate waarin een onderneming in staat is haar betalingsverplichtingen op korte termijn na te leven, wat van belang is voor schuldeisers op korte termijn. De liquiditeitsratio in ruime zin of current ratio is de verhouding tussen de vlottende activa (zoals liquide middelen, voorraden en bestellingen in uitvoering, vorderingen op ten hoogste één jaar, geldbeleggingen en overlopende actiefrekeningen) en het vreemd vermogen op korte termijn (zoals schulden op ten hoogste één jaar en overlopende passiefrekeningen). Een ratio kleiner dan één wijst op een benarde liquiditeitssituatie omdat de vlottende activa dan onvoldoende zijn om alle verplichtingen op korte termijn te dragen. Een ratio groter dan één wijst op een overschot van vlottende activa op de korte termijnschulden. Hoe groter de ratio, hoe groter de veiligheidsmarge en hoe sterker de liquiditeitstoestand.

Nettogroeiratio

Saldo van het aantal oprichtingen en het aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen. De nettogroeiratio drukt uit hoeveel ondernemingen er per saldo bijkwamen.

O&O-ondernemingen

Samenvoeging van de ECOOM-, IWT- en EWI-lijsten leidde tot een steekproef van 625 ondernemingen die aan onderzoek en ontwikkeling (O&O) doen. Via de DVD Belfirst van Bureau Van Dijk werden tewerkstellingsgegevens en financiële variabelen toegevoegd aan de basisgegevens van deze ondernemingen.

De ECOOM-lijst omvat alle West-Vlaamse bedrijven die deel uitmaakten van de O&O-enquête 2010 en waarvan geweten is of toch sterk vermoed wordt dat ze aan O&O deden in de periode 2008-2009. Ook bedrijven waarvan de hoofdzetel niet in West-Vlaanderen gelegen is, maar die wel aan O&O deden in een vestiging in West-Vlaanderen, zijn opgenomen in de lijst. De lijst omvat zowel bedrijven met permanente O&O-activiteiten als bedrijven met occasionele O&O-activiteiten.

De IWT-lijst omvat alle West-Vlaamse bedrijven of bedrijven met maatschappelijke zetel in West-Vlaanderen die in de periode 2006-2011 IWT-steun genoten voor O&O.

De EWI-lijst omvat alle bedrijven uit West-Vlaanderen met deelnames (onderzoek) in het Zevende Europese Kaderprogramma (2007-2013). De EWI-lijst werd tussentijds opgemaakt in juni 2012.

Oprichtingsratio

Aantal oprichtingen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen.

Referentieondernemingen

Om de ondernemingen met O&O-activiteiten te situeren maken we de vergelijking met alle ondernemingen in West-Vlaanderen. Deze referentiegroep omvat 53.172 ondernemingen, met zetel in West-Vlaanderen, die een jaarrekening neerlegden en bijgevolg opgenomen zijn in Belfirst.

Rentabiliteitsratio

Rentabiliteitsratio's dienen om de resultaten van de onderneming op relatieve basis te evalueren. De rentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen wordt berekend als de verhouding tussen de winst (of het verlies) na belastingen en het eigen vermogen en geeft dus het rendement weer op het geïnvesteerde risicodragende kapitaal. Rekening houdend met de netto-opbrengst van risicoloze beleggingen en het risico dat inherent verbonden is aan het bedrijfsleven, is een nettorentabiliteit van het eigen vermogen van minstens 5,5% noodzakelijk.

Schuldgraad

Schuldgraadratio's geven een indicatie van de mate waarin een onderneming in staat is haar financiële verplichtingen in verband met interestbetaling en schuldaflossing (op meer dan een jaar) na te komen. De financiële onafhankelijkheidsgraad is de verhouding van het eigen vermogen tot het totaal vermogen. De inverse van de financiële onafhankelijkheidsgraad is de schuldgraad (totaal vermogen ten opzichte van eigen vermogen). Hoe lager de graad van financiële onafhankelijkheid, hoe kleiner de bescherming van de schuldeisers: de buffer, gevormd door het eigen vermogen, wordt kleiner. Een zeer goed resultaat is een financiële onafhankelijkheidsgraad die minstens 50% is. Dit betekent immers dat er minstens evenveel eigen als vreemd vermogen aanwezig is in de onderneming. Een eigen vermogen dat één derde is van het totale vermogen is ook nog zeer aanvaardbaar.

Turbulentieratio

Som van het aantal oprichtingen en het aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen. De turbulentieratio geeft weer in welke mate het economisch weefsel zich vernieuwde.

Uittredingsratio

Aantal stopzettingen en faillissementen in verhouding tot het aantal actieve ondernemingen.

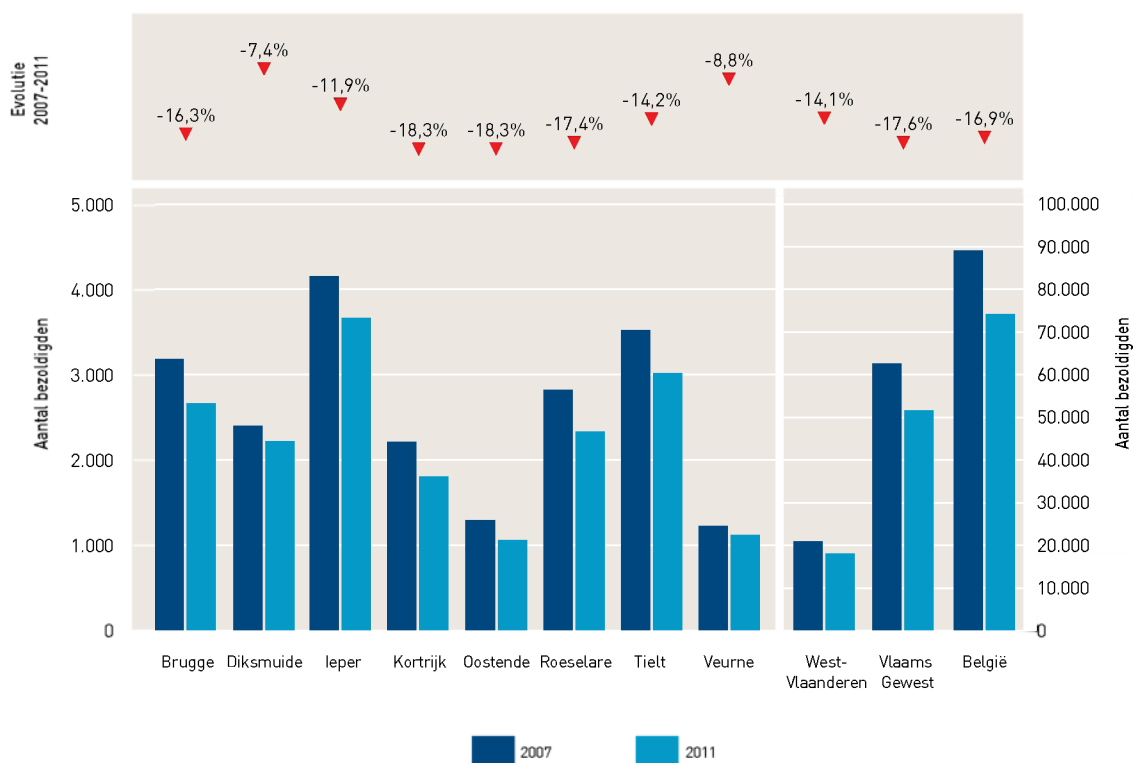
6 BLIK OP SECTOREN

1. LAND- EN TUINBOUW

In mei 2011 telde West-Vlaanderen 17.822 tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector. Tussen 2007 en 2011 daalde het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen met 2.923 personen of 14,1%. Tussen 2007 en 2011 daalde het aantal land- en tuinbouwbedrijven in West-Vlaanderen met 14,1% tot 9.065. Bij de bedrijven met minder dan 5 ha was de afname het grootst. In West-Vlaanderen wordt 207.710 ha aangewend als cultuurgrond; dit is 33,9% van de totale oppervlakte cultuurgrond in het Vlaamse Gewest. In totaal worden in West-Vlaanderen 15 miljoen dieren gekweekt of 39,5% van het Vlaamse totaal.

Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Figuur 6.1.1: Evolutie van het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, mei 2007 – mei 2011.

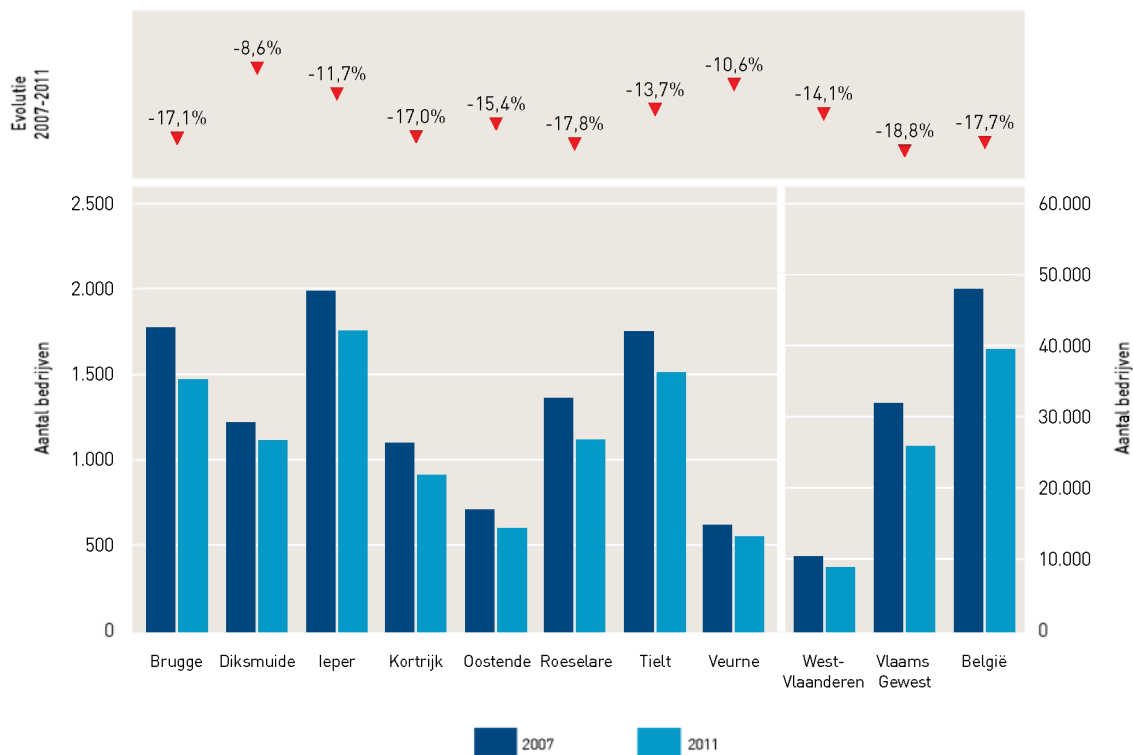
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In mei 2011 telde West-Vlaanderen 17.822 tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector. Dit is 34,6% van de totale tewerkstelling in de land- en tuinbouwsector in het Vlaamse Gewest.
- Tussen 2007 en 2011 daalde het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen met 2.923 personen of 14,1%. In België en Vlaanderen was de relatieve daling van het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector nog groter (respectievelijk -16,9% en -17,6%).

- In mei 2011 telden de arrondissementen Ieper (20,5%), Tielt (16,9%) en Brugge (14,9%) het grootste aandeel tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector binnen West-Vlaanderen. Onderaan de rangschikking vinden we Oostende (5,9%) en Veurne (6,2%).
- Alle West-Vlaamse arrondissementen telden in 2011 minder tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector dan in 2007. De grootste daling in absolute cijfers was voor het arrondissement Brugge (-518 personen of -16,3%), maar ook Tielt (-498 personen of -14,2%), Ieper (-495 personen of -11,9%) en Roeselare (-490 personen of -17,4%) kenden in absolute termen grote afnames van het aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouwsector. In relatieve termen was de afname van de tewerkstelling in de land- en tuinbouw het grootst in de arrondissementen Kortrijk en Oostende (beiden -18,3%).

Figuur 6.1.2: Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, mei 2007 – mei 2011.

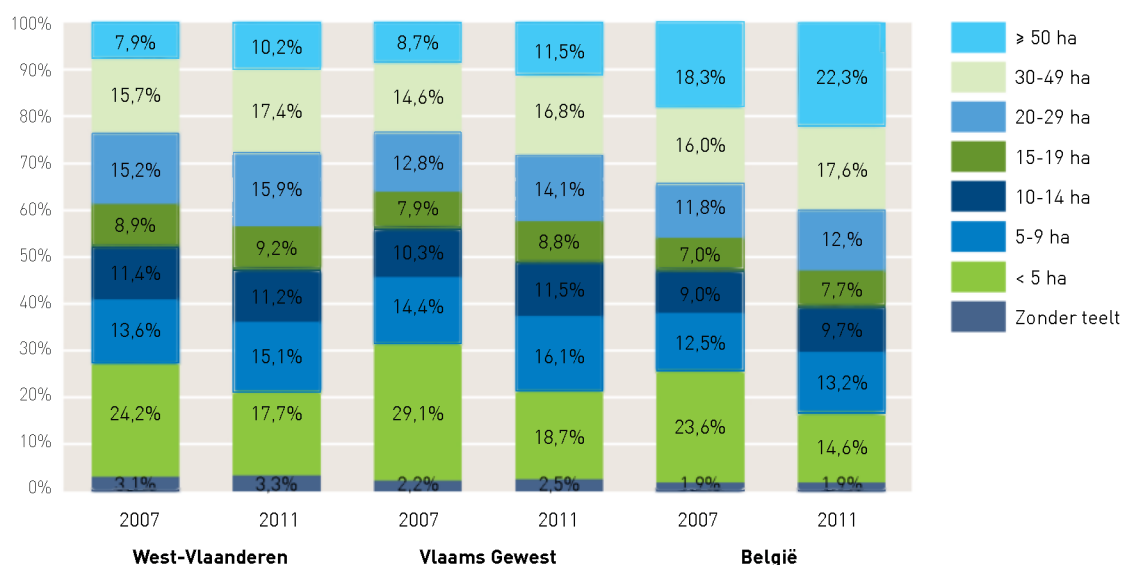

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- Tussen 2007 en 2011 daalde het aantal land- en tuinbouwbedrijven in West-Vlaanderen met 14,1% tot 9.065 (of -1.488 bedrijven). In Vlaanderen en België was de procentuele afname nog groter (respectievelijk -18,8% en -17,7%). Hierdoor steeg het aandeel van West-Vlaanderen in het totale aantal land- en tuinbouwbedrijven in Vlaanderen van 33% in 2007 naar 34,9% in 2011.
- Net als bij het aandeel inzake de tewerkstelling in de land- en tuinbouwsector in West-Vlaanderen, staan de arrondissementen Ieper (19,4%), Tielt (16,7%) en Brugge (16,3%) ook in de top drie wat betreft het aandeel land- en tuinbouwbedrijven in West-Vlaanderen.
- In de periode 2007-2011 daalde het aantal land- en tuinbouwbedrijven in absolute termen het sterkst in het arrondissement Brugge (-304 bedrijven of -17,1%). In relatieve termen moet Brugge enkel het arrondissement Roeselare laten voorgaan (-17,8% of -243 bedrijven).

Figuur 6.1.3: Evolutie van aantal land- en tuinbouwbedrijven naar grootteklasse, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, mei 2007 – mei 2011.

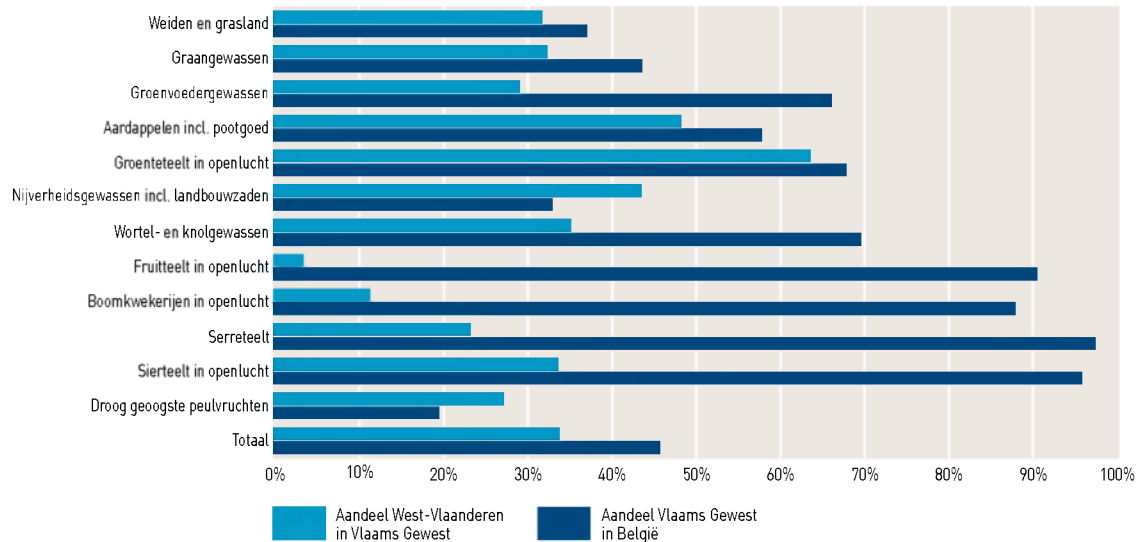
Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2011 telde 72,4% van de land- en tuinbouwbedrijven in West-Vlaanderen minder dan 30 ha cultuurgrond; in het Vlaamse Gewest was dit 71,7% en in België slechts 60,1%. België telt een opvallend hoog percentage land- en tuinbouwbedrijven met meer dan 50 ha cultuurgrond (22,3% ten opzichte van 10,2% in West-Vlaanderen en 11,5% in Vlaanderen). Het hogere percentage kleine land- en tuinbouwbedrijven (minder dan 30 ha cultuurgrond) in West-Vlaanderen in vergelijking met Vlaanderen kan voornamelijk worden toegeschreven aan de sterkere vertegenwoordiging van de land- en tuinbouwbedrijven met 15 à 30 ha cultuurgrond.
- Tussen 2007 en 2011 daalde het aantal land- en tuinbouwbedrijven in alle grootteklassen in alle regio's. De categorie van de land- en tuinbouwbedrijven met meer dan 50 ha cultuurgrond vormde hierop de uitzondering. Bij de land- en tuinbouwbedrijven met minder dan 5 ha cultuurgrond was de afname in de periode 2007-2011 zowel in absolute als relatieve cijfers het grootst. In West-Vlaanderen daalde hun aantal met 37,3%, in Vlaanderen en België was er een bijna halvering van het aantal land- en tuinbouwbedrijven met minder dan 5 ha cultuurgrond (respectievelijk -47,7% en -48,9%). Hierdoor daalde het aandeel land- en tuinbouwbedrijven met minder dan 5 ha cultuurgrond sterk in alle regio's.
- Dit proces van schaalvergroting blijkt ook uit de evolutie van de gemiddelde grootte van land- en tuinbouwbedrijven. In mei 2011 was een land- en tuinbouwbedrijf in West-Vlaanderen gemiddeld 23,8 ha groot; in 2007 was dit nog 20,5 ha. Ook in Vlaanderen lag de gemiddelde grootte in 2011 (24,2 ha) hoger dan in 2007 (19,9 ha). In België (29,1 ha) was een gemiddeld land- en tuinbouwbedrijf in 2007 opvallend groter dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit was ook in 2011 duidelijk het geval (34,5 ha).

Figuur 6.1.4: Aandeel van de teelten in West-Vlaanderen ten opzichte van de teelten in het Vlaamse Gewest en aandeel van de teelten in het Vlaamse Gewest ten opzichte van de teelten in België (gemeten in oppervlakte cultuurgrond), gemiddelde mei 2010 – mei 2011.

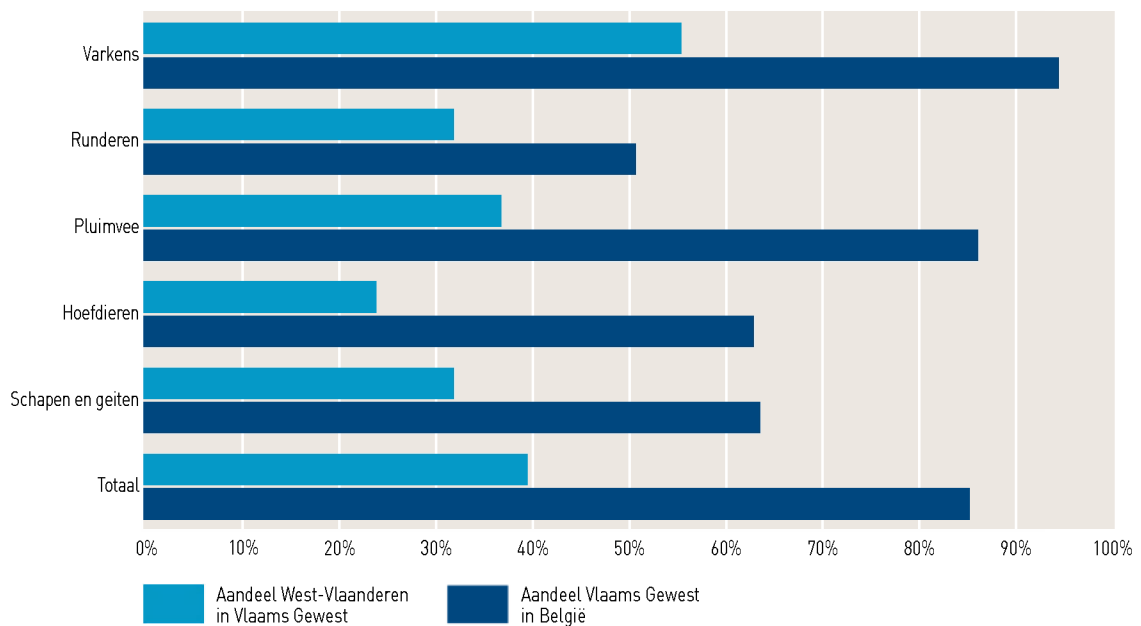

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen wordt 207.710 ha aangewend als cultuurgrond; dit is 33,9% van de totale oppervlakte die in het Vlaamse Gewest als cultuurgrond wordt gebruikt. Voor vier gewassen ligt het aandeel van West-Vlaanderen in de Vlaamse teeltoppervlakte boven dit gemiddelde.
- Van de 26.907 ha cultuurgrond die in Vlaanderen wordt aangewend voor de groenteteelt in openlucht kan 63,6% in West-Vlaanderen worden gesitueerd. Vooral in de regio Roeselare-Tielt is er een grote concentratie; de aanwezigheid van de REO-veiling speelt hierbij een belangrijke rol. Bijna de helft (48,3%) van de 47.472 ha die in Vlaanderen wordt gebruikt voor de teelt van aardappelen, ligt in West-Vlaanderen. In onze provincie wordt 13.474 ha aangewend voor de teelt van nijverheidsgewassen; dit is 43,6% van de totale oppervlakte die in Vlaanderen wordt gebruikt voor deze teelt.
- Vier teelten – serreteelt, sier- en fruitteelt in openlucht en boomkwekerijen in openlucht – komen nagenoeg uitsluitend in Vlaanderen voor. Ruim 87% van de oppervlakte die in België voor deze teelten wordt aangewend, kan in Vlaanderen worden gesitueerd. Het aandeel van West-Vlaanderen in de Vlaamse teeltoppervlakte is voor deze teelten eerder laag.

Figuur 6.1.5: Aandeel van West-Vlaanderen in de Vlaamse veestapel en van het Vlaamse Gewest in de Belgische veestapel, gemiddelde mei 2010 - mei 2011.

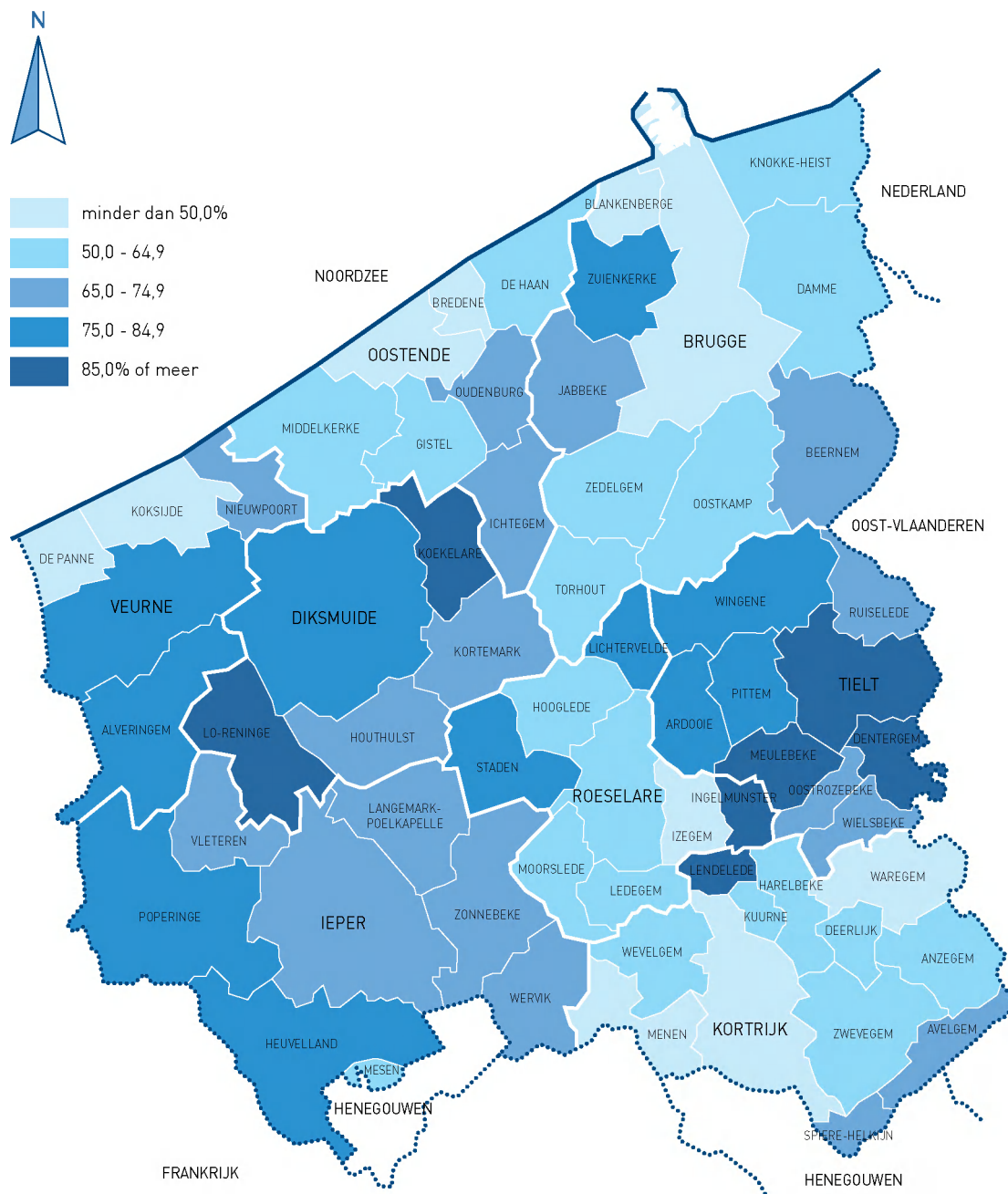

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen worden in totaal 15 miljoen dieren gekweekt of 39,5% van het Vlaamse totaal. Vooral de varkensteelt springt in het oog: 55,3% van het aantal varkens in Vlaanderen of 3,4 miljoen wordt gekweekt in West-Vlaamse bedrijven. Ook het aandeel van West-Vlaanderen inzake de pluimveeteelt in Vlaanderen is vrij hoog: 11,2 miljoen stuks pluimvee (36,8% van het Vlaamse totaal) worden in West-Vlaamse bedrijven gekweekt.
- In het Vlaamse Gewest worden 37,9 miljoen dieren gekweekt. Dit is 84,9% van de totale veestapel in België. De varkens in de Belgische veestapel worden bijna uitsluitend (94,1%) in Vlaamse bedrijven gekweekt. Ook het aandeel van Vlaanderen in België wat betreft pluimvee is zeer hoog (85,8%). Van de 2,6 miljoen runderen die in ons land worden gekweekt, vinden we de helft terug in Vlaamse bedrijven.

Kaart 6.1.1: Aandeel oppervlakte cultuurgrond in de totale kadastrale oppervlakte, gemeenten van West-Vlaanderen, mei 2011 [a].

Minimum: Oostende 21,0%
Maximum: Dentergem 107,1%

West-Vlaanderen: 66,3%
Vlaams Gewest: 45,4%
België: 43,8%

[a] De oppervlakte cultuurgrond wordt geteld bij de gemeente waar de landbouwer gevestigd is, ongeacht of die cultuurgrond in dezelfde gemeente ligt. Hierdoor wijken percentages soms af van de reële situatie.

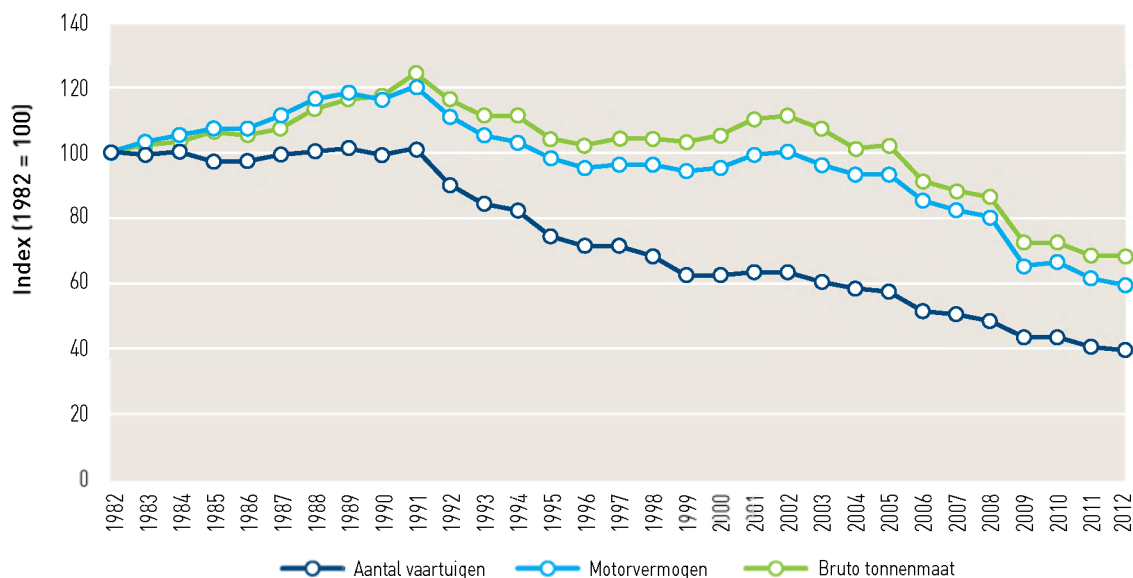
Bron: FOD Economie (ADSEI).

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

2. ZEEVISSERIJ

In 2012 telde de Belgische visserijvloot 80 vaartuigen; dit zijn er twee minder dan in 2011. In 2012 voerden de Belgische vaartuigen 21.894 ton vis aan, wat 8,7% meer is dan in 2011. Ondanks deze toegenomen hoeveelheid aangevoerde vis, daalde de totale besomming met 3,9% tot 76,3 miljoen euro.

Figuur 6.2.1: Evolutie van de Belgische visserijvloot, 1982-2012.

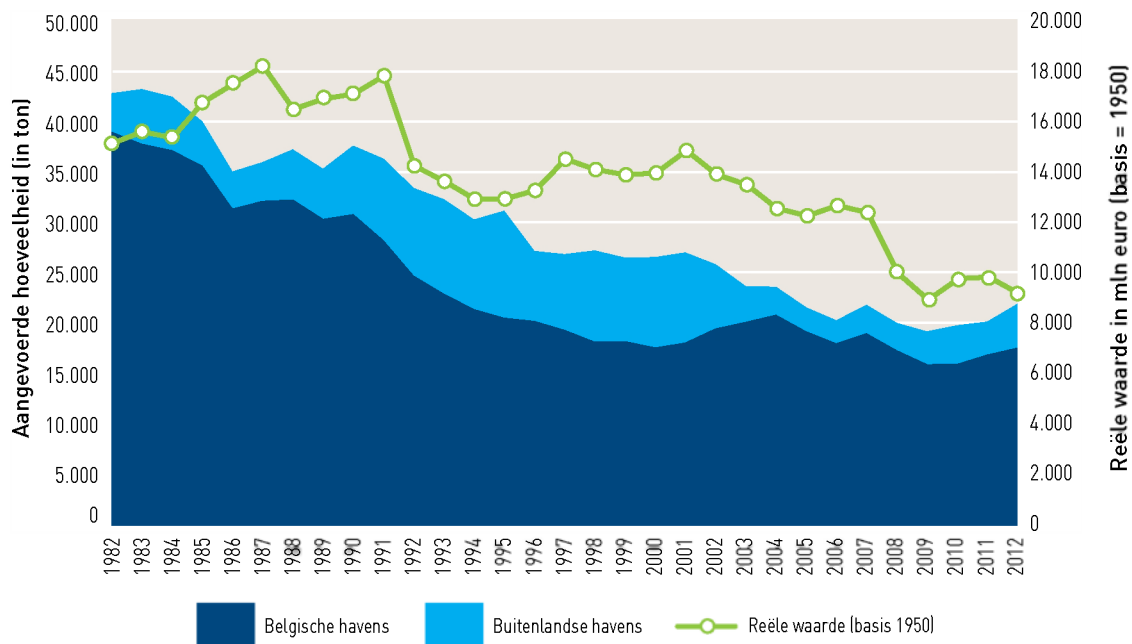

Bron: FOD Mobiliteit en Vervoer, Directoraat-generaal Maritiem Vervoer, Directie Scheepvaartbeleid, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

- In 2012 telde de Belgische visserijvloot 80 vaartuigen; dit zijn er twee minder dan in 2011. De afname deed zich voor in de haven van Oostende (van 26 naar 24 vaartuigen). In de andere havens bleef het aantal vaartuigen tussen 2011 en 2012 status-quo (43 in Zeebrugge, negen in Nieuwpoort en vier in Blankenberge). De afname van het aantal vaartuigen tussen 2011 en 2012 zorgde ook voor een dalend motorvermogen (-2,3%) en een beperkte afname van de capaciteit of bruto tonnenmaat (-0,4%).
- In de afgelopen 30 jaar bleef het aantal vaartuigen tot en met 1991 vrij constant. Desondanks steeg het motorvermogen in de periode 1982-1991 met 20% en nam de capaciteit toe met 24%. Vanaf 1992 was er echter een sterke daling van het aantal vaartuigen in de Belgische visserijvloot die ook leidde tot een dalend motorvermogen en een dalende capaciteit. Over de voorbije 30 jaar daalde het aantal vaartuigen in de Belgische visserijvloot van 203 naar 80 (-60,6%). De relatieve daling van het motorvermogen (-40,7%) en de bruto tonnenmaat (-31,9%) bleef iets beperkter. In 2012 telde de Belgische visserijvloot dus gemiddeld meer grote vaartuigen dan in 1982.

Figuur 6.2.2: Evolutie van de aanvoer door Belgische vaartuigen, aangevoerde hoeveelheid en totale besomming in reële waarde, 1982-2012.

Bron: Vlaamse Overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid, Zeevisserij, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

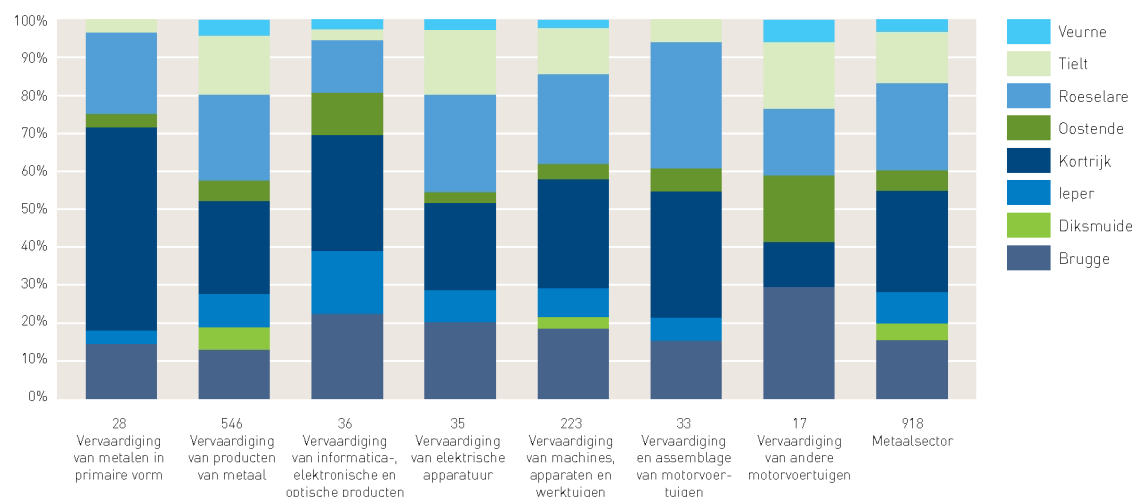
VASTSTELLINGEN

- In 2012 voerden de Belgische vaartuigen 21.894 ton vis aan. Hiervan werd 80,2% aangevoerd in Belgische havens en 19,8% in buitenlandse havens.
- In vergelijking met 2011 lag de door Belgische vaartuigen aangevoerde hoeveelheid vis 1.756 ton hoger (+8,7%) in 2012. De hoeveelheid vis die in buitenlandse havens werd aangevoerd steeg zowel in absolute als relatieve termen sterker (+1.072 ton of +32,9%) dan de visaanvoer in de Belgische havens (+683 ton of +4%).
- De vis die in 2012 door de Belgische vaartuigen werd aangevoerd had een totale waarde van 76,3 miljoen euro. In vergelijking met 2011 is dit een afname met 3,9%. Ondanks een toename van de aangevoerde hoeveelheid vis, was er dus een daling van de totale besomming.
- Over een periode van 30 jaar daalde de totale visaanvoer met 48,8%. De reële waarde van de aangevoerde vis daalde in de periode 1982-2012 met 38,9%.

3. METAALSECTOR

Van alle West-Vlaamse vestigingen in de metaalsector is 49,7% actief in de arrondissementen Kortrijk en Roeselare. In West-Vlaanderen kan 83,8% van de vestigingen in de metaalsector in twee subsectoren worden gesitueerd, namelijk de 'vervaardiging van producten van metaal' en de 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen'.

Figuur 6.3.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de metaalsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

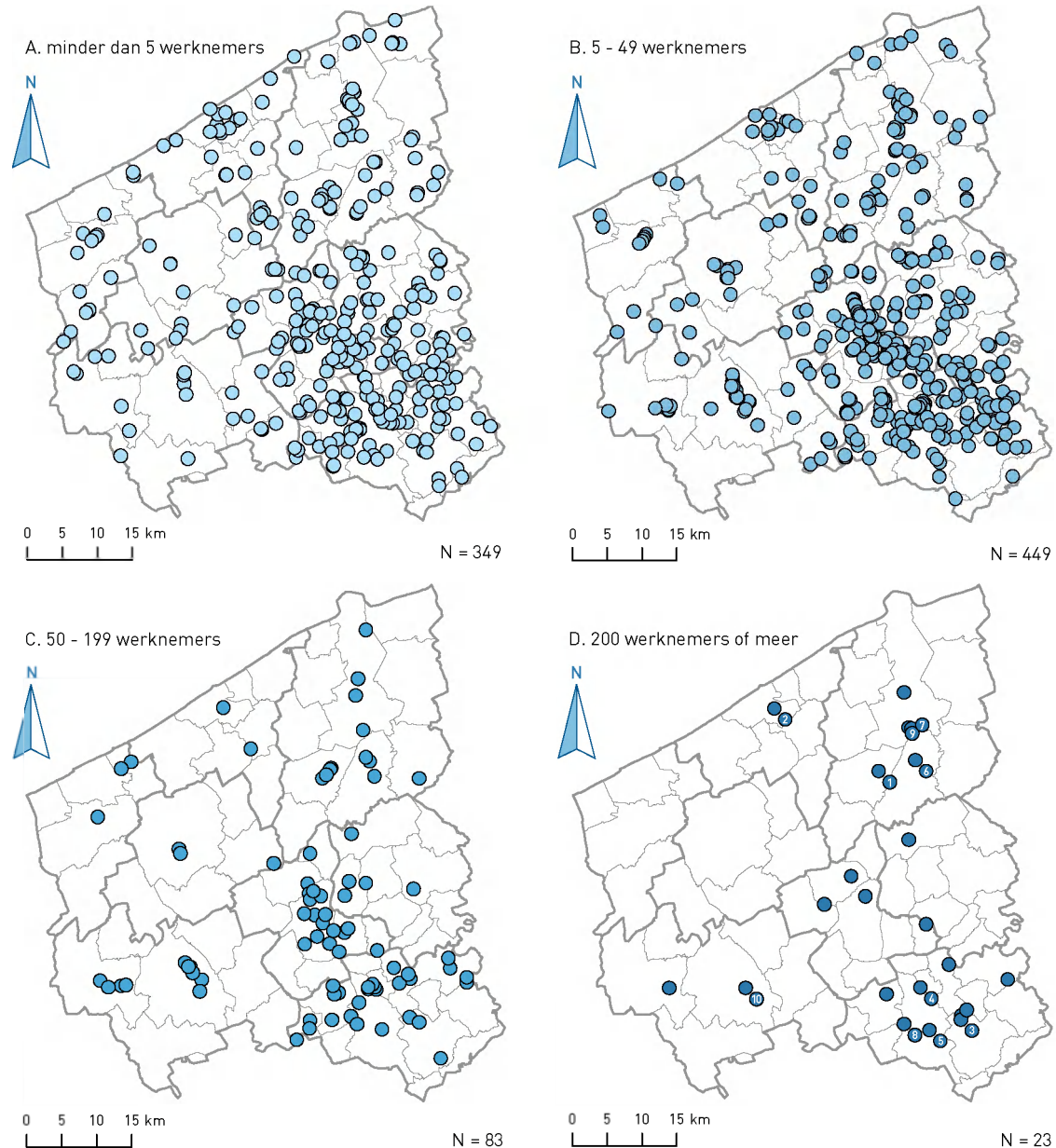
- Binnen West-Vlaanderen is 26,7% van de vestigingen in de metaalsector in het arrondissement Kortrijk gesitueerd. De arrondissementen Roeselare en Brugge vervolledigen de top drie met respectievelijk 23% en 15,3% van alle vestigingen in de metaalsector in West-Vlaanderen.
- Van de in totaal 918 West-Vlaamse vestigingen in de metaalsector is 83,8% actief in twee subsectoren namelijk de 'vervaardiging van producten van metaal' (59,5%) en de 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen' (24,3%). Deze subsectoren zijn ook de enige die in alle West-Vlaamse arrondissementen vertegenwoordigd zijn.
- Bij de 'vervaardiging van producten van metaal' staan de arrondissementen Kortrijk en Roeselare op kop met respectievelijk 24,5% en 22,7% van de vestigingen in deze subsector. Het arrondissement Tielt volgt op de derde plaats (15,6%). Ook bij de 'vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen' staan de arrondissementen Kortrijk (28,7%) en Roeselare (23,8%) bovenaan, maar het arrondissement Brugge vervolledigt nu de top drie (18,4%).
- In zowel Kortrijk als Roeselare situeert zich telkens één derde van de vestigingen uit de subsector 'vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen'.
- Ruim de helft (53,6%) van de 28 vestigingen die in West-Vlaanderen actief zijn in de 'vervaardiging van metalen in primaire vorm' is in het arrondissement Kortrijk gevestigd.

SUBSECTOREN

- Vervaardiging van metalen in primaire vorm (Nace-Bel 24)
 - o.a.: - vervaardiging van buizen, pijpen... van staal
 - productie van edelmetalen, aluminium, lood, zink en tin, koper...
 - gieten van ijzer, staal, lichte metalen...
- Vervaardiging van producten van metaal (Nace-Bel 25)
 - o.a.: - vervaardiging van metalen constructiewerken, metalen deuren en vensters
 - vervaardiging van radiatoren, reservoirs, stoomketels, wapens en munitie
 - oppervlaktebehandeling van metalen
 - vervaardiging van scharen, messen, gereedschap...
- Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten (Nace-Bel 26)
 - o.a.: - vervaardiging van computers en randapparatuur
 - vervaardiging van meet-, controle- en navigatieapparatuur en uurwerken
 - vervaardiging van optische instrumenten en van foto- en filmapparatuur
- Vervaardiging van elektrische apparatuur (Nace-Bel 27)
 - o.a.: - vervaardiging van elektromotoren en transformatoren
 - vervaardiging van kabels, schakelaars, stopcontacten...
 - vervaardiging van huishoudapparaten
- Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen (Nace-Bel 28)
 - o.a.: - vervaardiging van motoren, pompen, tandwielen...
 - vervaardiging van ovens, hijs-, hef- en transportwerktuigen...
 - vervaardiging van verpakkingsmachines, weegtoestellen, hogedrukreinigers...
 - vervaardiging van machines en werktuigen voor de land- en bosbouw
 - vervaardiging van machines voor de voedings-, textiel-, kunststof- en rubberindustrie...
- Vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen (Nace-Bel 29)
 - o.a.: - vervaardiging van carrosserieën en elektronische benodigdheden voor motorvoertuigen
 - vervaardiging en assemblage van motorvoertuigen, aanhangwagens, caravans en opleggers
- Vervaardiging van andere motorvoertuigen (Nace-Bel 30)
 - o.a.: - bouw van schepen en drijvend materieel
 - vervaardiging van rollend materieel voor spoorwegen
 - vervaardiging van militaire gevechtsvoertuigen, motorfietsen, fietsen...

Kaart 6.3.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de metaalsector in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. CNH BELGIUM NV, Zedelgem	6. TYCO ELECTRONICS BELGIUM EC NV, Oostkamp
2. DAIKIN EUROPE NV, Oostende	7. BOMBARDIER TRANSPORTATION BELGIUM NV, Brugge
3. BEKAERT NV, Zwevegem	8. MICHEL VAN DE WIELE NV, Kortrijk
4. BARCO NV, Kuurne	9. SPICER OFF HIGHWAY PRODUCTS DIVISION NV, Brugge
5. BARCO NV, Kortrijk	10. PROFERRO NV, Ieper

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

34,4% metaalsector in tewerkstelling industrie

7,3% metaalsector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

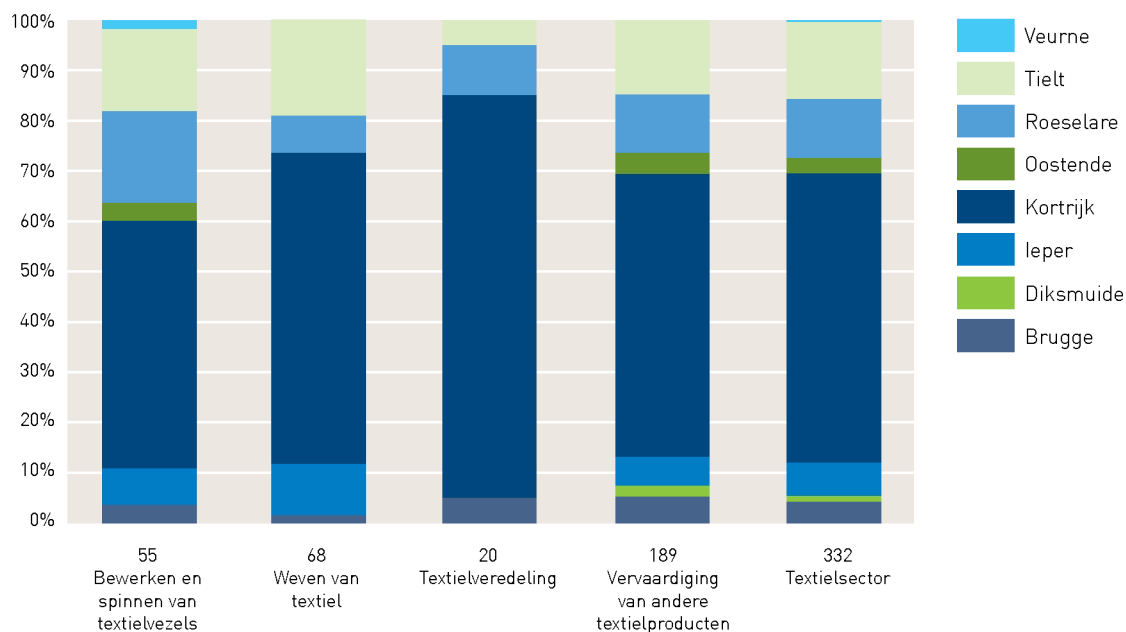
35,7%

6,3%

4. TEXTIELSECTOR

Van alle vestigingen in de textielsector in West-Vlaanderen is 57,5% gevestigd in het arrondissement Kortrijk. In West-Vlaanderen is 56,9% van de textielvestigingen actief in de subsector 'vervaardiging van andere textielproducten'.

Figuur 6.4.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de textielsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

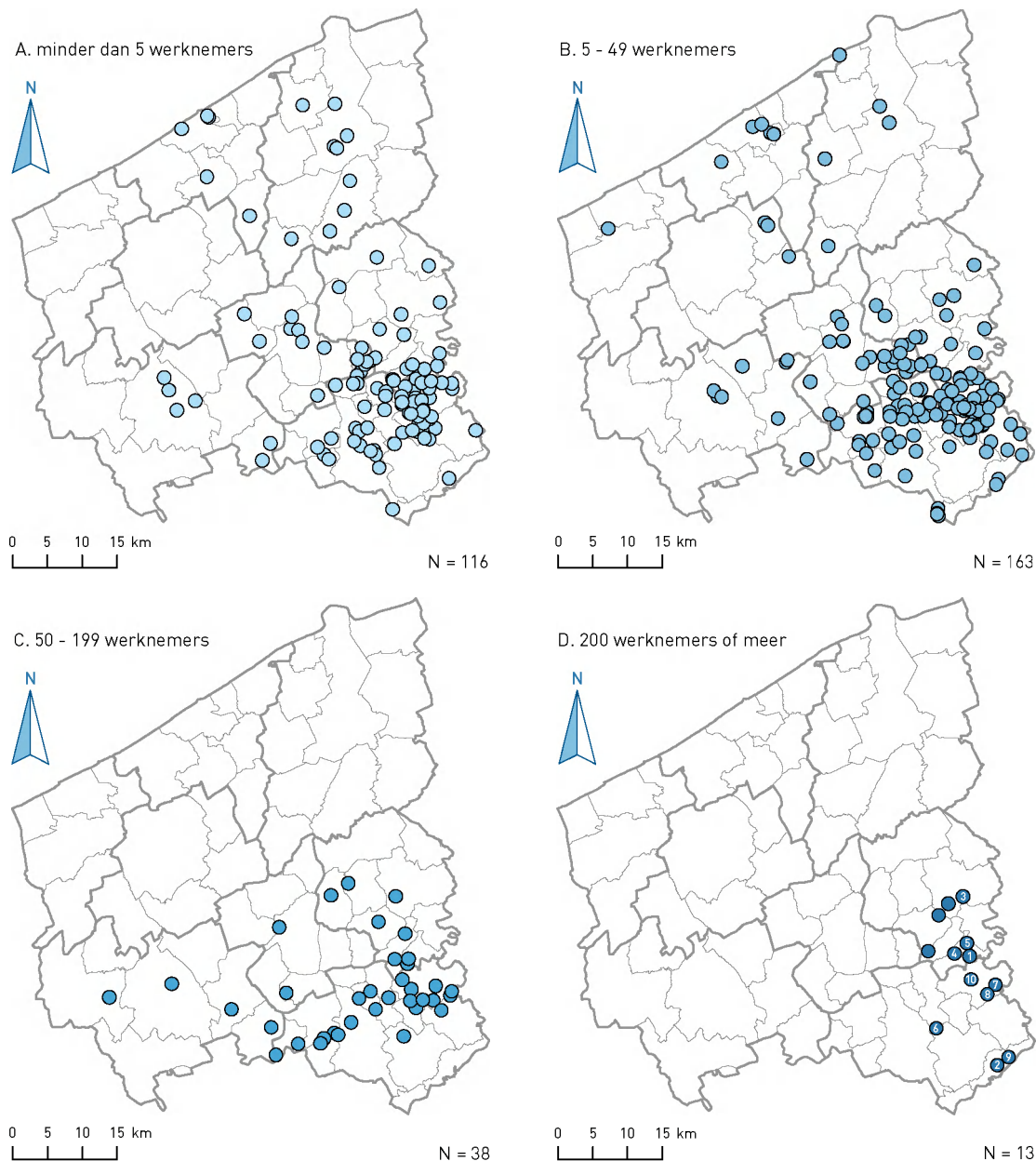
VASTSTELLINGEN

- Van alle vestigingen in de textielsector in West-Vlaanderen is 57,5% gevestigd in het arrondissement Kortrijk. Op ruime afstand vervolledigen de arrondissementen Tielt en Roeselare de top drie met respectievelijk 15,4% en 11,7% van de textielvestigingen.
- De overgrote meerderheid (56,9%) van alle textielvestigingen in West-Vlaanderen is actief in de subsector 'vervaardiging van andere textielproducten'. In de overige subsectoren, 'weven van textiel', 'bewerken en spinnen van textielvezels' en 'textielveredeling', is respectievelijk 20,5%, 16,6% en 6% van alle vestigingen in de textielsector in West-Vlaanderen gesitueerd.
- Met uitzondering van de subsector 'bewerken en spinnen van textielvezels' (49,1%) is in alle subsectoren van de textielsector ruim de helft van alle West-Vlaamse vestigingen in het arrondissement Kortrijk gesitueerd. Bij de subsector 'textielveredeling' loopt het aandeel van Kortrijk zelfs op tot 80%. Bij de 'vervaardiging van andere textielproducten' tellen de arrondissementen Tielt en Roeselare respectievelijk 14,8% en 11,6% van de vestigingen. Ook bij het 'bewerken en spinnen van textielvezels' vervolledigen Tielt (16,4%) en Roeselare (18,2%) de top drie, zij het in omgekeerde volgorde. Na het arrondissement Kortrijk vinden we de meeste vestigingen in de subsector 'weven van textiel' terug in Tielt (19,1%) en Ieper (10,3%).

SUBSECTOREN

- Bewerken en spinnen van textielvezels (Nace-Bel 13.1)
- Weven van textiel (Nace-Bel 13.2)
- Textielveredeling (Nace-Bel 13.3)
- Vervaardiging van andere textielproducten (Nace-Bel 13.9)
 - o.a.:
 - vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen
 - vervaardiging van beddengoed, tafellinnen en textielwaren voor huishoudelijk gebruik
 - vervaardiging van vloerkleden en tapijt
 - vervaardiging van koord, bindgaren, touw en netten

Kaart 6.4.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de textielsector in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. BALTA INDUSTRIES NV, Wielsbeke
2. BALTA INDUSTRIES NV, Avelgem
3. BALTA INDUSTRIES NV DIVISIE I.T.C, Tielt
4. B.I.G. FLOORCOVERINGS NV, Wielsbeke
5. BALTA INDUSTRIES NV, Wielsbeke

6. LANO NV, Harelbeke
7. CONCORDIA NV, Waregem
8. MC THREE CARPETS NV, Waregem
9. IVC NV, Avelgem
10. BALTA WEAVING NV, Waregem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

13,3%

textielsector in tewerkstelling industrie

2,8%

textielsector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

5,0%

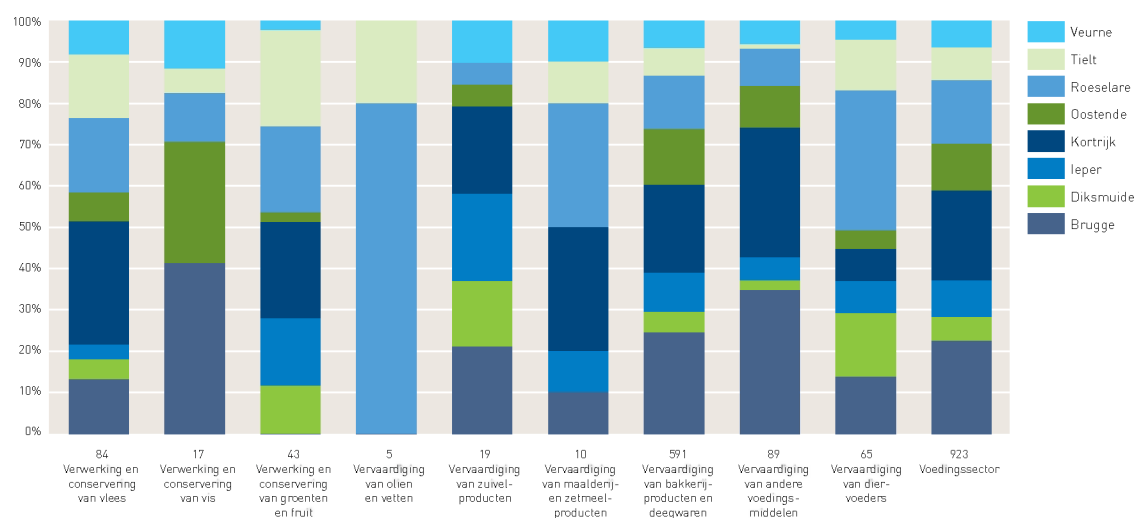
textielsector in totale tewerkstelling

0,9%

5. VOEDINGSSECTOR

In het arrondissement Brugge is 22,5% van de West-Vlaamse vestigingen in de voedingssector actief. De arrondissementen Kortrijk en Roeselare vervullen de top drie met 21,8% en 15,3% van de West-Vlaamse voedingsvestigingen. Bijna twee derde van de vestigingen in de voedingssector is actief in de 'vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren'.

Figuur 6.5.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de voedingssector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

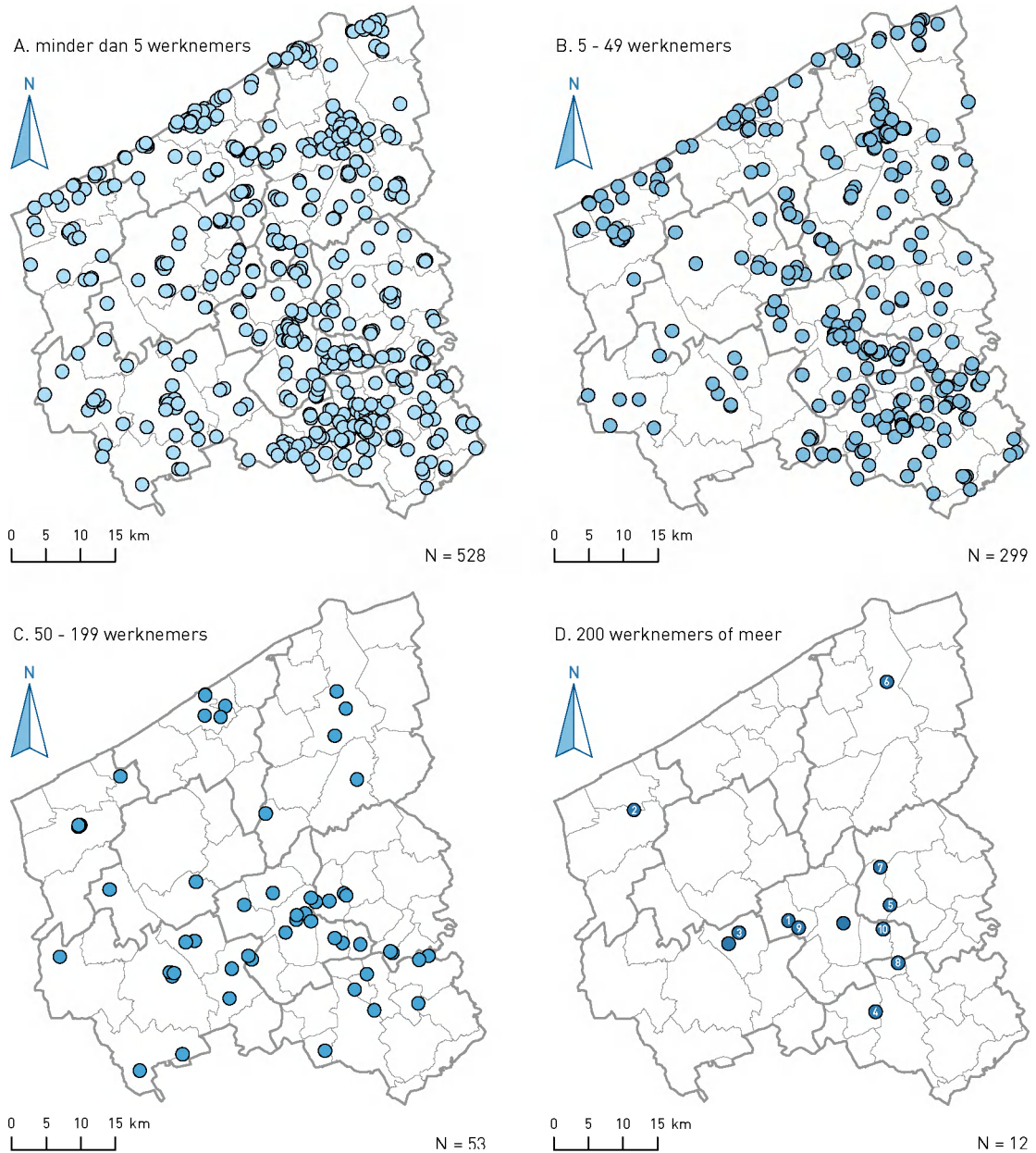
- Van alle West-Vlaamse vestigingen die actief zijn in de voedingssector is 22,5% in het arrondissement Brugge gesitueerd. De arrondissementen Kortrijk en Roeselare vertegenwoordigen respectievelijk 21,8% en 15,3% van de West-Vlaamse vestigingen in de voedingssector.
- Bijna twee derde (64%) van de vestigingen in de voedingssector is actief in de 'vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren'. De 'vervaardiging van andere voedingsmiddelen' en de 'verwerking en conservering van vlees' vertegenwoordigen respectievelijk 9,6% en 9,1% van de vestigingen in de voedingssector.
- In het arrondissement Brugge is 24,5% van de vestigingen in de 'vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren' actief, op de voet gevolgd door het arrondissement Kortrijk (21,3%). Oostende volgt op de derde plaats met 13,5% van de vestigingen in deze subsector.
- Inzake de 'verwerking en conservering van vlees' staat het arrondissement Kortrijk duidelijk op kop met 29,8% van de vestigingen. Van de 17 West-Vlaamse vestigingen in de subsector 'verwerking en conservering van vis', zijn er zeven actief in Brugge en vijf in Oostende.
- 44,2% van de vestigingen in de 'verwerking en conservering van groenten en fruit' is gevestigd in de arrondissementen Roeselare en Tielt. De aanwezigheid van de REO-veiling speelt hierbij een belangrijke rol.

SUBSECTOREN

- Verwerking en conservering van vlees (Nace-Bel 10.1)
 - o.a.: - verwerking en conservering van vlees en gevogelte
- Verwerking en conservering van vis (Nace-Bel 10.2)
 - o.a.: - verwerking en conservering van vis en schaal- en weekdieren
- Verwerking en conservering van groenten en fruit (Nace-Bel 10.3)
 - o.a.: - verwerking en conservering van aardappelen en groenten en fruit
 - productie van diepgevroren aardappelen en groenten en fruit
 - vervaardiging van groente- en fruitsappen
- Vervaardiging van oliën en vetten (Nace-Bel 10.4)
 - o.a.: - vervaardiging van oliën, vetten, margarine...
- Vervaardiging van zuivelproducten (Nace-Bel 10.5)
 - o.a.: - zuivelfabrieken en kaasmakerijen
 - vervaardiging van consumptie-ijs
- Vervaardiging van maalderij- en zetmeelproducten (Nace-Bel 10.6)
- Vervaardiging van bakkerijproducten en deegwaren (Nace-Bel 10.7)
 - o.a.: - vervaardiging van brood en vers banketbakkerswerk
 - vervaardiging van beschuit en biscuit
 - vervaardiging van macaroni, noedels, couscous...
- Vervaardiging van andere voedingsmiddelen (Nace-Bel 10.8)
 - o.a.: - vervaardiging van suiker
 - vervaardiging van cacao, chocolade en suikerwerk
 - vervaardiging van thee en koffie
 - vervaardiging van specerijen, sauzen en kruiden
 - vervaardiging van bereide maaltijden en schotels
- Vervaardiging van diervoeders (Nace-Bel 10.9)
 - o.a.: - vervaardiging van veevoeders
 - vervaardiging van voeders voor huisdieren

Kaart 6.5.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de voedingssector in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. WESTVLEES NV, Staden
2. VEURNE SNACK FOODS BVBA, Veurne
3. YSCO NV, Langemark-Poelkapelle
4. ALPRO CVA, Wevelgem
5. ARDOVRIES NV, Ardooie

6. MARINE HARVEST PIETERS NV, Brugge
7. UNIFROST NV, Ardooie
8. VOLYS STAR NV, Lendeledede
9. PINGUINLUTOSA NV, Staden
10. VANDEMOORTELE IZEGEM NV, Izegem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen

o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

17,8% voedingssector in tewerkstelling industrie

3,8% voedingssector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

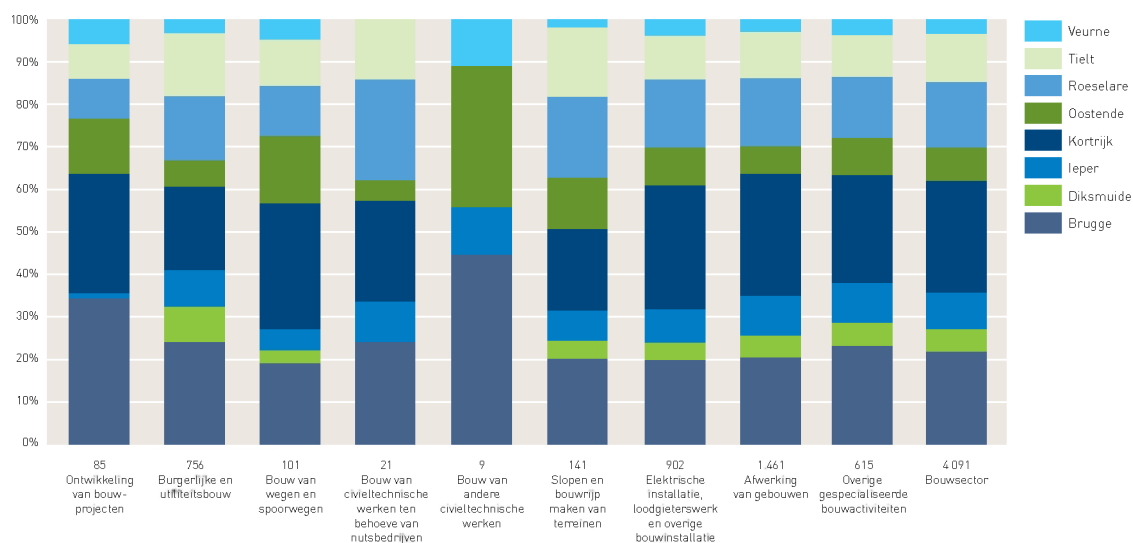
14,6%

2,6%

6. BOUWSECTOR

De arrondissementen Kortrijk en Brugge tellen samen bijna de helft van alle West-Vlaamse vestigingen in de bouwsector. Binnen de bouwsector is 91,2% van de vestigingen te situeren in vier subsectoren, namelijk de 'afwerking van gebouwen', 'elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie', 'burgerlijke en utiliteitsbouw' en 'overige gespecialiseerde bouwactiviteiten'.

Figuur 6.6.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de bouwsector, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

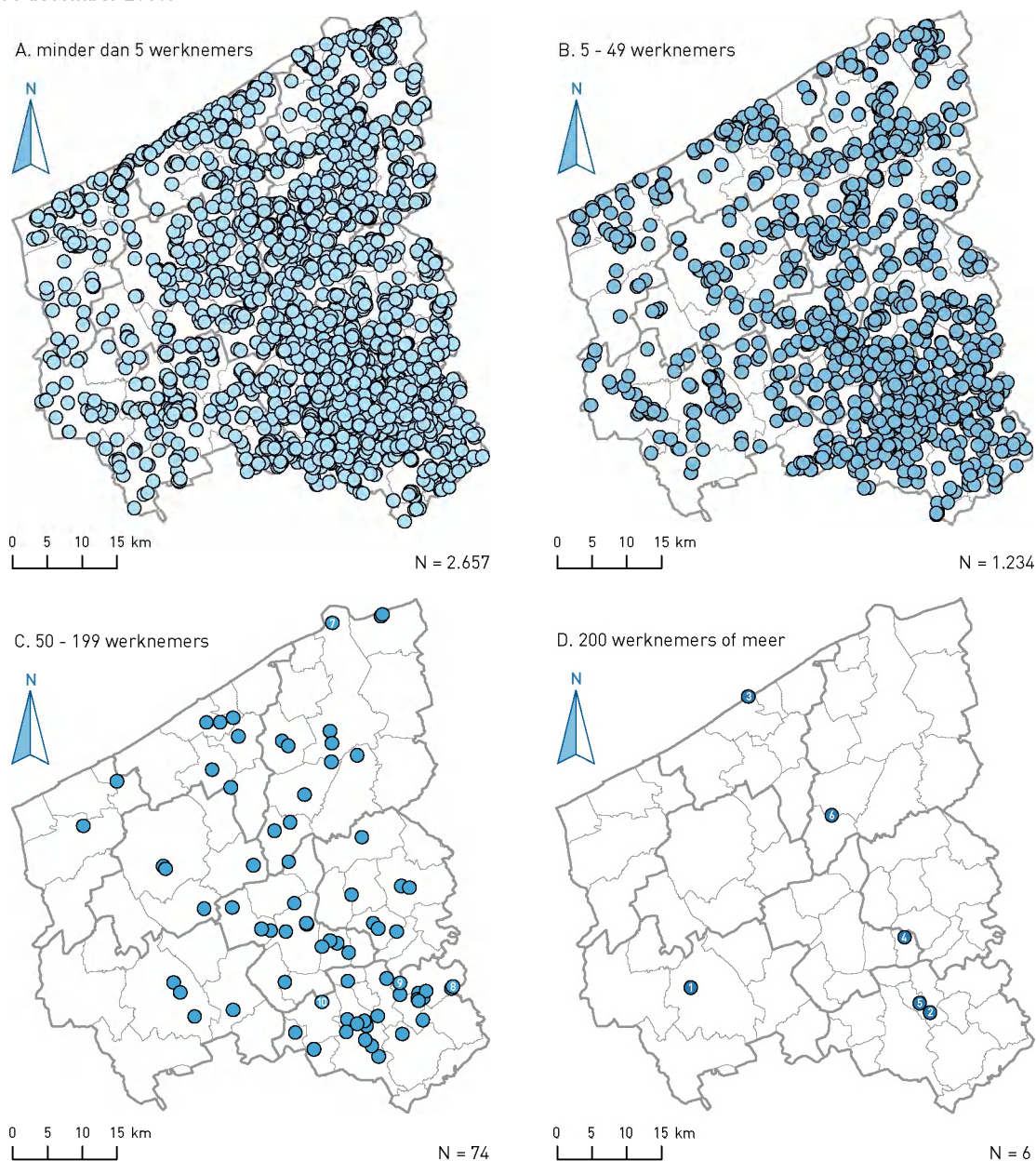
VASTSTELLINGEN

- De arrondissementen Kortrijk (26,3%) en Brugge (21,5%) tellen samen bijna de helft van alle West-Vlaamse vestigingen in de bouwsector. Roeselare volgt op geruime afstand op de derde plaats met 15,4% van de vestigingen in de bouwsector.
- Binnen de bouwsector is 91,2% van de vestigingen te situeren in vier subsectoren, namelijk de 'afwerking van gebouwen' (35,7%), 'elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie' (22%), 'burgerlijke en utiliteitsbouw' (18,5%) en 'overige gespecialiseerde bouwactiviteiten' (15%).
- In de subsectoren 'afwerking van gebouwen', 'elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie' en 'overige gespecialiseerde bouwactiviteiten' vertegenwoordigen de arrondissementen Kortrijk, Brugge en Roeselare de meeste vestigingen. Bij de 'burgerlijke en utiliteitsbouw' staat het arrondissement Brugge op kop, gevolgd door Kortrijk en Roeselare. Van alle vestigingen actief in de 'bouw van wegen en spoorwegen' is 29,7% in Kortrijk gevestigd.
- Van alle vestigingen actief op het vlak van 'ontwikkeling van bouwprojecten' is 62,3% gevestigd in de arrondissementen Brugge (34,1%) en Kortrijk (28,2%).
- Inzake het 'slopen en bouwrijp maken van terreinen' tellen de arrondissementen Brugge, Kortrijk en Roeselare nagenoeg evenveel vestigingen (circa 20%).

SUBSECTOREN

- Ontwikkeling van bouwprojecten (Nace-Bel 41.1)
- Burgerlijke en utiliteitsbouw (Nace-Bel 41.2)
 - o.a.: - algemene bouw van residentiële gebouwen
 - algemene bouw van kantoorgebouwen
- Bouw van wegen en spoorwegen (Nace-Bel 42.1)
 - o.a.: - bouw van auto- en spoorwegen
 - bouw van bruggen en tunnels
- Bouw van civieltechnische werken ten behoeve van nutsbedrijven (Nace-Bel 42.2)
 - o.a.: - bouw van water- en gasdistributienetten
 - bouw van rioleringen
 - bouw van civieltechnische werken voor elektriciteit en communicatie
- Bouw van andere civieltechnische bouwwerken (Nace-Bel 42.9)
 - o.a.: - baggerwerken
- Slopen en bouwrijp maken van terreinen (Nace-Bel 43.1)
 - o.a.: - proefboren en boren
- Elektrische installatie, loodgieterswerk en overige bouwinstallatie (Nace-Bel 43.2)
 - o.a.: - elektrotechnische installatiewerken
 - loodgieterswerk, installatie van verwarming en klimaatregeling
 - isolatiewerkzaamheden
- Afwerking van gebouwen (Nace-Bel 43.3)
 - o.a.: - stukadoors- en schrijnwerk
 - vloerafwerking, behangen
 - schilderen, glaszetten
- Overige gespecialiseerde bouwactiviteiten (Nace-Bel 43.9)
 - o.a.: - dakwerkzaamheden
 - gevelreiniging
 - chapewerken
 - metsel- en voegwerken
 - restaureren van bouwwerken

Kaart 6.6.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de bouwsector in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. VALCKE PREFAB BETON NV, Ieper
2. DESIRE STADSBADER FLAMAND NV, Harelbeke
3. BAGGERWERKEN DECLOEDT & ZOON NV, Oostende
4. MONUMENT-VANDEKERCKHOVE NV, Ingelmunster
5. VEREECKE NV, Harelbeke

6. INFRAX WEST, Torhout
7. DEPRET NV, Brugge
8. BEKAERT BUILDING COMPANY NV, Waregem
9. WONINGBOUW HUYZENTRUYT NV, Waregem
10. ELECTRO ENTREPRISE - ELECTRO ONDERNEMING NV, Wevelgem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

24,2% bouwsector in tewerkstelling secundaire sector

6,8% bouwsector in totale tewerkstelling

Vlaams G.

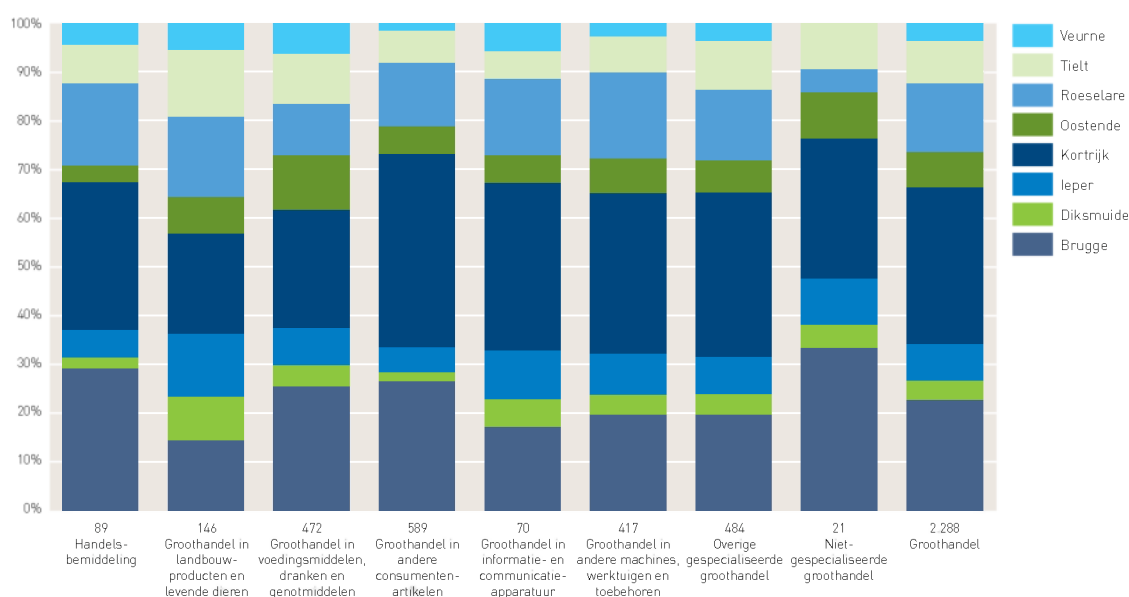
25,9%

6,2%

7. GROOTHANDEL

Bijna één derde van de groothandels in West-Vlaanderen is in het arrondissement Kortrijk gevestigd. Ruim een vierde van de West-Vlaamse groothandels is actief in de subsector 'andere consumentenartikelen'. Ook de subsectoren 'overige gespecialiseerde groothandel' en 'voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen' vertegenwoordigen elk ruim 20% van de groothandels in West-Vlaanderen.

Figuur 6.7.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de groothandel, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

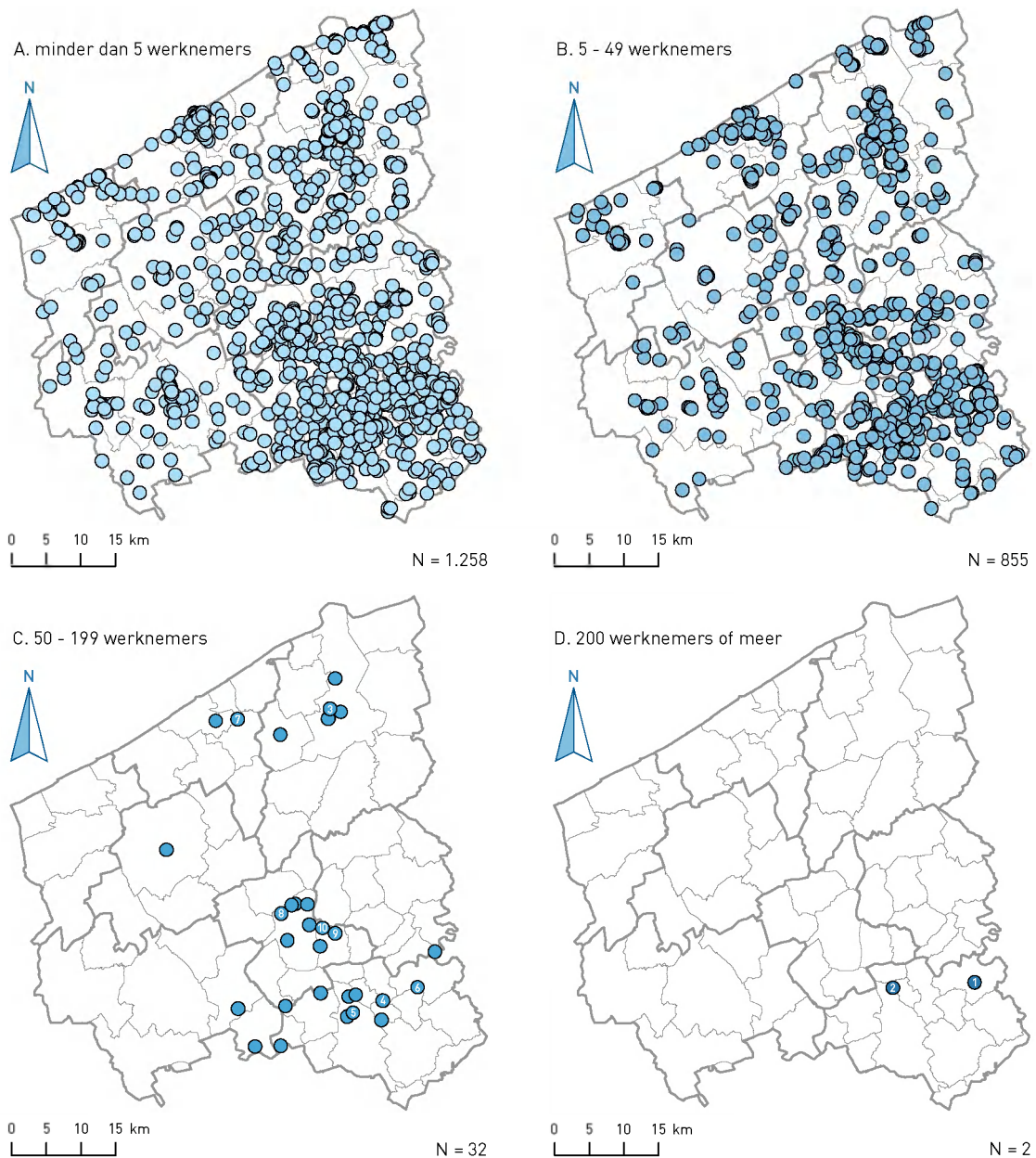
- Bijna één derde (32,1%) van de groothandels in West-Vlaanderen is in het arrondissement Kortrijk gevestigd. De arrondissementen Brugge (22,7%) en Roeselare (14,1%) vervolledigen de top drie.
- Ruim een vierde (25,7%) van de groothandels in West-Vlaanderen situeert zich in de subsector 'andere consumentenartikelen'. De subsectoren 'overige gespecialiseerde groothandel' en 'voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen' vertegenwoordigen respectievelijk 21,2% en 20,6% van de groothandels in West-Vlaanderen.
- Bij de subsector 'groothandel in andere consumentenartikelen' springt het arrondissement Kortrijk in het oog: 39,6% van deze groothandels is er actief.
- Bijna de helft van de groothandelszaken in 'voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen' is gevestigd in de arrondissementen Brugge (25,4%) en Kortrijk (24,2%).

SUBSECTOREN

- Handelsbemiddeling (Nace-Bel 46.1)
 - o.a.: - handelsbemiddeling in landbouwproducten en levende dieren
 - handelsbemiddeling in textiel, kleding, bont, schoeisel en lederwaren
 - handelsbemiddeling in hout en bouwmaterialen
 - handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen
 - handelsbemiddeling in machines, apparaten en werktuigen voor de industrie
- Groothandel in landbouwproducten en levende dieren (Nace-Bel 46.2)
 - o.a.: - groothandel in granen, zaden, veevoeders...
 - groothandel in bloemen en planten
 - groothandel in huiden, vellen en leer
- Groothandel in voedingsmiddelen, dranken en genotmiddelen (Nace-Bel 46.3)
 - o.a.: - groothandel in groenten en fruit
 - groothandel in vlees en vis
 - groothandel in dranken
 - groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk
- Groothandel in andere consumentenartikelen (Nace-Bel 46.4)
 - o.a.: - groothandel in textiel, kleding en schoeisel
 - groothandel in elektrische huishoudelijke apparaten
 - groothandel in farmaceutische producten
 - groothandel in huismeubilair, tapijten en verlichtingsapparatuur
- Groothandel in informatie- en communicatieapparatuur (Nace-Bel 46.5)
 - o.a.: - groothandel in computers, randapparatuur en software
- Groothandel in andere machines, werktuigen en toebehoren (Nace-Bel 46.6)
 - o.a.: - groothandel in machines, werktuigen en toebehoren voor de landbouw
 - groothandel in machines voor de textielindustrie
 - groothandel in kantoormeubelen, -machines en -benodigdheden
 - groothandel in verpakkingsmachines en weegtoestellen
 - groothandel in hijs-, hef- en transportwerktuigen
- Overige gespecialiseerde groothandel (Nace-Bel 46.7)
 - o.a.: - groothandel in hout, bouwmaterialen en sanitair
 - groothandel in chemische producten
 - groothandel in ijzerwaren, metalen en metaalertsen
- Niet-gespecialiseerde groothandel (Nace-Bel 46.9)

Kaart 6.7.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de groothandel in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. TVH FORKLIFT PARTS NV, Waregem	6. BRENNTAG NV, Deerlijk
2. LECOT NV, Kortrijk	7. VERHELST BOUWMATERIALEN NV, Oudenburg
3. KAASIMPORT JAN DUPONT NV, Brugge	8. COÖPERATIEVE VEILING ROESELARE CVBA, Roeselare
4. RANSON NV, Harelbeke	9. CARGILL OIL PACKERS BVBA, Izegem
5. VAN MARCKE LOGISTICS NV, Kortrijk	10. FEBELCO CVBA, Izegem

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

12,3% groothandel in tewerkstelling tertiaire sector

4,3% groothandel in totale tewerkstelling

Vlaams G.

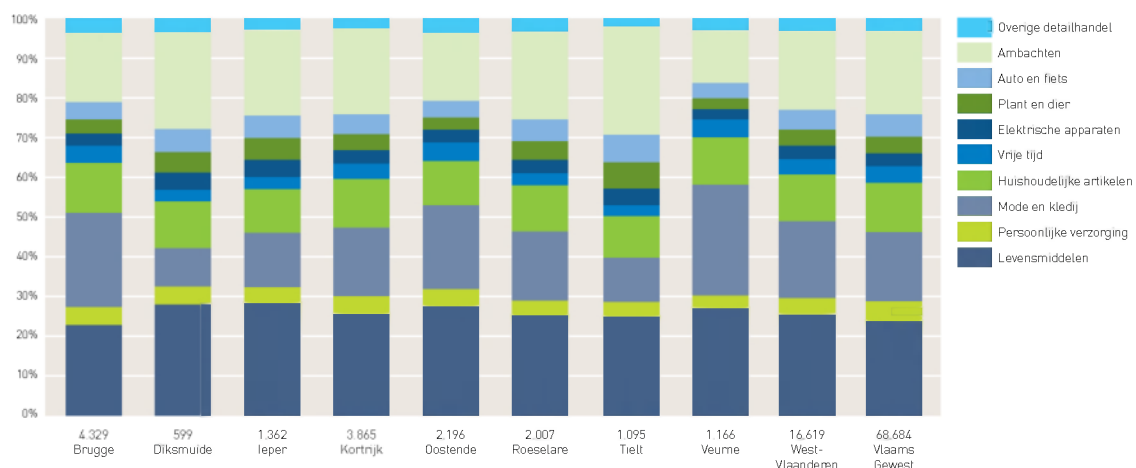
14,4%

5,9%

8. KLEINHANDEL

Begin 2013 waren er 16.619 detailhandelszaken in West-Vlaanderen, dat is 24,2% van het Vlaamse totaal. De verkoop van levensmiddelen vormt de belangrijkste branche binnen de detailhandel in zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen. West-Vlaanderen telde in maart 2013 gemiddeld 14,2 winkels per 1.000 inwoners, wat beduidend meer is dan gemiddeld in Vlaanderen (10,8).

Figuur 6.8.1: Verdeling van detailhandelszaken (a) naar branche in de arrondissementen van West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, maart 2013.

(a) Exclusief horeca en commerciële dienstverlening.

Bron: Locatus Online (26/03/2013), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

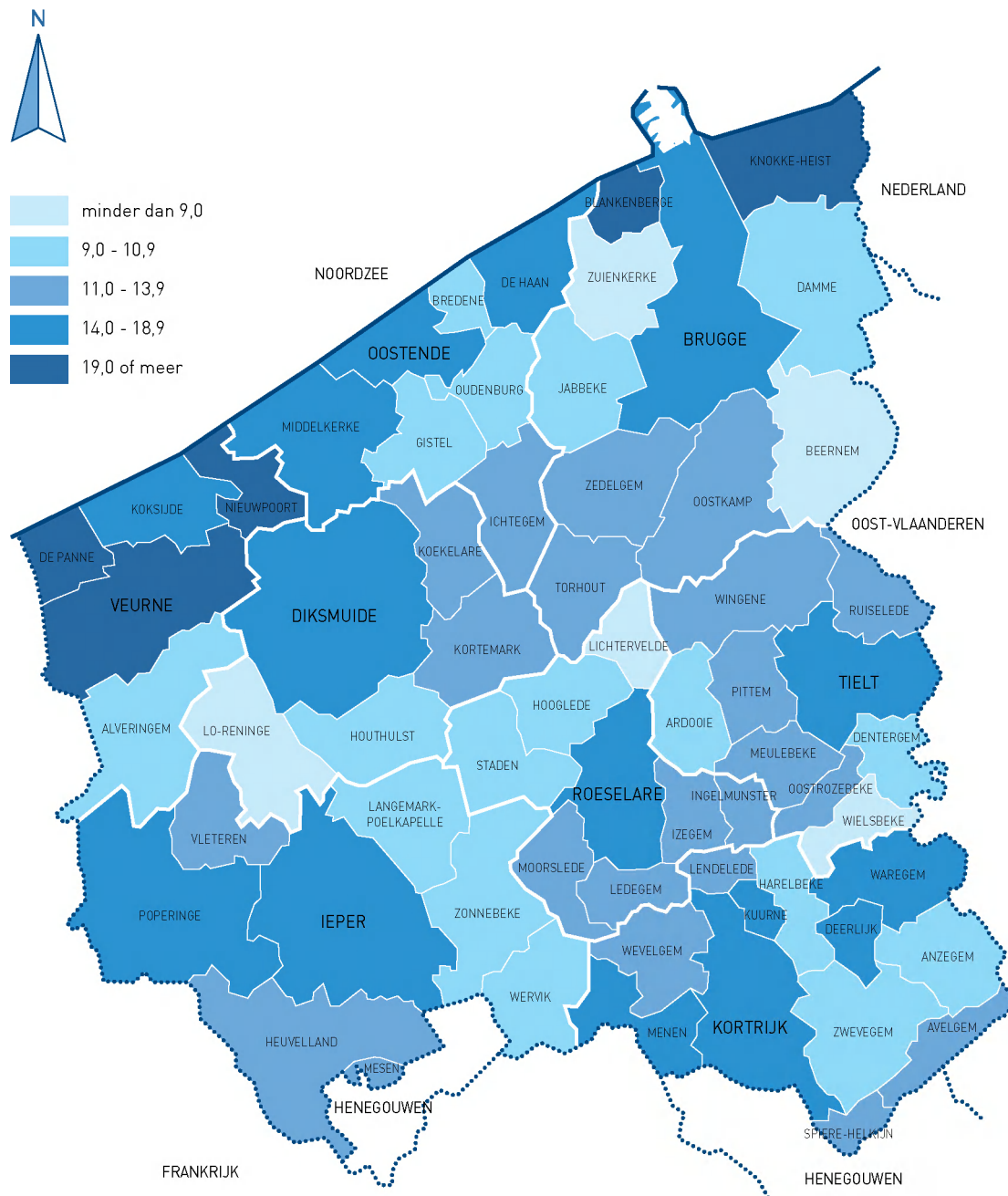
VASTSTELLINGEN

- In maart 2013 waren er volgens de tellingen van Locatus Online 16.619 detailhandelszaken in West-Vlaanderen, dat is 24,2% van het Vlaamse totaal. Binnen West-Vlaanderen vinden we bijna de helft van alle West-Vlaamse detailhandelszaken in de arrondissementen Brugge (26%) en Kortrijk (23,3%).
- De verkoop van levensmiddelen vormt de belangrijkste branche binnen de detailhandel in West-Vlaanderen en Vlaanderen; circa één op de vier detailhandelszaken is actief binnen deze branche. Op de tweede plaats staan de ambachten, op de voet gevolgd door mode- en kledijwinkels. Detailhandelszaken in huishoudelijke artikelen staan op de vierde plaats.
- De arrondissementen Ieper (28,2%) en Diksmuide (27,9%) hebben relatief gezien de meeste voedingswinkels op hun grondgebied. Veurne en Brugge springen eruit wat zaken met mode en kledij betreft. In Diksmuide, Tielt en Ieper zijn er dan weer relatief weinig kledingzaken gevestigd. In het arrondissement Tielt (27,3%) zijn de ambachten beduidend sterker vertegenwoordigd dan gemiddeld in West-Vlaanderen.
- Het aanbod aan detailhandelszaken in West-Vlaanderen is behoorlijk uitgebreid. In maart 2013 waren er in West-Vlaanderen gemiddeld 14,2 winkels per 1.000 inwoners tegenover 10,8 in Vlaanderen. Het arrondissement Brugge heeft in verhouding tot het aantal inwoners het meest uitgebreide winkelaanbod (15,5 winkels per 1.000 inwoners). De arrondissementen Diksmuide en Tielt hebben het minst uitgebreide winkelaanbod (respectievelijk 11,9 en 12,0 winkels per 1.000 inwoners).

BRANCHES

- Levensmiddelen: voeding, supermarkt, tabak/lectuur, voedingspeciaalzaken
- Persoonlijke verzorging: apotheek, drogist, parfumerie
- Mode en kledij: kledij, schoenen, lederwaren, juweliers, optiekers
- Huishoudelijke artikelen: woninginrichting, meubels, verlichting, doe-het-zelf, antiek en kunst, tafelbenodigdheden
- Vrije tijd: hobby, sport, spel, media
- Elektrische apparaten: huishoudtoestellen, radio en tv, computers
- Plant en dier
- Auto en fiets: automaterialen, autodealers, (motor)fietsen
- Ambachten: schoenmaker, kapper, fotograaf, kleermaker, edelsmid
- Overige detailhandel

Kaart 6.8.1: Aantal detailhandelszaken (a) per 1.000 inwoners, gemeenten van West-Vlaanderen, maart 2013.

Minimum: Zuienkerke 4,0
 Maximum: Knokke-Heist 27,2

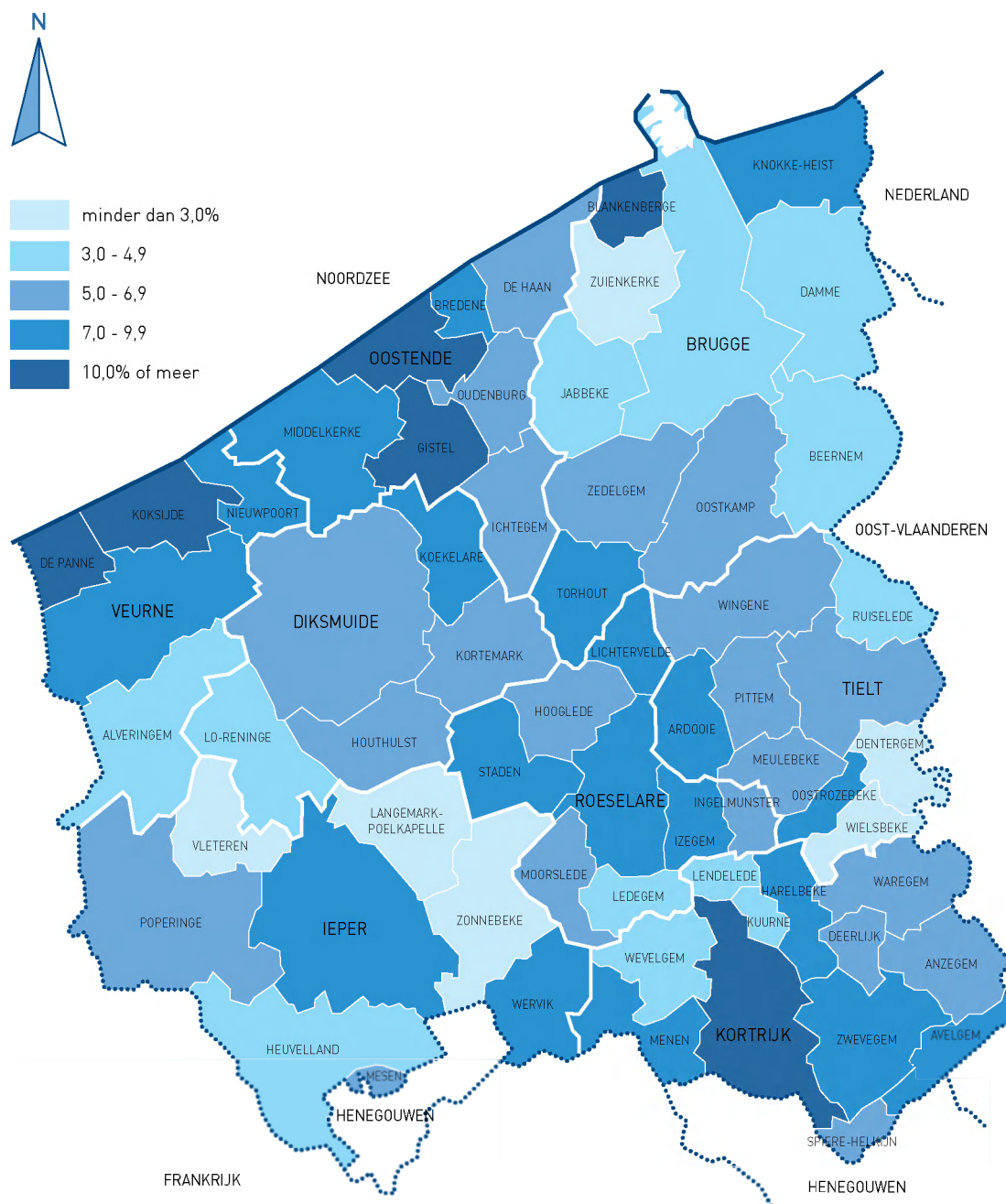
West-Vlaanderen: 14,2
 Vlaams Gewest: 10,8

[a] Exclusief horeca en commerciële dienstverlening.

Bron: Locatus Online [26/03/2013].

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 6.8.2: Aandeel leegstand bij commerciële panden, gemeenten van West-Vlaanderen, maart 2013.

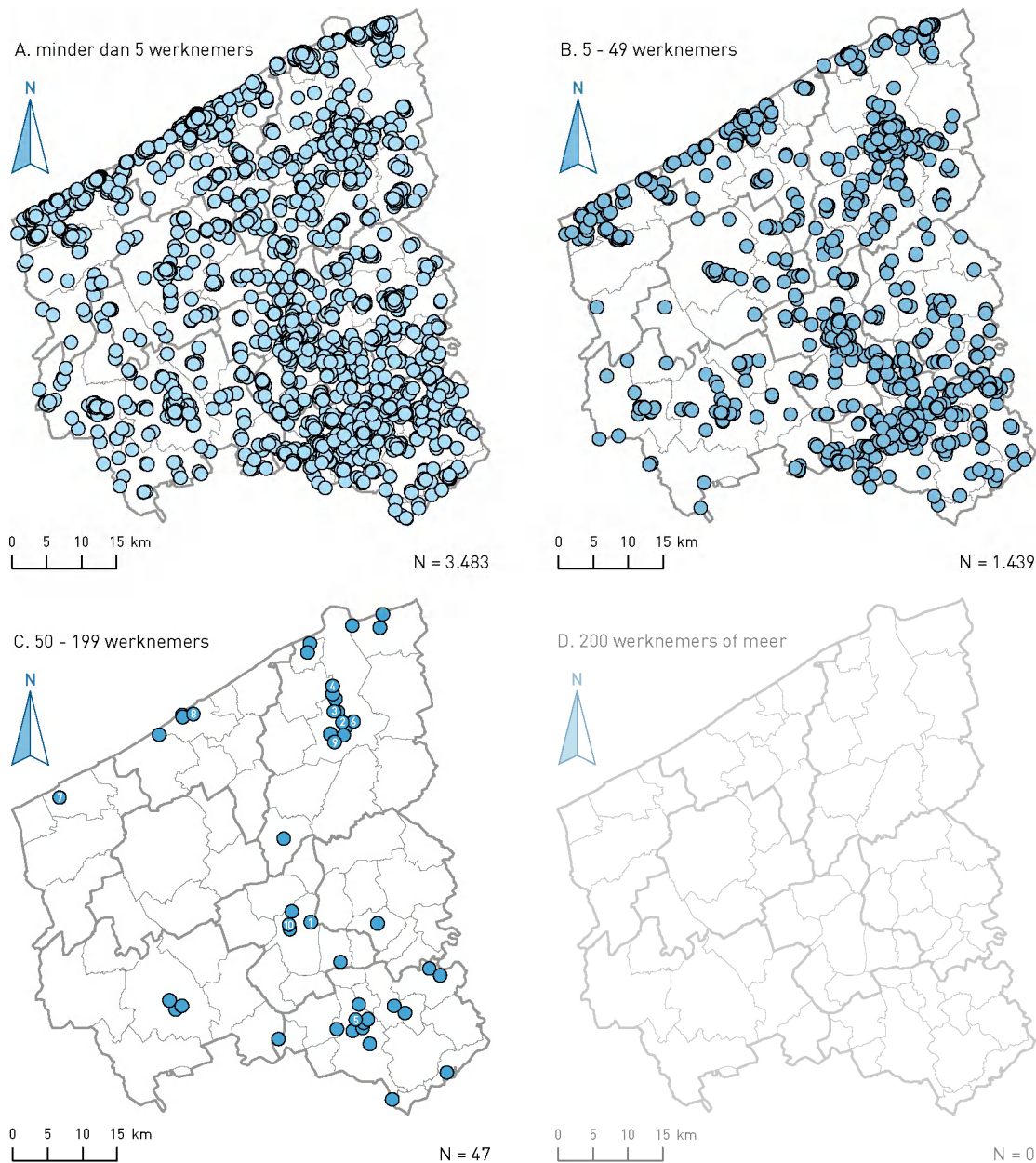
Minimum: Zuienkerke 0,0%
 Maximum: Blankenberge en De Panne 13,0%
 West-Vlaanderen: 7,5%
 Vlaams Gewest: 7,9%

0 5 10 15 km

Bron: Locatus Online [26/03/2013].

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Kaart 6.8.3: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de kleinhandel in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. ALDI MARKT NV, Roeselare
2. CARREFOUR BELGIUM NV, Brugge
3. NEW LOOK BELGIUM NV, Brugge
4. BRUGGE RETAIL NV, Brugge
5. SPORTSDIRECT.COM BELGIUM NV, Kortrijk

6. DELHAIZE GROEP NV, Brugge
7. CARREFOUR BELGIUM NV, Koksijde
8. DELHAIZE GROEP NV, Oostende
9. DELHAIZE GROEP NV, Brugge
10. DELHAIZE GROEP NV, Roeselare

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen..

West-Vl.

17,9%

6,3%

kleinhandel in tewerkstelling tertiaire sector

kleinhandel in totale tewerkstelling

Vlaams G.

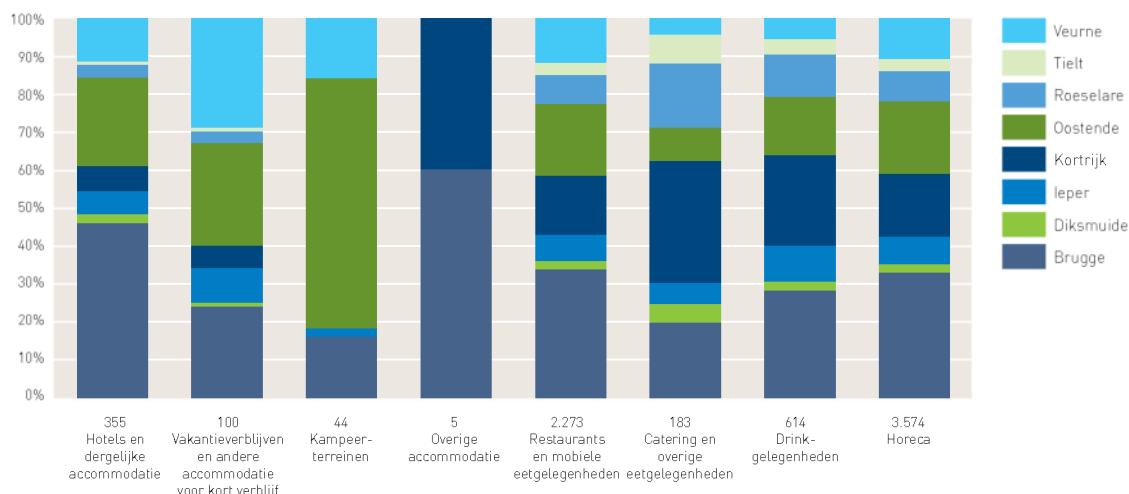
15,9%

6,5%

9. HORECA

Ruim de helft van de horecazaken in West-Vlaanderen situeert zich in de arrondissementen Brugge (32,8%) en Oostende (19,1%). De 'restaurants en mobiele eetgelegenheden' vormen de grootste subsector met 63,6% van alle horecavestigingen in West-Vlaanderen.

Figuur 6.9.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de horeca, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

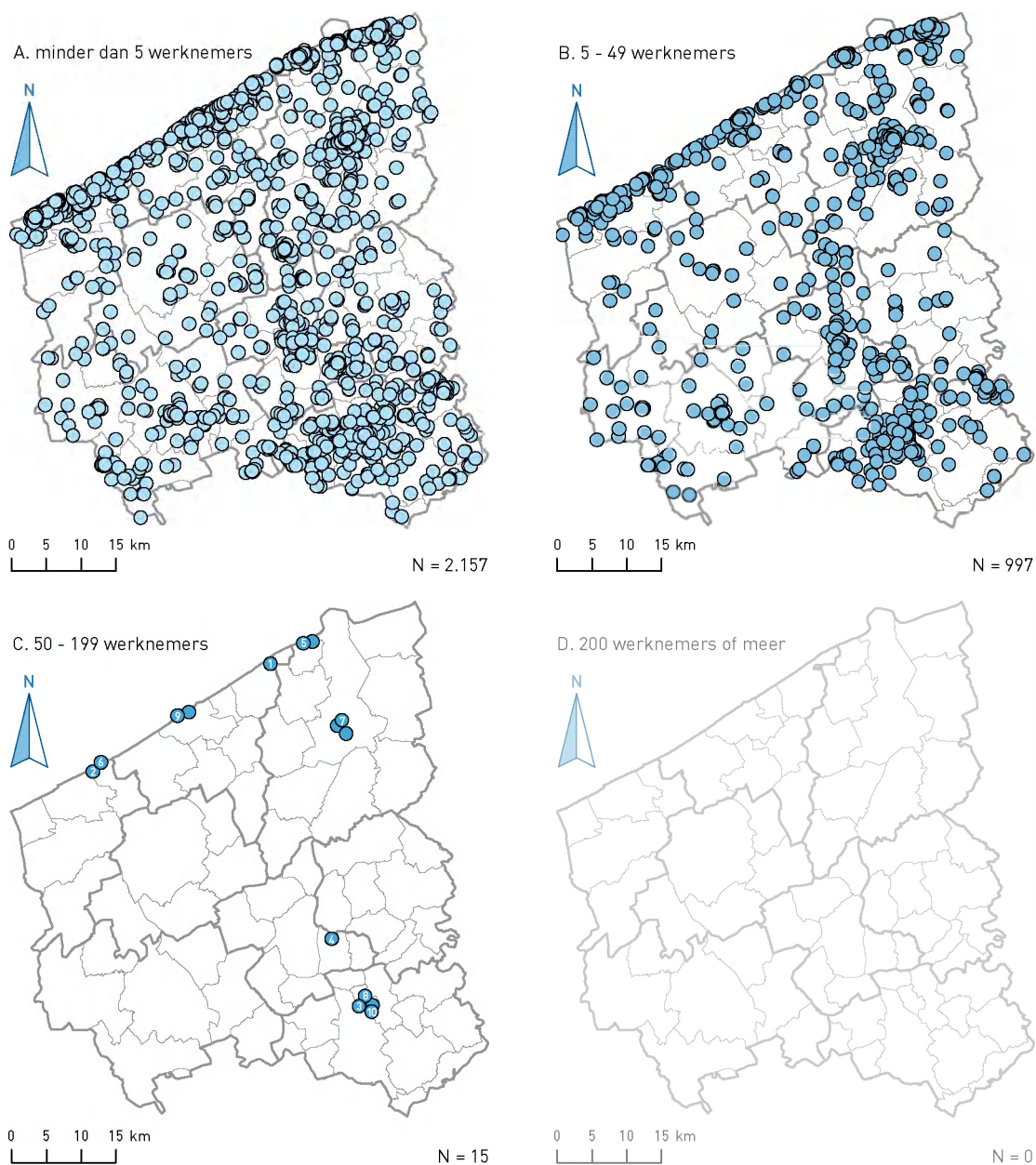
- Ruim de helft (51,9%) van de horecazaken in West-Vlaanderen situeert zich in de arrondissementen Brugge (32,8%) en Oostende (19,1%). Kortrijk vervolledigt de top drie met 16,5% van de horecazaken.
- De subsector 'restaurants en mobiele eetgelegenheden' vertegenwoordigt 63,6% van alle horecavestigingen in West-Vlaanderen. De 'drinkgelegenheden' en 'hotels en dergelijke accommodatie' zijn goed voor respectievelijk 17,2% en 9,9% van alle West-Vlaamse horecazaken.
- In de arrondissementen Brugge, Oostende en Kortrijk zijn samen ruim twee derde (68,2%) van de 'restaurants en mobiele eetgelegenheden' actief. Deze arrondissementen hebben ook de grootste aandelen inzake 'drinkgelegenheden', zij het in een licht gewijzigde volgorde. Het arrondissement Brugge (28,2%) staat nog steeds op kop, maar wordt nu gevolgd door Kortrijk (23,9%) en Oostende (15,3%).
- Bijna de helft (45,9%) van alle 'hotels en dergelijke accommodatie' is actief in het arrondissement Brugge. In het arrondissement Oostende is bijna een vierde (23,4%) van de vestigingen in deze subsector gesitueerd.
- Van de 100 'vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf' in West-Vlaanderen is 80% gevestigd in de kustarrondissementen Veurne, Oostende en Brugge. In Oostende vinden we de overgrote meerderheid (65,9%) van alle West-Vlaamse vestigingen actief in de subsector 'kampeerterrainen'.

SUBSECTOREN

- Hotels en dergelijke accommodatie (Nace-Bel 55.1)
- Vakantieverblijven en andere accommodatie voor kort verblijf (Nace-Bel 55.2)
 - o.a.:
 - jeugdherbergen en jeugdverblijfcentra
 - vakantieparken
 - gîtes, vakantiewoningen en -appartementen
 - gastenkamers
- Kampeerterreinen (Nace-Bel 55.3)
- Overige accommodatie (Nace-Bel 55.9)
- Restaurants en mobiele eetgelegenheden (Nace-Bel 56.1)
- Catering en overige eetgelegenheden (Nace-Bel 56.2)
- Drinkgelegenheden (Nace-Bel 56.3)
 - o.a.:
 - cafés en bars
 - discotheken, dancings...

Kaart 6.9.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de horeca in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. SUNPARKS DE HAAN NV, De Haan	6. FLOREAL CLUB NIEUWPOORT VZW, Nieuwpoort
2. SUNPARKS OOSTDUINKERKE NV, Koksijde	7. KEMPINSKI HOTEL DUKES' PALACE NV, Brugge
3. DE CAPELLERIE DE COMMANDERIE NV, Kuurne	8. BADIGO NV, Kuurne
4. VERKINDERE BVBA, Izegem	9. RAVELINGEN VZW, Oostende
5. FLOREAL CLUB BLANKENBERGE VZW, Blankenberge	10. FEESTIVAL BVBA, Kuurne

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

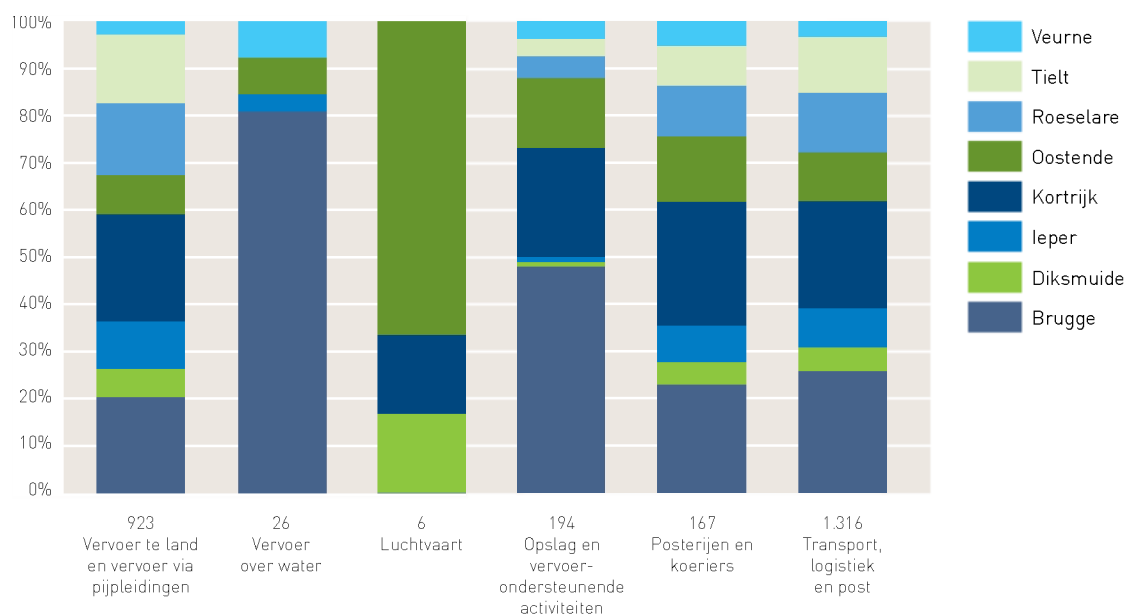
West-Vl.		Vlaams G.
11,1%	horeca in tewerkstelling tertiaire sector	7,3%
3,9%	horeca in totale tewerkstelling	3,0%

10. TRANSPORT, LOGISTIEK EN POST

Binnen West-Vlaanderen tellen de arrondissementen Brugge (25,7%) en Kortrijk (22,8%) de meeste vestigingen in de sector transport, logistiek en post. De subsector 'vervoer te land en vervoer via pijpleidingen' is met 70,1% van de vestigingen de grootste subsector binnen de transportsector.

Figuur 6.10.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in transport, logistiek en post, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

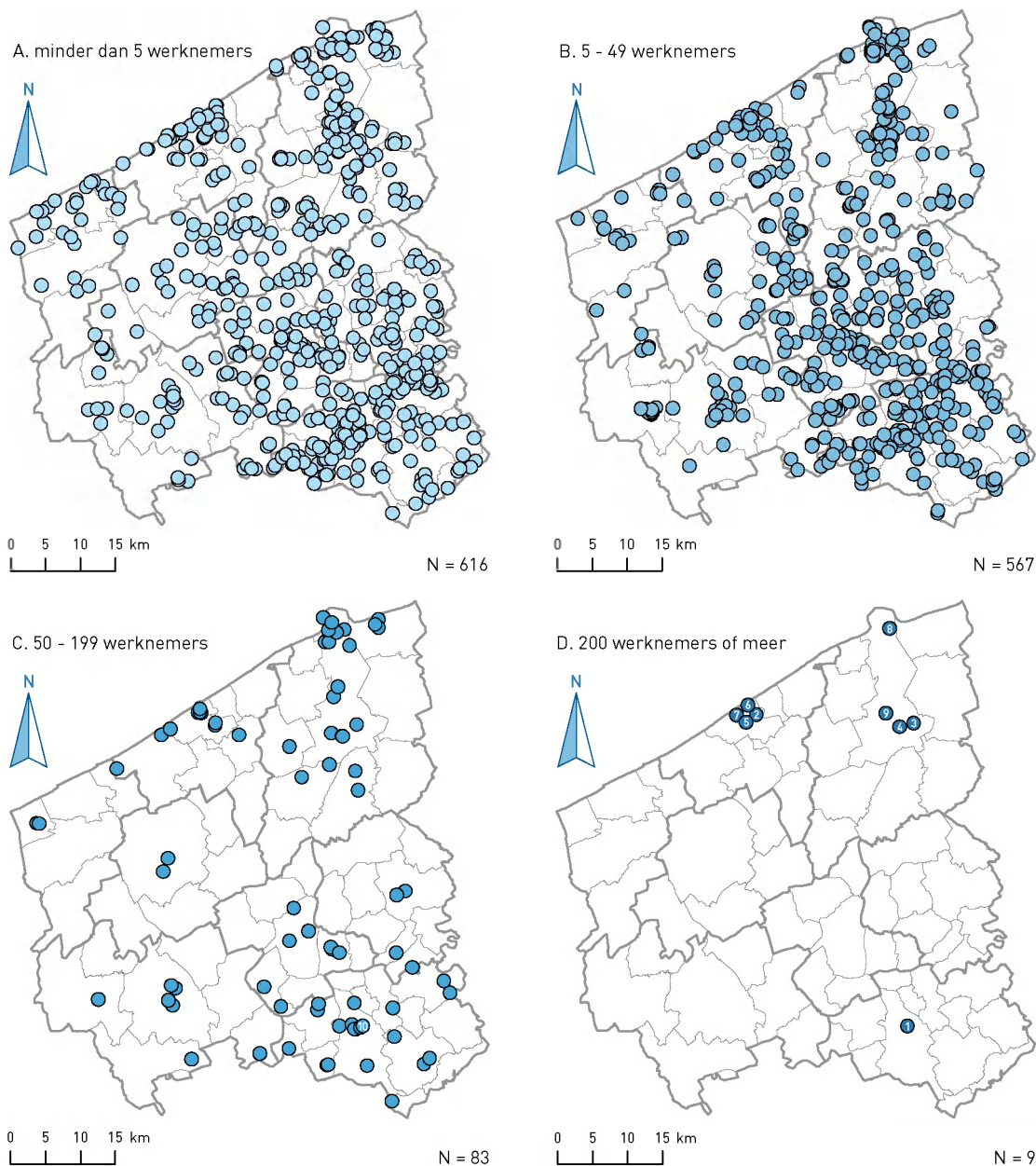
VASTSTELLINGEN

- De arrondissementen Brugge (25,7%) en Kortrijk (22,8%) tellen binnen West-Vlaanderen de meeste vestigingen in de sector transport, logistiek en post. Roeselare volgt op geruime afstand met 12,7% van de vestigingen in deze sector.
- De subsector 'vervoer te land en vervoer via pijpleidingen' is met 70,1% van de vestigingen de grootste subsector binnen de sector transport, logistiek en post. De subsectoren 'opslag en vervoerondersteunende activiteiten' en 'posterijen en koeriers' vertegenwoordigen respectievelijk 14,7% en 12,7% van de vestigingen in de transportsector.
- In Kortrijk en Brugge zijn respectievelijk 22,8% en 20,2% van de vestigingen in 'vervoer te land en vervoer via pijpleidingen' actief. Het arrondissement Brugge staat duidelijk op kop wat betreft het aandeel vestigingen in 'opslag en vervoerondersteunende activiteiten'. Van de 26 vestigingen in de subsector 'vervoer over water' zijn er 21 in het arrondissement Brugge gevestigd.

SUBSECTOREN

- Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen (Nace-Bel 49)
 - o.a.: - personen- en goederenvervoer per spoor
 - exploitatie van taxi's
 - personenvervoer te land binnen steden of voorsteden
 - goederenvervoer over de weg, verhuisbedrijven
- Vervoer over water (Nace-Bel 50)
 - o.a.: - personen- en goederenvervoer over zee- en kustwateren
 - personen- en goederenvervoer over binnenwateren
- Luchtvaart (Nace-Bel 51)
 - o.a.: - personen- en goederenvervoer door de lucht
- Opslag en vervoerondersteunende activiteiten (Nace-Bel 52)
 - o.a.: - opslag in koelpakhuizen...
 - vrachtbehandeling
- Posterijen en koeriers (Nace-Bel 53)
 - o.a.: - postdiensten in het kader van de universele dienstverplichting
 - overige posterijen en koeriers

Kaart 6.10.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in transport, logistiek en post in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. NMBS HOLDING NV, Kortrijk
2. NMBS HOLDING NV, Oostende
3. DE LIJN, Brugge
4. NMBS HOLDING NV, Brugge
5. DE LIJN, Oostende

6. MVG ZEEVISSERIJ, Oostende
7. DE LIJN, Oostende
8. INTERNATIONAL CAR OPERATORS NV, Brugge
9. BPOST NV, Brugge
10. BPOST NV, Kortrijk

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

14,2%

transport, logistiek en post in tewerkstelling
tertiaire sector

5,0%

transport, logistiek en post in totale tewerkstelling

Vlaams G.

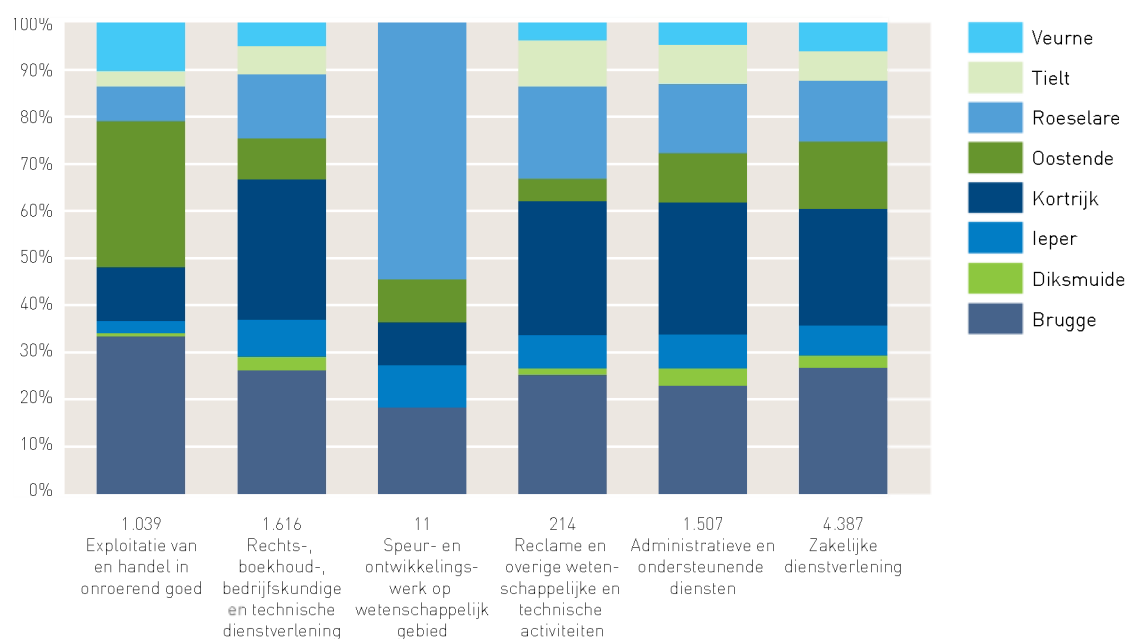
15,7%

6,4%

11. ZAKELIJKE DIENSTVERLENING

Iets meer dan de helft van alle vestigingen in de zakelijke dienstverlening situeert zich in de arrondissementen Brugge (26,7%) en Kortrijk (24,8%). De subsectoren 'rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening', 'administratieve en ondersteunende diensten' en 'exploitatie van en handel in onroerend goed' vertegenwoordigen samen 94,9% van alle vestigingen.

Figuur 6.11.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de zakelijke dienstverlening, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

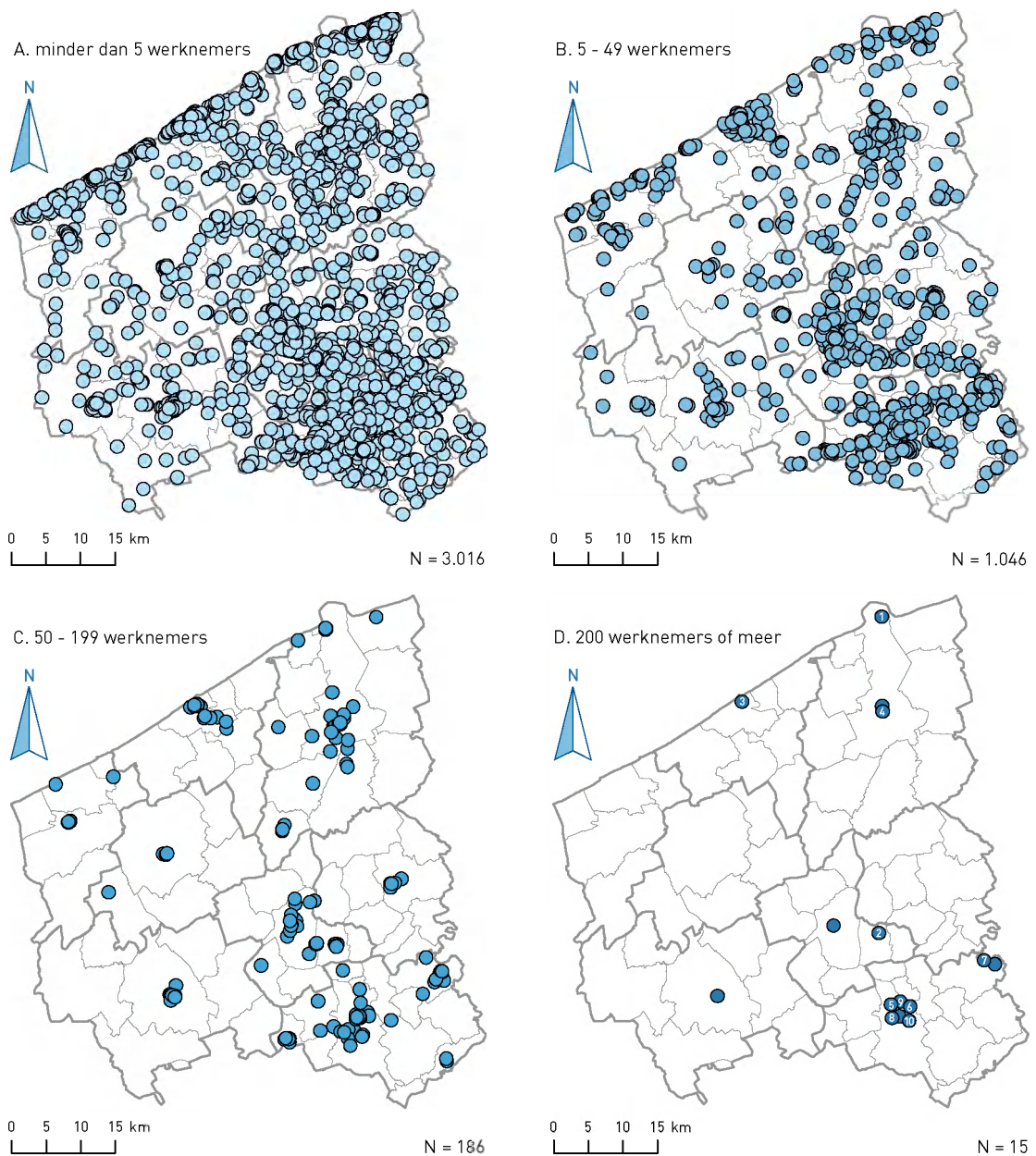
- Van alle vestigingen in de zakelijke dienstverlening situeert 51,4% zich in de arrondissementen Brugge (26,7%) en Kortrijk (24,8%). Het arrondissement Oostende vervolledigt de top drie met 14,3% van alle West-Vlaamse vestigingen in de zakelijke dienstverlening.
- Drie subsectoren van de zakelijke dienstverlening vertegenwoordigen samen 94,9% van alle vestigingen, met name de 'rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening' (36,8%), 'administratieve en ondersteunende diensten' (34,4%) en 'exploitatie van en handel in onroerend goed' (23,7%).
- Bij zowel de 'rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening' als de 'administratieve en ondersteunende diensten' tellen de arrondissementen Kortrijk, Brugge en Roeselare de meeste vestigingen. Bij de subsector 'exploitatie van en handel in onroerend goed' ziet de top drie er anders uit. De arrondissementen Brugge en Oostende staan nu op kop met respectievelijk 33,3% en 30,9%, gevolgd door Kortrijk met 11,5% van de vestigingen in deze subsector.

SUBSECTOREN

- Exploitatie van en handel in onroerend goed (Nace-Bel 68)
 - o.a.: - verhuur en exploitatie van residentieel onroerend goed en sociale woningen
 - verhuur en exploitatie van niet-residentieel onroerend goed en terreinen
 - bemiddeling bij de aankoop, verkoop en verhuur van onroerend goed
- Rechts-, boekhoud-, bedrijfskundige en technische dienstverlening (Nace-Bel 69 t/m 71)
 - o.a.: - activiteiten van advocaten, notarissen en deurwaarders
 - accountants, boekhouders, belastingconsulenten en bedrijfsrevisoren
 - adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie
 - bouw- en interieurarchitecten, landmeters
 - technische controle van motorvoertuigen
- Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (Nace-Bel 72)
 - o.a.: - speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied
 - speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van de maatschappij- en geesteswetenschappen
- Reclame en overige wetenschappelijke en technische activiteiten (Nace-Bel 73 t/m 75)
 - o.a.: - reclamebureaus en markt- en opinieonderzoeksbureaus
 - activiteiten van industriële en grafische designers
 - fotografen
 - vertalers en tolken
 - veterinaire diensten
- Administratieve en ondersteunende diensten (Nace-Bel 77 t/m 82)
 - o.a.: - verhuur en lease van motorvoertuigen, consumentenartikelen, machines...
 - arbeidsbemiddeling en uitzendbureaus
 - reisbureaus en -organisatoren
 - beveiligings- en opsporingsdiensten
 - reiniging van gebouwen
 - callcenters

Kaart 6.11.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de zakelijke dienstverlening in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. CEWEZ VZW, Brugge	6. JUSTWORK NV, Kortrijk
2. QUALITY 4U BVBA, Izegem	7. ADECCO WAREGEM INDUSTRIE NV, Waregem
3. JETAIR NV, Oostende	8. RANDSTAD BELGIUM NV, Kortrijk
4. RANDSTAD BELGIUM NV, Brugge	9. MANPOWER NV, Kortrijk
5. YOUR FREETIME BV BVBA, Kortrijk	10. MAKKIE CVBA, Kortrijk

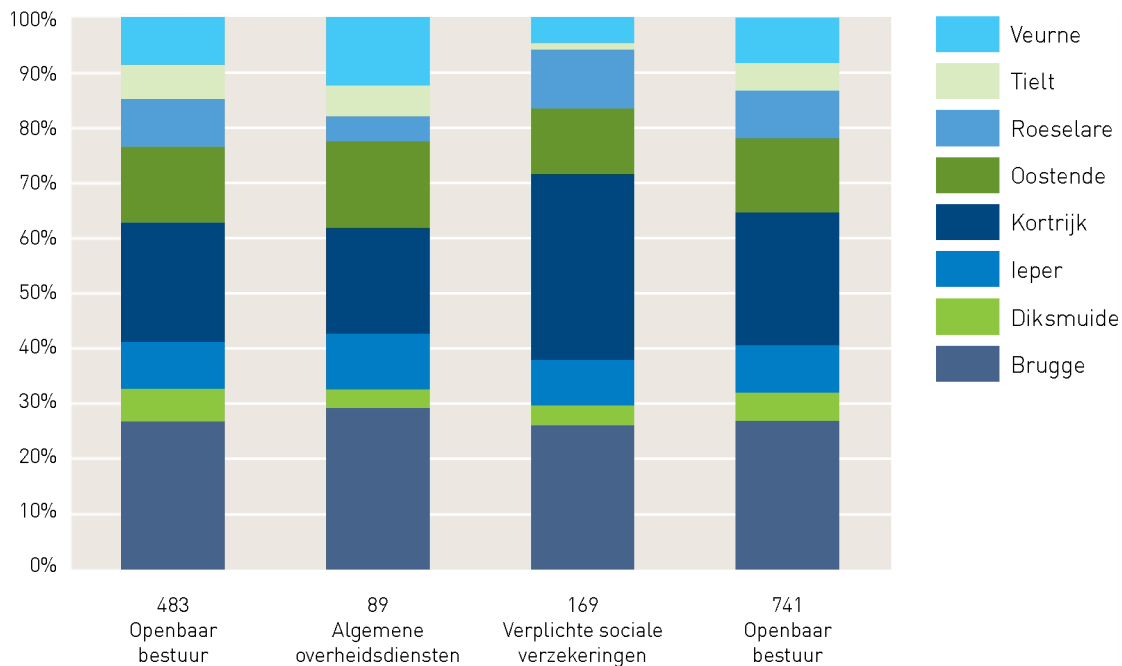
Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.		Vlaams G.
29,4%	zakelijke dienstverlening in tewerkstelling tertiaire sector	30,3%
10,3%	zakelijke dienstverlening in totale tewerkstelling	12,4%

12. OPENBAAR BESTUUR

In West-Vlaanderen vormen de arrondissementen Brugge, Kortrijk en Oostende de top drie wat betreft het aantal vestigingen in de sector openbaar bestuur. De vestigingen in deze sector situeren zich vooral in de subsector 'openbaar bestuur' (65,2%).

Figuur 6.12.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in openbaar bestuur, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

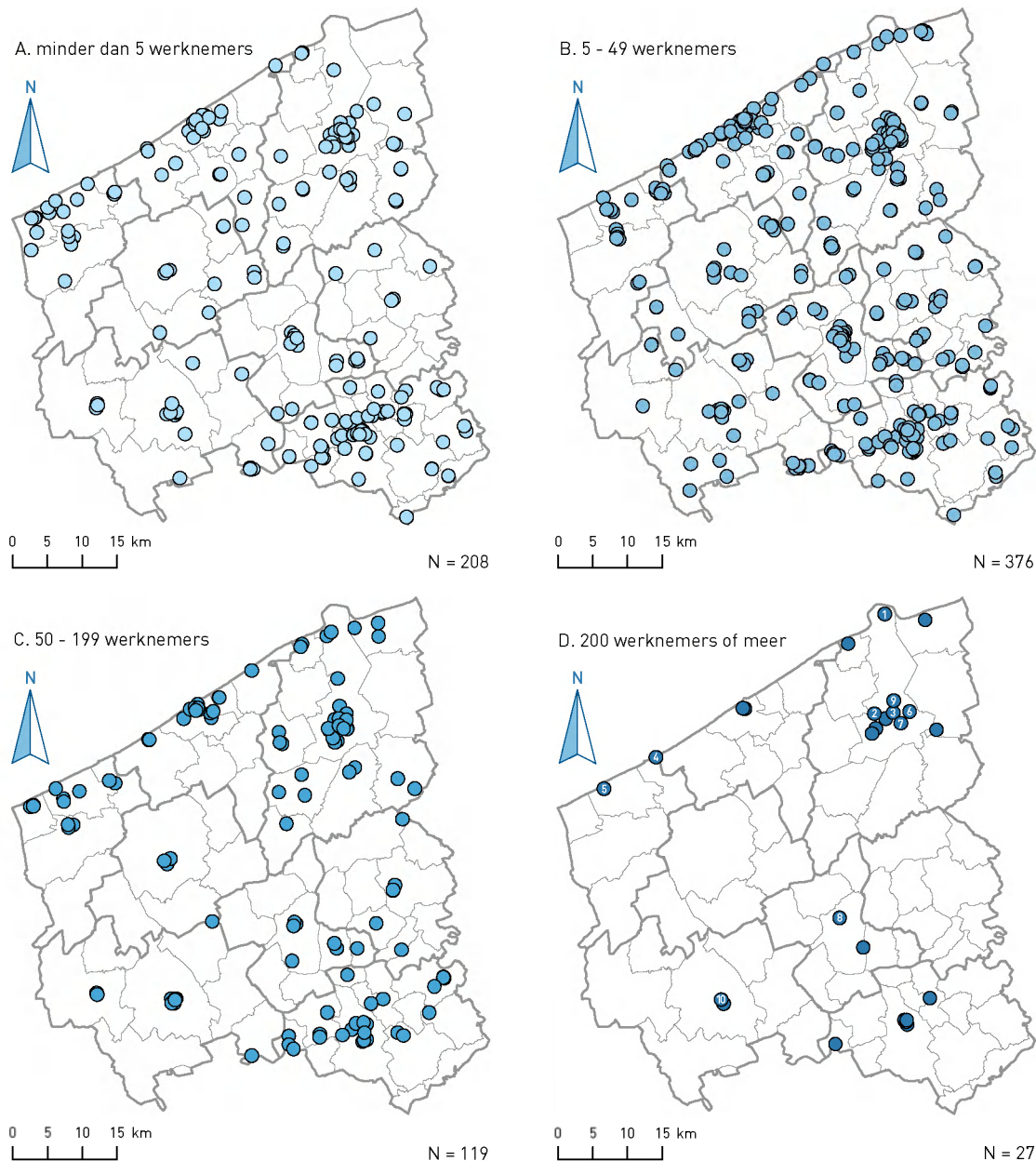
VASTSTELLINGEN

- In West-Vlaanderen staan de arrondissementen Brugge (26,9%), Kortrijk (24%) en Oostende (13,5%) in de top drie wat betreft het aantal vestigingen in de sector openbaar bestuur.
- De vestigingen in openbaar bestuur situeren zich vooral in de subsector 'openbaar bestuur' (65,2%). De overige subsectoren, 'verplichte sociale verzekeringen' en 'algemene overheidsdiensten' vertegenwoordigen respectievelijk 22,8% en 12% van de West-Vlaamse vestigingen in de sector openbaar bestuur.
- De arrondissementele verdeling van de vestigingen in de subsectoren 'openbaar bestuur' en 'algemene overheidsdiensten' sluit vrij nauw aan bij de verdeling van het totale aantal vestigingen in de sector openbaar bestuur. Bij de subsector 'verplichte sociale verzekeringen' springt het arrondissement Kortrijk in het oog met iets meer dan één derde (33,7%) van de West-Vlaamse vestigingen in deze subsector.

SUBSECTOREN

- Openbaar bestuur (Nace-Bel 84.1)
 - o.a.: - federale, gewestelijke, provinciale, gemeentelijke overheden en OCMW's
 - openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur...
- Algemene overheidsdiensten (Nace-Bel 84.2)
 - o.a.: - buitenlandse zaken en defensie
 - rechtbanken en strafinrichtingen
 - federale en lokale politie
 - brandweer
- Verplichte sociale verzekeringen (Nace-Bel 84.3)
 - o.a.: - ziekenfondsen en zorgkassen

Kaart 6.12.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in openbaar bestuur in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Brugge
2. FOD JUSTITIE, Brugge
3. STADSBESTUUR VAN BRUGGE, Brugge
4. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Nieuwpoort
5. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Koksijde

6. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Brugge
7. FOD JUSTITIE, Brugge
8. STADSBESTUUR VAN ROESELARE, Roeselare
9. POLITIEZONE VAN BRUGGE, Brugge
10. MINISTERIE VAN LANDSVERDEDIGING, Ieper

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

20,8%

openbaar bestuur in tewerkstelling
quartaire sector

7,5% openbaar bestuur in totale tewerkstelling

Vlaams G.

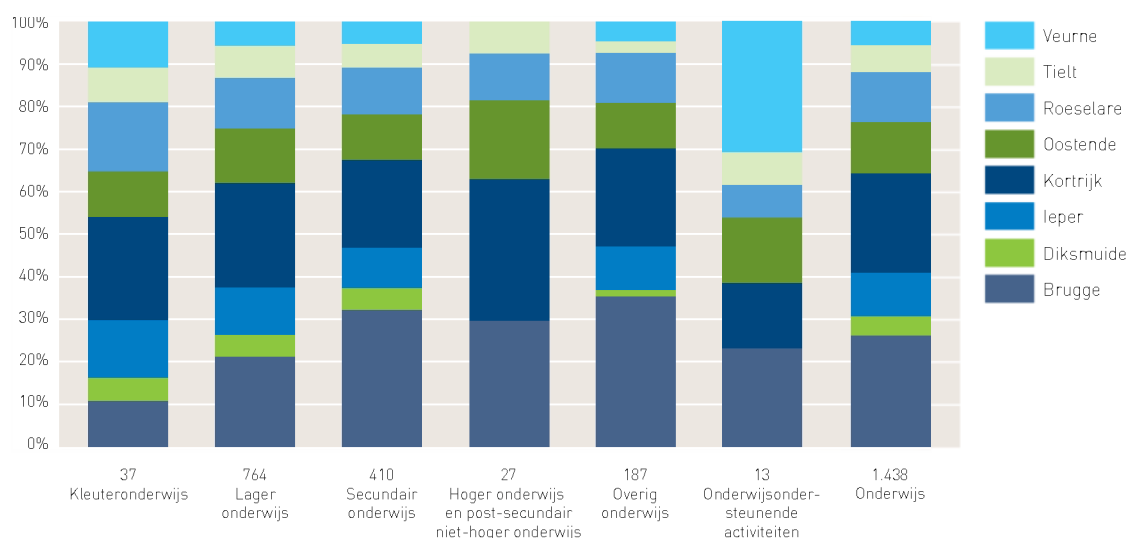
20,6%

7,2%

13. ONDERWIJS

De arrondissementen Brugge en Kortrijk tellen samen bijna de helft van de West-Vlaamse onderwijsvestigingen. De subsector 'lager onderwijs' vertegenwoordigt 53,1% van de West-Vlaamse onderwijsvestigingen.

Figuur 6.13.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in het onderwijs, arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

VASTSTELLINGEN

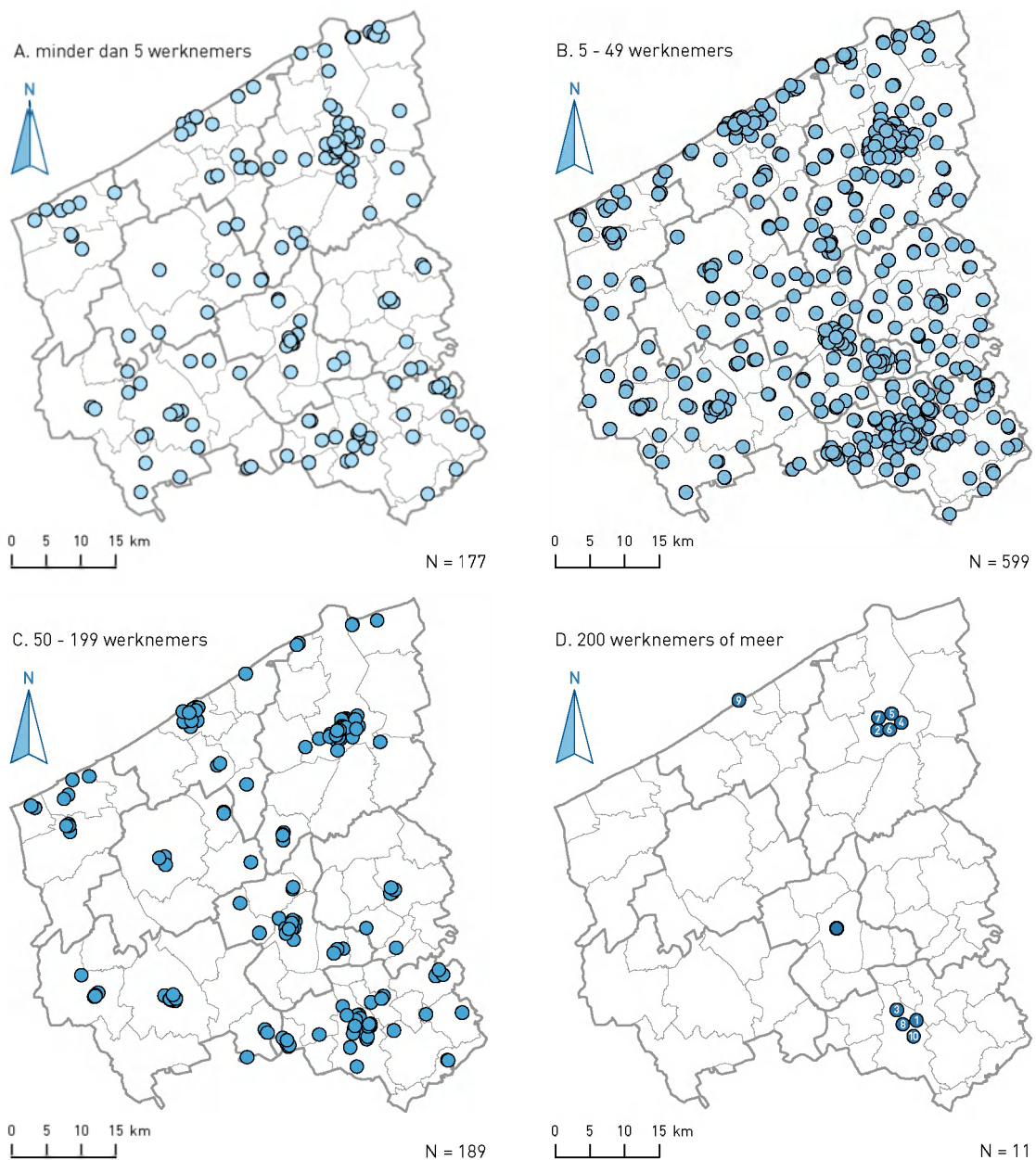
- Bijna de helft van de West-Vlaamse onderwijsvestigingen vinden we in de arrondissementen Brugge (26,1%) en Kortrijk (23,4%).
- Van alle onderwijsvestigingen in West-Vlaanderen situeert 53,1% zich in het 'lager onderwijs'. Het 'secundair onderwijs' volgt op de tweede plaats (28,5%) en het 'overig onderwijs' vervolledigt de top drie met 13% van de vestigingen.
- De vestigingen in het 'lager onderwijs' vinden we voornamelijk in de arrondissementen Kortrijk (24,6%) en Brugge (21,2%). De arrondissementen Oostende, Roeselare en Ieper tellen nagenoeg even veel vestigingen in het 'lager onderwijs' (respectievelijk 12,8%, 12% en 11,1%).
- Ruim de helft (52,9%) van de vestigingen in het 'secundair onderwijs' vinden we in de arrondissementen Brugge (32,2%) en Kortrijk (20,7%). Ook inzake de subsector 'overig onderwijs' vinden we ruim de helft (58,3%) van de vestigingen in deze arrondissementen. In vijf West-Vlaamse arrondissementen vinden we vestigingen in het 'hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs'. De arrondissementen Kortrijk (33,3%) en Brugge (29,6%) staan opnieuw op kop. In de Westhoekarrondissementen Diksmuide, Ieper en Veurne is deze subsector niet vertegenwoordigd.

SUBSECTOREN

- Kleuteronderwijs (Nace-Bel 85.1)
- Lager onderwijs (Nace-Bel 85.2)
- Secundair onderwijs (Nace-Bel 85.3)
 - o.a.: - algemeen secundair onderwijs
 - technisch, beroeps- en buitengewoon secundair onderwijs
- Hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs (Nace-Bel 85.4)
- Overig onderwijs (Nace-Bel 85.5)
 - o.a.: - sport- en recreatieonderwijs
 - cultureel onderwijs
 - autorijscholen en vlieg- en vaaronderricht
 - beroepsopleiding
- Onderwijsondersteunende activiteiten (Nace-Bel 85.6)
 - o.a.: - activiteiten van Centra voor Leerlingbegeleiding (CLB's)

Kaart 6.13.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in het onderwijs in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

Top 10

1. KATHO VZW, Kortrijk
2. KHBO VZW, Brugge
3. HOWEST AV, Kortrijk
4. GROEP INTRO VZW, Brugge
5. TECHNISCH INSTITUUT HEILIGE FAMILIE VZW, Brugge

6. KONINKLIJK TECHNISCH ATHENEUM AV, Brugge
7. VRIJ TECHNISCH INSTITUUT VZW, Brugge
8. BUSO DE KOUTER VZW, Kortrijk
9. KONINKLIJK TECHNISCH ATHENEUM VESALIUS-INSTITUUT AV, Oostende
10. KULAK AV, Kortrijk

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen

o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

26,2%

onderwijs in tewerkstelling
quartaire sector

9,5% onderwijs in totale tewerkstelling

Vlaams G.

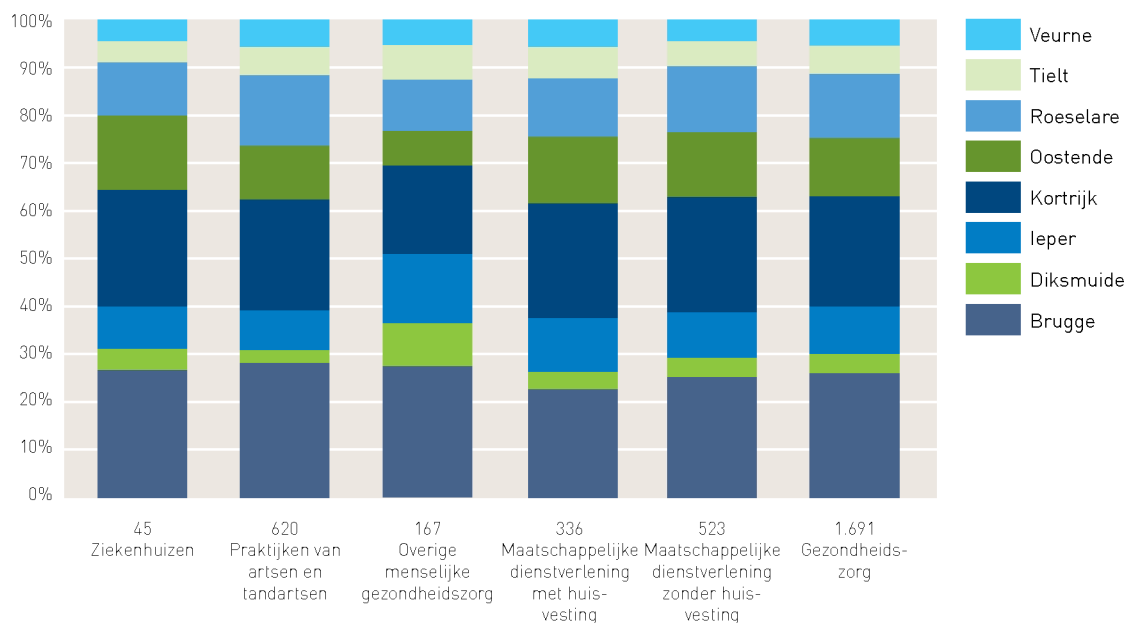
29,6%

10,3%

14. GEZONDHEIDSZORG

In de arrondissementen Brugge en Kortrijk zijn respectievelijk 26% en 23,2% van de West-Vlaamse vestigingen in de gezondheidszorg actief. Van alle West-Vlaamse vestigingen in de gezondheidszorg kan 67,6% worden gesitueerd in twee subsectoren, namelijk 'praktijken van artsen en tandartsen' en 'maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting'.

Figuur 6.14.1: Verdeling van de vestigingen naar subsector in de gezondheidszorg (a), arrondissementen van West-Vlaanderen, 31 december 2010.

(a) Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Bron: Gedecentraliseerde statistieken RSZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

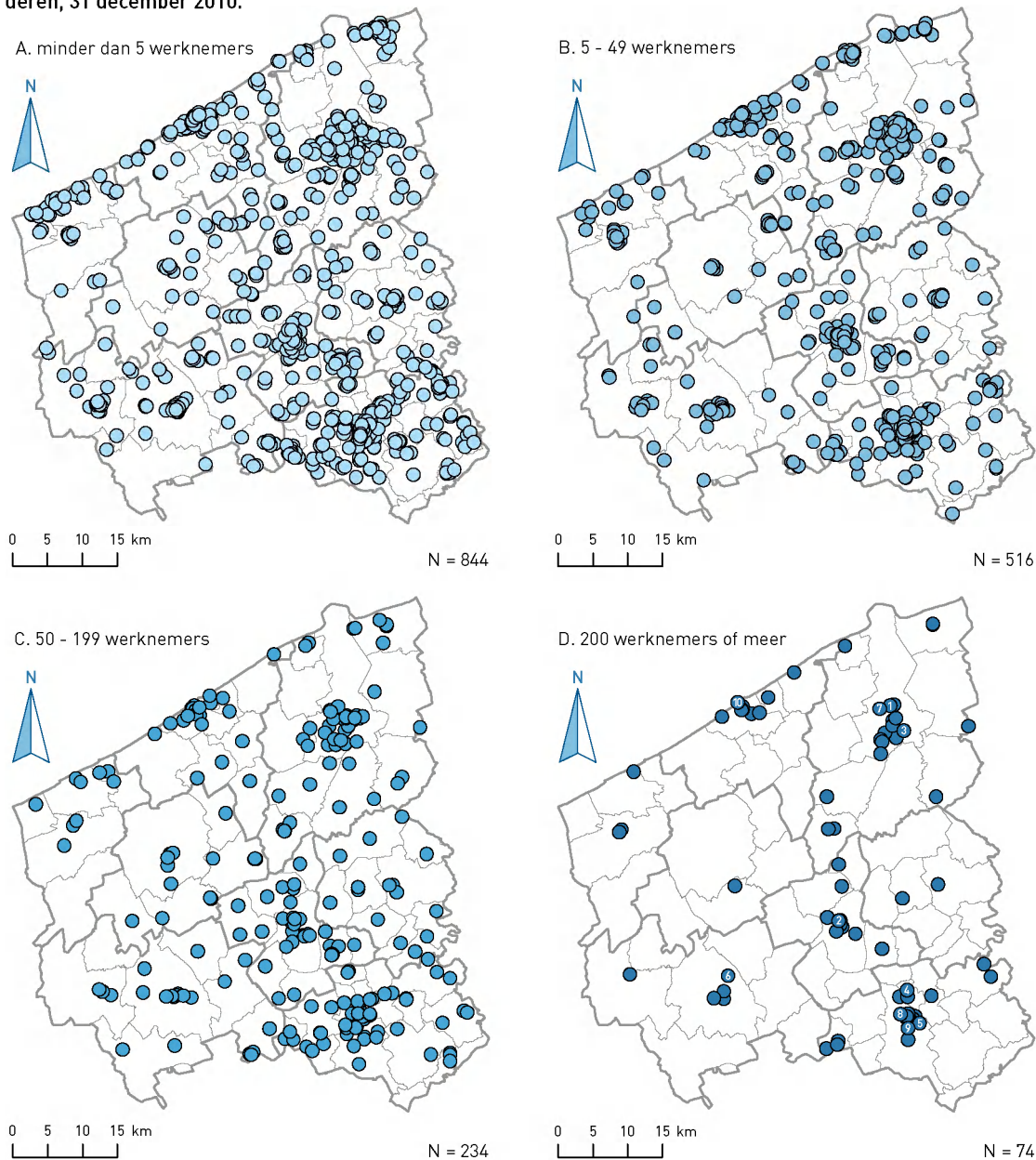
VASTSTELLINGEN

- De arrondissementen Brugge en Kortrijk tellen respectievelijk 26% en 23,2% van de West-Vlaamse vestigingen in de gezondheidszorg. De arrondissementen Roeselare en Oostende volgen op geruime afstand met respectievelijk 13,4% en 12,2% van de vestigingen in de sector.
- Iets meer dan twee op de drie vestigingen in de gezondheidszorg is te situeren in twee subsectoren, namelijk 'praktijken van artsen en tandartsen' (36,7%) en 'maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting' (30,9%).
- In vier van de vijf subsectoren in de gezondheidszorg staat het arrondissement Brugge op kop met het grootste aandeel vestigingen, gevolgd door het arrondissement Kortrijk. De subsector 'maatschappelijke dienstverlening met huisvesting' vormt hierop de enige uitzondering. In deze subsector telt Kortrijk iets meer vestigingen dan Brugge (24,1% ten opzichte van 22,6%).

SUBSECTOREN

- Ziekenhuizen (Nace-Bel 86.1)
 - o.a.: - algemene, geriatrische en psychiatrische ziekenhuizen
- Praktijken van artsen en tandartsen (Nace-Bel 86.2)
 - o.a.: - praktijken van huisartsen en specialisten
 - tandartspraktijken
- Overige menselijke gezondheidszorg (Nace-Bel 86.9)
 - o.a.: - activiteiten van medische laboratoria
 - ziekenvervoer
 - verpleegkundige activiteiten
 - activiteiten van vroedvrouwen
- Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting (Nace-Bel 87)
 - o.a.: - rust- en verzorgingstehuizen
 - instellingen met huisvesting voor personen met een mentale handicap of psychiatrische problemen en voor drugs- en alcoholverslaafden
 - rusthuizen en serviceflats voor ouderen
- Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting (Nace-Bel 88)
 - o.a.: - activiteiten van dag- en dienstencentra voor ouderen
 - activiteiten van dagcentra voor minderjarigen en volwassenen met een lichamelijke handicap
 - kinderdagverblijven, crèches en kinderopvang door onthaalmoeders
 - beschutte en sociale werkplaatsen

Kaart 6.14.1: Geografische spreiding van de vestigingen naar grootteklasse in de gezondheidszorg (a) in West-Vlaanderen, 31 december 2010.

[a] Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.

Top 10

1. AZ ST-JAN BRUGGE-OOSTENDE A.V., Brugge	6. JAN YPERMAN ZIEKENHUIS VZW CAMPUS ONZE LIEVE VROUW, Ieper
2. H.-HARTZIEKENHUIS ROESELARE-MENEN VZW, Roeselare	7. OCMW BRUGGE, Brugge
3. AZ SINT-LUCAS BRUGGE VZW, Brugge	8. AZ GROENINGE VZW CAMPUS MARIA'S VOORZIENIGHEID, Kortrijk
4. WAAK VZW, Kuurne	9. AZ GROENINGE VZW CAMPUS KENNEDYLAAN, Kortrijk
5. THUISHULP KORTRIJK VZW, Kortrijk	10. AZ DAMIAAN VZW, Oostende

Bron: Kubus Provincie West-Vlaanderen
o.b.v. RSZ en RSZPPO.

Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

West-Vl.

47,2%

17,0%

gezondheidszorg in tewerkstelling
quartaire sector

gezondheidszorg in totale tewerkstelling

Vlaams G.

43,1%

15,0%

DEFINITIES EN METHODOLOGIE

Kubus Provincie West-Vlaanderen o.b.v. RSZ en RSZPPO

De kubus van de Provincie West-Vlaanderen bestaat uit RSZ- en RSZPPO-data (PPO: Plaatselijke en Provinciale Overheden).

Op de kaartjes in het thema 'Blik op sectoren' kan het aantal vestigingen afwijken van het aantal vestigingen (N) dat rechts onderaan wordt vermeld. Dit omwille van het feit dat vestigingen met hetzelfde adres of vestigingen waarvan de adressen dicht bij mekaar liggen, niet steeds afzonderlijk zichtbaar zijn.

Landbouwenquête

Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de land- en tuinbouw telling die elk jaar in mei wordt uitgevoerd door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouw telling in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouw telling, maar sinds 2011 wordt opnieuw een enquête gehouden.

AFKORTINGEN

ADSEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie
AG	Autonoom Gemeentebedrijf
ASO	Algemeen secundair onderwijs
BBP	Bruto Binnenlands Product
BLO	Buitengewoon lager onderwijs
BRP	Bruto Regionaal Product
BSO	Beroepssecundair onderwijs
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BuSO	Buitengewoon secundair onderwijs
DBSO	Deeltijds beroepssecundair onderwijs
DC NOISE	Demographic Change - New Opportunities in Shrinking Europe
DIMONA	Déclaration Immédiate / Onmiddellijke Aangifte
DSA	Data, Studie en Advies
ECOOM	Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring
EWI	Economie, Wetenschap en Innovatie
FEBIAC	Belgische Federatie van de Automobiel- en Tweewielerindustrie
FOD	Federale Overheidsdienst
GSO	Gemeenschappelijk secundair onderwijs
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
KBO	Kruispuntbank van ondernemingen
KMO	Kleine en middelgrote ondernemingen
KSO	Kunstsecundair onderwijs
KULAK	Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Kortrijk
NACE	Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne (Statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap)
NBB	Nationale Bank van België
NWWZ	Niet-werkende werkzoekenden
O&O	Onderzoek en ontwikkeling
OKAN	Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers
POM	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij
RESOC	Regionaal Sociaaleconomisch Overlegcomité
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RSZPPO	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
TSO	Technisch secundair onderwijs
VAR	Vlaamse Arbeidsrekening
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité
VUB	Vrije Universiteit Brussel
WIV	West-Vlaamse Intercommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem
WZUA	Werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag

ANDERE PUBLICATIES

Naast "West-Vlaanderen Ontcijferd – Sociaaleconomisch profiel van de provincie" maakt de afdeling DSA van de POM West-Vlaanderen periodiek ook nog een aantal andere publicaties op die eveneens beschikbaar zijn via www.pomwvl.be/data-studie-en-advies.

Gemeentelijke steekkaarten

De gemeentelijke steekkaarten - die jaarlijks worden geactualiseerd in de loop van juli/augustus - zijn een aanvulling op de publicatie "West-Vlaanderen Ontcijferd - Sociaaleconomisch profiel van de provincie", waar de analyse vooral op bovenlokaal niveau gebeurt (arrondissementen, provincie) en waarin overzichtstabellen en -kaarten voor alle West-Vlaamse gemeenten samen zijn opgenomen.

De steekkaarten van de 64 West-Vlaamse gemeenten bevatten kenmerkende getallen voor de gemeente, het arrondissement, West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest. Daarbij krijgt u een tabel met bijkomende uitleg over de datum waarop de cijfers betrekking hebben, de gegevensbron en toelichting over de gehanteerde definities.

Onderwerpen die in de steekkaarten aan bod komen zijn: demografie, huisvesting en ruimtelijke ordening, welvaart, arbeidsmarkt en opleiding, indicatoren van economische activiteit en land- en tuinbouw.

Dataset voor de Regionale Sociaaleconomische Overlegcomités (RESOC's)

Vanuit de afdeling DSA werd, in samenspraak met de RESOC's, een selectie gemaakt van sociaaleconomische gegevens die relevant zijn voor de dagelijkse RESOC-werking. Deze dataset wordt digitaal ter beschikking gesteld van de RESOC's en wordt jaarlijks geactualiseerd in de loop van juli/augustus.

De statistieken worden op arrondissementeel én op RESOC-niveau weergegeven, met telkens ook opgave van het West-Vlaamse en Vlaamse cijfer. Waar nodig wordt ook bijkomende toelichting verstrekt over de gebruikte definities.

Onderwerpen die in de RESOC-dataset aan bod komen zijn: demografie, huisvesting en ruimtelijke ordening, welvaart, arbeidsmarkt en opleiding, indicatoren van economische activiteit en land- en tuinbouw.

Conjunctuuranalyses

De afdeling DSA maakt trimestrieel (maart – juni – september – december) conjunctuuranalyses voor West-Vlaanderen. Aan de hand van een aantal arbeidsmarktindicatoren en indicatoren die het producenten- en consumentenvertrouwen weerspiegelen, wordt de recente economische evolutie in West-Vlaanderen onderzocht.

Publicatie "Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen in West-Vlaanderen"

De sociale economie vervult een bijzondere rol in de sociaaleconomische streekontwikkeling van de provincie West-Vlaanderen. De West-Vlaamse sector van de sociale economie wil zich professioneel verder uitbouwen en de POM West-Vlaanderen ondersteunt haar daarbij door het aanspreekpunt en kenniscentrum te zijn voor de sociale economie in West-Vlaanderen en via de uitvoering van concrete projecten.

Met de jaarlijkse publicatie "Tewerkstellingsinitiatieven voor kansengroepen in West-Vlaanderen", waarin de (her)inschakeling van kansengroepen op de West-Vlaamse arbeidsmarkt wordt geanalyseerd, wil de POM West-Vlaanderen bijdragen tot de verdere werking, uitbouw en versteviging van de sociale economie in West-Vlaanderen.

OVERZICHTSLIJST VAN DE OPGENOMEN TABELLEN

1. Demografie

1.1 Totale bevolking

- 1.1.1 Totale bevolking naar leeftijd, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012. [p. 5](#)
- 1.1.2 Bevolking naar leeftijd en geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012. [p. 6](#)
- 1.1.3 Bevolking naar voornaamste nationaliteiten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012. [p. 7](#)
- 1.1.4 Aantal private huishoudens naar grootte, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012. [p. 7](#)

1.2 Beroepsbevolking

- 1.2.1 Bevolking (18-64 jaar) naar socio-economische positie, activiteitsgraad, werkzaamheidsgraad, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010. [p. 8](#)

2. Huisvesting en ruimtelijke ordening

2.1 Woningen

- 2.1.1 Aantal woningen naar bouwjaar, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012 (a). [p. 9](#)

2.2 Ruimte voor bedrijven

- 2.2.1 Onbebouwde en bebouwde percelen naar oppervlakte (in ha), gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012. [p. 10](#)

3. Welvaart

- 3.1 Belastbaar inkomen, gemeenten van West-Vlaanderen, aanslagjaar 2011, inkomen 2010. [p. 12](#)
- 3.2 Belastbaar inkomen, arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2010-2011, inkomens 2009-2010. [p. 13](#)
- 3.3 Verdeling van het aantal aangiften naar hoogte van het gemiddeld belastbaar inkomen (in euro), arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2010-2011, inkomens 2009-2010. [p. 14](#)
- 3.4 Indeling van de motorvoertuigen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 augustus 2012. [p. 15](#)
- 3.5 Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2011-2012 (a). [p. 15](#)

4. Arbeidsmarkt en opleiding

4.1 Tewerkstelling

- 4.1.1 Bezoldigde tewerkstelling (a) naar geslacht en arbeidsregime, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010. [p. 16](#)
- 4.1.2 Uitgaande pendel bij loontrekkenden (a), regio's van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2010. [p. 18](#)
- 4.1.3 Inkomende pendel bij loontrekkenden (a), regio's van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2010. [p. 18](#)
- 4.1.4 Zelfstandigen en helpers (a) naar sector en geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2011. [p. 20](#)
- 4.1.5 Zelfstandigen en helpers (a) naar bedrijfstak en geslacht in West-Vlaanderen, 31 december 2010 en 31 december 2011. [p. 22](#)
- 4.1.6 Zelfstandigen en helpers (a) naar bedrijfstak, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2010 en 31 december 2011. [p. 24](#)

4.2 Werkloosheid

- 4.2.1 Werkloosheid en werkloosheidsdruk naar geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012. [p. 26](#)
- 4.2.2 Aantal niet-werkende werkzoekenden (mannen en vrouwen) naar leeftijd, werkloosheidsduur en studieniveau, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012 (a), (b). [p. 27](#)
- 4.2.3 Kenmerken (in %) van de niet-werkende werkzoekenden, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012. [p. 28](#)
- 4.2.4 Aantal niet-werkende werkzoekenden volgens combinatie van kansengroepen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012. [p. 30](#)

4.3 Opleiding

- 4.3.1 Aantal leerlingen in het secundair onderwijs naar woongemeente en geslacht, 1 februari 2012 (schooljaar 2011-2012). [p. 30](#)
- 4.3.2 Aantal studenten in het hoger onderwijs naar woongemeente en geslacht, academiejaar 2011-2012. [p. 32](#)

5. Indicatoren van economische activiteit

5.1 Conjunctuur

5.2 Bruto toegevoegde waarde

- 5.2.1 Bruto toegevoegde waarde, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2003-2010-2011. [p. 33](#)
- 5.2.2 Economische structuur op basis van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (in miljoen euro), West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2010-2011. [p. 34](#)

5.3 Omzet, uitvoer en investeringen

- 5.3.1 Evolutie van omzet, uitvoer en investeringen (in miljoen euro), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2007-2011 (a). [p. 34](#)

5.4 Verloop van de ondernemingen

- 5.4.1 Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012. [p. 35](#)
- 5.4.2 Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen naar bedrijfstak, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2012. [p. 36](#)
- 5.4.3 Aantal faillissementen naar sector en grootteklasse, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012. [p. 38](#)

5.5 Onderzoek en ontwikkeling

6. Blik op sectoren

6.1 Land- en tuinbouw

- 6.1.1 Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2000-2001-2010-2011 (a). [p. 39](#)
- 6.1.2 Evolutie van het totale aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouw, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2007-2011 (a), (b). [p. 39](#)
- 6.1.3 Teeltpatroon in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2000-2001 en 2010-2011 (a), (b). [p. 40](#)
- 6.1.4 Evolutie van de veestapel in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2000-2001 en 2010-2011 (a), (b). [p. 40](#)

6.2 Zeevisserij

- 6.2.1 Toestand van de Belgische visserijvloot, 31 december 2011 en 31 december 2012. [p. 41](#)
- 6.2.2 Aanvoer door Belgische en vreemde vaartuigen in Belgische havens, 2011-2012. [p. 41](#)

6.3 Metaalsector

6.4 Textielsector

6.5 Voedingssector

6.6 Bouwsector

6.7 Groothandel

6.8 Kleinhandel

6.8.1 Aantal detailhandelszaken (in %) naar branche, gemeenten van West-Vlaanderen, maart 2013. [p. 42](#)

6.9 Horeca

6.10 Transport, logistiek en post

6.10.1 Evolutie van de trafiek in de haven van Zeebrugge, 2008-2012. [p. 43](#)

6.10.2 Evolutie van de trafiek in de haven van Oostende, 2008-2012. [p. 43](#)

6.10.3 Evolutie van de toegevoegde waarde, werkgelegenheid en investeringen, havens van Zeebrugge en Oostende, 2005-2010. [p. 44](#)

6.10.4 Trafiek in de Vlaamse havens (in 1.000 ton), 2012. [p. 45](#)

6.10.5 Evolutie van de trafiek op de luchthaven van Oostende-Brugge, 2008-2012. [p. 45](#)

6.10.6 Evolutie van het aantal passagiers op de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem, 2008-2012. [p. 45](#)

6.11 Zakelijke dienstverlening

6.12 Openbaar bestuur

6.13 Onderwijs

6.14 Gezondheidszorg

Tabel 1.1.1: Totale bevolking naar leeftijd, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Gemeente	0-17 jaar	18-64 jaar	65 jaar en ouder	Totaal
Beernem	2.978	9.548	2.831	15.357
Blankenberge	2.697	11.425	5.215	19.337
Brugge	20.248	71.303	25.619	117.170
Damme	1.979	6.744	2.121	10.844
Jabbeke	2.740	8.436	2.605	13.781
Knokke-Heist	4.308	19.240	10.456	34.004
Oostkamp	4.548	13.923	4.293	22.764
Torhout	3.606	12.571	3.972	20.149
Zedelgem	4.500	13.857	3.963	22.320
Zuienkerke	514	1.786	460	2.760
Arr. Brugge	48.118	168.833	61.535	278.486
Diksmuide	3.206	9.933	3.293	16.432
Houthulst	2.014	5.946	1.769	9.729
Koekelare	1.607	5.301	1.627	8.535
Kortemark	2.342	7.518	2.407	12.267
Lo-Reninge	714	1.907	678	3.299
Arr. Diksmuide	9.883	30.605	9.774	50.262
Heuvelland	1.609	4.900	1.431	7.940
Ieper	6.367	21.452	7.268	35.087
Langemark-Poelkapelle	1.720	4.851	1.410	7.981
Mesen	207	564	181	952
Poperinge	4.069	11.858	4.062	19.989
Vleteren	791	2.190	731	3.712
Wervik	3.788	11.007	3.579	18.374
Zonnebeke	2.654	7.499	2.227	12.380
Arr. Ieper	21.205	64.321	20.889	106.415
Anzegem	2.992	8.803	2.676	14.471
Avelgem	1.845	5.929	1.867	9.641
Deerlijk	2.234	6.909	2.271	11.414
Harelbeke	5.040	16.823	5.094	26.957
Kortrijk	14.285	45.167	15.767	75.219
Kuurne	2.499	7.776	2.686	12.961
Lendelede	1.079	3.433	1.172	5.684
Menen	6.562	19.595	6.526	32.683
Spiere-Helkijn	502	1.297	311	2.110
Waregem	6.943	22.885	6.923	36.751
Wevelgem	6.129	19.158	5.789	31.076
Zwevegem	4.801	14.869	4.539	24.209
Arr. Kortrijk	54.911	172.644	55.621	283.176
Bredene	3.133	10.295	3.068	16.496
De Haan	1.725	7.288	3.460	12.473
Gistel	2.395	7.236	2.161	11.792
Ichtegem	2.783	8.683	2.432	13.898
Middelkerke	2.756	10.912	5.384	19.052
Oostende	10.651	40.999	18.634	70.284
Oudenburg	1.713	5.565	1.832	9.110
Arr. Oostende	25.156	90.978	36.971	153.105
Hooglede	1.993	6.071	1.831	9.895
Ingelmunster	2.069	6.430	2.229	10.728
Izegem	5.155	16.490	5.718	27.363
Ledelegem	1.941	5.635	1.933	9.509
Lichtervelde	1.716	5.192	1.604	8.512
Moorslede	2.119	6.525	2.281	10.925
Roeselare	11.462	36.048	11.313	58.823
Staden	2.209	6.463	2.279	10.951
Arr. Roeselare	28.664	88.854	29.188	146.706
Ardoie	1.675	5.548	1.865	9.088
Dentergem	1.748	5.048	1.543	8.339
Meulebeke	2.117	6.835	2.134	11.086
Oostrozebeke	1.562	4.621	1.373	7.556
Pittem	1.366	4.131	1.266	6.763
Ruislede	981	3.191	1.002	5.174
Tielt	3.712	12.101	4.109	19.922
Wielsbeke	1.999	5.676	1.513	9.188
Wingene	2.904	8.410	2.635	13.949
Arr. Tielt	18.064	55.561	17.440	91.065
Alveringem	1.141	2.972	877	4.990
De Panne	1.627	6.144	2.977	10.748
Koksijde	2.646	12.619	6.888	22.153
Nieuwpoort	1.541	6.606	3.221	11.368
Veurne	2.113	6.890	2.513	11.516
Arr. Veurne	9.068	35.231	16.476	60.775
WEST-VLAANDEREN	215.069	707.027	247.894	1.169.990
VLAAMS GEWEST	1.237.629	3.933.324	1.179.812	6.350.765
BELGIË	2.245.635	6.865.841	1.924.472	11.035.948

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.1.2: Bevolking naar leeftijd en geslacht, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Arrondissement	0-4 jr	5-9 jr	10-14 jr	15-19 jr	20-24 jr	25-29 jr	30-34 jr	35-39 jr	40-44 jr	45-49 jr	50-54 jr	55-59 jr	60-64 jr	65-69 jr	70-74 jr	75-79 jr	80-84 jr	85-89 jr	90-94 jr	95 en +	Totaal
TOTAAL	12.969	12.609	13.675	15.393	16.040	15.040	15.234	16.151	19.060	21.214	20.965	19.803	18.798	16.945	14.185	12.779	9.620	5.699	1.835	472	278.486
Brugge	2.924	2.524	2.700	3.029	3.190	3.124	3.064	3.055	3.510	3.907	3.561	3.141	2.759	2.408	2.251	1.990	1.657	1.076	319	73	50.262
Diksmuide	5.987	5.660	5.838	6.536	6.805	6.162	6.233	6.361	7.162	7.972	7.651	6.800	6.359	5.361	4.559	4.259	3.609	2.214	711	176	106.415
Ieper	15.480	14.586	14.988	16.906	17.625	16.859	17.540	16.936	19.326	21.974	20.393	18.481	16.461	14.673	12.703	11.693	9.095	5.408	1.641	408	283.176
Kortrijk	6.883	6.607	7.003	8.078	8.428	7.719	8.060	8.321	9.992	11.493	11.329	11.205	11.016	10.137	8.708	7.598	5.850	3.250	1.152	276	153.105
Oostende	8.166	7.575	7.916	8.589	8.915	8.642	9.219	9.262	10.547	11.096	10.130	9.271	8.190	7.654	6.842	6.270	4.625	2.717	877	203	146.706
Roeselare	4.989	4.924	4.967	5.429	5.486	5.301	5.823	5.847	6.517	7.041	6.510	5.794	4.997	4.447	3.904	3.753	2.952	1.712	519	153	91.065
Tielt	2.214	2.450	2.627	3.118	3.321	2.547	2.650	2.870	3.655	4.311	4.478	4.650	5.408	4.979	3.751	3.317	2.373	1.482	454	120	60.775
Veurne	59.612	56.935	59.714	67.078	69.810	65.394	67.823	68.803	79.769	89.008	85.017	79.145	73.988	66.604	56.903	51.659	39.781	23.558	7.508	1.881	1.169.990
WEST-VLAANDEREN	353.868	335.392	338.123	360.283	380.202	382.478	406.005	400.314	452.102	491.067	470.626	422.319	378.174	321.901	270.523	247.745	188.793	107.573	34.927	8.350	6.350.765
VLAAMS GEWEST	647.171	613.923	612.232	637.849	689.390	694.498	726.346	725.856	784.265	825.066	791.183	715.295	648.402	522.012	433.335	396.612	312.297	184.068	61.653	14.495	11.035.948
MANNEN	6.709	6.508	6.838	7.815	8.254	7.723	7.755	8.023	9.680	10.658	10.549	9.806	9.173	8.281	6.578	5.757	3.860	1.964	524	91	136.546
Brugge	1.523	1.273	1.359	1.544	1.610	1.597	1.556	1.569	1.795	2.049	1.847	1.603	1.422	1.202	1.068	911	630	397	98	12	25.065
Diksmuide	3.099	2.879	2.994	3.384	3.459	3.161	3.190	3.290	3.690	4.123	3.929	3.467	3.270	2.607	2.117	1.847	1.437	762	196	50	52.951
Ieper	7.987	7.423	7.691	8.583	8.972	8.513	8.895	8.706	9.865	11.305	10.405	9.301	8.196	7.033	5.888	5.142	3.453	1.824	423	74	139.679
Kortrijk	3.468	3.308	3.600	4.113	4.310	3.991	4.135	4.267	5.055	5.927	5.742	5.533	5.434	4.945	4.031	3.273	2.377	1.069	316	40	74.934
Oostende	4.070	3.865	4.029	4.341	4.529	4.406	4.688	4.796	5.422	5.734	5.204	4.724	4.101	3.737	3.234	2.782	1.848	897	252	48	72.707
Roeselare	2.613	2.497	2.652	2.751	2.828	2.696	2.949	3.001	3.365	3.680	3.341	3.007	2.585	2.215	1.841	1.689	1.166	582	160	31	45.619
Tielt	1.161	1.291	1.405	1.611	1.752	1.325	1.337	1.441	1.811	2.186	2.248	2.253	2.658	2.420	1.818	1.488	967	510	126	21	29.829
Veurne	30.630	29.044	30.568	34.142	35.714	33.412	34.505	35.093	40.683	45.662	43.265	39.694	36.809	32.440	26.575	22.889	15.738	8.005	2.095	367	577.330
WEST-VLAANDEREN	181.103	171.776	172.524	183.801	192.349	192.050	204.462	202.355	229.157	249.646	238.080	212.523	188.674	157.635	126.732	109.306	75.214	36.791	9.762	1.612	3.135.552
VLAAMS GEWEST	331.276	313.954	312.566	325.268	346.200	346.348	364.694	367.153	397.782	417.743	396.862	355.527	319.198	251.118	199.007	170.540	119.998	59.744	16.250	2.573	5.413.801
VROUWEN	6.260	6.101	6.837	7.578	7.786	7.317	7.479	8.128	9.380	10.556	10.416	9.997	9.625	8.664	7.607	7.022	5.760	3.735	1.311	381	141.940
Brugge	1.401	1.251	1.341	1.485	1.580	1.527	1.508	1.486	1.715	1.858	1.714	1.538	1.337	1.206	1.183	1.079	1.027	679	221	61	25.197
Diksmuide	2.888	2.781	2.844	3.152	3.346	3.001	3.043	3.071	3.472	3.849	3.722	3.333	3.089	2.754	2.442	2.412	2.172	1.452	515	126	53.464
Ieper	7.493	7.163	7.297	8.323	8.653	8.346	8.645	8.230	9.461	10.669	9.988	9.180	8.265	7.640	6.815	6.551	5.642	3.584	1.218	334	143.497
Kortrijk	3.415	3.299	3.403	3.965	4.118	3.728	3.925	4.054	4.937	5.566	5.587	5.672	5.582	5.192	4.677	4.325	3.473	2.181	836	236	78.171
Oostende	4.096	3.710	3.887	4.248	4.386	4.236	4.531	4.466	5.125	5.362	4.926	4.547	4.089	3.917	3.608	3.488	2.777	1.820	625	155	73.999
Roeselare	2.376	2.427	2.315	2.678	2.558	2.605	2.874	2.846	3.152	3.361	3.169	2.787	2.442	2.232	2.063	2.064	1.786	1.130	359	122	45.466
Tielt	1.053	1.159	1.222	1.507	1.569	1.222	1.313	1.429	1.844	2.125	2.230	2.397	2.750	2.559	1.933	1.829	1.406	972	328	99	30.946
Veurne	28.982	27.891	29.146	32.936	34.096	31.982	33.318	33.710	39.086	43.346	41.752	39.451	37.179	34.164	30.328	28.770	24.403	15.553	5.413	1.514	592.660
WEST-VLAANDEREN	172.765	163.616	165.599	176.482	187.853	190.428	201.543	197.959	222.945	241.421	232.546	209.796	189.500	164.266	143.791	138.439	113.579	70.782	25.165	6.738	3.215.213
VLAAMS GEWEST	315.895	299.969	299.666	312.581	343.190	348.150	361.652	358.703	386.483	407.323	394.321	359.768	329.204	270.894	234.328	226.072	192.299	124.324	45.403	11.922	5.622.147

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.1.3: Bevolking naar voornaamste nationaliteiten, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Arrondissement	Totaal Europese Unie (EU-27) [a]	Waarvan:					Euro- pese landen buiten EU-27 [a]		Waarvan:			Totaal Europa		Azië	Waarvan:			Afrika	Waarvan:		Ocea- nië	Totale bevolking (incl. vluchte- lingen)		
		België	Frank- rijk	Neder- land	Polen	Roe- menië	Ver. Kon.	Duits- land	Rus- land	Albanië	Oe- kraïne	Turkije	Arme- nië		China	Afgha- nistan	Iran		Marokko	Amerika				
Brugge	275.090	269.634	645	1.821	662	465	400	340	751	257	83	67	65	275.841	1.588	101	192	53	78	708	184	288	18	278.486
Diksmuide	50.106	49.722	92	91	73	26	26	15	55	19	7	1	3	50.161	62	11	6	0	4	27	5	11	0	50.262
Ieper	105.445	102.849	1.661	180	321	88	127	32	225	92	23	25	10	105.670	411	90	25	13	23	227	51	61	0	106.415
Kortrijk	277.618	271.776	2.868	815	610	236	123	156	1.288	696	64	74	128	278.906	1.718	292	108	149	149	2.237	1.186	195	2	283.176
Oostende	149.391	146.394	475	728	266	192	310	283	1.146	489	121	118	37	150.537	1.725	217	177	230	83	641	106	137	7	153.105
Roeselare	144.643	142.852	254	293	386	382	40	65	814	424	43	21	21	145.457	698	93	42	53	121	402	151	56	5	146.706
Tielt	90.338	88.948	90	214	728	132	22	34	229	78	2	15	45	90.567	218	19	12	20	20	200	108	25	1	91.065
Veurne	60.167	58.508	872	221	54	57	57	72	182	102	3	22	15	60.349	264	35	27	23	28	118	19	29	3	60.775
WEST-VLAANDEREN	1.152.798	1.130.683	6.957	4.363	3.100	1.578	1.105	997	4.690	2.157	346	343	324	1.157.488	6.684	858	589	541	506	4.560	1.810	802	36	1.169.990
VLAAMS GEWEST	6.181.616	5.897.366	19.858	125.016	26.558	11.343	11.548	12.568	53.051	8.949	2.107	2.137	19.516	6.209.926	66.353	4.574	5.580	2.899	2.962	57.783	28.567	12.548	519	6.350.765
BELGIË	10.643.634	9.866.884	149.994	141.178	56.075	42.422	24.825	39.955	28.310	14.718	4.903	3.931	39.430	10.696.685	119.824	7.096	10.049	3.799	4.770	176.317	86.054	34.489	1.045	11.035.948

(a) EU-15: België, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Griekenland, Ierland, Portugal, Zweden, Italië, Nederland.

EU-25: EU-15 + Cyprus, Hongarije, Malta, Polen, Litouwen, Estland, Letland, Tsjechië, Slowakije, Slovenië.

EU-27: EU-25 + Roemenië, Bulgarije.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.1.4: Aantal private huishoudens naar grootte, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Arrondissement	Alleenwonende mannen	Alleenwonende vrouwen	2 personen	3 personen	4 personen	5 personen	6 personen	7 personen en meer	Totaal
Brugge	17.481	21.887	44.164	17.186	15.144	4.834	1.116	385	122.197
Diksmuide	2.596	2.784	7.304	3.286	3.114	1.009	240	91	20.424
Ieper	5.803	6.505	15.200	6.548	6.413	2.351	580	195	43.595
Kortrijk	15.955	18.763	41.998	17.818	16.611	5.521	1.341	625	118.632
Oostende	13.062	14.478	25.600	9.259	7.026	2.218	612	241	72.496
Roeselare	7.970	8.925	21.736	9.501	9.084	2.822	598	240	60.876
Tielt	4.397	4.839	13.063	5.921	6.000	1.814	411	128	36.573
Veurne	4.685	5.728	10.870	3.327	2.757	951	241	86	28.645
WEST-VLAANDEREN	71.949	83.909	179.935	72.846	66.149	21.520	5.139	1.991	503.438

Bron: Bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 1.2.1: Bevolking [18-64 jaar] naar socio-economische positie, activiteitsgraad, werkzaamheidsgraad, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Gemeente	Werkenden	Niet-werken- de werk- zoekenden	Beroeps- bevolking [a]	Niet- beroeps- actieven	Totale bevolking	Activiteits- graad [b]	Werkzaam- heidsgraad [c]	Werkloos- heidsgraad [d]
Beernem	7.002	250	7.252	2.167	9.419	77,0%	74,3%	3,4%
Blankenberge	7.181	829	8.010	3.271	11.281	71,0%	63,7%	10,4%
Brugge	50.859	3.308	54.167	17.202	71.369	75,9%	71,3%	6,1%
Damme	4.968	191	5.158	1.597	6.755	76,4%	73,5%	3,7%
Jabbeke	6.206	253	6.460	1.916	8.376	77,1%	74,1%	3,9%
Knokke-Heist	12.791	785	13.576	5.783	19.360	70,1%	66,1%	5,8%
Oostkamp	10.287	422	10.709	3.152	13.861	77,3%	74,2%	3,9%
Torhout	9.210	475	9.686	2.785	12.471	77,7%	73,9%	4,9%
Zedelgem	10.222	452	10.674	3.103	13.777	77,5%	74,2%	4,2%
Zuienkerke	1.365	57	1.422	381	1.803	78,9%	75,7%	4,0%
Arr. Brugge	120.092	7.023	127.115	41.358	168.473	75,5%	71,3%	5,5%
Diksmuide	7.317	343	7.660	2.169	9.829	77,9%	74,4%	4,5%
Houthulst	4.389	219	4.607	1.256	5.864	78,6%	74,8%	4,7%
Koekelare	3.860	197	4.057	1.164	5.221	77,7%	73,9%	4,9%
Kortemark	5.479	229	5.707	1.708	7.415	77,0%	73,9%	4,0%
Lo-Reninge	1.495	56	1.550	370	1.920	80,8%	77,8%	3,6%
Arr. Diksmuide	22.538	1.044	23.582	6.667	30.249	78,0%	74,5%	4,4%
Heuvelland	3.581	210	3.791	1.137	4.928	76,9%	72,7%	5,5%
Ieper	15.049	1.094	16.142	5.238	21.380	75,5%	70,4%	6,8%
Langemark-Poelkapelle	3.599	164	3.763	974	4.737	79,4%	76,0%	4,4%
Mesen	354	44	398	177	576	69,2%	61,6%	11,0%
Poperinge	8.713	487	9.200	2.662	11.862	77,6%	73,5%	5,3%
Vleteren	1.632	69	1.701	489	2.191	77,7%	74,5%	4,1%
Wervik	7.842	525	8.367	2.556	10.922	76,6%	71,8%	6,3%
Zonnebeke	5.642	240	5.881	1.490	7.372	79,8%	76,5%	4,1%
Arr. Ieper	46.411	2.833	49.244	14.724	63.968	77,0%	72,6%	5,8%
Anzegem	6.550	276	6.825	1.872	8.697	78,5%	75,3%	4,0%
Avelgem	4.264	266	4.530	1.415	5.945	76,2%	71,7%	5,9%
Deerlijk	5.117	230	5.347	1.476	6.822	78,4%	75,0%	4,3%
Harelbeke	12.202	717	12.919	3.819	16.738	77,2%	72,9%	5,5%
Kortrijk	31.048	2.741	33.789	11.337	45.126	74,9%	68,8%	8,1%
Kuurne	5.742	329	6.071	1.764	7.834	77,5%	73,3%	5,4%
Lendelede	2.515	111	2.626	787	3.414	76,9%	73,7%	4,2%
Menen	13.524	1.191	14.715	4.878	19.593	75,1%	69,0%	8,1%
Spiere-Helkijn	908	81	989	286	1.276	77,5%	71,2%	8,2%
Waregem	16.533	912	17.445	5.281	22.726	76,8%	72,7%	5,2%
Wevelgem	14.215	719	14.934	4.223	19.157	78,0%	74,2%	4,8%
Zwevegem	10.821	501	11.322	3.426	14.748	76,8%	73,4%	4,4%
Arr. Kortrijk	123.438	8.074	131.512	40.564	172.076	76,4%	71,7%	6,1%
Bredene	7.069	522	7.590	2.711	10.301	73,7%	68,6%	6,9%
De Haan	4.836	412	5.248	2.120	7.368	71,2%	65,6%	7,9%
Gistel	5.224	293	5.517	1.691	7.209	76,5%	72,5%	5,3%
Ichtegem	6.384	324	6.708	1.947	8.655	77,5%	73,8%	4,8%
Middelkerke	6.902	554	7.456	3.371	10.827	68,9%	63,8%	7,4%
Oostende	25.361	3.321	28.682	12.060	40.742	70,4%	62,2%	11,6%
Oudenburg	4.011	204	4.216	1.297	5.512	76,5%	72,8%	4,8%
Arr. Oostende	59.787	5.630	65.417	25.196	90.614	72,2%	66,0%	8,6%
Hooglede	4.624	158	4.782	1.300	6.082	78,6%	76,0%	3,3%
Ingelmunster	4.740	220	4.960	1.440	6.400	77,5%	74,1%	4,4%
Izegem	12.048	658	12.706	3.797	16.504	77,0%	73,0%	5,2%
Ledegem	4.279	174	4.453	1.226	5.680	78,4%	75,3%	3,9%
Lichtervelde	3.940	143	4.082	1.066	5.149	79,3%	76,5%	3,5%
Moorslede	4.826	201	5.027	1.476	6.503	77,3%	74,2%	4,0%
Roeselare	25.674	1.587	27.261	8.044	35.305	77,2%	72,7%	5,8%
Staden	4.994	136	5.130	1.397	6.527	78,6%	76,5%	2,7%
Arr. Roeselare	65.126	3.276	68.402	19.747	88.149	77,6%	73,9%	4,8%
Ardoos	4.113	177	4.290	1.264	5.554	77,2%	74,0%	4,1%
Dentergem	3.837	144	3.981	1.035	5.016	79,4%	76,5%	3,6%
Meulebeke	5.120	200	5.320	1.439	6.758	78,7%	75,8%	3,8%
Oostrozebeke	3.476	126	3.602	1.035	4.637	77,7%	75,0%	3,5%
Pittem	3.149	111	3.260	821	4.081	79,9%	77,2%	3,4%
Ruiselede	2.424	94	2.518	652	3.170	79,4%	76,5%	3,7%
Tielt	8.926	396	9.322	2.662	11.984	77,8%	74,5%	4,3%
Wielsbeke	4.216	213	4.429	1.234	5.662	78,2%	74,5%	4,8%
Wingene	6.431	199	6.631	1.642	8.273	80,2%	77,7%	3,0%
Arr. Tielt	41.692	1.661	43.352	11.783	55.135	78,6%	75,6%	3,8%
Alveringem	2.208	97	2.305	606	2.911	79,2%	75,9%	4,2%
De Panne	3.777	414	4.191	1.922	6.114	68,6%	61,8%	9,9%
Koksijde	7.927	527	8.454	4.273	12.727	66,4%	62,3%	6,2%
Nieuwpoort	4.266	353	4.619	2.069	6.688	69,1%	63,8%	7,6%
Veurne	5.046	258	5.304	1.611	6.916	76,7%	73,0%	4,9%
Arr. Veurne	23.225	1.649	24.874	10.481	35.355	70,4%	65,7%	6,6%
WEST-VLAANDEREN	502.309	31.189	533.498	170.521	704.019	75,8%	71,3%	5,8%
VLAAMS GEWEST	2.708.519	205.149	2.913.668	984.544	3.898.212	74,7%	69,5%	7,0%
BELGIË	4.372.792	563.629	4.936.421	1.852.134	6.788.555	72,7%	64,4%	11,4%

[a] Beroepsbevolking: werkenden en niet-werkende werkzoekenden.

[b] Activiteitsgraad: verhouding van de beroepsbevolking ten opzichte van de bevolking (18-64 jaar).

[c] Werkzaamheidsgraad: verhouding van de werkenden ten opzichte van de bevolking (18-64 jaar).

[d] Werkloosheidsgraad: verhouding van de niet-werkende werkzoekenden ten opzichte van de beroepsbevolking (18-64 jaar).

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 2.1.1: Aantal woningen naar bouwjaar, gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012 [a].

Gemeente	Aantal zelfstandige woonge- heden	Aantal gebouwen	Bouwjaar						
			vóór 1900	1900-1918	1919-1945	1946-1961	1962-1970	1971-1981	na 1981
Beernem	6.135	5.734	980	186	528	630	626	1.090	1.694
Blankenberge	18.016	6.364	473	589	1.290	788	684	914	1.626
Brugge	58.500	45.911	7.973	2.791	7.720	7.672	5.822	5.377	8.556
Damme	4.695	4.530	887	161	474	489	446	680	1.393
Jabbeke	5.717	5.430	558	168	471	661	554	960	2.058
Knokke-Heist	37.579	12.696	221	418	2.345	2.347	1.566	1.472	4.327
Oostkamp	9.559	8.816	1.099	380	792	865	1.043	1.805	2.832
Torhout	8.893	7.789	702	305	891	1.057	1.127	1.221	2.486
Zedelgem	9.183	8.704	607	268	984	1.043	1.163	1.890	2.749
Zuienkerke	1.281	1.200	265	65	93	77	124	138	438
Arr. Brugge	159.558	107.174	13.765	5.331	15.588	15.629	13.155	15.547	28.159
Diksmuide	7.282	6.553	165	123	2.786	527	521	733	1.698
Houthulst	4.098	3.976	7	14	1.654	413	326	424	1.138
Koekelare	3.764	3.434	276	192	613	559	367	465	962
Kortemark	5.243	4.997	457	422	1.020	646	515	716	1.221
Lo-Reninge	1.345	1.340	284	102	402	75	63	77	337
Arr. Diksmuide	21.732	20.300	1.189	853	6.475	2.220	1.792	2.415	5.356
Heuvelland	3.569	3.513	99	156	2.022	138	139	313	646
Ieper	15.834	13.663	17	36	6.694	1.100	1.076	1.870	2.870
Langemark-Poelkapelle	3.286	3.216	3	9	1.451	246	231	358	918
Mesen	454	454	4	4	308	7	16	28	87
Poperinge	8.652	8.250	1.461	897	1.532	755	638	1.028	1.939
Vleteren	1.507	1.494	263	251	254	154	96	98	378
Wervik	8.022	7.596	596	418	2.381	829	630	1.010	1.732
Zonnebeke	4.879	4.740	19	9	2.333	294	327	564	1.194
Arr. Ieper	46.203	42.926	2.462	1.780	16.975	3.523	3.153	5.269	9.764
Anzegem	6.106	5.779	553	281	862	887	638	862	1.696
Avelgem	4.326	3.930	397	177	825	521	422	474	1.114
Deerlijk	4.868	4.581	226	153	891	762	594	808	1.147
Harelbeke	12.016	10.499	597	492	1.848	2.048	1.357	1.686	2.471
Kortrijk	36.190	29.453	3.721	2.367	5.338	5.428	3.368	3.875	5.356
Kuurne	5.682	4.957	430	209	697	819	706	936	1.160
Lendelede	2.450	2.286	215	53	358	290	324	393	653
Menen	15.380	14.078	1.627	1.033	4.201	1.870	1.275	1.574	2.498
Spiere-Helkijn	917	871	120	57	192	36	78	131	257
Waregem	16.077	13.926	978	461	1.498	2.531	1.769	2.606	4.083
Wevelgem	13.332	12.540	940	544	2.381	1.625	1.550	2.210	3.290
Zwevegem	10.374	9.598	823	549	1.497	1.548	1.141	1.444	2.596
Arr. Kortrijk	127.718	112.498	10.627	6.376	20.588	18.365	13.222	16.999	26.321
Bredene	8.588	5.714	132	256	913	723	480	814	2.396
De Haan	13.462	6.396	197	273	830	891	699	796	2.710
Gistel	5.009	4.435	383	327	716	570	479	657	1.303
Ichtegem	5.907	5.696	646	318	855	823	555	912	1.587
Middelkerke	23.569	7.223	392	546	1.145	877	928	794	2.541
Oostende	47.164	19.896	1.213	1.849	4.262	3.589	2.780	2.462	3.741
Oudenburg	3.895	3.622	380	248	396	506	406	624	1.062
Arr. Oostende	107.594	52.982	3.343	3.817	9.117	7.979	6.327	7.059	15.340
Hoogdele	4.027	3.876	393	157	538	445	462	575	1.306
Ingelmunster	4.690	4.449	527	160	741	653	533	647	1.188
Izegem	12.420	11.071	599	862	2.188	1.669	1.375	1.798	2.580
Ledelegem	3.988	3.852	351	120	626	513	540	674	1.028
Lichtervelde	3.663	3.391	262	195	574	372	438	506	1.044
Moorslede	4.682	4.573	17	48	1.517	429	489	860	1.213
Roeselare	26.909	22.619	1.279	828	5.171	3.153	2.431	2.750	7.007
Staden	4.574	4.443	116	25	1.550	517	391	603	1.241
Arr. Roeselare	64.953	58.274	3.544	2.395	12.905	7.751	6.659	8.413	16.607
Ardooie	3.948	3.760	440	237	503	497	395	723	965
Dentergem	3.395	3.262	473	65	400	375	314	534	1.101
Meulebeke	4.732	4.447	318	186	896	693	436	788	1.130
Oostrozebeke	3.361	2.914	355	103	218	429	369	435	1.005
Pittem	2.790	2.649	307	91	313	315	290	477	856
Ruiselede	2.164	2.074	420	101	207	200	162	342	642
Tielt	8.913	7.973	667	465	1.583	938	881	1.223	2.216
Wielsbeke	3.824	3.680	295	199	336	570	424	666	1.190
Wingene	5.837	5.609	833	315	559	603	529	702	2.068
Arr. Tielt	38.964	36.368	4.108	1.762	5.015	4.620	3.800	5.890	11.173
Alveringem	2.204	2.163	935	241	263	135	88	96	405
De Panne	13.115	4.406	130	504	1.319	677	382	448	946
Koksijde	25.839	9.624	126	312	1.760	2.050	1.382	1.298	2.696
Nieuwpoort	14.380	3.910	12	28	1.317	637	338	361	1.217
Veurne	5.289	4.699	1.078	327	863	409	343	547	1.132
Arr. Veurne	60.827	24.802	2.281	1.412	5.522	3.908	2.533	2.750	6.396
WEST-VLAANDEREN	627.549	455.324	41.319	23.726	92.185	63.995	50.641	64.342	119.116
VLAAMS GEWEST	2.929.551	2.271.876	202.153	131.349	362.336	363.192	265.813	341.242	605.791

[a] Woningen [code 01+02+03+04+05+09+10+11+12+13] excl. vakantieverblijven.

Bron: FOD Financiën, Administratie van het Kadaster, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 2.2.1: Onbebouwde en bebouwde percelen naar oppervlakte (in ha), gemeenten van West-Vlaanderen, 1 januari 2012.

Gemeente	Onbebouwde percelen					Bebouwde percelen							Niet-gekadas- treerde, genormali- seerde oppervlakte	Totale oppervlakte
	Bossen, woeste gronden	Tuinen en parken	Recreatie- terreinen	Gekadas- treerde wegen en waterwegen	Andere (a)	Totaal	Huizen, hoeven, bijgebouwen met inbegrip van serres	Apartme- nten, buildings	Ambachts- gebouwen, opslagruim- ten	Kantoor- gebouwen, gebouwen met handels- bestemming	Openbare gebouwen en andere	Andere		
Beernem	601,1	56,0	10,6	125,9	5.083,3	5.876,9	737,0	9,2	72,3	35,1	82,8	4,8	349,6	7.167,6
Blankenberge	44,5	13,9	1,6	8,4	1.210,8	1.279,2	167,3	51,2	26,1	13,4	61,4	0,0	142,5	1.741,1
Brugge	1.183,2	199,0	50,6	257,9	6.396,5	8.087,3	1.931,0	194,3	551,3	208,4	477,5	10,8	2.379,7	13.840,2
Damme	175,5	22,1	70,6	110,2	7.358,2	7.736,6	625,8	3,5	23,9	20,9	55,1	1,0	485,3	8.952,0
Jabbeke	302,4	36,1	11,1	59,2	3.731,1	4.139,9	700,9	8,9	45,8	24,9	69,7	0,9	385,4	5.376,5
Knokke-Heist	441,0	105,3	95,1	99,1	3.697,0	4.437,5	552,5	141,4	40,4	30,9	72,7	0,3	368,7	5.644,3
Oostkamp	854,3	85,8	13,5	117,6	5.101,4	6.172,5	1.095,7	17,9	133,5	35,7	61,2	2,3	445,8	7.964,5
Torhout	248,7	25,5	3,6	19,5	2.989,0	3.286,3	793,6	18,9	72,3	32,6	65,6	0,3	253,7	4.523,3
Zedelgem	463,5	34,7	13,7	43,5	3.943,7	4.505,2	930,8	11,8	159,1	38,2	68,5	1,7	318,3	6.033,6
Zuienkerke	21,1	2,6	4,0	44,7	4.421,7	4.494,0	208,1	0,9	9,1	10,3	12,7	0,2	151,0	4.886,2
Arr. Brugge	4.335,3	581,1	274,3	886,0	43.938,6	50.015,4	7.742,7	458,1	1.133,6	450,2	1.027,1	22,3	5.279,9	66.129,4
Diksmuide	114,8	42,8	12,2	265,4	12.955,1	13.390,2	810,4	9,2	106,3	37,6	68,2	0,4	517,8	14.940,2
Houthulst	355,3	29,4	11,2	42,6	4.439,0	4.877,5	462,8	1,8	39,3	16,2	25,1	0,4	166,3	5.589,4
Koekelare	92,3	11,2	2,2	10,4	3.162,3	3.278,4	432,9	4,2	27,5	14,7	27,2	0,1	133,6	3.918,5
Kortemark	21,3	30,0	1,8	11,3	4.363,9	4.428,3	677,3	8,2	122,1	26,7	28,2	0,6	208,4	5.500,0
Lo-Reninge	5,3	5,4	0,1	21,0	5.579,7	5.611,5	379,8	0,2	25,4	11,2	11,3	0,1	254,5	6.293,9
Arr. Diksmuide	588,9	118,8	27,5	350,8	30.500,0	31.585,9	2.763,2	23,6	320,6	106,4	160,0	1,6	1.280,6	36.242,0
Heuvelland	278,8	20,5	2,1	20,2	8.154,0	8.475,7	549,4	3,2	42,8	36,3	36,3	1,8	278,2	9.423,5
Ieper	534,5	109,1	83,6	169,1	9.569,1	10.465,4	1.309,2	17,3	298,5	82,6	178,5	1,5	708,1	13.061,0
Langemark-Poelkapelle	28,8	9,3	0,9	13,0	4.470,7	4.522,7	478,2	0,9	51,5	16,4	13,3	1,0	168,9	5.252,9
Mesen	2,8	3,5	1,1	0,6	302,5	310,4	29,5	0,1	0,2	1,3	3,4	0,0	13,1	357,8
Poperinge	223,1	41,3	12,1	31,3	9.977,0	10.284,7	994,5	6,5	112,2	68,6	110,7	0,3	355,6	11.933,1
Vleteren	81,1	5,4	0,0	6,5	3.237,8	3.330,8	300,9	0,6	18,6	14,6	20,3	0,3	128,8	3.814,8
Wervik	11,0	47,3	4,4	26,5	3.276,9	3.366,1	582,7	8,0	66,1	28,6	32,2	0,4	277,2	4.361,2
Zonnebeke	160,0	30,5	1,3	29,6	5.339,5	5.561,0	741,1	1,9	85,5	26,6	59,7	4,1	277,5	6.757,3
Arr. Ieper	1.320,1	267,0	105,4	296,7	44.327,5	46.316,7	4.985,5	38,4	675,4	274,9	454,2	9,3	2.207,3	54.961,8
Anzegem	122,8	44,6	9,6	21,7	3.009,4	3.208,2	626,8	5,8	112,2	27,0	18,3	1,9	178,9	4.178,9
Avelgem	36,3	41,5	3,7	18,0	1.469,3	1.568,9	325,0	8,6	63,8	15,6	37,7	0,5	154,6	2.174,8
Deerlijk	18,8	35,3	1,0	3,6	912,2	970,9	369,2	5,7	145,0	17,4	26,0	0,6	146,9	1.681,6
Harelbeke	20,3	34,8	4,4	95,3	1.423,8	1.578,6	623,6	19,6	250,8	38,2	71,0	0,7	331,5	2.914,0
Kortrijk	156,6	131,1	29,2	40,8	4.293,2	4.650,9	1.510,3	87,7	355,7	136,3	247,0	5,0	1.009,2	8.002,0
Kuurne	8,7	19,1	0,9	4,4	395,6	428,6	250,1	10,7	129,1	24,9	46,3	0,4	110,8	1.000,8
Lendeledede	5,2	2,8	0,0	2,8	955,0	965,9	218,6	2,5	41,6	8,7	12,2	0,4	65,2	1.315,0
Menen	24,5	48,0	7,8	28,3	1.780,3	1.889,0	630,7	24,3	211,9	57,3	77,4	2,7	413,7	3.307,1
Spierre-Helkijn	30,2	11,9	0,5	1,7	838,1	882,4	67,9	0,7	25,8	5,6	8,5	14,0	72,7	1.077,7
Waregem	46,1	91,9	40,1	56,7	2.077,5	2.312,3	1.010,7	46,6	420,8	90,6	78,3	3,2	471,8	4.434,4
Wevelgem	45,0	54,7	3,1	34,2	2.207,6	2.344,5	744,2	23,1	267,2	46,4	58,0	5,3	387,5	3.876,1
Zwevegem	102,2	38,6	4,0	25,2	4.644,8	4.814,9	863,6	9,7	167,7	35,9	70,7	0,5	361,2	6.324,2
Arr. Kortrijk	616,8	554,5	104,3	332,7	24.006,8	25.615,0	7.240,7	245,1	2.191,6	503,9	751,3	35,3	3.703,8	40.286,7

Bredene	116,5	19,6	4,8	15,2	614,1	770,4	207,6	28,4	20,2	14,0	125,6	0,0	395,8	141,8	1.307,9
De Haan	311,1	21,1	51,1	71,8	2.946,3	3.401,5	345,6	44,2	9,9	15,3	154,7	0,0	569,7	245,7	4.216,9
Gistel	16,0	27,2	5,2	24,6	3.366,2	3.439,2	413,5	6,7	59,5	17,1	35,2	3,4	535,4	250,8	4.225,4
Ichtegem	279,1	33,5	2,8	25,1	3.293,1	3.633,6	633,2	5,3	61,9	26,3	25,6	2,7	754,9	144,9	4.533,5
Middelkerke	143,0	15,6	17,4	49,6	6.097,2	6.322,8	457,8	60,0	19,7	27,8	191,9	0,6	757,8	484,8	7.565,3
Oostende	101,7	95,9	67,4	68,4	1.530,5	1.863,9	482,5	111,5	305,6	66,7	199,0	1,6	1.166,9	741,6	3.772,4
Oudenburg	57,7	9,6	6,8	64,7	2.734,5	2.873,4	321,4	4,3	39,5	15,1	12,8	0,7	393,9	271,0	3.538,3
Arr. Oostende	1.025,1	222,5	155,6	319,5	20.582,0	22.304,7	2.861,6	260,4	516,3	182,4	744,7	9,0	4.574,4	2.280,6	29.159,7
Hooghelede	18,4	15,2	4,4	15,5	2.848,6	2.902,2	551,5	19,2	86,5	24,0	57,4	0,3	738,9	142,6	3.783,6
Ingelmunster	27,9	26,9	5,9	15,9	909,8	986,5	359,3	11,9	86,0	22,2	15,7	0,6	495,6	133,6	1.615,7
Izegem	57,4	61,3	6,4	12,4	1.098,1	1.235,5	676,4	16,2	221,0	49,1	55,1	1,1	1.018,9	293,9	2.548,3
Ledegem	9,7	9,2	4,0	19,2	1.834,2	1.876,3	368,9	3,9	60,9	15,4	13,3	0,5	463,0	136,5	2.475,8
Lichtenvelde	36,5	11,4	0,0	13,1	1.854,5	1.915,4	407,0	5,3	46,2	15,0	17,6	0,0	491,1	186,6	2.593,1
Moorslede	31,4	19,7	3,3	24,0	2.700,8	2.779,2	494,4	3,1	65,0	34,6	28,2	2,8	628,1	126,8	3.534,1
Roeselare	55,2	77,8	22,6	46,1	2.964,1	3.165,8	1.419,2	61,7	438,8	141,0	194,3	1,2	2.256,1	557,5	5.979,4
Staden	35,5	12,0	4,9	21,9	3.510,6	3.584,8	726,0	2,1	117,3	21,5	21,5	0,1	888,5	150,7	4.624,0
Arr. Roeselare	271,9	233,6	51,5	168,1	17.720,6	18.445,7	5.002,7	123,4	1.121,6	322,9	403,1	6,6	6.980,3	1.728,2	27.154,1
Arbole	46,5	28,8	0,0	17,3	2.474,1	2.566,7	521,4	7,2	132,6	15,5	17,9	0,8	695,4	195,5	3.457,6
Dentergem	38,3	16,1	2,8	22,8	1.871,7	1.951,7	427,3	3,2	56,8	16,8	11,5	0,5	516,1	125,8	2.593,6
Meulebeke	12,4	20,3	1,5	9,3	2.121,5	2.165,1	507,2	3,4	87,6	17,5	26,3	0,4	642,3	127,4	2.934,8
Oostrozebeke	3,9	14,4	0,0	4,5	1.089,6	1.112,5	308,6	4,8	102,5	14,9	11,2	0,0	442,0	107,7	1.662,2
Pittem	25,5	18,6	0,6	10,1	2.689,8	2.744,6	444,5	2,0	66,6	13,1	30,3	0,1	556,7	140,9	3.442,2
Ruislede	156,5	9,3	1,9	24,7	2.306,0	2.498,4	364,0	4,1	34,5	9,3	14,9	0,6	427,3	94,5	3.020,2
Tielt	11,3	39,0	11,2	16,7	5.323,3	5.401,4	870,5	14,6	192,5	33,9	45,7	0,1	1.157,3	291,7	6.850,5
Wrelesbeke	36,7	29,2	1,9	21,3	1.244,6	1.333,7	344,5	4,7	267,4	17,1	13,0	0,4	647,1	195,2	2.176,0
Wingene	468,6	31,0	9,9	14,0	5.035,2	5.558,7	832,4	5,2	124,4	28,2	31,0	3,9	1.025,2	258,2	6.842,1
Arr. Tielt	799,6	206,7	29,7	140,9	24.156,0	25.332,8	4.620,4	49,4	1.065,1	166,2	201,7	6,6	6.109,3	1.536,9	32.979,0
Alveringem	41,1	19,3	0,1	26,5	7.154,1	7.241,0	487,7	0,7	24,4	13,3	18,3	0,1	544,4	215,6	8.001,0
De Panne	746,9	9,0	13,5	19,6	1.062,2	1.851,2	196,8	44,9	7,1	25,5	69,7	1,7	345,7	192,9	2.389,7
Koksijde	709,1	34,4	11,5	38,1	2.382,6	3.175,8	581,6	102,9	9,5	20,1	187,6	1,6	903,4	316,8	4.396,0
Nieuwpoort	164,9	30,2	8,6	55,4	2.015,9	2.275,0	208,8	44,6	36,9	13,0	108,7	1,5	413,4	412,0	3.100,4
Veurne	26,7	17,3	4,3	63,9	8.300,3	8.412,5	534,8	8,7	125,0	30,0	57,8	4,5	760,8	460,7	9.634,0
Arr. Veurne	1.688,7	110,2	37,9	203,5	20.915,2	22.955,4	2.009,6	201,7	203,0	101,9	442,1	9,4	2.967,7	1.597,9	27.521,0
WEST-VLAANDEREN	10.646,4	2.294,2	786,2	2.698,2	226.146,8	242.571,8	37.226,5	1.400,1	7.227,2	2.108,8	4.184,3	100,0	52.246,8	19.615,2	314.433,7
VLAAMS GEWEST	151.635,0	16.682,4	4.534,3	15.591,1	817.816,4	1.006.259,1	179.236,5	7.461,3	31.091,0	9.191,8	22.687,7	724,9	250.393,2	95.572,9	1.352.225,1

[a] Deze categorie omvat: akkerland niet elders genoemd, grasland, boomgaarden en andere.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.1: Belastbaar inkomen, gemeenten van West-Vlaanderen, aanslagjaar 2011, inkomen 2010.

Gemeente	Totaal belastbaar inkomen (x 1.000 euro)	Mediaan		Belastbaar inkomen per inwoner		Welvaartsindex (België=100) ^[a]	
		in euro	rang	in euro	rang	waarde	rang
Beernem	247.695	21.769	21	16.281	9	104,4	9
Blankenberge	295.925	18.533	62	15.497	28	99,4	28
Brugge	2.014.483	21.940	17	17.235	5	110,5	5
Damme	176.770	21.783	20	16.300	8	104,5	8
Jabbeke	237.991	23.641	1	17.387	4	111,5	4
Knokke-Heist	724.595	20.474	43	21.320	1	136,7	1
Oostkamp	373.127	22.967	5	16.557	7	106,2	7
Torhout	322.593	21.630	26	16.151	14	103,5	14
Zedelgem	360.590	23.224	3	16.129	15	103,4	15
Zuienkerke	46.539	23.058	4	16.856	6	108,1	6
Diksmuide	235.269	19.884	52	14.376	54	92,2	53
Houthulst	134.264	20.483	41	13.932	59	89,3	59
Koekelare	124.196	20.454	44	14.680	48	94,1	48
Kortemark	177.277	20.229	47	14.557	50	93,3	50
Lo-Reninge	44.045	18.034	64	13.275	61	85,1	61
Heuvelland	107.487	19.115	57	13.446	60	86,2	60
Ieper	531.052	20.146	48	15.129	38	97,0	38
Langemark-Poelkapelle	110.293	20.262	46	14.057	57	90,1	57
Mesen	11.302	18.170	63	11.959	64	76,7	64
Poperinge	280.441	19.715	53	14.034	58	90,0	58
Vleteren	48.310	19.043	58	13.008	63	83,4	63
Wervik	263.099	20.869	38	14.405	52	92,4	52
Zonnebeke	176.942	20.986	37	14.377	53	92,2	54
Anzegem	232.349	23.266	2	16.213	12	103,9	12
Avelgem	146.455	21.566	29	15.169	36	97,3	36
Deerlijk	177.260	22.473	8	15.708	22	100,7	22
Harelbeke	423.532	22.103	13	15.826	21	101,5	21
Kortrijk	1.206.424	20.481	42	16.114	16	103,3	16
Kuurne	199.895	21.700	25	15.416	32	98,8	32
Lendelede	88.273	22.678	7	15.632	25	100,2	25
Menen	468.471	20.040	50	14.313	55	91,8	55
Spiere-Helkijn	30.036	19.963	51	14.128	56	90,6	56
Waregem	593.690	22.262	10	16.224	11	104,0	11
Wevelgem	492.215	22.182	12	15.844	20	101,6	20
Zwevegem	389.590	22.771	6	16.166	13	103,6	13
Bredene	266.307	21.884	19	16.255	10	104,2	10
De Haan	219.149	20.068	49	17.507	3	112,2	3
Gistel	180.511	21.423	32	15.321	35	98,2	35
Ichtegem	203.459	21.334	34	14.680	49	94,1	49
Middelkerke	292.580	19.562	55	15.486	30	99,3	30
Oostende	1.092.763	19.029	59	15.671	23	100,5	23
Oudenburg	141.089	21.755	23	15.604	27	100,0	27
Hooglede	153.208	22.189	11	15.371	33	98,6	33
Ingelmunster	161.980	21.330	35	15.167	37	97,2	37
Izegem	426.022	21.989	16	15.641	24	100,3	24
Ledegem	142.863	21.585	28	14.908	42	95,6	42
Lichtervelde	130.080	22.286	9	15.322	34	98,2	34
Moorslede	160.436	20.428	45	14.774	47	94,7	47
Roeselare	923.790	21.381	33	15.890	18	101,9	18
Staden	158.337	20.651	39	14.422	51	92,5	51
Ardoos	140.317	21.436	31	15.487	29	99,3	29
Dentergem	128.394	22.023	15	15.449	31	99,0	31
Meulebeke	164.539	21.236	36	14.862	44	95,3	44
Oostrozebeke	113.155	22.070	14	15.035	40	96,4	40
Pittem	99.650	21.630	27	14.829	45	95,1	45
Ruiselede	77.527	20.490	40	14.906	43	95,6	43
Tielt	314.896	21.727	24	15.973	17	102,4	17
Wielsbeke	138.104	21.888	18	15.049	39	96,5	39
Wingene	205.674	21.547	30	14.805	46	94,9	46
Alveringem	64.401	18.921	60	13.013	62	83,4	62
De Panne	167.413	18.582	61	15.605	26	100,0	26
Koksijde	458.615	21.757	22	20.876	2	133,8	2
Nieuwpoort	180.405	19.192	56	15.857	19	101,7	19
Veurne	172.689	19.610	54	14.959	41	95,9	41

[a] De welvaartsindex bepaalt hoe het gemiddeld inkomen per inwoner in de gemeente zich verhoudt tot het gemiddeld inkomen per inwoner in België.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.2: Belastbaar inkomen, arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2010-2011, inkomens 2009-2010.

Arrondissement	Aanslagjaar 2010 - Inkomens 2009						Aanslagjaar 2011 - Inkomens 2010						
	Totaal belastbaar inkomen (x 1.000 euro)	Mediaan		Belastbaar inkomen per inwoner		Welvaartsindex (België=100) [a]	Totaal belastbaar inkomen (x 1.000 euro)	Mediaan		Belastbaar inkomen per inwoner		Welvaartsindex (België=100) [a]	
		in euro	rang	in euro	rang			in euro	rang	in euro	rang		
Brugge	4.699.927	21.418	2	17.009	1	109,5	4.800.307	21.624	1	17.308	1	111,0	1
Diksmuide	695.425	19.763	6	13.999	8	90,1	715.052	20.067	6	14.313	8	91,8	8
Ieper	1.497.976	19.977	5	14.155	7	91,1	1.528.925	20.166	5	14.403	7	92,3	7
Kortrijk	4.393.745	21.446	1	15.630	3	100,6	4.448.191	21.534	3	15.766	3	101,1	3
Oostende	2.349.023	19.707	7	15.573	4	100,3	2.395.857	19.912	8	15.740	4	100,9	4
Roeselare	2.207.716	21.277	4	15.223	5	98,0	2.256.715	21.453	4	15.464	5	99,1	5
Tielt	1.346.531	21.382	3	14.916	6	96,0	1.382.255	21.598	2	15.245	6	97,7	6
Veurne	1.021.268	19.662	8	16.937	2	109,0	1.043.522	19.955	7	17.230	2	110,5	2
WEST-VLAANDEREN	18.211.610	20.842		15.708		101,1	18.570.825	21.031		15.941		102,2	
VLAAMS GEWEST	103.191.442	21.980		16.505		106,3	104.680.991	22.131		16.599		106,4	
BELGIË	168.394.119	20.682		15.535		100,0	170.822.104	20.820		15.598		100,0	

[a] De welvaartsindex bepaalt hoe het gemiddeld inkomen per inwoner in de regio zich verhoudt tot het gemiddeld inkomen per inwoner in België.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Fiscale statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.3: Verdeling van het aantal aangiften naar hoogte van het gemiddeld belastbaar inkomen (in euro), arrondissementen van West-Vlaanderen, aanslagjaren 2010-2011, inkomens 2009-2010.

Arrondissement	Aanslagjaar 2010 - Inkomen 2009 [klassen in euro]										Aanslagjaar 2011 - Inkomen 2010 [klassen in euro]										Totaal aantal aangiften						
	<10.000		10.000-20.000		20.000-30.000		30.000-40.000		40.000-50.000		50.000 en meer		<10.000		10.000-20.000		20.000-30.000		30.000-40.000			40.000-50.000		50.000 en meer			
	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel		Aantal aangiften	Aan- deel	Aantal aangiften	Aan- deel		
Brugge	25.675	15,6	50.802	30,9	35.716	21,7	18.100	11,0	12.135	7,4	22.038	13,4	164.466	16,4	4.489	15,6	50.590	30,5	35.664	21,5	18.768	11,3	12.412	7,5	22.736	13,7	145.845
Diksmuide	4.625	16,3	9.742	34,3	6.371	22,5	2.978	10,5	2.087	7,4	2.570	9,1	28.373	9,1	9.808	15,6	9.808	34,2	6.388	22,3	3.105	10,8	2.188	7,6	2.725	9,5	28.703
Ieper	9.910	16,4	20.374	33,7	13.991	23,1	6.295	10,4	4.294	7,1	5.634	9,3	60.498	9,3	9.840	16,2	20.276	33,4	13.826	22,8	6.504	10,7	4.396	7,2	5.931	9,8	60.773
Kortrijk	23.791	14,9	50.134	31,3	37.467	23,4	17.195	10,7	12.071	7,5	19.491	12,2	160.149	12,2	24.386	15,1	50.181	31,0	37.500	23,1	17.766	11,0	12.172	7,5	19.985	12,3	161.990
Oostende	14.721	15,7	32.763	35,0	20.969	22,4	9.833	10,5	6.113	6,5	9.090	9,7	93.489	9,7	14.521	15,4	32.875	34,9	21.110	22,4	10.161	10,8	6.144	6,5	9.508	10,1	94.319
Roeselare	12.360	15,0	26.160	31,8	18.767	22,8	8.828	10,7	6.486	7,9	9.703	11,8	82.304	11,8	12.522	15,1	26.069	31,4	18.780	22,6	9.075	10,9	6.528	7,9	10.179	12,2	83.153
Tielt	7.371	14,7	15.960	31,9	11.541	23,0	5.327	10,6	4.049	8,1	5.827	11,6	50.075	11,6	7.545	14,8	15.975	31,4	11.554	22,7	5.637	11,1	4.105	8,1	6.118	12,0	50.934
Veurne	6.156	16,6	12.768	34,3	7.835	21,1	3.940	10,6	2.387	6,4	4.085	11,0	37.171	11,0	6.009	16,0	12.827	34,1	7.857	20,9	4.065	10,8	2.518	6,7	4.299	11,4	37.575
WEST-VLAANDEREN	104.609	15,5	218.703	32,3	152.657	22,6	72.496	10,7	49.622	7,3	78.438	11,6	676.525	11,6	104.987	15,4	218.601	32,0	152.679	22,3	75.081	11,0	50.463	7,4	81.481	11,9	683.292
VLAAMS GEWEST	542.464	15,1	1.063.934	29,6	826.425	23,0	415.647	11,6	258.682	7,2	484.229	13,5	3.591.381	13,5	547.331	15,1	1.062.431	29,3	824.691	22,8	425.202	11,7	264.471	7,3	497.756	13,7	3.621.888
BELGIË	1.017.260	16,5	1.952.275	31,7	1.348.221	21,9	681.206	11,1	408.820	6,6	751.794	12,2	6.159.576	12,2	1.020.049	16,4	1.955.301	31,5	1.351.433	21,8	697.446	11,2	418.217	6,7	770.682	12,4	6.213.128

Bron: FOD Economie (ADSEL), Fiscale statistiek, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.4: Indeling van de motorvoertuigen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 1 augustus 2012.

Arrondissement	Personen- wagens	Autobussen en -cars	Voertuigen goederen- vervoer	Trekkers	Landbouw- trekkers	Speciale voertuigen	Moto's	Totaal	Personen- wagens per 100 gezinnen [a]
Brugge	134.156	319	18.867	1.574	4.357	1.914	11.759	172.946	109,8
Diksmuide	25.440	136	5.481	450	3.717	691	1.962	37.877	124,6
Ieper	52.121	79	9.438	795	6.240	1.435	3.807	73.915	119,6
Kortrijk	147.076	412	24.070	1.996	3.805	2.223	9.192	188.774	124,0
Oostende	66.992	51	8.893	483	1.901	1.063	6.328	85.711	92,4
Roeselare	73.855	215	13.818	1.841	3.755	1.276	5.053	99.813	121,3
Tielt	46.715	78	10.381	1.056	4.059	1.241	3.226	66.756	127,7
Veurne	30.280	15	3.972	247	1.943	700	2.493	39.650	105,7
WEST-VLAANDEREN	576.635	1.305	94.920	8.442	29.777	10.543	43.820	765.442	114,5
VLAAMS GEWEST	3.248.365	9.123	448.907	32.794	106.273	38.835	251.294	4.135.591	
BELGIË	5.443.807	16.031	726.237	46.774	182.056	64.562	441.324	6.920.791	

[a] Aangezien de huishoudensgegevens van de FOD Economie (ADSEI) nog niet beschikbaar waren bij het opmaken van deze publicatie, werd een beroep gedaan op gegevens van het Rijksregister. Deze wijken licht af van die van de FOD Economie. Gegevens voor het Vlaamse Gewest en België zijn niet beschikbaar.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Bevolkingskubussen Provincie West-Vlaanderen o.b.v. Rijksregister, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 3.5: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe voertuigen, West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2011-2012 [a].

Voertuig	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
	2011	2012	Evolutie (in %)	2011	2012	Evolutie (in %)	2011	2012	Evolutie (in %)
Personenwagens	22.090	16.191	-26,7	155.971	124.510	-20,2	310.333	236.009	-23,9
Wagens dubbel gebruik	21.276	19.953	-6,2	149.952	146.279	-2,4	261.878	250.728	-4,3
Autobussen (inclusief minibussen)	47	98	+108,5	359	365	+1,7	716	701	-2,1
Lichte vrachtwagens	7.193	6.216	-13,6	36.523	32.292	-11,6	61.428	54.608	-11,1
Vrachtwagens	633	583	-7,9	2.839	2.822	-0,6	4.528	4.149	-8,4
Tractoren	1.327	1.167	-12,1	4.132	3.369	-18,5	5.355	4.326	-19,2
Landbouwtractoren	693	750	+8,2	2.214	2.280	+3,0	3.788	3.847	+1,6
Diverse	850	998	+17,4	3.785	4.035	+6,6	5.250	5.415	+3,1
TOTAAL	54.109	45.956	-15,1	355.775	315.952	-11,2	653.276	559.783	-14,3

[a] Exclusief moto's, aanhangwagens en opleggers.

Bron: Febiac, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.1: Bezoldigde tewerkstelling [a] naar geslacht en arbeidsregime, gemeenten van West-Vlaanderen, 2010.

Gemeente	MANNEN			VROUWEN			TOTAAL		
	Voltsjds	Deeltjds	Speciaal	Totaal	Voltsjds	Deeltjds	Speciaal	Totaal	Totaal
Beernem	2.539	356	57	2.952	1.147	1.586	46	2.778	5.730
Blankenberge	2.573	412	135	3.120	1.282	1.387	88	2.756	5.876
Brugge	18.024	3.254	664	21.942	9.476	11.389	435	21.300	43.242
Damme	1.647	258	37	1.943	672	1.049	32	1.753	3.696
Jabbeka	2.150	318	49	2.516	1.013	1.344	39	2.396	4.913
Knokke-Heist	3.833	546	117	4.495	1.853	2.313	88	4.255	8.750
Oostkamp	3.618	547	102	4.266	1.661	2.307	70	4.038	8.304
Torhout	3.376	564	120	4.060	1.481	2.078	74	3.632	7.692
Zedelgem	3.726	546	104	4.375	1.655	2.283	74	4.013	8.388
Zuienkerke	414	67	12	493	206	257	10	473	966
Arr. Brugge	41.900	6.867	1.396	50.163	20.447	25.992	956	47.395	77.557
Diksmuide	2.492	383	90	2.965	1.024	1.573	66	2.663	5.629
Houthulst	1.656	206	56	1.917	594	995	50	1.640	3.557
Koekelare	1.409	188	42	1.640	542	870	31	1.443	3.083
Kortemark	1.926	271	66	2.263	748	1.249	48	2.046	4.308
Lo-Reninge	422	63	18	503	190	290	15	495	999
Arr. Diksmuide	7.906	1.111	271	9.289	3.098	4.979	210	8.287	17.576
Heuvelland	1.128	197	55	1.379	442	728	45	1.216	2.595
Ieper	5.436	878	258	6.571	2.353	3.306	181	5.839	12.411
Langemark-Poelkapelle	1.270	177	44	1.492	497	806	38	1.341	2.833
Mesen	142	21	9	172	38	87	6	131	303
Poperinge	3.089	483	129	3.701	1.269	1.945	102	3.316	7.017
Vleteren	544	73	19	636	231	340	14	585	1.221
Wervik	3.035	409	132	3.576	1.299	1.771	93	3.163	6.740
Zonnebeke	2.037	255	75	2.367	868	1.168	54	2.089	4.457
Arr. Ieper	16.682	2.491	722	19.895	6.996	10.151	533	17.680	37.575
Anzegem	2.407	275	73	2.755	1.166	1.364	59	2.589	5.344
Avelgem	1.686	198	55	1.939	816	870	41	1.728	3.667
Deerlijk	1.878	231	62	2.170	900	1.093	48	2.040	4.211
Harelbeke	4.810	561	185	5.557	2.188	2.569	134	4.891	10.447
Kortrijk	10.958	1.686	583	13.227	5.458	6.397	353	12.208	25.435
Kuurne	2.141	308	91	2.541	1.005	1.253	56	2.314	4.855
Lendelede	918	111	22	1.050	418	525	27	970	2.020
Menen	5.110	683	268	6.061	2.263	3.055	168	5.486	11.547
Spierke-Helkijn	334	32	11	377	162	196	8	366	743
Waregem	6.128	704	255	7.087	3.005	3.475	206	6.886	13.774
Wevelgem	5.470	722	186	6.379	2.384	3.268	137	5.789	12.168
Zwevegem	4.117	482	112	4.711	1.794	2.452	99	4.346	9.056
Arr. Kortrijk	45.957	5.993	1.903	53.853	21.557	26.519	1.337	49.412	103.266

Bredene	2.777	431	98	3.306	1.234	1.635	80	2.949	4.011	2.066	178	6.255
De Haan	1.571	266	69	1.907	832	886	60	1.777	2.403	1.152	129	3.684
Gistel	1.932	299	66	2.297	776	1.202	58	2.035	2.708	1.501	123	4.332
Ichtegem	2.393	336	75	2.805	947	1.412	72	2.431	3.340	1.748	148	5.236
Middelkerke	2.404	411	75	2.889	1.076	1.345	55	2.477	3.480	1.756	130	5.366
Oostende	9.204	1.774	488	11.466	4.457	5.511	353	10.321	13.661	7.285	841	21.787
Oudenburg	1.498	211	41	1.751	644	872	35	1.551	2.143	1.084	76	3.302
Arr. Oostende	21.780	3.729	912	26.420	9.966	12.863	713	23.542	31.746	16.592	1.625	49.962
Hooghelede	1.647	217	58	1.923	692	1.043	35	1.771	2.340	1.261	93	3.693
Ingelmunster	1.743	211	63	2.017	799	1.021	44	1.864	2.542	1.232	107	3.881
Izegem	4.516	559	183	5.259	2.133	2.588	131	4.852	6.649	3.147	315	10.111
Ledegem	1.522	182	48	1.752	691	902	43	1.636	2.214	1.084	91	3.389
Lichtervelde	1.388	215	36	1.639	621	896	36	1.553	2.009	1.111	72	3.192
Moorslede	1.748	240	59	2.047	700	1.061	43	1.805	2.448	1.301	103	3.852
Roeselare	9.338	1.387	467	11.191	4.473	5.534	329	10.336	13.810	6.921	796	21.527
Staden	1.745	232	51	2.027	680	1.075	50	1.805	2.425	1.307	101	3.832
Arr. Roeselare	23.648	3.243	965	27.856	10.789	14.121	711	25.621	34.436	17.364	1.676	53.477
Ardoore	1.445	161	51	1.657	631	825	53	1.508	2.075	986	104	3.166
Dentergem	1.397	155	50	1.603	653	777	35	1.464	2.050	932	85	3.067
Meulebeke	1.873	217	72	2.162	775	1.027	53	1.855	2.647	1.244	126	4.017
Oostrozebeke	1.289	121	51	1.461	553	747	33	1.333	1.842	868	84	2.793
Pittem	1.029	119	50	1.198	481	628	26	1.135	1.510	747	76	2.333
Ruiselede	797	126	23	946	368	484	25	878	1.165	610	49	1.824
Tielt	3.109	447	165	3.721	1.511	1.771	99	3.382	4.620	2.219	264	7.103
Wielsbeke	1.607	134	62	1.803	687	915	47	1.649	2.294	1.049	109	3.452
Wingene	2.211	285	63	2.560	980	1.319	36	2.335	3.191	1.604	99	4.895
Arr. Tielt	14.758	1.766	588	17.112	6.636	8.494	409	15.538	21.394	10.259	997	32.650
Alveringem	728	88	22	838	273	431	22	726	1.001	519	44	1.564
De Panne	1.278	226	58	1.561	667	713	36	1.415	1.945	939	93	2.977
Koksijde	2.439	480	70	2.990	1.309	1.430	52	2.792	3.749	1.910	123	5.782
Nieuwpoort	1.459	236	56	1.750	687	830	44	1.561	2.146	1.066	100	3.312
Veurne	1.722	251	43	2.017	787	1.165	32	1.984	2.510	1.417	75	4.001
Arr. Veurne	7.626	1.281	249	9.156	3.724	4.569	185	8.478	11.350	5.850	434	17.635
WEST-VLAANDEREN	180.257	26.481	7.007	213.745	83.213	107.688	5.052	195.953	263.470	134.169	12.059	409.698
VLAAMS GEWEST	991.701	163.844	40.315	1.195.861	480.796	589.865	27.559	1.098.220	1.472.497	753.709	67.875	2.294.081
BELGIË	1.609.019	263.251	61.713	1.933.983	815.027	921.104	39.267	1.775.399	2.424.046	1.184.355	100.980	3.709.382

(a) Bezoldigden tussen 15 en 64 jaar, geteld naar woonplaats.
Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.2: Uitgaande pendel bij loontrekkenden [a], regio's van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2010.

Regio Woonplaats	Regio Werkplaats						Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams Brabant	Vlaams Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest
	Brugge	Oostende	Roeselare-Tielt	Westhoek	Zuid-West-Vlaanderen	West-Vlaanderen						
Brugge	65.991	4.493	4.539	1.511	1.749	78.283	3.169	650	7.190	1.663	90.955	5.061
Oostende	9.555	26.537	1.268	2.731	784	40.874	1.748	359	2.526	998	46.505	2.633
Roeselare-Tielt	5.439	729	53.257	3.225	10.709	73.359	1.639	441	6.245	1.112	82.797	2.208
Westhoek	3.581	2.770	6.982	43.571	5.782	62.685	1.608	443	2.603	1.107	68.446	2.118
Zuid-West-Vlaanderen	1.801	329	9.349	2.450	67.692	81.620	2.163	595	9.380	1.684	95.443	3.739
WEST-VLAANDEREN	86.367	34.858	75.395	53.486	86.716	336.821	10.328	2.488	27.944	6.564	384.146	15.759
VLAAMS GEWEST	97.668	37.258	82.116	55.916	98.903	371.861	621.186	256.727	431.127	294.419	1.975.320	238.242
BELGIË	100.101	37.937	83.687	57.227	103.529	382.480	640.697	263.741	445.229	349.007	2.081.153	594.690

[a] Loontrekkenden tussen 15 en 64 jaar.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.3: Inkomende pendel bij loontrekkenden [a], regio's van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2010.

Regio Woonplaats	Regio Werkplaats						Antwerpen	Limburg	Oost-Vlaanderen	Vlaams Brabant	Vlaams Gewest	Brussels Hoofdst. Gewest
	Brugge	Oostende	Roeselare-Tielt	Westhoek	Zuid-West-Vlaanderen	West-Vlaanderen						
Brugge	66.445	9.601	5.451	3.595	1.809	86.902	1.898	661	7.809	1.003	98.272	561
Oostende	4.518	26.721	730	2.783	329	35.081	487	222	1.413	293	37.496	199
Roeselare-Tielt	4.546	1.276	53.515	7.010	9.391	75.737	836	402	4.908	601	82.485	165
Westhoek	1.516	2.738	3.229	43.801	2.457	53.742	565	288	1.215	380	56.190	123
Zuid-West-Vlaanderen	1.756	789	10.739	5.797	68.012	87.093	1.557	741	8.903	1.020	99.314	421
WEST-VLAANDEREN	78.781	41.125	73.664	62.987	81.998	338.555	5.342	2.315	24.248	3.297	373.757	1.470
VLAAMS GEWEST	91.538	46.795	83.137	68.791	95.872	386.134	583.101	274.452	472.159	268.962	1.984.808	42.484
BELGIË	97.898	50.197	86.425	72.768	103.332	410.619	624.919	292.114	538.980	402.113	2.268.746	290.097

[a] Loontrekkenden van 15 jaar en ouder.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

	Henegouwen	Luik	Luxem- burg	Namen	Waals- Brabant	Waals Gewest	Duitsland	Frankrijk	Luxemburg	Nederland	Overig buitenland	Buitenland	TOTAAL
	427	330	68	190	224	1.239	7	22	56	211	7	303	97.557
	308	176	44	92	114	734	4	10	33	37	6	90	49.962
	671	159	30	83	113	1.056	6	29	4	26	1	66	86.127
	1.279	237	44	116	142	1.818	3	360	12	25	4	404	72.785
	3.047	258	58	116	191	3.670	6	355	14	31	8	414	103.266
	5.732	1.161	245	596	783	8.517	26	776	119	330	25	1.276	409.698
	15.380	11.290	1.540	4.345	11.841	44.397	430	929	946	33.094	722	36.121	2.294.080
	333.968	306.827	65.829	128.834	114.217	949.675	5.171	6.077	35.470	34.723	2.421	83.862	3.709.380

	Henegouwen	Luik	Luxem- burg	Namen	Waals- Brabant	Waals Gewest	Duitsland	Frankrijk	Luxemburg	Nederland	Overig buitenland	Buitenland	TOTAAL
	757	554	106	299	191	1.907	7	176	2	254	426	864	101.604
	206	132	33	68	45	484	3	109	1	15	185	313	38.492
	934	205	99	103	71	1.412	4	2.878	0	25	676	3.584	87.647
	912	149	34	72	32	1.199	2	3.328	1	9	489	3.829	61.340
	3.485	332	82	180	141	4.221	11	4.705	2	34	507	5.258	109.214
	6.294	1.372	354	722	481	9.222	27	11.196	5	336	2.284	13.847	398.296
	27.529	15.107	2.074	6.855	12.421	63.985	657	13.355	54	6.549	11.399	32.015	2.123.292
	400.368	334.054	66.955	159.465	123.469	1.084.311	1.479	40.985	447	7.127	19.835	69.872	3.713.026

Tabel 4.1.4: Zelfstandigen en helpers (a) naar sector en geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 31 december 2011.

Gemeente	PRIMAIRE SECTOR			INDUSTRIE			BOUW			TERTIAIRE SECTOR			QUARTAIRE SECTOR			ONGEKEND			TOTAAL		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Beernem	201	108	309	45	24	69	143	28	171	462	308	770	51	34	85	18	7	25	920	509	1.429
Blankenberge	33	17	50	40	12	52	82	21	103	646	463	1.109	55	40	95	11	14	25	867	567	1.434
Brugge	220	123	343	244	143	387	554	108	662	3.723	2.574	6.297	565	351	916	95	53	148	5.401	3.352	8.753
Damme	200	92	292	48	17	65	149	30	179	482	321	803	55	36	91	13	4	17	947	500	1.447
Jabbeke	164	88	252	46	15	61	123	17	140	524	368	892	70	54	124	12	8	20	939	550	1.489
Knokke-Heist	124	71	195	154	61	215	322	78	400	2.051	1.292	3.343	257	164	421	43	33	76	2.951	1.699	4.650
Oostkamp	222	112	334	89	29	118	223	34	257	764	528	1.292	82	63	145	17	7	24	1.397	773	2.170
Torhout	150	103	253	59	29	88	186	28	214	607	432	1.039	65	46	111	13	10	23	1.080	648	1.728
Zedelgem	183	112	295	73	23	96	243	39	282	744	485	1.229	65	56	121	21	10	31	1.329	725	2.054
Zuilenkerke	77	49	126	12	6	18	27	8	35	150	75	225	16	8	24	4	1	5	286	147	433
Arr. Brugge	1.574	875	2.449	810	359	1.169	2.052	391	2.443	10.153	6.846	16.999	1.281	852	2.133	247	147	394	16.117	9.470	25.587
Diksmuide	364	202	566	60	23	83	137	29	166	582	389	971	40	32	72	15	3	18	1.198	678	1.876
Houthulst	165	103	268	40	9	49	95	14	109	249	214	463	23	22	45	4	4	8	576	366	942
Koekelare	167	104	271	34	9	43	103	17	120	241	175	416	18	16	34	5	4	9	568	325	893
Kortemark	219	131	350	42	24	66	159	26	185	366	252	618	25	29	54	9	2	11	820	464	1.284
Lo-Reninge	167	95	262	14	7	21	29	8	37	119	103	222	7	6	13	5	1	6	341	220	561
Arr. Diksmuide	1.082	635	1.717	190	72	262	523	94	617	1.557	1.133	2.690	113	105	218	38	14	52	3.503	2.053	5.556
Heuvelland	268	146	414	32	12	44	88	15	103	282	221	503	12	19	31	3	4	7	685	417	1.102
Ieper	350	213	563	100	40	140	243	49	292	1.020	742	1.762	146	96	242	22	17	39	1.881	1.157	3.038
Langemark-Poelkapelle	214	111	325	28	15	43	80	14	94	203	163	366	10	19	29	6	3	9	541	325	866
Mesen	8	4	12	1	0	1	7	3	10	18	16	34	0	0	0	0	1	1	34	24	58
Poperinge	382	217	599	62	19	81	146	26	172	543	450	993	47	33	80	12	3	15	1.192	748	1.940
Vieeren	115	71	186	21	8	29	39	5	44	115	91	206	8	5	13	2	0	2	300	180	480
Wervik	154	90	244	45	25	70	119	26	145	434	305	739	45	30	75	9	4	13	806	480	1.286
Zonnebeke	243	153	396	54	14	68	122	28	150	379	286	665	37	23	60	6	6	12	841	510	1.351
Arr. Ieper	1.734	1.005	2.739	343	133	476	844	166	1.010	2.994	2.274	5.268	305	225	530	60	38	98	6.280	3.841	10.121
Anzegem	143	60	203	77	26	103	154	20	174	513	339	852	48	28	76	8	2	10	943	475	1.418
Avelgem	51	26	77	21	7	28	81	14	95	259	202	461	17	17	34	4	3	7	433	269	702
Deerlijk	74	35	109	57	17	74	103	15	118	394	268	662	28	24	52	5	3	8	661	362	1.023
Harelbeke	77	44	121	92	27	119	252	37	289	784	553	1.337	72	54	126	17	10	27	1.294	725	2.019
Kortrijk	213	112	325	292	116	408	484	80	564	2.730	1.711	4.441	372	251	623	48	30	78	4.139	2.300	6.439
Kuurne	24	22	46	57	18	75	132	23	155	390	263	653	20	24	44	6	5	11	629	355	984
Lendelede	60	30	90	32	4	36	63	8	71	201	135	336	14	9	23	3	2	5	373	188	561
Menen	89	56	145	95	40	135	216	32	248	870	643	1.513	79	64	143	15	10	25	1.364	845	2.209
Spiere-Helkijn	19	11	30	4	5	9	15	5	20	64	46	110	3	4	7	0	1	1	105	72	177
Waregem	132	68	200	208	49	257	309	53	362	1.297	803	2.100	101	89	190	21	16	37	2.068	1.078	3.146
Wevelgem	114	58	172	116	43	159	233	34	267	874	594	1.468	79	78	157	17	10	27	1.433	817	2.250
Zwevegem	171	83	254	87	26	113	204	43	247	740	498	1.238	70	56	126	10	13	23	1.282	719	2.001
Arr. Kortrijk	1.167	605	1.772	1.138	378	1.516	2.246	364	2.610	9.116	6.055	15.171	903	698	1.601	154	105	259	14.724	8.205	22.929

Bredene	15	13	28	15	11	26	84	13	97	408	273	681	39	26	65	4	4	8	565	340	905
De Haan	61	43	104	34	11	45	71	21	92	536	402	938	61	53	114	8	6	14	771	536	1.307
Gistel	95	49	144	37	17	54	90	14	104	351	274	625	40	34	74	6	4	10	619	392	1.011
Ichtegem	189	93	282	45	22	67	145	15	160	398	299	697	30	23	53	9	7	16	816	459	1.275
Middelkerke	125	74	199	41	30	71	107	26	133	692	514	1.206	44	42	86	12	8	20	1.021	694	1.715
Oostende	52	43	95	138	54	192	238	46	284	1.896	1.215	3.111	254	146	400	45	28	73	2.623	1.532	4.155
Oudenburg	77	46	123	28	13	41	68	13	81	261	222	483	30	12	42	7	2	9	471	308	779
Arr. Oostende	614	361	975	338	158	496	803	148	951	4.542	3.199	7.741	498	336	834	91	59	150	6.886	4.261	11.147
Hooglede	208	104	312	19	13	32	87	14	101	313	199	512	37	28	65	6	5	11	670	363	1.033
Ingelmunster	87	42	129	58	18	76	149	23	172	322	216	538	19	17	36	6	3	9	641	319	960
Izegem	95	65	160	122	30	152	246	32	278	884	528	1.412	88	72	160	13	9	22	1.448	736	2.184
Ledegem	116	49	165	38	14	52	108	16	124	361	245	606	23	17	40	4	4	8	650	345	995
Lichtervelde	132	78	210	29	8	37	86	19	105	270	170	440	22	24	46	2	2	4	541	301	842
Moorslede	151	74	225	35	20	55	115	23	138	368	247	615	28	22	50	3	0	3	700	386	1.086
Roeselare	188	129	317	188	69	257	360	72	432	1.972	1.232	3.204	216	174	390	33	18	51	2.957	1.694	4.651
Staden	261	184	445	56	17	73	124	21	145	354	226	580	21	25	46	7	3	10	823	476	1.299
Arr. Roeselare	1.238	725	1.963	545	189	734	1.275	220	1.495	4.844	3.063	7.907	454	379	833	74	44	118	8.430	4.620	13.050
Ardoole	170	111	281	39	13	52	118	19	137	338	219	557	29	28	57	9	4	13	703	394	1.097
Dentergem	117	59	176	49	10	59	96	14	110	287	217	504	22	15	37	5	2	7	576	317	893
Meulebeke	172	108	280	51	18	69	139	20	159	378	307	685	26	28	54	4	1	5	770	482	1.252
Oostrozebeke	65	40	105	34	10	44	98	18	116	264	168	432	18	15	33	4	5	9	483	256	739
Plittem	169	124	293	34	11	45	102	12	114	262	166	428	15	11	26	2	5	7	584	329	913
Ruiselede	128	65	193	22	6	28	64	18	82	201	132	333	17	17	34	2	2	4	434	240	674
Tielt	313	175	488	84	29	113	184	42	226	668	454	1.122	68	48	116	8	7	15	1.325	755	2.080
Welsbeke	61	28	89	57	12	69	102	11	113	334	208	542	23	21	44	6	5	11	583	285	868
Wingene	298	183	481	81	20	101	212	39	251	487	349	836	37	34	71	10	6	16	1.125	631	1.756
Arr. Tielt	1.493	893	2.386	451	129	580	1.115	193	1.308	3.219	2.220	5.439	255	217	472	50	37	87	6.583	3.689	10.272
Alveringem	206	99	305	19	3	22	40	13	53	173	159	332	11	7	18	4	5	9	453	286	739
De Panne	19	13	32	22	11	33	47	10	57	441	302	743	25	21	46	7	5	12	561	362	923
Koksijde	58	30	88	76	44	120	132	30	162	1.090	692	1.782	142	93	235	13	8	21	1.511	897	2.408
Nieuwpoort	63	36	99	37	19	56	79	24	103	483	321	804	33	20	53	5	5	10	700	425	1.125
Veurne	206	93	299	34	23	57	92	19	111	367	268	635	40	29	69	2	4	6	741	436	1.177
Arr. Veurne	552	271	823	188	100	288	390	96	486	2.554	1.742	4.296	251	170	421	31	27	58	3.966	2.406	6.372
WEST-VLAANDEREN	9.454	5.370	14.824	4.003	1.518	5.521	9.248	1.672	10.920	38.979	26.532	65.511	4.060	2.982	7.042	745	471	1.216	66.489	38.545	105.034
VLAAMS GEWEST	29.126	14.412	43.538	15.031	5.222	20.253	41.950	5.685	47.635	193.614	115.783	309.397	20.969	16.853	37.822	5.728	3.496	9.224	306.418	161.451	467.869

(a) Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief zelfstandigen in bijberoep.
Bron: RSIZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.5: Zelfstandigen en helpers (a) naar bedrijfstak en geslacht in West-Vlaanderen, 31 december 2010 en 31 december 2011.

Bedrijfstak	Nace-Bel 2008	31 december 2010			31 december 2011			Evolutie 2010-2011 (in %)				Aandeel mannen en vrouwen in totaal per sector (2011) (in %)	
		Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal		Mannen	Vrouwen
Landbouw, jacht, bosbouw	01+02	9.530	5.520	15.050	9.407	5.356	14.763	-1,3	-3,0	-1,9		63,7	36,3
Visserij en aquacultuur	03	43	13	56	47	14	61	9,3	7,7	8,9		77,0	23,0
Primaire sector		9.573	5.533	15.106	9.454	5.370	14.824	-1,2	-2,9	-1,9		63,8	36,2
Winning van delfstoffen	05 t/m 09	5	1	6	5	1	6	0,0	0,0	0,0		83,3	16,7
Voeding	10	1.097	651	1.748	1.069	653	1.722	-2,6	0,3	-1,5		62,1	37,9
Drank	11	13	1	14	13	1	14	0,0	0,0	0,0		92,9	7,1
Tabak	12	2	2	4	2	2	4	0,0	0,0	0,0		50,0	50,0
Textiel	13	310	107	417	294	103	397	-5,2	-3,7	-4,8		74,1	25,9
Kleding	14	255	182	437	245	176	421	-3,9	-3,3	-3,7		58,2	41,8
Leder	15	48	8	56	45	8	53	-6,3	0,0	-5,4		84,9	15,1
Hout	16	258	89	347	257	85	342	-0,4	-4,5	-1,4		75,1	24,9
Papier en karton	17	52	34	86	50	31	81	-3,8	-8,8	-5,8		61,7	38,3
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	18	353	158	511	363	154	517	2,8	-2,5	1,2		70,2	29,8
Vervaardiging van chemische producten	19	1	0	1	1	0	1	0,0	0,0	0,0		100,0	0,0
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	20	22	11	33	20	8	28	-9,1	-27,3	-15,2		71,4	28,6
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21	1	0	1	1	0	1	100,0	0,0	100,0		100,0	0,0
Rubber- en kunststofnijverheid	22	6	1	7	6	1	7	0,0	0,0	0,0		85,7	14,3
Vervaardiging van bouwmaterialen	23	426	78	504	450	78	528	5,6	0,0	4,8		85,2	14,8
Metalurgie en vervaardiging van metaalproducten	24+25	325	42	367	311	40	351	-4,3	-4,8	-4,4		88,6	11,4
Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, apparaten en werktuigen	26 t/m 28	161	11	172	158	11	169	-1,9	0,0	-1,7		93,5	6,5
Vervaardiging van transportmiddelen	29+30	18	1	19	18	1	19	0,0	0,0	0,0		94,7	5,3
Vervaardiging van meubelen	31	525	54	579	487	52	539	-7,2	-3,7	-6,9		90,4	9,6
Overige industrie	32	239	76	315	171	20	191	-3,4	11,1	-2,1		89,5	10,5
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	135	32	167	136	32	168	0,7	0,0	0,6		81,0	19,0
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, gekoelde lucht en water	35+36	101	44	145	101	39	140	0,0	-11,4	-3,4		72,1	27,9
Afvalbeheer en recyclage	37 t/m 39	58	4	62	56	3	59	-3,4	-25,0	-4,8		94,9	5,1
Industrie		4.063	1.551	5.614	4.003	1.518	5.521	-1,5	-2,1	-1,7		72,5	27,5
Bouw	41 t/m 43	9.005	1.666	10.671	9.248	1.672	10.920	2,7	0,4	2,3		84,7	15,3
Secundaire sector		13.068	3.217	16.285	13.251	3.190	16.441	1,4	-0,8	1,0		80,6	19,4

Garagewezers	45	4.414	1.676	6.090	4.417	1.659	6.076	0,1	-1,0	-0,2	72,7	27,3
Groothandel en handelsbemiddeling	46	2.553	1.165	3.718	2.535	1.180	3.715	-0,7	1,3	-0,1	68,2	31,8
Kleinhandel	47	10.647	8.193	18.840	10.597	7.976	18.513	-1,0	-2,6	-1,7	56,9	43,1
Transport, logistiek en post	49 t/m 53	2.310	879	3.189	2.268	875	3.143	-1,8	-0,5	-1,4	72,2	27,8
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55+56	5.458	4.565	10.023	5.493	4.556	10.049	0,6	-0,2	0,3	54,7	45,3
Uitgeverijen en audiovisuele bedrijven	58 t/m 60	125	91	216	131	101	232	4,8	11,0	7,4	56,5	43,5
Telecommunicatie	61	6	2	8	7	1	8	16,7	-50,0	0,0	87,5	12,5
Informatica	62+63	114	16	130	118	14	132	3,5	-12,5	1,5	89,4	10,6
Financiële activiteiten en verzekeringen	64 t/m 66	1.121	484	1.605	1.120	466	1.605	-0,1	-3,7	-1,2	70,6	29,4
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	1.073	639	1.712	1.074	623	1.697	0,1	-2,5	-0,9	63,3	36,7
Rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening	69 t/m 71	4.009	1.737	5.746	4.136	1.797	5.933	3,2	3,5	3,3	69,7	30,3
Reclame en overige gespecialiseerde wetenschappe-lijke en technische activiteiten	73 t/m 75	3.417	1.802	5.219	3.602	1.874	5.476	5,4	4,0	4,9	65,8	34,2
Administratieve en ondersteunende diensten	77 t/m 82	1.353	595	1.948	1.363	585	1.948	0,7	-1,7	0,0	70,0	30,0
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95	527	224	751	525	231	756	-0,4	3,1	0,7	69,4	30,6
Overige persoonlijke diensten	96	1.640	4.509	6.149	1.649	4.590	6.239	0,5	1,8	1,5	26,4	73,6
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97	4	4	8	4	4	8	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Tertiaire sector		38.771	26.581	65.352	38.979	26.532	65.511	0,5	-0,2	0,2	59,5	40,5
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72	33	10	43	35	12	47	6,1	20,0	9,3	74,5	25,5
Openbaar bestuur	84	27	6	33	27	6	33	0,0	0,0	0,0	81,8	18,2
Onderwijs	85	267	307	574	268	266	534	0,4	-13,4	-7,0	50,2	49,8
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 t/m 88	2.888	2.158	5.046	2.878	2.180	5.058	-0,3	1,0	0,2	56,9	43,1
Kunst, amusement en recreatie	90 t/m 93	801	485	1.286	829	508	1.337	3,5	4,7	4,0	62,0	38,0
Verenigingen	94	23	10	33	23	10	33	0,0	0,0	0,0	69,7	30,3
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en dien-sten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99	0	0	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Quartaire sector		4.039	2.976	7.015	4.060	2.982	7.042	0,5	0,2	0,4	57,7	42,3
Handel en diensten		42.810	29.557	72.367	43.039	29.514	72.553	0,5	-0,1	0,3	59,3	40,7
Slecht gedefinieerde activiteiten		534	362	896	745	471	1.216	39,5	30,1	35,7	61,3	38,7
ALGEMEEN TOTAAL		65.985	38.669	104.654	66.489	38.545	105.034	0,8	-0,3	0,4	63,3	36,7

[a] Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief zelfstandigen in bijberoep.
Bron: RSNZ, Verwerking: Atédling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.1.6: Zelfstandigen en helpers [a] naar bedrijfstak, arrondissementen van West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 31 december 2010 en 31 december 2011.

Bedrijfstak	Nace-Bel 2008	Arr. Brugge		Arr. Diksmuide		Arr. Ieper		Arr. Kortrijk	
		31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11
Landbouw, jacht, bosbouw	01+02	2.471	2.414	1.740	1.717	2.783	2.739	1.791	1.769
Visserij en aquacultuur	03	32	35	0	0	0	0	2	3
Primaire sector		2.503	2.449	1.740	1.717	2.783	2.739	1.793	1.772
Winning van delfstoffen	05 t/m 09	0	0	1	1	1	1	0	0
Voeding	10	355	349	113	110	179	182	440	423
Drank	11	2	2	2	2	4	4	5	5
Tabak	12	0	0	0	0	0	0	3	3
Textiel	13	48	46	15	14	17	14	187	182
Kleding	14	100	95	17	16	31	32	116	112
Leder	15	4	4	1	0	3	3	19	18
Hout	16	79	79	5	8	38	37	91	88
Papier en karton	17	21	19	1	1	11	11	28	24
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	18	129	130	17	17	38	35	132	131
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	19	0	0	0	0	0	0	0	0
Vervaardiging van chemische producten	20	7	6	0	0	2	1	13	11
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21	1	1	0	0	0	0	0	0
Rubber- en kunststofnijverheid	22	1	1	1	1	2	2	2	2
Vervaardiging van bouwmaterialen	23	112	119	26	32	40	39	135	139
Metallurgie en vervaardiging van metaalproducten	24+25	78	72	12	12	37	35	98	97
Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, apparaten en werktuigen	26 t/m 28	38	40	6	5	13	14	49	47
Vervaardiging van transportmiddelen	29+30	3	3	0	0	1	1	8	8
	Metaal 24 t/m 30	119	115	18	17	51	50	155	152
Vervaardiging van meubelen	31	49	47	10	9	15	15	51	52
Overige industrie	32	76	78	6	5	22	22	93	91
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	34	34	11	11	16	16	37	39
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, gekoelde lucht en water	35+36	37	37	8	7	6	5	29	31
Afvalbeheer en recyclage	37 t/m 39	7	7	11	11	8	7	15	13
Industrie		1.181	1.169	263	262	484	476	1.551	1.516
Bouw	41 t/m 43	2.421	2.443	587	617	971	1.010	2.565	2.610
Secundaire sector		3.602	3.612	850	879	1.455	1.486	4.116	4.126
Garagewezen	45	1.277	1.280	340	348	537	545	1.428	1.420
Groothandel en handelsbemiddeling	46	899	901	159	149	297	291	932	927
Kleinhandel	47	4.896	4.838	811	791	1.472	1.441	4.247	4.155
Transport, logistiek en post	49 t/m 53	904	876	165	167	237	230	643	638
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55+56	2.801	2.802	333	341	799	830	2.012	1.972
Uitgeverijen en audiovisuele bedrijven	58 t/m 60	73	77	5	7	13	15	55	54
Telecommunicatie	61	2	1	0	0	1	1	4	4
Informatica	62+63	36	38	2	3	7	7	45	45
Financiële activiteiten en verzekeringen	64 t/m 66	363	364	77	76	143	140	370	375
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	467	466	47	47	121	120	411	403
Rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening	69 t/m 71	1.731	1.786	175	184	400	421	1.502	1.551
Reclame en overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	73 t/m 75	1.425	1.493	178	189	375	393	1.320	1.397
Administratieve en ondersteunende diensten	77 t/m 82	484	501	76	75	163	156	456	455
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95	168	173	31	30	81	82	177	172
Overige persoonlijke diensten	96	1.414	1.402	267	283	598	594	1.563	1.601
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97	1	1	0	0	2	2	2	2
Tertiaire sector		16.941	16.999	2.666	2.690	5.246	5.268	15.167	15.171
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72	16	16	0	0	0	0	8	9
Openbaar bestuur	84	12	13	1	1	1	1	7	6
Onderwijs	85	163	151	18	13	46	41	147	139
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 t/m 88	1.509	1.534	164	165	411	413	1.141	1.129
Kunst, amusement en recreatie	90 t/m 93	391	405	39	37	63	75	309	311
Verenigingen	94	14	14	3	2	0	0	7	7
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98	0	0	0	0	0		0	0
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99	0	0	0	0	0		0	0
Quartaire sector		2.105	2.133	225	218	521	530	1.619	1.601
Handel en diensten		19.046	19.132	2.891	2.908	5.767	5.798	16.786	16.772
Slecht gedefinieerde activiteiten	321	394		44	52	62	98	158	259
ALGEMEEN TOTAAL		25.472	25.587	5.525	5.556	10.067	10.121	22.853	22.929

[a] Totaal aantal zelfstandigen en helpers, exclusief zelfstandigen in bijberoep.
Bron: RSVZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Arr. Oostende		Arr. Roeselare		Arr. Tielt		Arr. Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest		België	
31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11	31/12/10	31/12/11
961	958	2.033	1.963	2.440	2.386	831	817	15.050	14.763	44.204	43.418	66.947	65.960
15	17	0	0	0	0	7	6	56	61	114	120	189	192
976	975	2.033	1.963	2.440	2.386	838	823	15.106	14.824	44.318	43.538	67.136	66.152
1	1	2	2	0	0	1	1	6	6	29	28	75	68
176	169	225	223	172	173	88	93	1.748	1.722	6.006	5.927	8.647	8.508
1	1	0	0	0	0	0	0	14	14	65	62	120	115
0	0	0	0	0	0	1	1	4	4	16	15	32	31
27	23	64	60	47	44	12	14	417	397	990	942	1.297	1.241
35	33	63	60	50	49	25	24	437	421	1.336	1.272	1.979	1.882
3	3	15	14	10	10	1	1	56	53	197	187	257	245
26	28	47	46	43	38	18	18	347	342	1.201	1.173	1.942	1.867
7	7	5	6	9	9	4	4	86	81	288	273	429	404
59	63	71	71	38	38	27	32	511	517	2.214	2.237	3.477	3.518
0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	6	6	7	6
1	1	6	5	3	3	1	1	33	28	114	104	180	168
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	15	15	42	41
0	0	1	1	0	0	0	0	7	7	13	12	22	18
45	46	57	57	70	72	19	24	504	528	2.366	2.514	4.359	4.643
31	28	55	50	39	39	17	18	367	351	1.087	1.051	1.694	1.632
10	10	30	29	15	15	11	9	172	169	389	376	567	545
1	1	3	3	2	2	1	1	19	19	64	62	111	103
42	39	88	82	56	56	29	28	558	539	1.540	1.489	2.372	2.280
8	9	32	29	24	22	6	8	195	191	636	614	937	908
36	32	42	34	25	24	15	16	315	302	1.494	1.480	2.128	2.145
17	17	24	26	21	19	7	6	167	168	630	623	869	874
21	20	16	14	12	12	16	14	145	140	1.178	1.117	1.804	1.699
4	4	5	4	10	10	2	3	62	59	168	163	244	234
509	496	763	734	591	580	272	288	5.614	5.521	20.502	20.253	31.219	30.895
938	951	1.450	1.495	1.273	1.308	466	486	10.671	10.920	46.188	47.635	81.041	84.781
1.447	1.447	2.213	2.229	1.864	1.888	738	774	16.285	16.441	66.690	67.888	112.260	115.676
555	538	948	949	702	694	303	302	6.090	6.076	24.592	24.580	36.117	36.313
358	365	464	470	358	364	251	248	3.718	3.715	19.516	19.625	30.694	30.853
2.373	2.301	2.205	2.178	1.545	1.530	1.291	1.279	18.840	18.513	82.830	81.304	127.298	124.915
319	324	439	438	333	321	149	149	3.189	3.143	13.043	13.004	19.775	19.765
1.607	1.646	976	949	613	620	882	889	10.023	10.049	44.084	44.753	69.693	70.840
27	30	22	26	14	15	7	8	216	232	1.421	1.487	2.744	2.839
0	0	0	0	1	2	0	0	8	8	54	54	105	102
12	13	14	13	9	9	5	4	130	132	750	775	1.196	1.237
195	186	208	200	133	130	116	115	1.605	1.586	7.110	6.978	11.247	11.123
225	229	167	172	137	123	137	137	1.712	1.697	8.998	9.013	14.553	14.526
520	527	672	694	408	421	338	349	5.746	5.933	32.915	34.037	57.287	59.197
559	596	624	629	406	418	332	361	5.219	5.476	31.786	33.107	53.027	55.096
208	205	260	259	189	185	112	112	1.948	1.948	8.950	8.914	14.429	14.358
76	69	111	121	64	66	43	43	751	756	3.085	3.086	4.717	4.696
699	710	789	809	517	540	302	300	6.149	6.239	27.977	28.626	45.463	46.607
2	2	0	0	1	1	0	0	8	8	59	54	125	117
7.735	7.741	7.899	7.907	5.430	5.439	4.268	4.296	65.352	65.511	307.170	309.397	488.470	492.584
9	11	5	5	1	2	4	4	43	47	277	309	726	775
4	4	5	5	1	1	2	2	33	33	213	211	449	444
64	61	64	58	35	41	37	30	574	534	3.352	3.332	6.635	6.759
573	574	615	606	330	329	303	308	5.046	5.058	25.265	25.342	47.279	47.376
176	179	149	158	89	98	70	74	1.286	1.337	8.296	8.539	14.179	14.590
5	5	1	1	1	1	2	3	33	33	92	89	222	220
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
831	834	839	833	457	472	418	421	7.015	7.042	37.495	37.822	69.490	70.164
8.566	8.575	8.738	8.740	5.887	5.911	4.686	4.717	72.367	72.553	344.665	347.219	557.960	562.748
110	150	100	118	58	87	43	58	896	1.216	6.662	9.224	10.145	13.799
11.099	11.147	13.084	13.050	10.249	10.272	6.305	6.372	104.654	105.034	462.335	467.869	747.501	758.375

Tabel 4.2.1: Werkloosheid en werkloosheidsdruk naar geslacht, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Gemeente	MANNEN				VROUWEN				TOTAAL			
	NWWZ (a)	Ouderen (b)	NWWZ+ouderen	Werkloosheidsdruk (c)	NWWZ (a)	Ouderen (b)	NWWZ+ouderen	Werkloosheidsdruk (c)	NWWZ (a)	Ouderen (b)	NWWZ+ouderen	Werkloosheidsdruk (c)
Beernem	125	28	153	3,1%	135	32	167	3,7%	260	60	320	3,4%
Blankenberge	439	130	569	9,9%	391	143	534	9,4%	830	273	1.103	9,7%
Brugge	1.789	346	2.135	6,0%	1.469	374	1.843	5,2%	3.258	720	3.978	5,6%
Damme	75	23	98	2,9%	99	40	139	4,2%	174	63	237	3,5%
Jabbeke	111	29	140	3,3%	134	36	170	4,1%	245	65	310	3,7%
Knokke-Heist	375	132	507	5,3%	347	187	534	5,5%	722	319	1.041	5,4%
Oostkamp	204	53	257	3,6%	203	84	287	4,2%	407	137	544	3,9%
Torhout	221	55	276	4,3%	217	78	295	4,8%	438	133	571	4,5%
Zedelgem	202	36	238	3,4%	218	89	307	4,5%	420	125	545	3,9%
Zuienkerke	22	7	29	3,2%	24	5	29	3,3%	46	12	58	3,2%
Arr. Brugge	3.563	839	4.402	5,2%	3.237	1.068	4.305	5,1%	6.800	1.907	8.707	5,2%
Diksmuide	179	31	210	4,1%	185	50	235	4,9%	364	81	445	4,5%
Houthulst	105	22	127	4,2%	101	28	129	4,5%	206	50	256	4,3%
Koekelare	75	23	98	3,6%	83	37	120	4,7%	158	60	218	4,1%
Kortemark	116	30	146	3,8%	111	34	145	4,0%	227	64	291	3,9%
Lo-Reninge	20	8	28	2,9%	29	4	33	3,6%	49	12	61	3,2%
Arr. Diksmuide	495	114	609	3,9%	509	153	662	4,4%	1.004	267	1.271	4,2%
Heuvelland	104	23	127	4,9%	84	26	110	4,8%	188	49	237	4,8%
Ieper	478	91	569	5,2%	479	147	626	6,0%	957	238	1.195	5,6%
Langemark-Poelkapelle	71	21	92	3,7%	83	19	102	4,3%	154	40	194	4,0%
Mesen	20	3	23	7,8%	25	9	34	12,3%	45	12	57	10,0%
Poperinge	209	45	254	4,2%	201	89	290	5,0%	410	134	544	4,6%
Vleteren	27	6	33	2,9%	30	12	42	4,0%	57	18	75	3,4%
Wervik	258	48	306	5,5%	263	108	371	6,8%	521	156	677	6,2%
Zonnebeke	85	25	110	2,9%	114	49	163	4,5%	199	74	273	3,6%
Arr. Ieper	1.252	262	1.514	4,6%	1.279	459	1.738	5,5%	2.531	721	3.252	5,1%
Anzegem	112	36	148	3,3%	144	49	193	4,5%	256	85	341	3,9%
Avelgem	113	24	137	4,5%	114	49	163	5,6%	227	73	300	5,0%
Deerlijk	97	19	116	3,3%	120	49	169	5,0%	217	68	285	4,1%
Harelbeke	322	45	367	4,3%	333	90	423	5,2%	655	135	790	4,7%
Kortrijk	1.452	205	1.657	7,2%	1.194	223	1.417	6,4%	2.646	428	3.074	6,8%
Kuurne	169	24	193	4,8%	151	54	205	5,4%	320	78	398	5,1%
Lendelede	38	8	46	2,6%	61	22	83	5,0%	99	30	129	3,8%
Menen	568	116	684	6,9%	592	143	735	7,6%	1.160	259	1.419	7,2%
Spiere-Helkijn	39	4	43	6,7%	45	8	53	8,2%	84	12	96	7,4%
Waregem	413	81	494	4,3%	470	133	603	5,3%	883	214	1.097	4,8%
Wevelgem	326	66	392	4,0%	374	95	469	5,0%	700	161	861	4,5%
Zwevegem	230	45	275	3,6%	260	58	318	4,4%	490	103	593	4,0%
Arr. Kortrijk	3.879	673	4.552	5,2%	3.858	973	4.831	5,7%	7.737	1.646	9.383	5,4%
Bredene	273	49	322	6,1%	232	72	304	6,0%	505	121	626	6,1%
De Haan	193	63	256	7,1%	179	82	261	7,1%	372	145	517	7,1%
Gistel	153	17	170	4,6%	128	26	154	4,3%	281	43	324	4,5%
Ichtegem	144	49	193	4,3%	154	52	206	4,9%	298	101	399	4,6%
Middelkerke	300	91	391	7,1%	240	114	354	6,5%	540	205	745	6,8%
Oostende	1.878	344	2.222	10,7%	1.353	395	1.748	8,7%	3.231	739	3.970	9,7%
Oudenburg	91	22	113	4,0%	99	31	130	4,7%	190	53	243	4,3%
Arr. Oostende	3.032	635	3.667	8,0%	2.385	772	3.157	7,0%	5.417	1.407	6.824	7,5%
Hoogdele	82	14	96	3,0%	84	27	111	3,8%	166	41	207	3,4%
Ingelmunster	95	19	114	3,4%	109	49	158	5,1%	204	68	272	4,2%
Izegem	283	54	337	4,0%	298	95	393	4,8%	581	149	730	4,4%
Ledelegem	81	17	98	3,4%	90	24	114	4,1%	171	41	212	3,8%
Lichtervelde	50	13	63	2,4%	63	26	89	3,5%	113	39	152	2,9%
Moorslede	88	24	112	3,3%	95	34	129	4,1%	183	58	241	3,7%
Roeselare	862	110	972	5,3%	756	142	898	5,1%	1.618	252	1.870	5,2%
Staden	68	13	81	2,4%	64	24	88	2,8%	132	37	169	2,6%
Arr. Roeselare	1.609	264	1.873	4,1%	1.559	421	1.980	4,6%	3.168	685	3.853	4,3%
Ardoos	79	22	101	3,6%	84	24	108	4,0%	163	46	209	3,8%
Dentergem	64	20	84	3,2%	77	34	111	4,6%	141	54	195	3,9%
Meulebeke	96	22	118	3,4%	103	28	131	3,9%	199	50	249	3,6%
Oostrozebeke	54	12	66	2,8%	68	25	93	4,1%	122	37	159	3,4%
Pittem	47	9	56	2,6%	53	19	72	3,6%	100	28	128	3,1%
Ruiselede	57	7	64	3,9%	35	10	45	2,9%	92	17	109	3,4%
Tielt	201	36	237	3,8%	204	53	257	4,3%	405	89	494	4,1%
Wielsbeke	88	23	111	3,8%	114	37	151	5,5%	202	60	262	4,6%
Wingene	95	22	117	2,7%	107	36	143	3,5%	202	58	260	3,1%
Arr. Tielt	781	173	954	3,3%	845	266	1.111	4,1%	1.626	439	2.065	3,7%
Alveringem	51	11	62	4,0%	53	10	63	4,4%	104	21	125	4,2%
De Panne	214	56	270	8,8%	159	57	216	7,0%	373	113	486	7,9%
Koksijde	284	93	377	6,0%	243	115	358	5,6%	527	208	735	5,8%
Nieuwpoort	179	49	228	6,8%	156	46	202	6,2%	335	95	430	6,5%
Veurne	130	25	155	4,5%	113	43	156	4,6%	243	68	311	4,5%
Arr. Veurne	858	234	1.092	6,2%	724	271	995	5,7%	1.582	505	2.087	5,9%
WEST-VLAANDEREN	15.469	3.194	18.663	5,2%	14.396	4.383	18.779	5,4%	29.865	7.577	37.442	5,3%
VLAAMS GEWEST	107.735	19.203	126.938	6,4%	96.702	22.395	119.097	6,1%	204.437	41.598	246.035	6,3%
BELGIË	289.492	38.344	327.836	9,5%	270.875	38.721	309.596	9,1%	560.367	77.065	637.432	9,3%

(a) Niet-werkende werkzoekenden of EU-definitie. Omvat de werkzoekenden met werkloosheidsuitkeringsaanvraag (WZUA's), de werkzoekenden in wachttijd (schoolverlaters), de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden en de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

(b) Ouderen zijn uitkeringsgerechtigde volledig werklozen die minstens 58 jaar zijn en die vrijwillig afstand hebben genomen van hun inschrijving als werkzoekende (of die minstens 50 jaar zijn én een beroepsverleden van minstens 38 jaar hebben én minstens één jaar werkloos zijn).

(c) Werkloosheidsdruk: verhouding van de NWWZ+ouderen ten opzichte van de potentiële beroepsbevolking (18 tot 64 jaar).

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.2.2: Aantal niet-werkende werkzoekenden (mannen en vrouwen) naar leeftijd, werkloosheidsduur en studieniveau, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012 [a], [b].

Leeftijdsklasse	Brugge		Diksmuide		Ieper		Kortrijk		Oostende		Roeselare		Tielt		Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
-18 jr	130	132	22	16	49	163	155	163	77	68	63	66	33	28	20	24	549	536	2.843	2.773
18 - 19 jr	363	387	64	70	125	426	384	426	236	248	189	212	84	95	83	78	1.528	1.661	9.131	9.477
20 - 24 jr	992	1.134	160	202	369	405	1.133	1.227	771	818	471	570	243	284	225	247	4.364	4.887	29.116	32.690
25 - 29 jr	749	832	116	117	263	283	853	919	607	635	312	386	164	188	148	164	3.212	3.524	24.687	26.831
30 - 34 jr	551	646	82	78	215	249	731	788	536	589	262	320	135	155	138	142	2.650	2.967	21.366	23.309
35 - 39 jr	547	565	71	82	205	207	594	654	460	494	231	250	118	133	127	118	2.353	2.503	18.418	19.713
40 - 44 jr	590	601	82	78	206	220	640	670	505	492	241	248	120	131	150	152	2.534	2.592	18.718	19.369
45 - 49 jr	676	674	84	81	247	223	715	756	560	547	254	268	153	157	164	164	2.853	2.870	18.941	19.356
50 - 54 jr	894	863	156	145	422	371	1.018	939	752	741	373	343	225	208	224	218	4.064	3.828	24.740	23.527
55 - 59 jr	962	887	127	124	407	364	1.036	1.071	778	732	492	466	234	230	256	251	4.292	4.125	25.185	25.145
60 jr en +	72	78	8	9	27	25	101	125	47	54	33	39	14	17	23	24	325	371	1.862	2.246
TOTAAL	6.526	6.799	972	1.002	2.535	2.531	7.360	7.738	5.329	5.418	2.921	3.168	1.523	1.626	1.558	1.582	28.724	29.864	195.007	204.436
Werkloosheidsduur	Brugge		Diksmuide		Ieper		Kortrijk		Oostende		Roeselare		Tielt		Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
-3m	1.812	1.993	281	306	665	678	1.829	2.007	1.255	1.350	805	910	434	481	422	446	7.503	8.171	47.763	51.187
3m - 6m	976	1.066	137	152	353	369	967	1.124	749	804	406	472	209	253	237	241	4.034	4.481	27.781	30.540
6m - 1j	1.085	1.166	157	165	407	445	1.183	1.302	907	924	445	552	233	270	261	271	4.678	5.095	33.925	36.497
1j - 2j	991	995	143	145	392	398	1.232	1.174	890	853	422	456	217	224	238	242	4.525	4.487	32.994	33.565
2j - 3j	483	468	74	66	218	188	692	636	496	441	262	198	122	100	125	113	2.472	2.210	17.559	16.571
3j - 4j	283	285	46	46	107	120	355	431	267	296	154	160	65	70	61	73	1.338	1.481	9.376	10.534
4j - 5j	167	195	24	32	74	71	192	236	134	182	70	109	38	40	30	41	729	906	4.912	6.429
5j +	729	631	107	92	318	260	911	827	633	566	355	312	206	186	184	153	3.443	3.027	20.689	19.107
TOTAAL	6.526	6.799	969	1.004	2.534	2.529	7.361	7.737	5.331	5.416	2.919	3.169	1.524	1.624	1.558	1.580	28.722	29.858	194.999	204.430
Studieniveau	Brugge		Diksmuide		Ieper		Kortrijk		Oostende		Roeselare		Tielt		Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Lager onderwijs + 1e graad sec.	1.452	1.466	225	216	653	598	2.082	2.127	1.376	1.387	747	780	383	398	389	403	7.307	7.375	48.456	48.958
Middenstandopleiding	173	182	26	29	69	74	137	149	140	140	56	63	38	40	47	54	686	731	4.267	4.599
Deelrijds beroepssecundair	104	108	17	16	54	62	268	224	94	104	70	62	40	34	22	18	669	628	3.653	4.108
2e graad sec. algemeen	109	123	9	12	12	16	71	85	81	90	24	21	9	8	25	21	340	376	2.841	3.073
2e graad sec. beroeps	1.025	1.019	202	205	489	494	1.072	1.185	881	875	528	595	276	284	275	265	4.748	4.922	28.544	29.606
2e graad sec. technisch	363	349	53	54	161	153	371	356	364	335	144	140	86	91	78	78	1.620	1.556	9.506	9.304
2e graad sec. kunst	15	20	2	1	1	1	10	9	13	13	4	5	2	2	5	3	52	54	427	451
3e graad sec. algemeen	512	517	43	45	112	112	470	475	474	491	196	225	66	76	119	118	1.992	2.059	15.400	15.974
3e & 4e graad sec. beroeps	898	911	172	195	404	421	1.023	1.138	722	772	448	488	228	259	222	232	4.117	4.496	29.876	32.814
3e graad sec. technisch	672	712	101	110	267	275	711	732	462	485	269	296	176	185	150	154	2.808	2.949	18.711	19.331
3e graad sec. kunst	72	75	2	3	11	10	38	39	47	44	13	14	5	7	11	10	199	202	1.372	1.500
Hoger beroepsonderwijs	25	56	4	7	6	14	25	51	15	38	8	22	3	12	6	12	92	212	688	1.653
Professionele bachelor	646	688	76	74	195	195	634	697	394	381	260	283	133	143	124	127	2.462	2.588	16.590	16.898
Academische bachelor	27	50	2	2	7	11	31	54	10	21	9	20	4	8	6	9	96	175	1.124	1.784
Master	434	442	36	35	92	94	418	416	259	243	141	156	74	79	81	78	1.535	1.543	13.554	14.385
TOTAAL	6.527	6.798	970	1.004	2.533	2.530	7.361	7.737	5.332	5.419	2.917	3.170	1.523	1.626	1.560	1.582	28.723	29.866	195.009	204.438

[a] Totale kunnen verschillen als gevolg van afrondingen.

[b] Vanaf januari 2012 worden werkzoekenden minder snel uitgeschreven wanneer ze als uitzendkracht aan de slag gaan. Dit vertekent de vergelijking tussen 2011 en 2012. Het effect van deze administratieve wijziging manifesteert zich voornamelijk bij jongeren en mannen, omdat zij oververgevoerd zijn bij de uitzendkrachten.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.2.3.: Kenmerken (in %) van de niet-werkende werkzoekenden, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Gemeente	Geslacht		Leeftijd		Scholingsgraad (a)				Werkloosheidsduur				Origine (b)		Arbeidshandicap (c)		Totaal aantal nwwz(lac.)
	Mannen	Vrouwen	<25 jaar	25-44 jaar	≥45 jaar	Laag	Midden	Hoog	<1 jaar	1-2 jaar	2-5 jaar	≥5 jaar	EU-15	EU-12 /Turken	Nee	Ja	
Beernem	48,1	51,9	31,2	35,0	33,8	43,8	37,3	18,5	61,9	14,2	13,8	10,0	90,8	4,6	0,8	3,5	260
Blankenberge	52,9	47,1	20,5	34,9	44,6	61,7	30,4	8,0	58,8	15,8	14,8	10,5	88,8	0,8	1,8	8,6	830
Brugge	54,9	45,1	25,0	41,8	33,3	48,0	32,9	19,1	62,4	15,3	14,5	7,9	84,9	1,3	2,6	11,2	3.258
Damme	43,1	56,9	27,0	31,0	42,5	43,7	33,3	23,0	62,6	13,8	12,6	10,9	96,0	0,0	1,1	2,9	174
Jabbekke	45,3	54,7	27,3	35,5	37,1	37,6	41,2	21,2	60,4	13,9	13,9	12,2	94,7	0,4	0,0	4,9	245
Knokke-Heist	51,9	48,1	17,3	39,2	43,5	41,8	41,1	17,2	64,7	12,2	12,9	10,4	85,6	2,1	4,4	7,9	722
Oostkamp	50,1	49,9	27,3	34,9	37,3	44,0	36,1	19,9	64,6	12,5	11,1	11,5	91,6	0,2	1,7	6,1	407
Torhout	50,5	49,5	24,4	38,6	37,0	48,9	35,8	15,1	60,3	14,8	13,9	11,2	91,3	1,1	1,8	5,5	438
Zedelgem	48,1	51,9	29,3	35,7	35,0	46,4	36,0	17,6	63,1	14,8	13,3	9,0	92,1	1,4	0,5	6,2	420
Zuikerke	47,8	52,2	21,7	34,8	41,3	37,0	47,8	17,4	60,9	17,4	17,4	6,5	97,8	0,0	0,0	4,3	46
Arr. Brugge	52,4	47,6	24,3	38,9	36,8	48,0	34,6	17,4	62,1	14,7	14,0	9,3	87,6	1,3	2,3	8,8	6.800
Diksmuide	49,2	50,8	30,2	35,4	34,6	51,4	37,4	11,3	62,6	15,7	15,7	5,8	92,3	1,4	0,3	6,0	364
Houthulst	51,0	49,0	27,7	35,4	36,9	52,9	37,4	9,7	61,2	13,6	12,6	12,1	94,7	0,5	1,0	3,9	206
Koekelare	47,5	52,5	27,8	34,8	36,1	53,2	34,8	11,4	62,0	11,4	16,5	10,1	97,5	0,6	0,6	1,3	158
Kortemark	51,1	48,9	29,1	35,7	35,7	55,5	33,0	11,0	61,2	15,9	12,3	10,1	95,2	0,4	0,4	4,0	227
Lo-Reninge	40,8	59,2	24,5	34,7	40,8	53,1	30,6	14,3	63,3	12,2	12,2	12,2	95,9	0,0	0,0	2,0	49
Arr. Diksmuide	49,3	50,7	28,8	35,4	35,9	53,0	35,7	11,1	62,0	14,4	14,2	9,1	94,4	0,8	0,5	4,2	1.004
Heuveland	55,3	44,7	20,2	35,1	45,2	52,1	36,7	11,2	59,0	17,6	12,2	11,2	93,6	1,1	1,1	4,3	188
Ieper	49,9	50,1	20,3	40,6	39,2	55,7	32,3	11,9	58,7	15,3	15,9	10,1	84,3	1,3	2,0	12,4	957
Langemark-Poelkapelle	46,1	53,9	27,3	35,7	37,0	51,9	37,0	11,0	61,0	14,3	15,6	8,4	90,3	1,9	0,6	7,1	154
Mesen	44,4	55,6	15,6	46,7	37,8	62,2	28,9	8,9	42,2	24,4	24,4	8,9	95,6	0,0	2,2	2,2	45
Poperinge	51,0	49,0	25,1	34,4	40,5	54,1	32,2	13,7	60,2	13,9	14,4	11,5	92,9	0,2	0,7	6,1	410
Vleteren	47,4	52,6	28,1	38,6	33,3	50,9	31,6	15,8	57,9	14,0	17,5	10,5	94,7	0,0	1,8	3,5	57
Wervik	49,5	50,5	27,6	37,4	34,7	57,8	31,1	10,9	59,9	16,7	13,6	9,6	89,1	0,4	2,5	8,1	521
Zonnebeke	42,7	57,3	23,1	35,2	42,2	53,3	35,7	11,1	57,3	16,6	15,1	11,1	95,0	0,5	1,5	3,0	199
Arr. Ieper	49,5	50,5	23,3	37,9	38,9	55,2	32,8	11,9	58,9	15,7	15,0	10,3	89,0	0,8	1,7	8,5	2.531
Anzegem	43,8	56,3	20,7	32,0	47,3	51,2	32,8	16,8	55,1	11,3	16,4	17,2	94,5	0,4	1,6	3,9	256
Avelgem	49,8	50,2	24,7	34,4	40,5	56,4	32,6	11,0	55,9	17,2	14,1	13,2	90,3	0,9	3,5	4,8	227
Deerlijk	44,7	55,3	28,6	30,4	41,5	49,8	32,7	17,5	53,5	14,7	20,3	11,5	89,9	0,5	1,4	8,3	217
Harelbeke	49,2	50,8	24,6	37,6	37,7	56,0	29,6	14,4	58,0	14,0	16,0	11,8	82,3	1,5	8,4	7,6	655
Kortrijk	54,9	45,1	21,4	43,2	35,6	52,0	30,5	17,5	55,7	16,6	19,0	8,7	85,6	1,5	10,4	22,6	2.646
Kuurne	52,8	47,2	23,8	42,2	34,4	51,3	33,8	15,0	58,4	16,6	16,6	8,8	72,8	0,9	9,7	16,9	320
Lendelede	38,4	61,6	25,3	30,3	44,4	47,5	35,4	17,2	56,6	18,2	12,1	12,1	91,9	1,0	2,0	5,1	99
Menen	49,0	51,0	22,6	42,8	34,8	60,0	30,9	9,2	60,1	15,6	14,5	9,8	77,9	0,6	6,7	14,7	1.160
Spiere-Helkijn	46,4	53,6	28,6	47,6	25,0	53,6	35,7	10,7	59,5	19,0	15,5	6,0	97,6	0,0	2,4	0,0	84
Waregem	46,8	53,2	25,3	35,3	39,5	50,7	33,4	15,9	55,8	14,8	16,0	13,3	79,5	1,4	13,1	5,9	883
Wevelgem	46,6	53,4	28,0	34,1	38,1	54,6	31,1	14,4	60,3	12,0	16,6	11,3	88,0	0,6	2,0	9,6	700
Zwevegem	46,9	53,1	23,9	33,9	42,2	50,0	33,1	16,9	59,2	12,4	15,1	13,5	89,4	1,2	2,0	7,3	490
Arr. Kortrijk	50,1	49,9	23,5	39,2	37,4	53,5	31,5	15,1	57,3	15,2	16,9	10,7	77,3	1,1	7,7	13,8	7.737

Bredene	54,1	45,9	21,8	40,4	38,0	56,2	33,9	9,9	58,4	16,0	14,5	10,9	87,3	1,0	2,4	9,3	82,4	17,6	505
De Haan	51,9	48,1	18,0	35,5	46,8	48,1	36,0	15,6	56,7	14,5	19,6	8,9	89,8	0,8	2,2	7,3	86,3	13,7	372
Gistel	54,4	45,6	25,3	39,1	36,3	52,7	33,8	13,9	57,7	13,9	16,0	12,8	90,7	2,5	1,1	5,7	87,2	12,8	281
Ichtigem	48,3	51,7	26,2	36,9	37,2	60,4	29,5	10,1	60,1	13,1	12,8	14,1	95,3	1,0	0,0	3,4	75,8	24,2	298
Middelkerke	55,6	44,4	20,0	35,4	44,8	56,7	33,5	9,8	56,5	15,4	16,7	11,7	91,3	1,7	1,1	5,9	83,7	16,3	540
Oostende	58,1	41,9	20,3	43,3	36,5	54,3	33,8	11,8	56,1	16,6	17,7	9,6	72,7	1,7	2,8	22,7	83,7	16,3	3.231
Oudenburg	47,9	52,1	24,7	35,3	40,0	47,9	35,8	16,3	61,6	11,1	14,7	13,2	92,6	1,1	1,1	5,3	86,8	13,2	190
Arr. Oostende	56,0	44,0	21,0	40,8	38,3	54,3	33,8	11,9	56,9	15,7	17,0	10,4	80,0	1,6	2,3	16,2	83,6	16,4	5.417
Hoogdele	49,4	50,6	30,1	32,5	39,2	50,0	31,9	18,1	69,9	12,0	10,2	7,8	90,4	1,8	1,8	6,6	86,7	13,9	166
Inghelunster	46,6	53,4	26,5	35,8	36,8	57,4	32,4	10,3	58,3	11,3	16,2	14,2	81,9	1,5	3,9	12,7	81,9	18,1	204
Izegem	48,7	51,3	27,5	36,1	36,7	54,4	31,8	13,9	57,3	14,8	15,8	11,9	87,3	1,0	1,9	10,0	87,3	16,9	581
Ledegem	47,4	52,6	28,1	31,0	41,5	52,6	31,0	16,4	58,5	12,9	17,5	11,7	91,2	1,2	1,2	6,4	82,5	18,1	171
Lichtervelde	44,2	55,8	27,4	32,7	38,9	48,7	37,2	14,2	66,4	11,5	13,3	9,7	90,3	0,9	2,7	6,2	83,2	15,9	113
Moorslede	48,1	51,9	24,6	33,9	41,5	53,0	35,5	11,5	54,6	16,9	14,8	13,1	91,3	1,1	1,6	5,5	91,3	16,9	183
Roeselare	53,3	46,7	26,1	41,4	32,5	51,7	33,7	14,6	62,0	15,1	14,6	8,3	74,2	2,5	4,9	18,4	82,9	17,1	1.618
Staden	51,5	48,5	30,3	33,3	35,6	53,8	27,3	18,9	65,9	12,9	12,1	8,3	92,4	1,5	0,8	4,5	79,5	20,5	132
Arr. Roeselare	50,8	49,2	26,9	38,0	35,3	52,6	33,0	14,5	61,0	14,4	14,7	9,8	81,2	1,9	3,5	13,5	83,0	17,1	3.168
Ardoene	48,5	51,5	25,2	36,8	36,8	49,7	39,3	11,0	65,0	12,3	13,5	9,2	90,8	3,1	3,1	3,1	85,3	14,7	163
Dentergem	45,4	54,6	30,5	31,9	37,6	52,5	33,3	14,2	62,4	14,2	12,1	11,3	89,4	1,4	6,4	2,8	82,3	17,0	141
Meulebeke	48,2	51,8	24,6	37,9	37,7	56,3	31,7	12,1	59,3	12,6	15,6	13,6	85,4	3,0	5,0	6,5	78,4	21,1	199
Oostrozebeke	44,3	55,7	28,7	30,3	41,8	53,3	34,4	13,1	59,8	10,7	13,1	14,8	87,7	2,5	4,1	5,7	82,0	18,0	122
Pittem	47,0	53,0	28,0	38,0	35,0	51,0	35,0	14,0	65,0	17,0	8,0	11,0	84,0	3,0	4,0	9,0	85,0	15,0	100
Ruislede	62,0	38,0	19,6	45,7	34,8	48,9	34,8	17,4	64,1	13,0	13,0	9,8	95,7	3,3	0,0	1,1	83,7	17,4	92
Tielt	49,6	50,4	23,2	41,2	35,6	50,9	33,6	15,3	63,5	14,6	13,3	8,6	81,0	2,2	3,2	13,3	77,0	23,0	405
Wielsebeke	43,6	56,4	26,7	33,7	40,1	60,4	26,7	12,9	56,4	15,8	13,9	14,9	87,1	0,5	9,4	3,0	86,1	13,9	202
Wingene	47,0	53,0	22,3	39,1	38,6	50,0	33,7	16,8	62,4	12,9	11,4	13,4	92,6	1,0	0,5	5,9	76,2	23,8	202
Arr. Tielt	48,0	52,0	25,0	37,6	37,5	52,7	33,3	14,1	61,9	13,8	13,0	11,6	87,0	2,1	4,1	6,8	80,8	19,2	1.626
Alveringem	49,0	51,0	26,9	32,7	39,4	44,2	39,4	16,3	62,5	15,4	11,5	9,6	96,2	1,0	0,0	1,9	88,5	10,6	104
De Panne	57,4	42,6	20,6	36,7	42,6	59,2	31,4	9,1	62,2	15,3	14,5	8,0	86,6	1,3	2,4	9,4	87,9	11,8	373
Koksijde	53,9	46,1	18,6	35,3	45,9	47,6	35,9	16,7	58,1	16,1	16,1	9,7	89,0	0,8	2,1	8,3	88,6	11,6	527
Nieuwpoort	53,4	46,6	22,7	36,4	40,6	58,8	29,0	12,2	60,0	14,3	13,7	12,2	87,5	1,8	1,2	9,6	83,0	17,0	335
Veurne	53,5	46,5	28,0	39,1	33,3	52,3	34,2	14,0	64,2	15,2	12,8	8,2	93,4	0,8	0,0	5,8	81,1	18,9	243
Arr. Veurne	54,2	45,8	21,9	36,3	41,7	53,2	33,3	13,5	60,7	15,4	14,4	9,6	89,3	1,1	1,5	8,0	86,1	13,8	1.582
WEST-VLAANDEREN	51,8	48,2	23,7	38,8	37,5	52,4	33,2	14,4	59,4	15,0	15,4	10,1	83,3	1,3	3,8	11,6	83,9	16,1	29.865
VLAAMS GEWEST	52,7	47,3	22,0	43,6	34,4	49,0	34,9	16,2	57,8	16,4	16,4	9,3	72,3	2,1	12,2	13,4	87,0	13,0	204.437

(a) Laaggeschoold: geen diploma hoger secundair onderwijs, inclusief middenstandsonderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Middelgeschoold: diploma derde graad secundair of vierde graad beroepssecundair en hoger beroepssecundair.

Hooggeschoold: diploma hoger of universitair onderwijs.

(b) EU-15 = België, Duitsland, Oostenrijk, Denemarken, Spanje, Finland, Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, Luxemburg, Griekenland, Ierland, Portugal, Zweden, Italië en Nederland.

EU-12 = Bulgarije, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Roemenië, Slovenië, Slowakije en Tsjechië.

(c) Niet-werkende werkzoekenden met een arbeidshandicap:

- nwwz met Vlaams Fondserkenning inzake tewerkstelling;

- nwwz uit het buitengewoon onderwijs;

- nwwz met beperkte of zeer beperkte geschiktheid.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.2.4.: Aantal niet-werkende werkzoekenden volgens kansengroepen van kansengroepen, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2011-2012.

Kansengroepen (a)	Brugge		leper		Kortrijk		Oostende		Roeselare		Tielt		Veurne		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Laaggeschoolede vrouwen	1.479	1.414	265	245	723	661	1.966	1.931	1.228	1.181	782	754	436	432	386	366	43.838	42.990
Laaggeschoolede alloctonen	330	413	23	25	128	164	921	1.012	445	524	244	323	99	123	79	92	27.792	30.597
Laaggeschoolede langdurigwerklozen	457	379	81	66	237	183	636	558	419	366	263	225	144	178	113	94	13.310	11.940
Laaggeschoolede -25-jarigen	737	807	113	130	275	296	881	967	608	642	378	445	167	178	181	185	21.504	22.987
Laaggeschoolede +45-jarigen	1.451	1.338	250	237	737	610	1.776	1.708	1.277	1.201	733	668	421	403	387	376	39.905	38.315
Langdurig werkloze vrouwen	453	368	71	56	213	173	601	533	323	281	239	201	148	130	107	83	11.632	10.284
Langdurig werkloze alloctonen	14	15	3	1	3	3	75	85	34	36	17	16	7	7	3	3	2.508	2.614
Langdurig werkloze -25-jarigen	93	125	17	20	35	36	160	157	83	98	60	62	30	24	20	19	3.639	3.886
Langdurig werkloze +45-jarigen	654	550	90	79	303	244	809	740	553	482	327	282	188	172	160	133	17.864	16.286
Alloctone vrouwen	303	357	24	25	122	140	720	752	443	452	217	245	74	90	68	68	23.091	24.978
Alloctone -25-jarigen	106	140	7	8	37	47	271	284	144	164	86	115	34	38	26	28	9.601	10.588
Alloctone +45-jarigen	142	163	7	10	55	51	403	449	235	245	107	126	44	48	27	35	10.936	12.053
-25-jarige vrouwen	630	675	124	137	253	260	737	761	456	450	325	376	167	178	141	142	18.177	19.063
+45-jarige vrouwen	1.468	1.351	206	194	623	537	1.651	1.634	1.059	1.018	680	619	368	359	348	335	36.039	34.942
Arbeidsgehandicapten	1.096	1.044	233	208	486	481	1.133	1.115	867	889	530	540	304	313	218	218	27.858	26.623
Niet-werkende werkzoekenden	6.529	6.800	970	1.004	2.536	2.531	7.362	7.737	5.331	5.417	2.916	3.168	1.524	1.626	1.559	1.582	29.865	204.437

(a) Laaggeschoold: geen diploma hoger secundair onderwijs, inclusief middenstandsoptelling en deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Langdurig werkloos: minstens vijf jaar werkloos, behalve bij de -25-jarigen (minstens 2 jaar werkloos).

Alloctoon: origine buiten EU-15.

Bron: VDAB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.3.1.: Aantal leerlingen in het secundair onderwijs naar woongemeente en geslacht, 1 februari 2012 [schooljaar 2011-2012].

Woongemeente	GSO - Gemeenschappelijk Secundair Onderwijs			ASO - Algemeen Secundair Onderwijs			BSO - Beroeps Secundair Onderwijs			KSO - Kunst Secundair Onderwijs			TSO - Technisch Secundair Onderwijs			BuSO - Buitengewoon Secundair Onderwijs			OKAN - Onthaalklas Anderstalige Nieuwkomers			TOTAAL		
	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal	Jongens	Meisjes	Totaal
Beerem	158	156	314	124	169	293	96	64	160	8	11	19	118	97	215	22	27	49	1	3	4	527	527	1.054
Blankenberge	137	132	269	117	147	264	112	119	231	6	7	13	76	93	169	42	23	65	4	5	9	494	526	1.020
Brugge	1.141	1.081	2.222	1.122	1.238	2.360	729	599	1.328	90	101	191	727	651	1.378	235	130	365	12	22	34	4.056	3.822	7.878
Damme	121	118	239	107	125	232	75	51	126	1	3	4	82	60	142	16	11	27	0	1	1	402	369	771
Jabbeke	181	169	350	170	188	358	96	63	159	6	11	17	133	104	237	18	12	30	1	0	1	605	547	1.152
Knokke-Heist	284	284	568	255	299	554	170	101	271	10	14	24	184	169	353	30	16	46	3	1	4	936	884	1.820
Oostkamp	246	253	499	196	270	466	157	98	255	11	14	25	175	154	329	34	21	55	3	1	4	822	811	1.633
Torhout	167	209	376	140	176	316	117	90	207	5	11	16	186	152	338	50	23	73	0	1	1	665	662	1.327
Zedelgem	249	280	529	203	247	450	141	123	264	6	14	20	227	172	399	35	29	64	2	3	5	863	868	1.731
Zuienkerke	38	33	71	25	36	61	16	7	23	0	2	2	20	22	42	6	4	10	0	0	0	105	104	209
Arr. Brugge	2.722	2.715	5.437	2.459	2.895	5.354	1.709	1.315	3.024	143	188	331	1.928	1.674	3.602	488	296	784	26	37	63	9.475	9.120	18.595
Diksmuide	176	164	340	109	137	246	105	114	219	1	7	8	166	127	293	31	20	51	1	0	1	589	569	1.158
Houthulst	103	96	199	44	59	103	69	86	155	0	2	2	99	93	192	24	14	38	0	0	0	339	350	689
Koekelare	90	71	161	34	54	88	81	56	137	3	5	8	88	54	142	19	8	27	0	1	1	315	249	564
Kortemark	129	132	261	65	106	171	83	92	175	2	2	4	124	109	233	27	17	44	0	0	0	430	458	888
Lo-Reninge	44	40	84	24	45	69	29	14	43	2	1	3	42	32	74	3	2	5	0	0	0	144	134	278
Arr. Diksmuide	542	503	1.045	276	401	677	367	362	729	8	17	25	519	415	934	104	61	165	1	1	2	1.817	1.760	3.577
Heuvelland	82	94	176	46	53	99	77	48	125	3	5	8	80	71	151	27	14	41	0	1	1	315	286	601
Ieper	336	323	659	216	288	504	222	247	469	8	22	30	348	272	620	109	60	169	0	3	3	1.239	1.215	2.454
Langemark-Poelkapelle	91	102	193	42	57	99	74	57	131	1	5	6	105	53	158	21	10	31	41	1	42	375	285	660
Mesen	9	5	14	3	1	4	3	11	14	0	0	0	4	4	8	0	2	2	0	0	0	19	23	42
Poperinge	215	215	430	127	159	286	200	160	360	3	9	12	184	114	298	53	33	86	0	1	1	782	691	1.473
Vleteren	41	40	81	20	28	48	41	40	81	0	0	0	25	21	46	13	3	16	0	0	0	140	132	272
Wervik	185	173	358	123	118	241	124	134	258	3	6	9	156	119	275	60	20	80	0	1	1	651	571	1.222
Zonnebeke	144	151	295	73	104	177	93	85	178	2	5	7	138	106	244	25	15	40	0	1	1	475	467	942
Arr. Ieper	1.103	1.103	2.206	650	808	1.458	834	782	1.616	20	52	72	1.040	760	1.800	308	157	465	41	8	49	3.996	3.670	7.666

Anzegem	162	162	324	124	114	238	85	69	154	7	2	9	140	130	270	26	15	41	1	0	1	545	492	1.037
Avelgem	86	94	180	69	78	147	83	60	143	0	3	3	67	54	121	16	7	23	0	0	0	321	296	617
Deerlijk	117	118	235	89	112	201	62	57	119	3	4	7	128	91	219	33	17	50	4	2	6	436	401	837
Harelbeke	239	248	487	218	221	439	197	167	364	5	6	11	237	160	397	61	38	99	11	9	20	968	849	1.817
Kortrijk	727	716	1.443	689	827	1.516	477	427	904	23	45	68	551	460	1.011	173	93	266	34	18	52	2.674	2.586	5.260
Kuurne	119	128	247	112	139	251	91	94	185	3	7	10	113	81	194	24	16	40	3	1	4	465	466	931
Lendeledede	49	59	108	40	38	78	43	40	83	4	2	6	50	46	96	11	7	18	1	0	1	198	192	390
Menen	299	320	619	203	279	482	271	218	489	6	7	13	242	195	437	114	68	182	15	9	24	1.150	1.096	2.246
Spiere-Helkijn	24	22	46	14	18	32	8	10	18	1	0	1	14	10	24	0	2	2	0	0	0	61	62	123
Waregem	372	387	759	275	337	612	287	210	497	7	17	24	371	299	670	52	43	95	7	8	15	1.371	1.301	2.672
Wevelgem	331	300	631	245	271	516	212	210	422	10	19	29	333	251	584	85	39	124	2	1	3	1.218	1.091	2.309
Zwevegem	256	258	514	184	248	432	150	138	288	11	9	20	222	167	389	33	26	59	1	1	2	857	847	1.704
Arr. Kortrijk	2.781	2.812	5.593	2.262	2.682	4.944	1.966	1.700	3.666	80	121	201	2.468	1.944	4.412	628	371	999	79	49	128	10.264	9.679	19.943
Bredene	177	148	325	104	140	244	117	102	219	13	12	25	143	122	265	49	25	74	1	2	3	604	551	1.155
De Haan	136	94	230	97	133	230	69	46	115	6	7	13	82	58	140	24	9	33	1	1	2	415	348	763
Gistel	148	118	266	98	125	223	87	68	155	5	11	16	129	99	228	27	26	53	1	2	3	495	449	944
Ichtegem	139	161	300	87	118	205	96	90	186	4	7	11	135	112	247	43	22	65	0	0	0	504	510	1.014
Middelkerke	154	147	301	127	145	272	122	93	215	6	10	16	143	132	275	31	13	44	2	2	4	585	542	1.127
Oostende	574	528	1.102	442	528	970	514	375	889	38	42	80	426	382	808	149	92	241	19	27	46	2.162	1.974	4.136
Oudenburg	86	82	168	73	92	165	69	53	122	2	4	6	84	70	154	18	15	33	0	1	1	332	317	649
Arr. Oostende	1.414	1.278	2.692	1.028	1.281	2.309	1.074	827	1.901	74	93	167	1.142	975	2.117	341	202	543	24	35	59	5.097	4.691	9.788
Hooglede	118	104	222	72	98	170	72	59	131	2	3	5	108	87	195	22	14	36	0	0	0	394	365	759
Ingelmunster	118	126	244	52	100	152	105	88	193	4	4	8	114	84	198	13	13	26	4	1	5	410	416	826
Izegem	273	260	533	157	223	380	195	186	381	4	8	12	250	184	434	68	25	93	3	6	9	950	892	1.842
Ledegem	105	83	188	62	89	151	75	70	145	2	2	4	91	73	164	29	9	38	2	2	4	366	328	694
Lichtervelde	88	108	196	67	86	153	52	58	110	0	5	5	91	78	169	14	14	28	0	0	0	312	349	661
Moorslede	116	118	234	52	103	155	74	70	144	4	3	7	104	77	181	19	10	29	2	1	3	371	382	753
Roeselare	595	598	1.193	486	552	1.038	407	364	771	15	25	40	457	377	834	134	70	204	20	21	41	2.114	2.007	4.121
Staden	106	127	233	94	97	191	88	66	154	0	4	4	127	109	236	28	14	42	0	0	0	443	417	860
Arr. Roeselare	1.519	1.524	3.043	1.042	1.348	2.390	1.068	961	2.029	31	54	85	1.342	1.069	2.411	327	169	496	31	31	62	5.360	5.156	10.516
Ardoole	84	88	172	74	67	141	62	52	114	2	2	4	89	72	161	25	12	37	1	1	2	337	294	631
Dentergem	107	80	187	69	69	138	62	53	115	1	2	3	73	59	132	14	13	27	0	0	0	326	276	602
Meulebeke	138	101	239	69	97	166	69	72	141	4	9	13	134	93	227	23	13	36	1	2	3	438	387	825
Oostrozebeke	84	77	161	36	62	98	67	58	125	1	4	5	79	79	158	9	8	17	2	1	3	278	289	567
Pittem	76	60	136	50	47	97	48	48	96	1	3	4	76	59	135	11	9	20	0	0	0	262	226	488
Ruislede	58	44	102	31	51	82	25	26	51	2	2	4	50	32	82	10	5	15	2	0	2	178	160	338
Tielt	207	221	428	132	204	336	117	84	201	6	10	16	194	136	330	40	24	64	4	1	5	700	680	1.380
Wielisbeke	108	95	203	61	70	131	73	61	134	2	4	6	103	88	191	17	11	28	1	1	2	365	330	695
Wingene	155	140	295	102	133	235	96	68	164	2	4	6	143	107	250	26	8	34	6	1	7	530	461	991
Arr. Tielt	1.017	906	1.923	624	800	1.424	619	522	1.141	21	40	61	941	725	1.666	175	103	278	17	7	24	3.414	3.103	6.517
Alveringem	57	70	127	38	39	77	47	40	87	0	6	6	57	41	98	7	5	12	0	0	0	206	201	407
De Panne	92	83	175	60	56	116	80	67	147	3	6	9	78	63	141	18	18	36	1	2	3	332	295	627
Koksijde	159	118	277	165	172	337	83	51	134	3	6	9	135	79	214	36	20	56	2	0	2	583	446	1.029
Nieuwpoort	92	61	153	66	63	129	87	73	160	1	6	7	65	53	118	15	13	28	2	0	2	328	269	597
Veurne	142	129	271	91	122	213	98	84	182	1	3	4	111	87	198	20	17	37	2	0	2	465	442	907
Arr. Veurne	542	461	1.003	420	452	872	395	315	710	8	27	35	446	323	769	96	73	169	7	2	9	1.914	1.653	3.567
WEST-VLAANDEREN	11.640	11.302	22.942	8.761	10.667	19.428	8.032	6.784	14.816	385	592	977	9.826	7.885	17.711	2.467	1.432	3.899	226	170	396	41.337	38.832	80.169

Bron: Vlaamse overheid, Departement Onderwijs en Vorming, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 4.3.2: Aantal studenten in het hoger onderwijs naar woongemeente en geslacht, academiejaar 2011-2012.

Woongemeente	Hogeschool			Universiteit			Totaal hoger onderwijs		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Beernem	154	192	346	71	80	151	225	272	497
Blankenberge	121	150	271	66	63	129	187	213	400
Brugge	1.143	1.243	2.386	758	847	1.605	1.901	2.090	3.991
Damme	124	149	273	63	95	158	187	244	431
Jabbeke	159	192	351	95	107	202	254	299	553
Knokke-Heist	260	269	529	162	216	378	422	485	907
Oostkamp	249	246	495	137	156	293	386	402	788
Torhout	208	209	417	85	102	187	293	311	604
Zedelgem	250	300	550	111	164	275	361	464	825
Zuilenkerke	36	28	64	9	30	39	45	58	103
Arr. Brugge	2.704	2.978	5.682	1.557	1.860	3.417	4.261	4.838	9.099
Diksmuide	157	186	343	81	88	169	238	274	512
Houthulst	63	94	157	19	46	65	82	140	222
Koekelare	65	88	153	22	33	55	87	121	208
Kortemark	115	127	242	41	49	90	156	176	332
Lo-Reninge	39	51	90	15	23	38	54	74	128
Arr. Diksmuide	439	546	985	178	239	417	617	785	1.402
Heuvelland	79	84	163	25	34	59	104	118	222
Ieper	380	490	870	223	236	459	603	726	1.329
Langemark-Poelkapelle	93	104	197	33	54	87	126	158	284
Mesen	3	1	4	2	0	2	5	1	6
Poperinge	238	226	464	64	123	187	302	349	651
Vleteren	45	42	87	19	18	37	64	60	124
Wervik	155	179	334	65	70	135	220	249	469
Zonnebeke	128	164	292	51	69	120	179	233	412
Arr. Ieper	1.121	1.290	2.411	482	604	1.086	1.603	1.894	3.497
Anzegem	156	180	336	75	97	172	231	277	508
Avelgem	87	101	188	37	64	101	124	165	289
Deerlijk	136	133	269	51	70	121	187	203	390
Harelbeke	253	282	535	131	144	275	384	426	810
Kortrijk	779	835	1.614	476	507	983	1.255	1.342	2.597
Kuurne	152	128	280	64	76	140	216	204	420
Lendelede	65	49	114	29	38	67	94	87	181
Menen	251	310	561	133	122	255	384	432	816
Spiere-Helkijn	21	20	41	7	9	16	28	29	57
Waregem	423	502	925	195	279	474	618	781	1.399
Wevelgem	349	378	727	151	161	312	500	539	1.039
Zwevegem	246	301	547	133	158	291	379	459	838
Arr. Kortrijk	2.918	3.219	6.137	1.482	1.725	3.207	4.400	4.944	9.344
Bredene	120	152	272	68	71	139	188	223	411
De Haan	113	150	263	50	65	115	163	215	378
Gistel	136	145	281	62	80	142	198	225	423
Ichtegem	108	149	257	48	41	89	156	190	346
Middelkerke	118	144	262	45	78	123	163	222	385
Oostende	519	575	1.094	322	363	685	841	938	1.779
Oudenburg	82	109	191	35	59	94	117	168	285
Arr. Oostende	1.196	1.424	2.620	630	757	1.387	1.826	2.181	4.007
Hoogdele	126	139	265	55	65	120	181	204	385
Ingelmunster	80	113	193	39	64	103	119	177	296
Izegem	212	285	497	113	144	257	325	429	754
Ledelegem	76	111	187	37	53	90	113	164	277
Lichtervelde	88	95	183	41	45	86	129	140	269
Moorslede	108	127	235	47	67	114	155	194	349
Roeselare	575	654	1.229	331	376	707	906	1.030	1.936
Staden	101	144	245	56	46	102	157	190	347
Arr. Roeselare	1.366	1.668	3.034	719	860	1.579	2.085	2.528	4.613
Ardoore	77	108	185	32	61	93	109	169	278
Dentergem	90	84	174	37	46	83	127	130	257
Meulebeke	111	152	263	34	65	99	145	217	362
Oostrozebeke	64	92	156	32	38	70	96	130	226
Pittem	79	72	151	23	34	57	102	106	208
Ruiselede	64	71	135	27	34	61	91	105	196
Tielt	208	265	473	101	115	216	309	380	689
Wielsbeke	92	97	189	39	35	74	131	132	263
Wingene	119	176	295	62	62	124	181	238	419
Arr. Tielt	904	1.117	2.021	387	490	877	1.291	1.607	2.898
Alveringem	51	61	112	22	30	52	73	91	164
De Panne	63	69	132	31	40	71	94	109	203
Koksijde	185	231	416	134	161	295	319	392	711
Nieuwpoort	77	103	180	41	53	94	118	156	274
Veurne	138	134	272	52	68	120	190	202	392
Arr. Veurne	514	598	1.112	280	352	632	794	950	1.744
WEST-VLAANDEREN	11.162	12.840	24.002	5.715	6.887	12.602	16.877	19.727	36.604
VLAAMS GEWEST	56.196	66.963	123.159	34.643	42.805	77.448	90.839	109.768	200.607

Bron: Vlaamse overheid, Agentschap voor Hoger Onderwijs en Volwassenenonderwijs, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.2.2: Economische structuur op basis van de bruto toegevoegde waarde tegen lopende prijzen (in miljoen euro), West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, 2003-2010-2011.

Sector	A38		West-Vlaanderen		Vlaams Gewest		België	
	nomencl.	2003	2010	2011	2003	2010	2003	2011
Landbouw, jacht, bosbouw en visserij	AA	705	660	632	1.799	1.685	2.617	2.455
Winning van delfstoffen	BB	2	2	2	101	91	322	308
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten	CA	946	1.197	1.200	4.224	4.764	5.845	6.616
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer	CB	990	677	643	1.757	1.243	2.008	1.502
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen	CC	645	591	623	2.180	2.002	3.221	2.884
Vervaardiging van coques en geraffineerde aardolieproducten	CD	0	0	0	944	1.190	1.109	1.349
Vervaardiging van chemische producten	CE	233	217	234	4.766	5.148	5.998	6.665
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	CF	6	7	8	1.170	1.066	2.413	4.095
Vervaardiging van metaalhoudende minerale producten	CG	542	537	542	2.477	2.557	3.967	4.270
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	CH	772	926	1.096	4.314	4.549	6.300	6.486
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten	CI	308	316	333	1.190	1.026	1.396	1.257
Vervaardiging van elektrische apparatuur	CJ	168	160	168	1.156	918	1.540	1.390
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g.	CK	647	751	812	1.585	2.084	2.398	2.939
Vervaardiging van transportmiddelen	CL	176	177	173	3.119	2.397	3.955	3.080
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten	CM	368	401	398	1.190	1.558	1.603	1.971
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	DD	195	315	344	2.351	3.161	5.180	6.836
Distributie van water, afval- en afvalwaterbeheer en sanering	EE	186	247	256	1.112	1.549	1.976	2.670
Industrie & energie	FF	6.185	6.521	6.832	33.635	35.359	49.231	53.565
Bouwnijverheid	GG	2.911	3.841	4.057	19.704	25.475	31.684	39.428
Groot- en detailhandel, reparatie van auto's en motorfietsen	HH+JB	1.490	1.807	1.827	9.978	14.016	19.702	24.354
Vervoer, opslag en telecomunicatie	II	734	885	905	2.410	3.052	4.103	5.561
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	JA	72	82	85	890	1.350	1.943	2.696
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen	JC	132	236	264	2.102	2.941	3.466	5.138
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie	KK	585	912	902	4.789	6.528	14.488	20.989
Financiële activiteiten en verzekeringen	LL	2.687	3.402	3.518	12.856	16.587	23.033	28.929
Exploitatie van en handel in onroerend goed	MA	1.550	2.244	2.322	9.986	14.763	16.109	23.779
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs, technische testen en toetsen	MB	7	10	12	260	370	617	740
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	MC	126	155	164	840	1.190	1.960	2.387
Reclamebureaus en marktonderzoek, overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	NN	994	1.364	1.489	6.019	8.722	9.616	13.505
Administratieve en ondersteunende diensten	OO	1.492	1.867	1.912	7.347	9.560	18.110	24.082
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	PP	1.471	1.894	1.987	8.809	11.621	16.418	22.076
Onderwijs	QA	1.294	1.717	1.797	6.541	8.882	11.629	15.990
Menselijke gezondheidszorg	QB	732	1.052	1.117	3.108	4.670	5.186	7.966
Maatschappelijke dienstverlening	RR	148	217	231	726	992	1.033	2.013
Kunst, amusement en recreatie	SS	239	298	304	1.330	1.752	2.876	3.998
Overige diensten	TT	64	55	54	311	256	613	448
Huishoudens als werkgever; niet-geïdentificeerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik								
Handel en diensten	16.726	22.037	22.948	98.005	132.725	137.925	183.050	243.897
TOTAAL	25.384	31.835	33.183	141.670	181.676	188.837	247.349	317.850

Bron: NEB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.3.1: Evolutie van omzet, uitvoer en investeringen (in miljoen euro), West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2007-2011 [a]

Jaar	West-Vlaanderen		Vlaams Gewest	
	Omzet	Uitvoer	Omzet	Investerings
2007	71.985	26.065	487.441	19.573
2008	74.229	25.456	508.597	19.716
2009	66.623	21.139	448.684	17.256
2010	72.945	23.263	503.957	17.860
2011	79.308	25.190	552.899	19.282

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

[a] Vanaf 2011 schakelde de FOD Economie voor de opmaak van de BTW-statistiek over op de nieuwe nace-betnomenclatuur (2008). Er werd met terugwerkende kracht een nieuwe tijdsreeks gemaakt vanaf 2006. De nieuwe reeksen zijn niet vergelijkbaar met de reeksen die eerder geanalyseerd werden. Dit komt omdat de FOD Economie geen cijfers meer berekent voor sectoren waarvan de betrouwbaarheid van de gegevens onvoldoende bleek, bijvoorbeeld omwille van veelvuldig gebruik van forfaitaire regimes of vrijstellingen in deze sectoren.

Tabel 5.4.1: Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Gemeente	Actieve ondernemingen	Opgerichte ondernemingen	Verdwenen ondernemingen	Oprichtings-ratio (in %)	Uittredings-ratio (in %)	Nettogroei-ratio (in %)	Turbulentie-ratio (in %)
Beernem	1.359	92	74	6,8	5,4	1,3	12,2
Blankenberge	1.297	88	112	6,8	8,6	-1,9	15,4
Brugge	9.442	758	649	8,0	6,9	1,2	14,9
Damme	1.308	92	78	7,0	6,0	1,1	13,0
Jabbeke	1.435	114	75	7,9	5,2	2,7	13,2
Knokke-Heist	4.087	244	216	6,0	5,3	0,7	11,3
Oostkamp	2.385	150	112	6,3	4,7	1,6	11,0
Torhout	1.785	115	79	6,4	4,4	2,0	10,9
Zedelgem	2.097	143	111	6,8	5,3	1,5	12,1
Zuienkerke	387	23	18	5,9	4,7	1,3	10,6
Arr. Brugge	25.582	1.819	1.524	7,1	6,0	1,2	13,1
Diksmuide	1.755	121	87	6,9	5,0	1,9	11,9
Houthulst	839	70	50	8,3	6,0	2,4	14,3
Koekelare	844	57	54	6,8	6,4	0,4	13,2
Kortemark	1.237	105	67	8,5	5,4	3,1	13,9
Lo-Reninge	465	32	22	6,9	4,7	2,2	11,6
Arr. Diksmuide	5.140	385	280	7,5	5,4	2,0	12,9
Heuvelland	920	57	46	6,2	5,0	1,2	11,2
Ieper	3.058	209	121	6,8	4,0	2,9	10,8
Langemark-Poelkapelle	764	48	33	6,3	4,3	2,0	10,6
Mesen	55	2	5	3,6	9,1	-5,5	12,7
Poperinge	1.783	123	86	6,9	4,8	2,1	11,7
Vleteren	423	23	18	5,4	4,3	1,2	9,7
Wervik	1.228	89	72	7,2	5,9	1,4	13,1
Zonnebeke	1.275	84	58	6,6	4,5	2,0	11,1
Arr. Ieper	9.506	635	439	6,7	4,6	2,1	11,3
Anzegem	1.426	97	83	6,8	5,8	1,0	12,6
Avelgem	722	52	45	7,2	6,2	1,0	13,4
Deerlijk	1.164	81	47	7,0	4,0	2,9	11,0
Harelbeke	2.153	152	135	7,1	6,3	0,8	13,3
Kortrijk	6.727	535	451	8,0	6,7	1,2	14,7
Kuurne	1.202	86	63	7,2	5,2	1,9	12,4
Lendelede	554	39	26	7,0	4,7	2,3	11,7
Menen	2.306	190	133	8,2	5,8	2,5	14,0
Spiere-Helkijn	197	16	15	8,1	7,6	0,5	15,7
Waregem	3.539	255	224	7,2	6,3	0,9	13,5
Wevelgem	2.647	211	159	8,0	6,0	2,0	14,0
Zwevegem	2.043	154	104	7,5	5,1	2,4	12,6
Arr. Kortrijk	24.680	1.868	1.485	7,6	6,0	1,6	13,6
Bredene	904	80	82	8,8	9,1	-0,2	17,9
De Haan	1.055	60	59	5,7	5,6	0,1	11,3
Gistel	996	67	67	6,7	6,7	0,0	13,5
Ichtegem	1.244	92	71	7,4	5,7	1,7	13,1
Middelkerke	1.570	111	104	7,1	6,6	0,4	13,7
Oostende	4.507	389	340	8,6	7,5	1,1	16,2
Oudenburg	753	53	50	7,0	6,6	0,4	13,7
Arr. Oostende	11.029	852	773	7,7	7,0	0,7	14,7
Hooglede	961	57	49	5,9	5,1	0,8	11,0
Ingelmunster	1.044	71	40	6,8	3,8	3,0	10,6
Izegem	2.379	145	124	6,1	5,2	0,9	11,3
Ledelegem	953	71	44	7,5	4,6	2,8	12,1
Lichtervelde	778	57	50	7,3	6,4	0,9	13,8
Moorslede	1.026	75	42	7,3	4,1	3,2	11,4
Roeselare	5.363	439	280	8,2	5,2	3,0	13,4
Staden	1.185	78	62	6,6	5,2	1,4	11,8
Arr. Roeselare	13.689	993	691	7,3	5,0	2,2	12,3
Ardoos	1.069	64	52	6,0	4,9	1,1	10,9
Dentergem	839	43	40	5,1	4,8	0,4	9,9
Meulebeke	1.155	64	64	5,5	5,5	0,0	11,1
Oostrozebeke	755	53	44	7,0	5,8	1,2	12,8
Pittem	894	42	38	4,7	4,3	0,4	8,9
Ruislede	691	45	34	6,5	4,9	1,6	11,4
Tielt	2.014	137	101	6,8	5,0	1,8	11,8
Wielsbeke	926	76	34	8,2	3,7	4,5	11,9
Wingene	1.672	93	73	5,6	4,4	1,2	9,9
Arr. Tielt	10.015	617	480	6,2	4,8	1,4	11,0
Alveringem	658	29	29	4,4	4,4	0,0	8,8
De Panne	823	67	75	8,1	9,1	-1,0	17,3
Koksijde	1.878	136	146	7,2	7,8	-0,5	15,0
Nieuwpoort	1.130	81	79	7,2	7,0	0,2	14,2
Veurne	1.190	82	54	6,9	4,5	2,4	11,4
Arr. Veurne	5.679	395	383	7,0	6,7	0,2	13,7
WEST-VLAANDEREN	105.320	7.564	6.055	7,2	5,7	1,4	12,9
VLAAMS GEWEST	494.236	39.986	29.825	8,1	6,0	2,1	14,1
BELGIË	815.367	71.345	53.753	8,8	6,6	2,2	15,3

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 5.4.2: Aantal actieve, opgerichte en verdwenen ondernemingen naar bedrijfstak, West-Vlaanderen en Vlaams Gewest, 2012.

Bedrijfstak	Nace-Bel 2008	West-Vlaanderen			
		Actieve onder- nemingen	Opgerichte onder- nemingen	Verdwenen onder- nemingen	Oprichtings- ratio (in %)
Landbouw, jacht, bosbouw	01+02	10.185	278	377	2,7
Visserij en aquacultuur	03	121	3	7	2,5
Primaire sector		10.306	281	384	2,7
Winning van delfstoffen	05 t/m 09	20	1	1	5,0
Voeding	10	1.450	35	66	2,4
Drank	11	34	5	2	14,7
Tabak	12	12	0	0	0,0
Textiel	13	578	10	32	1,7
Kleding	14	250	11	11	4,4
Leder	15	27	1	0	3,7
Hout	16	405	27	16	6,7
Papier en karton	17	67	3	1	4,5
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	18	760	53	40	7,0
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten	19	1	0	0	0,0
Vervaardiging van chemische producten	20	95	3	5	3,2
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	21	18	2	0	11,1
Rubber- en kunststofnijverheid	22	153	4	4	2,6
Vervaardiging van bouwmaterialen	23	285	14	9	4,9
Metallurgie en vervaardiging van metaalproducten	24+25	1.483	65	81	4,4
Vervaardiging van informatica-, elektronische en optische producten, elektrische apparatuur, machines, apparaten en werktuigen	26 t/m 28	545	16	23	2,9
Vervaardiging van transportmiddelen	29+30	135	4	6	3,0
<i>Metaal</i>	24 t/m 30	2.163	85	110	3,9
Vervaardiging van meubelen	31	450	19	22	4,2
Overige industrie	32	364	37	15	10,2
Reparatie en installatie van machines en apparaten	33	389	43	20	11,1
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom, gekoelde lucht en water	35+36	120	10	15	8,3
Afvalbeheer en recyclage	37 t/m 39	209	12	7	5,7
Industrie		7.850	375	376	4,8
Bouw	41 t/m 43	15.333	1.130	815	7,4
Secundaire sector		23.183	1.505	1.191	6,5
Garagewezen	45	3.119	161	154	5,2
Groothandel en handelsbemiddeling	46	7.439	404	451	5,4
Kleinhandel	47	11.818	676	771	5,7
Transport, logistiek en post	49 t/m 53	2.834	144	166	5,1
Verschaffen van accommodatie en maaltijden	55+56	8.073	611	702	7,6
Uitgeverijen en audiovisuele bedrijven	58 t/m 60	470	38	25	8,1
Telecommunicatie	61	626	163	180	26,0
Informatica	62+63	2.002	221	129	11,0
Financiële activiteiten en verzekeringen	64 t/m 66	2.253	199	55	8,8
Exploitatie van en handel in onroerend goed	68	3.008	221	147	7,3
Rechtskundige, boekhoudkundige, bedrijfskundige en technische dienstverlening	69 t/m 71	9.031	887	409	9,8
Reclame en overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten	73 t/m 75	3.154	311	218	9,9
Administratieve en ondersteunende diensten	77 t/m 82	5.775	519	332	9,0
Reparatie van computers en consumentenartikelen	95	680	48	39	7,1
Overige persoonlijke diensten	96	6.055	494	366	8,2
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	97	19	0	1	0,0
Tertiaire sector		66.356	5.097	4.145	7,7
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied	72	54	9	8	16,7
Openbaar bestuur	84	89	3	6	3,4
Onderwijs	85	1.005	162	58	16,1
Menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	86 t/m 88	979	150	49	15,3
Kunst, amusement en recreatie	90 t/m 93	3.134	298	207	9,5
Verenigingen	94	157	15	4	9,6
Niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door particuliere huishoudens voor eigen gebruik	98	0	0	0	-
Extraterritoriale organisaties en lichamen	99	0	0	0	-
Quartaire sector		5.418	637	332	11,8
Handel en diensten		71.774	5.734	4.477	8,0
Slecht gedefinieerde activiteiten		57	44	3	-
ALGEMEEN TOTAAL		105.320	7.564	6.055	7,2

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

			Vlaams Gewest						
Uittredings- ratio (in %)	Nettogroei- ratio (in %)	Turbulentie- ratio (in %)	Actieve onder- nemingen	Opgerichte onder- nemingen	Verdwenen onder- nemingen	Oprichtings- ratio (in %)	Uittredings- ratio (in %)	Nettogroei- ratio (in %)	Turbulentie- ratio (in %)
3,7	-1,0	6,4	31.678	1.004	1.332	3,2	4,2	-1,0	7,4
5,8	-3,3	8,3	162	5	16	3,1	9,9	-6,8	13,0
3,7	-1,0	6,5	31.840	1.009	1.348	3,2	4,2	-1,1	7,4
5,0	0,0	10,0	108	8	10	7,4	9,3	-1,9	16,7
4,6	-2,1	7,0	5.201	227	279	4,4	5,4	-1,0	9,7
5,9	8,8	20,6	210	26	7	12,4	3,3	9,0	15,7
0,0	0,0	0,0	24	0	1	0,0	4,2	-4,2	4,2
5,5	-3,8	7,3	1.218	45	70	3,7	5,7	-2,1	9,4
4,4	0,0	8,8	883	68	47	7,7	5,3	2,4	13,0
0,0	3,7	3,7	110	7	2	6,4	1,8	4,5	8,2
4,0	2,7	10,6	1.577	131	83	8,3	5,3	3,0	13,6
1,5	3,0	6,0	256	12	6	4,7	2,3	2,3	7,0
5,3	1,7	12,2	3.933	311	232	7,9	5,9	2,0	13,8
0,0	0,0	0,0	20	2	0	10,0	0,0	10,0	10,0
5,3	-2,1	8,4	461	18	14	3,9	3,0	0,9	6,9
0,0	11,1	11,1	100	10	5	10,0	5,0	5,0	15,0
2,6	0,0	5,2	647	27	25	4,2	3,9	0,3	8,0
3,2	1,8	8,1	1.225	61	47	5,0	3,8	1,1	8,8
5,5	-1,1	9,8	6.132	329	310	5,4	5,1	0,3	10,4
4,2	-1,3	7,2	2.185	113	99	5,2	4,5	0,6	9,7
4,4	-1,5	7,4	561	26	22	4,6	3,9	0,7	8,6
5,1	-1,2	9,0	8.878	468	431	5,3	4,9	0,4	10,1
4,9	-0,7	9,1	1.901	77	113	4,1	5,9	-1,9	10,0
4,1	6,0	14,3	2.169	182	100	8,4	4,6	3,8	13,0
5,1	5,9	16,2	1.610	248	89	15,4	5,5	9,9	20,9
12,5	-4,2	20,8	457	71	19	15,5	4,2	11,4	19,7
3,3	2,4	9,1	874	59	34	6,8	3,9	2,9	10,6
4,8	0,0	9,6	31.862	2.058	1.614	6,5	5,1	1,4	11,5
5,3	2,1	12,7	67.905	5.058	3.842	7,4	5,7	1,8	13,1
5,1	1,4	11,6	99.767	7.116	5.456	7,1	5,5	1,7	12,6
4,9	0,2	10,1	14.006	802	739	5,7	5,3	0,4	11,0
6,1	-0,6	11,5	36.904	2.102	2.197	5,7	6,0	-0,3	11,6
6,5	-0,8	12,2	53.047	3.488	3.668	6,6	6,9	-0,3	13,5
5,9	-0,8	10,9	13.849	843	899	6,1	6,5	-0,4	12,6
8,7	-1,1	16,3	33.822	2.980	3.062	8,8	9,1	-0,2	17,9
5,3	2,8	13,4	3.777	289	182	7,7	4,8	2,8	12,5
28,8	-2,7	54,8	2.572	622	666	24,2	25,9	-1,7	50,1
6,4	4,6	17,5	16.761	1.793	995	10,7	5,9	4,8	16,6
2,4	6,4	11,3	9.392	933	331	9,9	3,5	6,4	13,5
4,9	2,5	12,2	12.484	1.037	666	8,3	5,3	3,0	13,6
4,5	5,3	14,4	57.028	5.650	2.645	9,9	4,6	5,3	14,5
6,9	2,9	16,8	18.779	1.836	1.224	9,8	6,5	3,3	16,3
5,7	3,2	14,7	28.716	2.837	1.814	9,9	6,3	3,6	16,2
5,7	1,3	12,8	3.142	266	215	8,5	6,8	1,6	15,3
6,0	2,1	14,2	27.608	2.410	1.761	8,7	6,4	2,4	15,1
5,3	-5,3	5,3	74	8	4	10,8	5,4	5,4	16,2
6,2	1,4	13,9	331.961	27.896	21.068	8,4	6,3	2,1	14,7
14,8	1,9	31,5	481	76	37	15,8	7,7	8,1	23,5
6,7	-3,4	10,1	392	14	18	3,6	4,6	-1,0	8,2
5,8	10,3	21,9	5.701	883	413	15,5	7,2	8,2	22,7
5,0	10,3	20,3	5.975	997	366	16,7	6,1	10,6	22,8
6,6	2,9	16,1	16.853	1.715	1.072	10,2	6,4	3,8	16,5
2,5	7,0	12,1	969	68	38	7,0	3,9	3,1	10,9
-	-	-	2	0	0	-	-	-	-
-	-	-	1	1	0	-	-	-	-
6,1	5,6	17,9	30.374	3.754	1.944	12,4	6,4	6,0	18,8
6,2	1,8	14,2	362.335	31.650	23.012	8,7	6,4	2,4	15,1
-	-	-	294	211	9	-	-	-	-
5,7	1,4	12,9	494.236	39.986	29.825	8,1	6,0	2,1	14,1

Tabel 5.4.3: Aantal faillissementen naar sector en grootteklasse, gemeenten van West-Vlaanderen, 2012.

Gemeente	SECTOR						GROOTTEKLASSE				TOTAAL
	Primaire sector	Industrie	Bouw	Tertiaire sector	Quartaire sector	Ongekend	<5 werknemers	5-49 werknemers	50-199 werknemers	≥200 werknemers	
Beernem	0	0	1	6	0	0	7	0	0	0	7
Blankenberge	0	0	0	21	0	0	21	0	0	0	21
Brugge	0	3	11	61	3	0	74	4	0	0	78
Damme	0	0	2	1	0	0	3	0	0	0	3
Jabbeke	1	0	3	6	0	0	9	1	0	0	10
Knokke-Heist	1	0	4	32	0	2	36	3	0	0	39
Oostkamp	0	0	4	4	2	0	9	1	0	0	10
Torhout	1	2	6	12	0	0	18	3	0	0	21
Zedelgem	0	2	2	9	0	0	10	3	0	0	13
Zuienkerke	0	0	1	1	0	0	2	0	0	0	2
Arr. Brugge	3	7	34	153	5	2	189	15	0	0	204
Diksmuide	0	3	3	11	1	0	17	1	0	0	18
Houthulst	1	0	2	2	0	0	5	0	0	0	5
Koekelare	1	0	0	7	0	0	7	1	0	0	8
Kortemark	0	1	1	4	0	0	5	1	0	0	6
Lo-Reninge	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Arr. Diksmuide	3	4	6	24	1	0	35	3	0	0	38
Heuveland	0	0	1	4	0	0	5	0	0	0	5
Ieper	0	3	2	17	0	0	19	3	0	0	22
Langemark-Poelkapelle	0	0	2	1	0	0	3	0	0	0	3
Mesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poperinge	0	2	2	8	0	1	12	1	0	0	13
Vleteren	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	2
Wervik	0	0	3	2	0	0	5	0	0	0	5
Zonnebeke	0	0	0	6	0	0	5	1	0	0	6
Arr. Ieper	0	5	10	40	0	1	51	5	0	0	56
Anzegem	0	1	2	8	1	0	10	2	0	0	12
Avelgem	0	1	1	2	0	1	3	2	0	0	5
Deerlijk	0	0	2	1	0	0	2	1	0	0	3
Harelbeke	0	1	4	9	0	0	12	2	0	0	14
Kortrijk	0	11	12	66	0	0	81	7	1	0	89
Kuurne	0	2	3	7	0	0	11	1	0	0	12
Lendelede	1	0	0	1	0	0	2	0	0	0	2
Menen	0	1	3	13	0	0	15	2	0	0	17
Spiere-Helkijn	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1
Waregem	0	6	8	20	1	0	32	3	0	0	35
Wevelgem	0	1	7	15	1	0	22	1	1	0	24
Zwevegem	0	1	0	9	0	0	10	0	0	0	10
Arr. Kortrijk	1	25	42	152	3	1	201	21	2	0	224
Bredene	0	0	2	5	1	0	8	0	0	0	8
De Haan	0	0	1	6	0	0	7	0	0	0	7
Gistel	0	0	5	3	0	0	7	1	0	0	8
Ichtegem	0	0	1	2	0	0	3	0	0	0	3
Middelkerke	0	1	3	18	1	0	23	0	0	0	23
Oostende	2	6	5	53	1	0	62	4	1	0	67
Oudenburg	0	0	0	4	0	0	3	1	0	0	4
Arr. Oostende	2	7	17	91	3	0	113	6	1	0	120
Hooglede	0	1	1	1	0	0	3	0	0	0	3
Ingelmunster	0	1	2	8	1	0	11	1	0	0	12
Izegem	0	2	3	10	2	0	15	2	0	0	17
Ledegegem	0	2	1	4	0	0	6	0	1	0	7
Lichtervelde	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Moorslede	0	1	2	3	0	0	5	1	0	0	6
Roeselare	0	4	3	27	3	2	38	1	0	0	39
Staden	0	0	2	7	0	0	8	1	0	0	9
Arr. Roeselare	0	12	14	60	6	2	87	6	1	0	94
Ardoore	0	0	4	4	0	0	8	0	0	0	8
Dentergem	1	0	1	1	0	0	2	1	0	0	3
Meulebeke	0	0	0	6	0	0	5	1	0	0	6
Oostrozebeke	0	0	1	4	0	0	5	0	0	0	5
Pittem	0	0	2	3	0	0	5	0	0	0	5
Ruiselede	0	0	0	2	0	0	2	0	0	0	2
Tielt	0	1	2	9	0	0	12	0	0	0	12
Wielsbeke	0	3	4	3	0	0	10	0	0	0	10
Wingene	0	0	2	6	0	1	9	0	0	0	9
Arr. Tielt	1	4	16	38	0	1	58	2	0	0	60
Alveringem	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1
De Panne	0	0	0	10	0	0	8	2	0	0	10
Koksijde	0	1	2	13	0	0	16	0	0	0	16
Nieuwpoort	0	0	1	8	1	0	10	0	0	0	10
Veurne	0	2	3	5	0	0	9	1	0	0	10
Arr. Veurne	0	3	6	37	1	0	44	3	0	0	47
WEST-VLAANDEREN	10	67	145	595	19	7	778	61	4	0	843
VL AAMS GEWEST	62	361	949	3.812	126	46	4.852	474	27	3	5.356
BELGIË	84	632	1.802	7.744	254	71	9.502	1.024	55	6	10.587

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.1: Evolutie van het aantal land- en tuinbouwbedrijven, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2000-2001-2010-2011 [a].

Arrondissement	2000	2001	2010	2011
Brugge	2.245	2.121	1.600	1.475
Diksmuide	1.453	1.407	1.130	1.117
Ieper	2.344	2.277	1.852	1.758
Kortrijk	1.442	1.374	969	915
Oostende	843	827	632	604
Roeselare	1.676	1.615	1.210	1.124
Tielt	2.101	2.020	1.627	1.514
Veurne	739	723	571	558
WEST-VLAANDEREN	12.843	12.364	9.591	9.065
VLAAMS GEWEST	41.047	39.276	28.331	25.982
BELGIË	61.926	59.091	42.854	39.528

[a] Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming.

Dit zorgt voor een daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teelt patroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.2: Evolutie van het totale aantal tewerkgestelden in de land- en tuinbouw, arrondissementen van West-Vlaanderen, 2007-2011 [a], [b].

Arrondissement	2007	2008	2009	2010	2011
Brugge	3.176	3.096	3.024	2.874	2.658
Diksmuide	2.391	2.331	2.293	2.245	2.215
Ieper	4.150	4.071	4.008	3.902	3.655
Kortrijk	2.202	2.193	2.109	1.976	1.798
Oostende	1.287	1.226	1.192	1.131	1.052
Roeselare	2.812	2.742	2.628	2.565	2.322
Tielt	3.512	3.480	3.379	3.255	3.014
Veurne	1.215	1.198	1.153	1.146	1.108
WEST-VLAANDEREN	20.745	20.337	19.786	19.094	17.822
VLAAMS GEWEST	62.511	60.563	58.635	56.575	51.530
BELGIË	89.041	86.456	83.865	80.944	74.033

[a] Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de jaarlijkse land- en tuinbouw telling.

Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouw telling in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouw telling, maar vanaf 2011 werd opnieuw een enquête gehouden.

[b] Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teleenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teelt patroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.3: Teeltpatroon in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2000-2001 en 2010-2011 [a], [b]

Teelt	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
	2000-01 (in ha)	2010-11 (in ha)	Aandelen teelten 2010-11 (in %)	2000-01 (in ha)	2010-11 (in ha)	Aandelen teelten 2010-11 (in %)	2000-01 (in ha)	2010-11 (in ha)	Aandelen teelten 2010-11 (in %)
Weiden en grasland	78.504	68.129	32,8	239.624	213.867	34,9	619.022	574.155	42,9
Wortel- en knolgewassen	2.045	1.336	0,6	5.516	3.785	0,6	7.073	5.436	0,4
Groenvoedergewassen	35.160	35.408	17,0	121.597	121.084	19,7	178.915	183.122	13,7
Droog geoogste peulvruchten	233	135	0,1	511	494	0,1	2.151	2.500	0,2
Graangewassen	36.332	47.358	22,8	121.387	145.802	23,8	300.182	333.390	24,9
Niiverheidsgewassen inclusief landbouwzaden	20.140	13.474	6,5	47.739	30.883	5,0	133.651	93.327	7,0
Aardappelen inclusief pootgoed	22.442	22.918	11,0	41.808	47.472	7,7	64.001	82.050	6,1
Groenteteelt in openlucht	16.880	17.109	8,2	26.239	26.907	4,4	36.464	39.627	3,0
Fruitteteelt in openlucht	435	569	0,3	15.800	15.866	2,6	17.273	17.532	1,3
Siertheelten in openlucht	251	283	0,1	1.041	838	0,1	1.105	874	0,1
Boomkwekerijen in openlucht	458	502	0,2	3.728	4.354	0,7	4.383	4.951	0,4
Tuinbouwzaden en -planten in openlucht	35	38	0,0	173	85	0,0	194	97	0,0
Serreteelt	485	451	0,2	2.239	1.928	0,3	2.295	1.979	0,1
Wijmenaanplantingen	5	2	0,0	58	23	0,0	67	52	0,0
Niet eerder genoemde teelten	14	0	0,0	137	0	0,0	204	0	0,0
Totaal	213.419	207.710	*100,0	627.596	613.387	100,0	1.366.980	1.339.093	100,0
Braakland	2.125	511		8.317	1.905		24.988	8.450	
Tuinbouwteelten eigen gebruik	19	15		103	71		168	118	
ALGEMEEN TOTAAL	215.562	208.237	100,3	636.015	615.363	100,3	1.392.137	1.347.661	100,6

(a) Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de jaarlijkse land- en tuinbouwtoelating. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouwtoelating in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouwtoelating, maar vanaf 2011 werd opnieuw een enquête gehouden.

(b) Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teeltenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.1.4: Evolutie van de veestapel in West-Vlaanderen, Vlaams Gewest en België, gemiddelde 2000-2001 en 2010-2011 [a], [b]

Teelt	West-Vlaanderen			Vlaams Gewest			België		
	2000-01 (in a.c.)	2010-11 (in a.c.)	Evolutie (in %)	2000-01 (in a.c.)	2010-11 (in a.c.)	Evolutie (in %)	2000-01 (in a.c.)	2010-11 (in a.c.)	Evolutie (in %)
Varkens	3.530.715	3.369.094	-4,6	6.779.768	6.094.150	-10,1	7.101.130	6.475.507	-8,8
Runderen	497.185	415.745	-16,4	1.542.648	1.303.057	-15,5	3.039.661	2.576.475	-15,2
Pluimvee	13.212.461	11.164.973	-15,5	35.872.076	30.376.772	-15,3	40.001.842	35.408.374	-11,5
Hoefdieren	4.782	5.490	+14,8	21.155	22.986	+8,7	32.091	36.641	+14,2
Schapen en geiten	37.112	30.517	-17,8	110.491	95.707	-13,4	176.197	151.000	-14,3
TOTAAL	17.282.254	14.985.818	-13,3	44.326.137	37.892.672	-14,5	50.350.921	44.647.996	-11,3

(a) Tot en met 2007 was de analyse van de land- en tuinbouw in West-Vlaanderen gebaseerd op de resultaten van de jaarlijkse land- en tuinbouwtoelating. Om de administratieve lasten voor de land- en tuinbouwers tot een minimum te herleiden werd de landbouwtoelating in 2008 en 2009 vervangen door een enquête bij 75% van alle land- en tuinbouwbedrijven. In 2010 was er een land- en tuinbouwtoelating, maar vanaf 2011 werd opnieuw een enquête gehouden.

(b) Als gevolg van een administratieve vereenvoudiging in 2011 is de teeltenheid niet meer de vestiging maar de onderneming. Dit zorgt voor een daling van het aantal land- en tuinbouwbedrijven en een verschuiving van de tewerkstelling, het teeltpatroon en de veestapel tussen gemeenten onderling.

Bron: FOD Economie (ADSEI), Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.2.1: Toestand van de Belgische visserijvloot, 31 december 2011 en 31 december 2012.

Haven	Totaal aantal vaartuigen		Bruto tonnenmaat		Drijfkracht (KW)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Zeebrugge	43	43	9.811	10.093	25.105	25.441
Oostende	26	24	3.673	3.332	10.560	9.303
Nieuwpoort	9	9	518	524	2.125	2.125
Blankenberge	4	4	922	922	2.575	2.575
TOTAAL	82	80	14.924	14.871	40.365	39.444

Bron: FOD Mobiliteit en Vervoer, Directoraat-Generaal Maritiem Vervoer, Directie Scheepvaartbeleid,
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.2.2: Aanvoer door Belgische en vreemde vaartuigen in Belgische havens, 2011-2012.

Haven	Belgische vaartuigen				Vreemde vaartuigen			
	Hoeveelheid (in ton)		Waarde (in 1.000 euro)		Hoeveelheid (in ton)		Waarde (in 1.000 euro)	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Zeebrugge	11.249	11.204	45.953	40.664	62	69	677	741
Oostende	5.274	6.170	21.745	22.683	10	20	50	198
Nieuwpoort	352	184	1.269	801	0	0	2	2
TOTAAL	16.875	17.558	68.967	64.148	72	89	728	940

Bron: Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Landbouw- en Visserijbeleid, Zeevisserij,
Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.8.1: Aantal detailhandelszaken (in %) naar branche, gemeenten van West-Vlaanderen, maart 2013.

Gemeente	Levens- middelen	Persoon- lijke ver- zorging	Mode en kledij	Huishou- delijke artikelen	Vrije tijd	Elektri- sche ap- paraten	Plant en dier	Auto en fiets	Ambach- ten	Overige detail- handel	Totaal (in a.c.)	Aantal winkels per 1.000 inwoners
Beernem	31,6	5,1	11,8	11,8	1,5	4,4	5,9	5,1	21,3	1,5	136	8,9
Blankenberge	22,8	4,3	34,0	10,5	4,5	2,3	2,5	2,5	13,0	3,8	400	20,7
Brugge	24,2	4,6	20,7	12,3	5,5	2,8	3,0	3,9	17,9	5,2	1.808	15,4
Damme	29,3	5,1	10,1	13,1	6,1	1,0	3,0	8,1	19,2	5,1	99	9,1
Jabbeke	28,8	4,8	5,6	9,6	5,6	2,4	8,8	10,4	24,0	0,0	125	9,1
Knokke-Heist	16,3	4,2	40,1	14,1	3,6	3,2	1,9	3,0	11,2	2,3	925	27,2
Oostkamp	22,3	4,3	14,3	14,3	2,0	3,0	7,0	6,6	23,9	2,3	301	13,2
Torhout	20,1	4,3	18,3	12,2	5,4	3,2	3,2	7,9	22,7	2,5	278	13,8
Zedelgem	28,5	4,9	8,9	12,6	2,0	4,5	5,3	4,5	23,6	5,3	246	11,0
Zuienkerke	27,3	9,1	0,0	9,1	0,0	0,0	27,3	0,0	27,3	0,0	11	4,0
Arr. Brugge	22,7	4,5	23,8	12,6	4,4	3,0	3,5	4,4	17,4	3,8	4.329	15,5
Diksmuide	25,4	4,2	11,7	14,6	2,9	4,6	4,6	7,1	20,0	5,0	240	14,6
Houthulst	26,7	4,4	8,9	11,1	1,1	5,6	7,8	6,7	26,7	1,1	90	9,3
Koekelare	25,5	5,3	9,6	12,8	5,3	5,3	5,3	4,3	25,5	1,1	94	11,0
Kortemark	32,4	4,1	7,4	8,1	3,4	2,7	4,1	5,4	27,7	4,7	148	12,1
Lo-Reninge	37,0	7,4	7,4	3,7	0,0	3,7	7,4	0,0	33,3	0,0	27	8,2
Arr. Diksmuide	27,9	4,5	9,7	11,7	3,0	4,3	5,2	5,8	24,4	3,5	599	11,9
Heuvelland	41,4	4,0	7,1	10,1	2,0	5,1	7,1	1,0	22,2	0,0	99	12,5
Ieper	23,4	4,2	18,1	11,5	4,2	4,6	4,4	6,4	19,5	3,7	565	16,1
Langemark-Poelkapelle	37,3	4,0	8,0	6,7	4,0	2,7	8,0	4,0	25,3	0,0	75	9,4
Mesen	18,2	0,0	9,1	18,2	0,0	0,0	9,1	0,0	36,4	9,1	11	11,6
Poperinge	26,3	3,9	12,6	13,7	3,5	4,6	4,2	6,7	21,8	2,8	285	14,3
Vleteren	39,0	4,9	2,4	2,4	0,0	4,9	14,6	4,9	24,4	2,4	41	11,0
Wervik	34,3	4,7	12,4	9,5	1,2	3,0	3,6	5,3	21,3	4,7	169	9,2
Zonnebeke	27,4	3,4	10,3	9,4	0,9	6,0	8,5	6,8	26,5	0,9	117	9,5
Arr. Ieper	28,2	4,1	13,7	10,9	3,1	4,4	5,4	5,7	21,6	2,9	1.362	12,8
Anzegem	31,8	4,1	8,8	9,5	4,1	4,1	6,8	4,7	24,3	2,0	148	10,2
Avelgem	22,7	3,6	19,1	16,4	3,6	3,6	3,6	4,5	21,8	0,9	110	11,4
Deerlijk	25,9	5,4	15,7	9,0	4,2	4,8	3,0	5,4	22,9	3,6	166	14,5
Harelbeke	29,6	4,6	7,7	12,3	3,9	1,8	3,5	6,0	28,2	2,5	284	10,5
Kortrijk	23,8	5,0	23,4	11,5	4,2	2,7	3,5	3,2	20,0	2,6	1.213	16,1
Kuurne	19,1	3,6	13,4	22,2	3,1	3,1	6,7	7,2	18,6	3,1	194	15,0
Lendelede	26,5	2,9	8,8	11,8	1,5	4,4	7,4	5,9	30,9	0,0	68	12,0
Menen	31,5	4,1	19,0	9,7	3,7	3,9	3,7	3,7	18,3	2,5	515	15,8
Spiere-Helkijn	12,0	4,0	0,0	28,0	0,0	8,0	8,0	20,0	16,0	4,0	25	11,8
Waregem	21,5	3,8	19,8	13,9	4,8	4,9	3,4	6,3	17,9	3,8	526	14,3
Wevelgem	26,1	4,8	12,8	13,4	2,3	3,1	4,8	6,0	25,0	1,7	352	11,3
Zwevegem	25,8	4,9	9,1	11,7	3,4	2,3	4,5	7,2	28,8	2,3	264	10,9
Arr. Kortrijk	25,4	4,5	17,3	12,4	3,8	3,4	4,1	5,0	21,6	2,6	3.865	13,6
Bredene	28,0	4,5	21,7	10,8	3,8	2,5	3,8	3,8	18,5	2,5	157	9,5
De Haan	26,5	4,8	27,5	7,4	5,8	1,6	4,2	2,6	16,4	3,2	189	15,2
Gistel	28,2	5,1	13,7	12,0	3,4	4,3	2,6	8,5	21,4	0,9	117	9,9
Ichtegem	25,0	3,7	6,1	13,4	3,0	5,5	7,9	8,5	24,4	2,4	164	11,8
Middelkerke	30,3	2,9	26,5	12,6	4,1	2,1	1,8	2,9	13,8	2,9	340	17,8
Oostende	26,4	4,5	22,5	11,3	5,1	3,4	2,4	3,6	16,6	4,2	1.147	16,3
Oudenburg	34,1	4,9	7,3	7,3	6,1	3,7	7,3	4,9	17,1	7,3	82	9,0
Arr. Oostende	27,4	4,3	21,2	11,2	4,7	3,2	3,1	4,1	17,1	3,6	2.196	14,3
Hoogdele	27,3	3,0	7,1	16,2	2,0	3,0	8,1	8,1	21,2	4,0	99	10,0
Ingelmunster	26,8	2,9	8,7	15,2	2,9	2,9	5,8	8,0	22,5	4,3	138	12,9
Izegem	25,1	4,5	15,8	10,2	1,9	2,9	3,2	6,7	25,7	4,0	374	13,7
Ledegem	27,0	4,1	9,8	11,5	0,8	4,1	6,6	4,9	31,1	0,0	122	12,8
Lichtervelde	31,0	5,6	9,9	8,5	1,4	2,8	8,5	7,0	21,1	4,2	71	8,3
Moorslede	31,9	2,9	10,9	13,0	1,4	2,2	7,2	5,1	22,5	2,9	138	12,6
Roeselare	22,8	3,5	23,9	10,8	4,7	3,5	3,7	4,1	19,6	3,5	953	16,2
Staden	28,6	3,6	8,9	14,3	0,0	4,5	8,0	6,3	23,2	2,7	112	10,2
Arr. Roeselare	25,2	3,7	17,4	11,6	3,1	3,3	4,8	5,4	22,2	3,4	2.007	13,7
Ardoos	25,8	4,5	9,0	15,7	0,0	4,5	6,7	6,7	24,7	2,2	89	9,8
Dentergem	27,6	3,9	7,9	14,5	0,0	3,9	7,9	10,5	23,7	0,0	76	9,1
Meulebeke	27,2	2,9	11,0	5,1	2,2	3,7	6,6	5,9	34,6	0,7	136	12,3
Oostrozebeke	24,0	4,2	11,5	12,5	4,2	5,2	6,3	4,2	26,0	2,1	96	12,7
Pittem	24,7	2,6	7,8	14,3	2,6	3,9	5,2	7,8	29,9	1,3	77	11,4
Ruislede	23,5	4,4	7,4	16,2	4,4	1,5	4,4	5,9	30,9	1,5	68	13,1
Tielt	21,0	4,2	17,8	7,8	3,6	5,8	6,5	7,4	22,7	3,2	309	15,5
Wielsbeke	33,3	3,7	1,2	2,5	4,9	2,5	7,4	6,2	35,8	2,5	81	8,8
Wingene	25,2	3,7	9,2	13,5	2,5	3,1	8,0	6,7	27,0	1,2	163	11,7
Arr. Tielt	24,8	3,8	11,1	10,4	2,8	4,2	6,7	6,8	27,3	1,9	1.095	12,0
Alveringem	36,7	4,1	8,2	4,1	0,0	4,1	4,1	10,2	24,5	4,1	49	9,8
De Panne	34,4	4,3	28,5	9,1	4,3	2,0	1,2	2,0	9,9	4,3	253	23,5
Koksijde	26,4	3,0	30,2	13,2	5,1	0,5	2,4	2,7	14,0	2,4	371	16,7
Nieuwpoort	21,1	2,6	37,0	11,5	5,2	4,1	2,2	2,6	11,9	1,9	270	23,8
Veerne	24,2	3,1	16,1	16,1	4,0	4,0	4,9	8,5	15,2	3,6	223	19,4
Arr. Veerne	26,9	3,3	27,8	12,1	4,5	2,5	2,7	3,9	13,3	3,0	1.166	19,2
WEST-VLAANDEREN	25,3	4,2	19,3	11,9	3,9	3,3	4,1	4,9	19,9	3,2	16.619	14,2
VLAAMS GEWEST	23,7	5,0	17,4	12,5	4,1	3,3	4,2	5,6	21,0	3,2	68.684	10,8

Bron: Locatus Online (26/03/2013), Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.1: Evolutie van de trafiek in de haven van Zeebrugge, 2008-2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Goederen (in ton)					
- ro-ro	11.814.166	9.514.466	12.395.927	13.130.518	12.548.641
- containers	21.202.963	24.894.626	26.403.516	22.742.644	20.317.265
- stukgoed	851.779	866.354	1.109.570	1.150.588	1.359.618
- vloeibare bulk	6.202.383	7.993.246	7.996.586	8.280.701	7.695.335
- vaste bulk	1.953.127	1.598.080	1.693.999	1.652.922	1.622.969
Totaal tonnage	42.024.418	44.866.772	49.599.598	46.957.373	43.543.828
Zeeschepen					
- aantal	9.405	8.073	8.863	8.351	7.797
- BT [a]	194.135.326	189.875.446	203.205.411	205.142.769	195.432.373
Containers					
- aantal	1.306.556	1.411.201	1.503.069	1.313.912	1.152.731
- TEU [b]	2.209.715	2.328.198	2.499.756	2.206.681	1.953.170
Voertuigen					
- toeristisch	78.961	64.557	71.421	58.389	56.033
- vrachtwagens	927.467	818.660	1.011.835	1.237.454	1.172.660
- nieuwe wagens	2.126.143	1.286.120	1.602.264	1.736.298	1.747.334
Passagiers	561.661	561.661	616.525	629.473	713.152

[a] BT=Effectieve tonnenmaat (vroeger: meer financieel gerichte bruto tonnenmaatfacturatie).

[b] TEU=Twenty Foot Equivalent Unit.

Bron: MBZ, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.2: Evolutie van de trafiek in de haven van Oostende, 2008-2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Goederen (in ton)					
- general cargo	1.722.975	1.421.582	1.538.875	1.587.366	1.404.981
- ro-ro	6.726.645	3.926.935	3.367.002	2.242.634	1.782.294
- containers	0				
Totaal tonnage	8.449.620	5.348.517	4.905.877	3.830.000	3.187.275
Voertuigen					
- toeristische auto's	27.698	21.858	29.128	13.547	9.242
- ro-ro-vrachtwagens	283.057	158.777	127.940	88.075	69.485
- nieuwe wagens	4.761				
Totaal voertuigen	315.516	180.635	157.068	101.622	78.727
Aantal containers (TEU) [a]	0				
Totaal passagiers	229.833	176.722	189.118	113.303	93.472

[a] TEU=Twenty Foot Equivalent Unit.

Bron: AG Haven Oostende, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.3: Evolutie van de toegevoegde waarde, werkgelegenheid en investeringen, havens van Zeebrugge en Oostende, 2005-2010.

	Haven van Zeebrugge				Haven van Oostende			
	2005	2010	Aandeel in 2010	Gem. jrl. groei	2005	2010	Aandeel in 2010	Gem. jrl. groei
	Toegevoegde waarde (in mln euro)							
Directe effecten	825,0	951,2	100,0%	2,9%	387,9	494,5	100,0%	5,0%
Handel	42,3	89,2	9,4%	16,1%	17,3	15,9	3,2%	-1,7%
Industrie	267,4	282,7	29,7%	1,1%	210,0	272,4	55,1%	5,3%
Andere logistieke diensten	20,1	25,1	2,6%	4,6%	4,7	28,9	5,8%	53,8%
Vervoer over land	72,6	72,0	7,6%	-0,2%	20,8	23,0	4,7%	2,1%
Niet-maritieme cluster	402,5	469,1	49,3%	3,1%	252,8	340,1	68,8%	6,1%
Maritieme cluster	422,6	482,1	50,7%	2,7%	135,1	154,4	31,2%	2,7%
Indirecte effecten	628,7	726,8	-	2,9%	338,6	439,7	-	5,4%
Niet-maritieme cluster	291,6	360,6	-	4,3%	220,0	311,6	-	7,2%
Maritieme cluster	337,1	366,2	-	1,7%	118,5	128,1	-	1,6%
Totale toegevoegde waarde	1.453,7	1.678,0	-	2,9%	726,5	934,2	-	5,2%
	Werkgelegenheid (in VTE)							
Directe effecten	10.224	10.145	100,0%	-0,2%	4.357	4.931	100,0%	2,5%
Handel	654	607	6,0%	-1,5%	204	194	3,9%	-1,0%
Industrie	2.661	2.010	19,8%	-5,5%	1.724	2.210	44,8%	5,1%
Andere logistieke diensten	312	233	2,3%	-5,7%	75	143	2,9%	13,7%
Vervoer over land	1.222	1.134	11,2%	-1,5%	287	342	6,9%	3,6%
Niet-maritieme cluster	4.848	3.984	39,3%	-3,9%	2.290	2.889	58,6%	4,8%
Maritieme cluster	5.376	6.161	60,7%	2,8%	2.067	2.042	41,4%	-0,2%
Indirecte effecten	8.848	10.424	-	3,3%	4.297	4.459	-	0,7%
Niet-maritieme cluster	4.347	4.251	-	-0,4%	2.441	3.219	-	5,7%
Maritieme cluster	4.500	6.173	-	6,5%	1.856	1.241	-	-7,7%
Totale werkgelegenheid	19.072	20.569	-	1,5%	8.654	9.390	-	1,6%
	Investerings (in mln euro)							
Handel	6,2	10,6	3,1%	11,2%	6,3	2,3	2,3%	-18,5%
Industrie	83,9	72,1	21,2%	-3,0%	38,1	39,9	40,2%	0,9%
Andere logistieke diensten	4,7	12,4	3,6%	21,4%	2,8	5,9	5,9%	15,9%
Vervoer over land	23,3	25,5	7,5%	1,8%	5,4	2,1	2,1%	-16,9%
Niet-maritieme cluster	118,1	120,6	35,4%	0,4%	52,6	50,2	50,6%	-0,9%
Maritieme cluster	290,6	219,8	64,6%	-5,4%	45,1	49,2	49,5%	1,7%
Totale investeringen	408,7	340,4	100,0%	-3,6%	97,7	99,3	100,0%	0,3%

Bron: NBB, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.4: Trafiek in de Vlaamse havens [in 1.000 ton], 2012.

	Oostende	Zeebrugge	Gent	Antwerpen
Goederen				
- ro-ro	1.792	12.549	1.700	8.158
- containers	0	20.317	618	104.060
- stukgoed	87	1.360	3.187	7.534
- vloeibare bulk	28	7.695	3.977	45.276
- vaste bulk	1.290	1.623	16.821	19.106
Totaal tonnage	3.197	43.544	26.303	184.134

Bron: Vlaamse Havencommissie, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.5: Evolutie van de trafiek op de luchthaven van Oostende-Brugge, 2008-2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Passagiers					
<i>Commercieel verkeer</i>					
- geregelde vluchten	2.303	893	6.610	986	1.209
- zakenvluchten	1.041	1.401	1.541	1.423	1.395
- chartervluchten	169.555	161.313	175.385	199.964	208.295
- vracht/gemengde vluchten	169	52	265	744	73
Totaal commercieel verkeer	173.068	163.659	183.801	203.117	210.972
<i>Niet-commercieel verkeer</i>					
- trainingsvluchten	13.904	16.350	14.843	14.025	11.761
- touringvluchten	8.209	10.020	11.846	12.952	8.189
- lokale vluchten	2.238	2.155	2.086	1.889	1.518
- diversen	2.539	592	1.062	699	211
Totaal niet-commercieel verkeer	26.890	29.117	29.837	29.565	21.679
Algemeen totaal passagiers	199.958	192.776	213.638	232.682	232.651
Vracht in ton	82.920	74.148	64.041	57.381	53.166
Aantal bewegingen	33.298	37.356	37.875	37.555	28.689

Bron: Luchthaven Oostende-Brugge, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

Tabel 6.10.6: Evolutie van het aantal passagiers op de luchthaven van Kortrijk-Wevelgem, 2008-2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Commercieel verkeer</i>					
- binnenlands	3.974	2.576	2.801	3.033	2.745
- internationaal	13.974	8.705	8.873	10.546	10.453
Totaal commercieel verkeer	17.948	11.281	11.674	13.579	13.198
<i>Niet-commercieel verkeer</i>					
- lokaal + binnenlands	44.148	49.076	48.475	49.915	50.951
- internationaal	4.298	4.870	5.748	6.112	5.078
Totaal niet-commercieel verkeer	48.446	53.946	54.223	56.027	56.029
Algemeen totaal passagiers	66.394	65.227	65.897	69.606	69.227

Bron: WIV, Verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

[illegible]

